

HANGON KAUPUNKI
HANGÖ STAD

Tilinpäätös - Bokslut 2022

Kuvat/Bilder
Paulina Rökman
Robin Sjölund

Sisällysluettelo - Innehållsförteckning

KAUPUNGINOHTAJAN KATSAUS – STADSDIREKTÖRENS ÖVERSIKT	2
TOIMINTAKERTOMUS – VERKSAMHETSBERÄTTELSE	3
Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut – Resultaträkning och dess nyckeltal.....	13
Rahavirta toimialoittain – Kassaflöde på sektornivå	14
Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut – Finansieringsanalys och dess nyckeltal.....	15
Tase ja sen tunnusluvut – Balansräkning och dess nyckeltal.....	16
Kaupungin kokonaistulot ja menot – Stadens totala inkomster och utgifter	17
Konsernitulo laskelma ja avainluvut – Koncernresultaträkning och nyckeltal	18
Konsernrahoituslaskelma ja sen tunnusluvut – Koncernens finansieringskalkyl och nyckeltal	19
Konsernitase ja sen tunnusluvut – Koncernbalansräkning med nyckeltal.....	20
YLEISHALLINTO - ALLMÄN FÖRVALTNING	21
PERUSTURVA – GRUNDTRYGGHETEN	36
SIVISTYSSTOIMI - BILDNINGSVÄSENDET	50
KULTTUURITOIMI - KULTURVÄSENDET	74
YMPÄRISTÖ - MILJÖ	89
TEKNINEN - TEKNISKA	97
Yhteenveton talousarvion toteutumisvertailusta – Sammandrag av budgetens förverkligande.....	111
Talousarvion tuloslaskelman toteutumisvertailu – Förverkligandet av budgetens resultaträkning	113
Investointien toteutuminen – Investeringarnas utfall.....	115
Rahoitusosan toteutuminen – Finansieringsdelens utfall	123
Tilinpäätös laskelmat – Bokslutskalkyler	124
Tilinpäätöksen liitetiedot – Noter till bokslutet	132
Konsernin liitetiedot – Noter angående koncern	143
Hangon Vesi – liikelaitoksen vaikutus kaupungin tulokseen – Affärsvrket Hangö Vattens inverkan på stadens resultat	146
Hangon Vesi – liikelaitoksen vaikutus kaupungin rahoitukseen – Affärsvrket Hangö Vattens inverkan på stadens finansiering	147
HANGON VESI -LIIKELAITOS AFFÄRSVERKET HANGÖ VATTEN	148
Allekirjoitukset - Underskrifter	170
Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista – Förteckning över använda bokföringsböcker.....	171

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS – STADSDIREKTÖRENS ÖVERSIKT

Vuoden 2022 alussa näytti siltä, että saisimme palata normaalimpaan arkeen kahden kokonaisen koronapandemiavuoden jälkeen. 24. helmikuuta maailmamme muuttui tavalla, jota kukaan ei ollut pystynyt ennustamaan. Venäjä aloitti provosoimattoman ja raa'an hyökkäyksensä naapurivaltioonsa Ukrainaan. Sota oli taas kerran saavuttanut Euroopan. Seurauksena ei ollut vain valtava siviilien pakolaisaalto Eurooppaan, vaan myös sanktioiden aiheuttama energiakriisi, voimakkaasti nousseet korot sekä inflaation nousu, jollaista emme ole moniin vuosikymmeniin nähtee.

Kaupunki ei kuitenkaan mainittavasti kärsinyt taloudellisesti näistä ei-toivotuista ilmiöistä, koska meillä on kiinteät sähkö-sopimukset, joissa on tällä hetkellä hyvin alhaiset sähköön hinнат. Meillä on myös hyvin toimivat korkosuojauskset meidän lainasalkussamme.

Sodan yhtenä seurausena antrasiittikuljetukset Koverharin satamasta loppuivat, mutta siitä huolimatta meidän konserniyhtiöme Hangon Satama Oy teki erittäin hyvän tuloksen. Kokonaistavaraliikenne oli 5 150 miljoonaa tonnia (- 7 % edelliseen vuoteen verrattuna), trailerivolyyymi oli 191.001 kappaletta (lisääntynyt 5 %), konttivolyyymi 76.444 TEU sekä autojen tuonti 88 879 autoa (sama määrä kuin vuonna 2021). Satamayhtiö saavutti 3,3 miljoonan euron liikevoiton.

Kaupungin toiselle konserniyhtiölle, Hangon Vuokralatalot Oy:lle, jolle kaupunki joutui antamaan hädälainan vuonna 2021, laadittiin vuoden aikana kehittämmissuunnitelma. Kun Valtiokonttori suostui lainaehtojen uudelleen- neuotteluun, kaupunki myönsi yhtiölle 480.000 euron lainan kymmeneksi vuodeksi. Tarkoituksesta on saada yhtiö pitkällä aikavälillä elinvoimaiseksi.

Muutoin vuotta leimasi lähestyvä sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus, joka vihdoinkin toteutui vuodenvaihteessa. Suuri osa henkilökunnasta oli sitoutunut saamaan aikaiseksi mahdollisimman onnistuneen ja pehmeän siirtymisen hyvinvointialueelle. Tämä tavoite saavutettiin kunnilla kovan työn, hyvän suunnittelun ja sektorirajat ylittävän yhteistyön turvin. 31.12.2022 kaupunki luovutti 240 henkilöä 629:n henkilön kokonaishuviudesta Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Näin päättyi kaupungin vuosisatainen vastuu sosiaali- ja terveydenhuollossa.

Tässä levottomassa ajassa taloudellisesta tilanteesta olisi voinut tulla äärimmäisen vaikea, mutta vuodesta tuli parempi kuin oli osattu ennustaa. 2,2 miljoonan euron ylijäämä ennen 2 miljoonan euron investointivarausta mahdollisti sen, että velkataakkaa voitiin vielä pienentää seitsemällä miljoonalla eurolla. Lainataakka on nyt 48 miljoonaa euroa. Tämä on erittäin positiivista ja äärimmäisen tärkeää – varsinkin vallitsevaa korkotilannetta ajatellessa. Tosiasiassa on myös, että taloudelliset kehykset puolittuvat vuodesta 2024 eteenpäin.

Kaupungin asukasluku jatkoi valitettavasti pienentymistään vuoden 2022 aikana. Vähennystä oli 114 henkilöä. Vuoden lopussa asukasluku oli 7865 henkeä.

I början av 2022 såg det ut att vi efter två hela coronapandemiår äntligen skulle få återgå till en normalare vardag. Den 24 februari förändrades vår värld på ett sätt ingen kunnat förutspå, då Ryssland inledde sitt oprovokerade och brutalta anfall på sin grannstat Ukraina. Kriget hade åter en gång nätt Europa. Följden blev inte bara en massiv flyktingväg av civila över Europa utan också en av sanktionerna underblåst energikris, skarpt höjda räntor och en inflationsökning vi inte sett på flera decennier.

Staden drabbades dock inte nämnvärt ekonomiskt av dessa önskade fenomen i och med att vi har fasta elkontrakt med ett i nuläge mycket lågt elpris, samt välfungerande ränte-skydd på vår låneportfölj.

En konsekvens blev att antracittransporterna över Koverhamn upphörde men trots det gjorde vårt koncernbolag Hangö Hamn Ab ett mycket gott resultat. Den totala transportvolymen var 5,150 miljoner ton (- 7 % jämfört med föregående år), trailervolymen var 191.001 stycken (en ökning med 5 %), containervolymen 76.444 TEU och bilimporten 88 879 bilar (samma volym som 2021). Hamnbolaget uppnådde en rörelsevinst på 3,3 miljoner euro.

För ett annat av stadens koncernbolag, Hangö Hyreshus Ab som staden blev tvungen att ge ett nødlån åt år 2021, utarbetades en utvecklingsplan under året. Då statskontoret gick med på en omförhandling av lånevillkor beviljade staden ett tio år långt lån på 480 000 euro med syfte att på sikt få bolaget livskraftigt.

För övrigt präglades året av den stundande social- och hälsovårdsreformen som äntligen vid årsskiftet blev verklighet. En stor del av personalen var engagerad i att få till stånd en så lyckad och mjuk övergång till välfärdsområdet som möjligt. Den målsättningen nåddes med heder genom hårt arbete, god planering och samarbete över sektorgränserna. Den 31.12.2022 överlät staden till Västra Nylands välfärdsområde 240 personer av en total personalstyrka på 629 personer. Därmed upphörde stadens sekellånga ansvar för social- och hälsovården.

I denna turbulenta tid kunde den ekonomiska situationen ha blivit ytterst svår men året blev bättre än man kunnat förutspå. Överskottet på 2,2 miljoner euro före investeringsreserveringen på 2 miljoner euro möjliggjorde att lånebördan ytterligare kunde minskas med sju miljoner euro. Lånebördan uppgår nu till 48 miljoner euro. Detta är mycket positivt och ytterst viktigt, inte minst med tanke på det rådande ränteläget samt faktum att den ekonomiska ramen ungefär halveras från 2024 framåt.

Tyvärr fortsatte stadens invånarantal att sjunka under 2022. Minskningen var 114 personer och invånarantalet i slutet av året 7865 personer.

TOIMINTAKERTOMUS – VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Toiminnan kehittyminen ja tuloksellisuus

Hangon kaupungin tämän vuoden ylijäämä on kolmantena vuotena peräkkäin vahvasti positiivinen. Suurin yksittäinen tekijä on yhteisöverojen kasvu, noin 2,2 milj. € enemmän kuin alkuperäisessä talousarviossa. Tilikauden tulos oli lopulta +2,2 milj. € positiivinen ja lainakanta aleni kokonaiset 6,9 milj. €. Tilikauden tuloksesta tehtiin 2,0 milj. € varaus terveyskeskuksen korjausta varten, joten kirjanpidollinen tulos näyttää 0,2 milj. € ylijäämää. Lainamäärä oli vuoden vaihteessa, 48,6 milj. €, eli 6 184 €/asukas. Suomen kunnissa keskimääräinen lainamäärä/asukas on noin 3 800 euroa, joten vielä on matkaa siihen pisteesseen.

Työttömyystilanne on kohentunut viime vuodesta. Vuoden 2022 keskimääräinen työttömyysaste Hangossa oli 9,7 % kun se vuonna 2021 oli 10,8 %. Pitkäaikaistyöttömyys on myös alentunut, vähennystä 36 henkilöllä vuoden takaisesta. Vuoden vaihteessa heitä oli 154 henkilöä (190 henkilöä vuonna 2021). Hanko ja Raasepori osallistuvat yhdessä työllisyyden kuntakokeiluun, joka alkoi 1.3.2021 ja päättyy 31.12.2024. Työllisyyskokeilun tavoitteena on parantaa ja tehostaa työttömiens työnhakijoiden työllistymistä ja koulutusohjausta sekä löytää uusia ratkaisuja päätevän ja osaavan työvoiman saatavuuteen.

Kaupunki teki tilinpäätökseen 2,0 milj. euron investointivaraukseen terveyskeskuksen korjausta varten. Investointivaraukseen avulla kunta voi varautua tulevin vuosina tehtävään kuntatalouden kannalta merkittävään investointiin keräämällä sitä varten tuloja etukäteen. Investointivarauksella kattettava kohde on yksilöitvä kunnan taloussuunnitelmassa. Korvamerkittyä varausta ei saa käyttää muihin tarkoituksiin.

Verotulot ovat lisääntyneet 2,4 milj. € verrattuna viime vuoteen. Yhteisöverotulot nousivat 1,0 milj. €, tuloverotulot nousivat 1,3 milj. € ja kiinteistöverotulot nousivat 0,1 milj. €.

Kaupungin henkilöstökulut kasvoivat edellisvuodesta 2,7 milj. €. Perusturvaviraston henkilöstökulut kasvoivat jopa 1,7 milj. €. Henkilötyövuodet nousivat edelliseen vuoteen verrattuna (+26,9 HTV).

Konsernin tulos ja olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Konsernin tulos on 5,4 milj. €, joka on noin 1,6 milj. € viime vuotta pienempi. Tulos koostuu lähinnä kaupungin ja Hangon Sataman tuloksesta sekä kaupungin vapaaehtoisen varauksen eliminoinnista. Konsernin taseessa on kertynyttä ylijäämää 32,3 milj. €.

Hangon Sataman kokonaislleikkennemäärä väheni 7 % vuoteen 2021 verrattuna lähinnä transitoliikenteeseen kohdistuneiden sanktioiden johdosta. Yhtiö teki tänä vuonna 1,2 milj. € tuloksen, joka on lähes identtinen viime vuoteen verrattuna. Talouskasvu hiipui loppuvuonna 2022 ja odotettavissa on, että elpyminen alkaa viimeistään syksyllä 2023.

Utveckling av verksamheten och hur verksamheten lyckats

Årets överskott i Hangö stads ekonomi är för tredje året i rad starkt positiv. Största enskilda faktorn är ökningen av samfundsskatter, ca 2,2 milj. € mer än i den ursprungliga budgeten. Räkenskapsperiodens överskott blev till slut +2,2 milj. € positivt och länebördan minskade med hela 6,9 milj. €. Från årets resultat gjordes en 2,0 milj. € reservering för reparationer på hälsocentralen, så det bokföringsmässiga resultatet visar 0,2 milj. € i överskott. Lånesumman var vid årsskiftet 48,6 milj. €, dvs. 6 184 €/invånare. Medeltalet av lån per capita i Finlands kommuner är cirka 3 800 euro, det är fortfarande en bra bit till det.

Arbetslöshets situationen har förbättrats från fjolåret. Den genomsnittliga arbetslöshetsgraden i Hangö år 2022 var 9,7 %, nära den 2021 var 10,8 %. Långtidsarbetslösheten har också sjunkit, en minskning på 36 personer från i fjol. Vid årsskiftet var de 154 personer (år 2021 190 personer). Hangö och Raseborg deltar tillsammans i kommunförsöket med sysselsättning som inleddes 1.3.2021 och avslutas 31.12.2024. Målet med sysselsättningsförsöken är att förbättra och effektivera sysselsättningen och utbildningsvägledningen för arbetslösa arbetsökande och att hitta nya lösningar för att få tillgång till kompetent och kunnig arbetskraft.

Staden gjorde i bokslutet en investeringsreservering på 2,0 milj. € för reparation av hälsocentralen. Med hjälp av en investeringsreserv kan kommunen förbereda sig för kommande års kommunalekonomiskt betydande investeringar genom att på förhand samla in medel för dessa. Det objekt som ska täckas med investeringsreserven bör specificeras i kommunens ekonomiplan. En öronmärkt reservering får inte användas till andra ändamål.

Skatteintäkterna har ökat med 2,4 milj. € från ifjol. Samfunds skatteinkomsterna steg med 1,0 milj. €, inkomstskatteintäkterna steg med 1,3 milj. € och fastighetsskatteintäkterna med 0,1 milj. €.

Stadens personalkostnader ökade från föregående år med 2,7 milj. €. Grundtrygghetens personalkostnader steg med 1,7 milj. €. Årsverkena ökade från ifjol (+26,9 årsverken).

Koncernens resultat och för koncernen väsentliga händelser

Koncernens resultat är 5,4 milj. € vilket är ca 1,6 milj. € lägre än ifjol. Resultatet består främst av Hangö stads och Hangö Hamns resultat samt eliminering av den frivilliga reserveringen. Det ackumulerade överskottet i koncernens balans är 32,3 milj. €.

Hangö Hamns totala trafik minskade med 7 % från år 2021 främst på grund av sanktioner mot transitotrafiken. Bolaget gjorde i år en vinstdel på 1,2 milj. €, vilken är nästan identisk med fjolårets resultat. Den ekonomiska tillväxten avmattades vid slutet av år 2022 och man förväntar att återhämtningen börjar senast hösten 2023.

Hangon Vuokralot Oy on kärsinyt pitkään asuntojen alhaisesta käyttöasteesta, mutta nyt on trendimuutos näkyvissä. Huoneistojen keskimääräinen nettokäyttöaste on ollut 101 % ja bruttokäyttöaste on ollut 88 %. Huonoimman käyttöasteen taloja on myyty. Vuoden 2021 lopulla valmistui, kaupungin tielaama ja Inspiran laatima, Vuokraloyhtön taloudellisen aseman analyysi ja toimenpitevaihtoehtojen kartoitus -raportti. Raportin pohjalta yhtiö päivitti kehittämisiin uusia tavoitteita ja laati toimenpidesuunnitelman vuosille 2022-2031. Yhdenä toimenpiteenä päättiin hakea Valtiokonttorilta lainaehdotusta.

Lainaehdotusta hyväksyttiin yhtiön hakemuksen mukaisesti. Päätös astuu voimaan alkuvuonna 2023, kun päätöksen ehdot on täytetty. Lainaehdotuksen myötä vapaaehtoinen velkasaneeraus päättyy.

Talousarvion täytäntöönpano

Vuodelle 2022 laadittiin talousarvio +0,629 milj. € tuloksella. Talousarviota muutettiin muutamaan otteeseen, kun mm. verotulojen muutokset olivat merkittäväät. Muutetun talousarvion loppusumma oli +3,609 milj. €. Tulos oli lopulta +2,167 milj. € ja tämä mahdollisti 2 milj. €:n vapaaehtoisen investointivarauksen. Suurimmat syyt muutetun talousarvion ylitykseen ovat kahden suunnitellun kiinteistökaupan siirtymisen seuraavalle vuodelle, erikoissaaraanhoidon kustannuksien ylittyminen 0,6 milj. € ja iäkkäiden palvelujen ylitys 0,5 milj. €. Perusturvan ylityksissä suurin tekijä oli henkilöstökulut sekä HUS alijäämän kattaminen.

Investointien kokonaismäärä jäi 0,8 milj. € alle talousarvion.

Vuoden 2022 verokertymä oli 43,7 milj. €, kun alkuperäinen budjetoituto summa oli 40,8 milj. €. Valtionosuudet olivat 15,6 milj. €, noin 0,2 milj. € korkeampi kuin alkuperäinen talousarvio.

Tulos verrattuna edelliseen vuoteen

Tilikauden tulos oli 3,5 milj. € edellistä vuotta pienempi, suurimpana tekijänä on investointivaraus 2 milj. €. Vuoden 2021 tuloksessa näky myös valtion myöntämät koronatuet kunnille.

Henkilöstö ja palkat

Alla koko kaupungin henkilöstömäärä vuodenvaihteessa sekä henkilötyövuosien, terveysperusteisten poissaolojen ja palkkasumman kehitys.

Yhteensä 31.12.2018	614
Yhteensä 31.12.2019	623
Yhteensä 31.12.2020	593
Yhteensä 31.12.2021	616
Yhteensä 31.12.2022	629

Hangö Hyreshus Ab har långt lidit av bostädernas låga användningsgrad men nu är ett trendbrott på gång. Bostädernas nettoanvändningsgrad har varit 101 % och bruttoanvändningsgraden 88 %. Hus med lägst användningsgrad har sälts. I slutet av år 2021 färdigställdes en rapport av Inspira, som staden beställde som var en kartläggning över hyreshusens ekonomiska ställning och alternativ till åtgärder. På basen av rapporten uppdaterades verksamhetsplanen för åren 2022-2031. Som en åtgärd beslöts att ansöka om ändringar i lånevillkoren från Statskontoret.

Ändringen av lånevillkoren godkändes enligt ansökan. Beslutet träder ikraft i början av 2023 då villkoren i beslutet har uppfyllts. Då lånevillkoren träder ikraft, upphör den frivilliga skuldsaneringen.

Budgetens verkställighet

För år 2022 utarbetades en budget med ett resultat om + 0,629 milj. €. Budgeten ändrades några gånger, då bl.a. ändringarna av skatteintäkterna var märkbara. Den ändrade budgetens sluttsumma var + 3,609 milj. €. Resultatet landade till slut på +2,167 milj. € som möjliggjorde en investeringsreservering på 2 mil. €. De största orsakerna till överskridningarna av den ändrade budgeten var att två planerade fastighetsförsäljningar flyttades till följande år, specialsjukvårdens kostnader överskreds med 0,6 milj. € och äldreomsorgens överskridning med 0,5 milj. €. I grundtryggheten överskridningar handlar det främst om personalkostnader samt täckandet av HNS underskott.

Den totala mängden investeringar var 0,8 milj. € under budgeten.

Beskattningsutfallet för 2022 var 43,7 milj. € när den ursprungliga budgeten låg på 40,8 milj. €. Statsandelarna låg på 15,6 milj. €, ca 0,2 milj. € mer än den ursprungliga budgeten.

Resultatet jämfört med föregående år

Räkenskapsperiodens resultat var 3,5 milj. € lägre än föregående årstörsta enskilda faktorn är investeringsreserveringen på 2 milj. €. I resultatet för år 2021 spelar även coronastöden som staten betalade till kommunerna en stor betydelse.

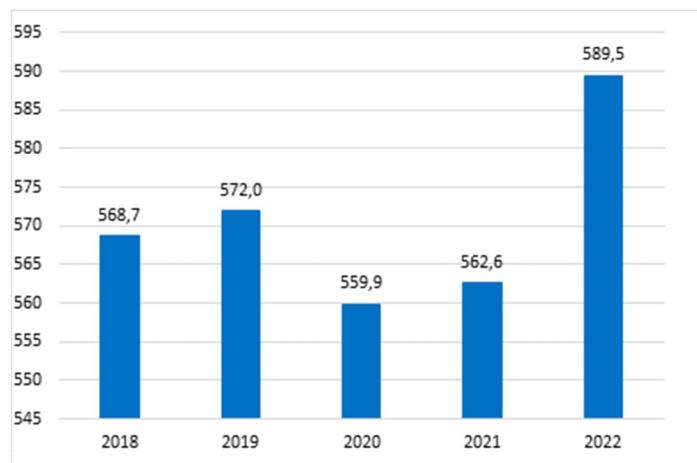
Personal och löner

Nedan hela stadens personalantal vid årsskiftet samt utvecklingen av antal årsverken, den hälsorelaterade frånvaron och lönesumman.

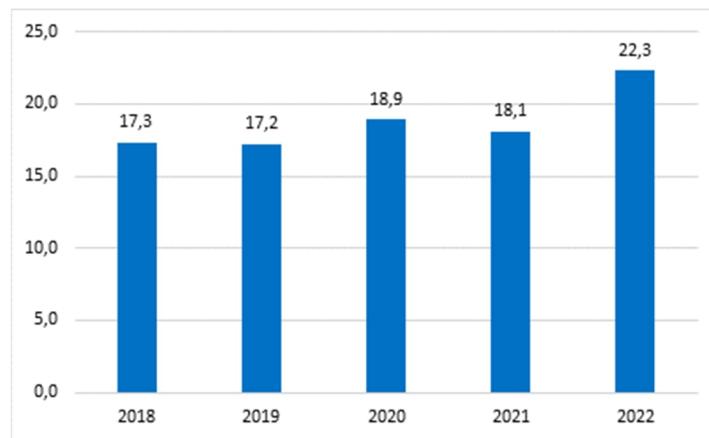
Sammanlagt 31.12.2018	614
Sammanlagt 31.12.2019	623
Sammanlagt 31.12.2020	593
Sammanlagt 31.12.2021	616
Sammanlagt 31.12.2022	629

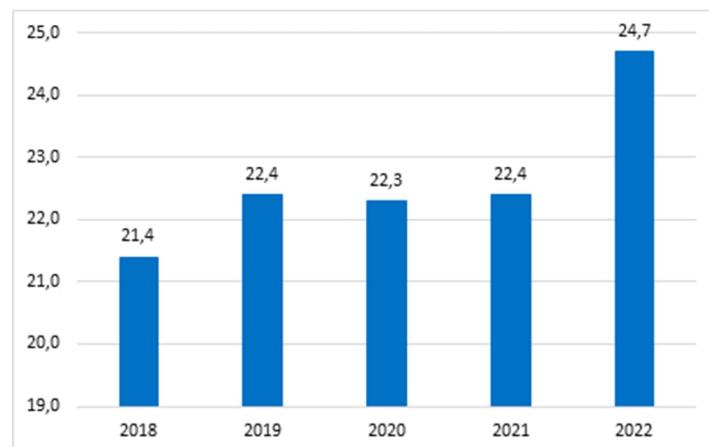
Henkilötyövuodet / Årsverken 2018-2022

Terveysperusteiset poissaolot kalenteripäiviä keskimäärin/henkilötyövuosi 2018–2022
Hälsorelaterad frånvår i kalenderdagar i genomsnitt/årsverke 2018-2022

Palkkasumman kehitys (kirjanpidon mukaan) 2018–2022
Lönesummans utveckling (enligt bokföringen) 2018-2022

Kaupungin yhteistoimintaelin on vuoden aikana kokoontunut seitsemän kertaa. Kokouksessa, jota pidettiin marraskuussa, saatettiin päättökseen yhteistoimintavelvoite koskien henkilöstön siirtoja hyvinvointialueelle liikkeen luovutuksena. Vuoden vaihtuessa yhteensä 240 henkilöä sosiaali- ja terveydenhuolosta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon tukipalveluista, siirtyivät liikkeen luovutuksella Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle.

Henkilöstön kuulemiset on hoidettu eri työnantajan ja työntekijöiden kokoonpanoissa riippuen käsiteltävän asian luon teesta.

Työsuojeliasiat on käsitelty työsuojelutoimikunnassa, joka kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Moniammatillinen sisäilmaryhmä kokoontui neljä kertaa vuoden aikana. Työsuojeluriskien kartoitus ja seuranta on hoidettu Työturvallisuuskeskuksen sähköisten työkalujen avulla. Työpaikan riskien arviointi tehdään Riski Arvi -sovelluksella ja työpaikan turvallisuushavainnot kirjataan ja käsitellään Turvallisuusilmoitussovelluksella sekä HaiPron Työturvallisuusilmoituksella. Laki-sääteinen työterveyshuolto on hankittu Mehiläinen Oy:ltä.

Tavoitteena tukea työssä jaksamista ja työkyvyn säilymistä, Hangon kaupunki tarjoaa henkilöstölle henkilöstöetuina liikunta- ja kulttuuritoimintaa sekä hyvinvointipalveluna hiekkontaa. Omalla ajallaan lounastavalla henkilöstöllä on myös ollut mahdollisuus lounasetuun.

Tiliakauden tuloksen käsitteily

Kaupunginhallituksen esitys tiliakauden tuloksen käsitteelystä:

Kaupunginhallitus ehdottaa, että tiliakauden tulos käsitellään niin, että suunnitelman mukainen poistoero 4 428,12 euroa tuloutetaan ja että tiliakauden ylijäämästä 2 166 916,43 euroa tehdään investointivarauksena 2 000 000,00 euroa terveyskeskuksen peruskorjausta varten ja loput tiliakauden ylijäämästä 166 916,43 euroa siirretään taseen kohtaan edellisten tiliakausien ylijäämää (aiempi ylijäämä 15 110 084,35 euroa). Tässä on nyt kertynyt ylijäämää 15 277 000,78 euroa.

Ympäristöasiat ja -riskit

Hangon kaupungin merkittävimmät ympäristövastuu muodostuvat Koverharin kaatopaikan alueesta, jolle on laadittu suunnitelma sen kunnostamisesta ja jätkihoidosta. Toinen merkittävä tuleva vastuu on niin sanottu HaTeKe alue osoitteessa Urheilukatu 4, joka lähi vuosina siirtynee kaupungin omistukseen. Kohteessa ei ole haitta-aineiden perusteella kunnostustarvetta nykyisessä käytömuodossa. Mikäli alueen maankäyttö muuttuu, tulee kunnostustarve arvioida uudelleen.

Merkittävät kunnan organisaatiota koskevat muutokset

Kaupunginvaltuoston ja kaupunginhallituksen poliittisissa voi-masuheteissa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden 2022 aikana.

Stadens samarbetsorgan har under året sammanträtt sju gånger. På mötet i november fullgjordes samarbetskyldigheten gällande personalöverföringarna från staden till välfärdsmrådet som överlätelse av rörelse. Vid årsskiften överfördes genom överlätelse av rörelse totalt 240 personer från social- och hälsovården samt från social- och hälsovårdens stödtjänster till Västra Nylands välfärdsmråde.

Höranden av personalen har skötts i olika sammansättningar av arbetsgivar- och arbetsstagarrepresentanter beroende på det behandlade ärendets natur.

Arbetarskyddsfrågor har behandlats i arbetarskyddskommissionen, som under året har sammanträtt fyra gånger. Den mångprofessionella inomhusluftgruppen har sammanträtt fyra gånger under året. Kartläggning och uppföljning av arbetskyddsrisken har skötts med hjälp av Arbetskyddscentralens digitala verktyg. Arbetsplatsens riskbedömning görs i Riski Arvi-applikationen och arbetsplatsens säkerhetsobservationer registreras och behandlas i Säkerhetsanmälansapplikationen eller i HaiPros arbetskyddsrapport. Den lagstadgade företagshälsovården har upphandlats av Mehiläinen Oy.

I syfte att främja och upprätthålla arbetsförmågan, erbjuder Hangö stad som personalförmåner motions- och kulturverksamhet samt som välmäendetjänst massage. Personal som har lunch på egen tid har också haft möjlighet till lunchförmån.

Behandling av räkenskapsperiodens resultat

Stadsstyrelsens förslag till behandling av räkenskapsperiodens resultat:

Stadsstyrelsen föreslår att räkenskapsperiodens överskott behandles sålunda att avskrivningsdifferensen enligt plan 4 428,12 euro intäktsförs och av räkenskapsperiodens överskott 2 166 916,43 euro görs en investeringsreserv på 2 000 000,00 euro för renovering av hälsocentralen och den resterande delen av överskottet 166 916,43 euro intäktsförs till räkenskapsperiodens överskottsbalans (tidigare överskott 15 110 084,35 euro). I balansen ingår nu ett ackumulerat överskott om 15 277 000,78 euro.

Miljöaspekter och -risker

Hangö stads mest betydelsefulla miljöansvar består av Koverhar avstjälpningsplatsområde, för vilken det gjorts upp en plan över en sanering och eftervård. Det andra ansvarsobjektet är det så kallade HaTeKe området på adressen Idrottsgatan 4 som inom de närmaste åren torde komma i stadens ägo. Baserat på de skadliga ämnena som där finns behöver området inte saneras i dess nuvarande bruk. Om områdets markanvändning ändrar bör man göra en ny bedömning av saneringsbehovet.

Betydande ändringar inom den kommunala organisationen

Inga väsentliga ändringar skedde i de politiska styrkeförhållandena i stadsfullmäktige och stadsstyrelsen under 2022.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Vaikka velkoja on saatu viime vuosina vähennettyä, on Hangon kaupunki edelleen raskaasti velkaantunut. Korkokuluilla on merkittävä vaikutus kunnan talouteen. Markkinakorkojen nousu asettaa paineita rahoituskuluihin. Tähän on osittain suojauduttu koronvaihtosopimuksilla ja ottamalla kiinteäkorkoista lainaa. Lainakorkojen suojausaste on vuoden 2022 lopussa noin 86 %. Siten noin 14 % lainakoroista muuttuu markkinakorkojen muutosten mukaan. Ennestään korkea velkaantuminen vaikeuttaa suurempien investointien toteuttamista, kun lisävelkaa on pyrittävä välttämään.

Hangon kaupungin asukasluku on vähentynyt jokaisena vuonna 2000-luvulla, vaikkakin kulunut vuosi on muuttanut trendiä poismuuton osalta. Jos väestön vähentyminen jatkuu, on kunnan resurssien sopeuttaminen väheneviin tuloihin yhä haasteellisempaa. Lisääntyvä vapaa-ajan asutus sekä hyvin menestyvä satama, teollisuus ja muu liiketoiminta kuitenkin kompensoivat väestön vähennemisen vaikutusta kunnan talouteen.

Kiinteistö, missä Hangon terveyskeskus toimii, ei ole ajanmukainen ja se vaatii peruskorjaukseen. Korjaustyöt on osittain tehty ja mikäli hyvinvoittialue on valmis pitkääikaiseen vuorokausiin, niin korjaustyöt voidaan jatkaa hyvin nopeasti. Kaupungin kiinteän omaisuuden korjausvelka on kasvussa – tämä aiheuttaa painetta korjausinvestointien kasvattamiseen. Velkojen vähentäminen kasvavan investointipaineen rinnalla on haasteellista.

Hangon kaupunki velkaantui huomattavasti erityisesti vuosien 2008 - 2014 aikana. Vuonna 2008 velkaantuminen johti etupäässä suurista satamainvestoinneista, vuonna 2009 alhaisesta vuosikatteesta ja vuonna 2010 vesilaitoksen suurista investoinneista. Vuonna 2014 velkoja lisäsivät Koverharin alueiden ostaminen ja Orioninkadun kaatopaikan saneeraaminen. Vuosina 2016–2018 velat ovat kuitenkin vähentyneet. Vuonna 2019 velat lisääntyivät rautatiens ja Korsmaninkadun kevyenliikenteen alikulkuiinvestoinnin takia ja vuosina 2020–2022 velat vähentyivät hyvän tuloksen ansiosta.

Kaupungin korolliset velat ovat kehittyneet seuraavasti:

2014	64,6 milj. euroa
2015	65,6 milj. euroa
2016	65,4 milj. euroa
2017	61,9 milj. euroa
2018	60,4 milj. euroa
2019	64,3 milj. euroa
2020	61,4 milj. euroa
2021	55,5 milj. euroa
2022	48,6 milj. euroa

Korkokulut pysyivät edellisen vuoden tasolla. Vaikkakin korot ovat lähteneet nousuun, korkokulut eivät kasvaneet koska osa lainoista on kiinteäkorkoisia tai suojuattuja. Velan määrä on myös pienentynyt. Hangon Satama Oy maksoi vuonna 2022 kaupungille osinko 0,5 milj. €. Kaupungin nettorahoituskulut olivat vuonna 2022 + 2,0 milj. €.

Investointit kokonaisuudessaan olivat noin 0,8 milj. € alle talousarvion. Poistoja vähensi alhainen investointimäärä.

De mest betydande riskerna och osäkerhetsfaktorerna

Fastän man lyckats minska på skuldena under senaste året är Hangö stad fortfarande kraftigt skuldsatt. Ränteutgifterna har betydande inverkan på kommunens ekonomi. Höjningen av marknadsräntorna ökar trycket på finansieringskostnaderna. Mot detta har staden delvis skyddat sig genom ränteswap avtal och genom att lyfta lån med fast ränta. Skyddsgraden för låneräntorna är i slutet av 2022 cirka 86 %. Sålunda ändrar cirka 14 % av låneräntorna vid en ändring av marknadsräntorna. Då staden försöker undvika en ökad skuldsättning försvårar den redan från tidigare höga skuldsättningen förverkligandet av större investeringar.

Hangö stads invånarantal har alla år under 2000-talet minskat om än fyljaret har brutit trenden för utflyttningens del. Om befolkningsminskningen fortgår, blir det alltmera utmanande att anpassa kommunens resurser till de minskade intäkterna. En ökande fritidsbosättning samt en framgångsrik hamn, industri och övrig affärsverksamhet kompenseras dock befolkningsminskningens inverkan på kommunens ekonomi.

Fastigheten där Hangö hälsocentral verkar är inte tidsenlig och kräver en grundrenovering. Reparationerna är delvis utförda och ifall välfärdsområdet är beredd att hyra fastigheten för en längre tid, så kommer renoveringen snabbt igång. Reparationsskulden för stadens fasta egendom håller på att växa – detta medför ett tryck på att öka reparationsinvesteringarna. Minskningen av skuldena är en utmaning samtidigt som det finns ett ökat investeringstryck.

Hangö stads skulder ökade märkbart speciellt under åren 2008-2014. Skuldsättningen 2008 berodde i första hand på stora hamninvesteringar, 2009 på det låga årsbidraget och 2010 på vattenverkets stora investeringar. Köpet av Koverhar områdena och saneringen av Oriongatans avstjälpningsplats ökade skuldena 2014. Under åren 2016-2018 har emellertid skuldena minskat. År 2019 ökade skuldena på grund av investeringen i järnvägens och Korsmansgatans underfart för lätt trafik och under åren 2020 -2022 minskade lånerna p.g.a. det goda resultatet.

Stadens skulder med ränta har utvecklats enligt följande:

2014	64,6 milj. euro
2015	65,6 milj. euro
2016	65,4 milj. euro
2017	61,9 milj. euro
2018	60,4 milj. euro
2019	64,3 milj. euro
2020	61,4 milj. euro
2021	55,5 milj. euro
2022	48,6 milj. euro

Räntekostnaderna var på samma nivå som ifjol. Även om räntorna har stigit ökade inte räntekostnaderna på grund av att största delen av lånerna är lån med fast ränta eller ränteskattade. Skuldbeloppet har också minskat. Hangö Hamn Ab utbetalade en dividend till staden på 0,5 milj. €. Stadens nettofinansieringskostnader år 2022 var + 2,0 milj. €.

Investeringarna i sin helhet var ca 0,8 milj. € under det budgeterade. Den låga investeringsmängden minskade på avskrivningarna.

Taloudellinen tilanne

Kaupungin talous näytti pandemian alkukuristuksessa kriisin merkkejä mutta käntyi positiiviseksi kahdesta merkittävästä seikasta. Toinen oli valtion koronatukien ansiota ja toiseksi taloustaantuma palautui hämmästyttävän nopeasti. Euroopassa meneillään oleva sota aiheuttaa suurta levottomuutta maailmantalouteen, joka vuorostaan heiastuu kaupungin talouteen. Sote-uudistus vei puolet taloudellisista kehyksistä mutta teki talousennustamisen helpommaksi. Suurimmat taloudelliset muutokset tapahtuivat nimenomaan perusturvan luvuissa. Niin sanotut verohännät tuovat väliaikaisesti lisäpotkuja tämän vuoden tulokseen.

Parempi työllisyystilanne viime vuoteen verrattuna pitivät verotulot hyvällä tasolla. Vuoden 2022 keskimääräinen työttömyys Hangossa oli 9,7 %, joka on lähellä koko suomen keskiarvoa 9,5 %. Vaikka kaupungilla ei ole kertyneitä alijäämiä, on vuositulos saatava lähiuosina pidettyä ylijäämisenä. Nettoinvestointit on pidettävä selvästi vuosikatetta pienempinä, jotta velkoja voidaan edelleen vähentää. Vuodelle 2023 on laadittu talousarvio 4,2 milj. € positiivisella tuloksella.

Vuosikatteen kehitys:	Kertyneen ylijäämän kehitys:
2017 7,0 milj. euroa	+ 6,0 milj. euroa
2018 3,7 milj. euroa	+ 6,1 milj. euroa
2019 3,3 milj. euroa	+ 5,9 milj. euroa
2020 8,1 milj. euroa	+11,4 milj. euroa
2021 7,2 milj. euroa	+15,1 milj. euroa
2022 5,5 milj. euroa	+15,3 milj. euroa

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vaikka väestön väheneminen todennäköisesti jatkuu, näyttää siltä, että kaupungin talous saadaan lähiuosina pysymään tasapainossa - tulorahoitus on riittävä menojen ja investointien kattamiseen. Investointimenot pidetään pidemmällä tähänmellä suunnitelmapoistoja pienempänä ja lainamäärää vähennetään. Toteutettaessa suurempia investointeja voi yksittäisen vuoden investointisumma kuitenkin edellyttää lainarahoitusta. Alueen väestökehitys ja elinkeinotoiminnan kehitys ovat tulevaisuuden toiminnan suunnittelun kannalta keskeisiä tekijöitä.

Soteuudistus muutti kaupungin talouden rakennetta 1.1.2023 alkaen. Noin puolet toimintakuluista putosi pois ja saman verran valtionosuuksista ja verituloista. Tämä tarkoittaa, että kaupungin vuosikate pysyy ennallaan. Näin pitää myös olla koska kaupungin investointitarve ei pienene, vaikka merkittävä osa kaupungin toiminnasta siirtyi hyvinvoittialueelle. Kaupungin pitää tarkoin seurata kiinteistökustannuksia niiden kiinteistöjen ja tilojen osalta, jotka jäävät kaupungin omistukseen, mutta vuokrataan hyvinvoittialueelle. Vuokran suuruus on laissa määritelty ja siksi korjaus- ja käyttökulut pitää pysyä kohtuullisella tasolla.

Den ekonomiska situationen

Då pandemin slog till visade stadsen ekonomi ett tecken på kris men vände snabbt till det positiva av två olika orsaker. Den ena orsaken var statens coronastöd och den andra att den ekonomiska recessionen återhämtade sig händnadsväckande snabbt. Det rådande kriget i Europa förorsakar stor oro i världsekonomin som i sin tur återspeglar sig i stadsen ekonomi. Sohå-reformen halverade den ekonomiska ramen men gjorde den ekonomiska prognostiseringen lättare. De största ändringarna skedde just i grundtryggheten siffror. De så kallade skattesvansarna ger en extra boost i årets resultat.

Ett bättre sysselsättningsläge jämfört med ifjol höll skatteintäkterna på en god nivå. Den genomsnittliga arbetslösheten år 2022 var 9,7 %, vilket är nära Finlands medeltal på 9,5 %. Trots att staden inte har ackumulerat underskott, måste årsresultatet under de närmaste åren visa överskott. Nettoinvesteringarna måste hållas klart lägre än årsbidraget, så att staden kan minska skulderna. För år 2023 har utarbetats en budget som visar ett 4,2 milj. € positivt resultat.

Årsbidraget:	Utvecklingen av överskottet:
2017 7,0 milj. euro	+ 6,0 milj. euro
2018 3,7 milj. euro	+ 6,1 milj. euro
2019 3,3 milj. euro	+ 5,9 milj. euro
2020 8,1 milj. euro	+11,4 milj. euro
2021 7,2 milj. euro	+15,1 milj. euro
2022 5,5 milj. euro	+15,3 milj. euro

Uppskattning av den troliga framtida utvecklingen

Fastän befolkningsminskningen sannolikt fortsätter, ser det ut som om stadsen ekonomi de närmaste åren kan hållas i balans – intäktsfinansieringen är tillräcklig för att täcka utgifterna och investeringarna. På lång sikt hålls investeringsutgifterna på en lägre nivå än avskrivningarna enligt plan och länemängden minskas. Vid förverkligandet av större investeringar kan dock investeringssumman under enskilda år förutsätta länefinansiering. Med tanke på planeringen av verksamheten i framtiden är regionens befolkningsutveckling och näringsverksamhetsutveckling centrala faktorer.

Social- och hälsovårdsreformen ändrade på stadsen ekonomiska struktur från 1.1.2023. Ungefär hälften av verksamhetskostnaderna föll bort och lika mycket från statsandelarna och skatteintäkterna. Det betyder att stadsen årsbidrag skulle hållas oförändrat. Så ska det också vara för stadsen investeringsbehov minskar inte fastän en markant del av stadsen verksamhet flyttades till välfärdsområdet. Staden bör noggrant följa upp fastighetskostnaderna som berör fastigheter och utrymmen som blir kvar i stadsen ägo men hyrs ut till välfärdsområdet. Hyran storlek är fastställd enligt lag och därfor måste reparations- och driftkostnaderna hållas på en rimlig nivå.

Selonteko sisäisen valvonnan, riskien hallinnan ja konsernihauksen järjestämisestä

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Hangon kaupungissa on sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet sisällytetty valtuiston 23.5.2017 hyväksymään ja 14.5.2019 päivitettyyn hallintosääntöön. Kaupunginjohtaja sekä toimialojen ja tulosaluiden johtavat viranhaltijat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta toimialallaan ja tulosalueellaan, ohjeistavat alaisuudessaan olevia toimintayksiköitä sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Kaupungin tytäryhtiölle annetaan vuosittain kaupungin talousarvion yhteydessä toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Konsernijohto (kaupunginhallitus) vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuuden valvonnasta.

Hangon kaupunki on ottanut vakuumettavissa olevien riskien varalta kattavat vakuutukset. Vakuutusasiantuntijana on käytetty hyvin kunta-alaan perehtynyt meklariyhtiötä. Työpatumartariskien osalta on kaikilla toimialoilla käytössä Riskiarvi-ohjelma, jonka avulla kartoitetaan ja seurataan riskejä sekä tapaturmia. Konsultin johdolla tehdty toimialakohtaiset riskikartoitukset ovat muutaman vuoden takaa – niiden päivittäminen olisi ajankohtaista. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutus on kaupungissa melko hyväällä tasolla.

Hangon kaupunki pyrkii kaikessa toiminnassaan noudattamaan ympäristöasioita, sosiaalisia asioita, henkilöstöasioita, ihmisoikeuksia, sekä korruption ja lahjonnan torjuntaa koskevaa lainsäädäntöä ja suosituksia.

Hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus vastaa kokonaistavaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä

1.hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat

2.valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpanaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti sekä

3.antavat toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksestä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä,

4.vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteensovittamisesta siten, että kaupungin toiminnan laillisuus ja tulokselisuus varmistetaan,

5.hyväksyy sisäisen tarkastuksen suunnitelman, johon perustuen arvioidaan riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuutta,

Redogörelse för organiseringen av den interna kontrollen, riskhantering och koncernstyrningen

Enligt 14 § i kommunallagen fattar fullmäktige beslut om grunderna för intern kontroll och riskhantering. I Hangö stad har grunderna för intern kontroll och riskhantering inkluderats i den av stadsfullmäktige 23.5.2017 godkända och 14.5.2019 uppdaterade förvaltningsstadgan. Stadsdirektören samt sektorernas och resultatområdenas ledande tjänsteinnehavare svarar för att den interna kontrollen och riskhanteringen inom det egna området verkställs samt utfärdar anvisningar till de underställda verksamhetsheterna och rapporterar i enlighet med stadsstyrelsens anvisningar. Stadens dotterbolag ges årligen i samband med budgeteringen operativa och ekonomiska mål.

Koncernledningen (stadsstyrelsen) ansvarar för styrningen av koncernsammanslutningarna och för tillsynen av hur sammanslutningarnas interna kontroll och riskhantering är ordnad och hur de lyckats.

Hangö stad har för risker som kan försäkras tagit täckande försäkringar. Som försäkringsakkunnig har anlitats ett mäklarföretag som är väl insatt i kommunbranschen. För arbetsolycksfallsriskernas del har alla verksamhetsområden i sin användning Riskiarvi-programmet, med vars hjälp kartläggning och uppföljning av risker samt olycksfall görs. Verksamhetsområdesvisa riskkartläggningar som gjorts under ledning av en konsult är några år gamla – en uppdatering av dem vore aktuellt. Organiseringen av den interna kontrollen och riskhanteringen är på en rätt god nivå i staden.

Hangö stad strävar efter att i all sin verksamhet tillämpa lagstiftning och rekommendationer som gäller för miljöären, sociala ärenden, personalärenden, mänskliga rättigheter samt bekämpning av korruption och bestickning.

Enligt förvaltningsstadgan svarar stadsstyrelsen för ordnandet av den övergripande interna kontrollen och riskhanteringen samt

1.godkänner anvisningar och metoder för den interna kontrollen och riskhanteringen,

2.övervakar att den interna kontrollen och riskhanteringen verkställs enligt anvisningarna och lyckas sam

3.lämnar i verksamhetsberättelsen uppgifter om hur den interna kontrollen och riskhanteringen ordnats och vilka de viktigaste slutsatserna är samt ger en utredning om koncernövervakningen och de största riskerna och osäkerhetsfaktorerna.

4.svarar för att den interna kontrollen organiseras och samsordnas på ett sätt som tryggar en laglig och resultatrik verksamhet i staden,

5.godkänner en plan för den interna revisionen, enligt vilken riskhanterings-, kontroll-, lednings- och förvaltningsprocesserna utvärderas,

6.vastaa riskienhallinnan järjestämisestä siten, että kaupungin toiminnanolennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja arvioidaan mahdollisuudet hallita riskiä sekä

7.valmistelee valvontaa ja riskienhallintaa koskevan toimintakertomukseen otettavan osion. Kaupunginhallitus vastaa sisäisen valvonnan käytännön järjestelyistä ja seurannasta. Kaupungin ylin johto vastaa siitä, että luodaan edellytykset toimivalle sisäiselle valvonnalle. Konsernivalvonnassa on noudatettu kaupunginvaltuiston hyväksymiä konserniohjeita.

Sisäistä valvontaa on toteutettu mm. säännöllisen osavuosiraportoinnin avulla. Vuodesta 2010 lähtien on kaupungin talousarvioon liitetty päivitetty kehittämисstrategia sekä keskeiset kehittämistavoitteet ja mittarit niiden toteutumisen seuraamiseen. Tietoturvallisuuspolitiikka on otettu käyttöön vuonna 2011. Kaikki kaupungin toiminnot on riskikartoitettu. Kaupungin vakuutuksien hoitamisessa on käytetty vakuutusmeklaria. Kaupungin johtosääntöjä on päivitetty ajan tasalle. Kaupungin konsernivalvontaa on parannettu seuraamalla tii-viimmin tytäryhtiöiden toiminnan tuloksellisuutta ja taloudellista asemaa sekä ohjeistamalla ja aikatauluttamalla niiden rapportointia. Vuoden 2011 talousarviosta lähtien on kirjattu myös tytäryhtiöille asetetut tavoitteet. Täydellinen konsernitilinpäätös sisältyy kaupungin tilinpäätökseen. Hangon kunta-konsernin rakenne on selvitetty konsernin liitetiedoissa.

Tavoitteiden toteutumisen seurannassa ja varojen käytön valvonnassa ei ole havaittu tilikauden aikana olennaisia puuteita.

Kaupunginhallitus toteaa, että sisäinen valvonta on vuoden 2022 aikana toiminut hyvin. Kaupungin uusi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 15.9.2020.

6.svarar för att riskhanteringen organiseras så att de väsentliga riskerna i stadens verksamhet identifieras och beskrivs och så att konsekvenserna av att en risk realiseras, sannolikheten att en risk realiseras och möjligheterna att ha kontroll över risken bedöms samt

7.bereder den interna kontrollen och riskhanteringen, vilken införs i verksamhetsberättelsen. Stadsstyrelsen svarar för den praktiska organiseringen och uppföljningen av den interna kontrollen. Stadens högsta ledning svarar för att det skapas förutsättningar för en fungerande intern kontroll. I koncernuppföljningen har tillämpats av stadsfullmäktige godkända koncerndirektiv.

Den interna kontrollen har förverkligats bl.a. med hjälp av regelbunden delårsrapportering. Från och med 2010 har till budgeten bifogats en uppdaterad utvecklingsstrategi samt centrala utvecklingsmål och mätare för uppföljning om hur målen har förverkligats. Datasäkerhetspolitik har tagits i bruk under 2011. Alla stadens verksamheter har riskkartlagts. En försäkringsmäklare har anlitats för sköteln av stadens försäkringar. Stadens instruktioner har uppdaterats så att de är tidsenliga. Stadens koncernövervakning har förbättrats genom att dotterbolagens verksamhetsresultat och ekonomiska ställning tätare har följts upp, för rapportering har utfärdats direktiv och tidtabeller. Från och med budgeten för 2011 har även antecknats de mål som ställts för dotterbolagen. I stadens bokslut ingår ett komplett koncernbokslut. Strukturen för Hangö kommunkoncern finns förklarad i noterna angående koncernen.

Vid uppföljningen av hur målen har förverkligats och vid övervakningen av användningen av tillgångarna har väsentliga brister inte iakttagits under räkenskapsperioden.

Stadsstyrelsen konstaterar att den interna kontrollen under 2022 har fungerat tämligen bra. Stadens anvisningar för intern kontroll och riskhantering godkändes av fullmäktige den 15.9.2020.

Konserniyhtiölle asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Yleiset tavoitteet (koskee kaikkia tytäryhtiöitä)

- Yhtiön toiminta on järjestetty taloudellisesti, tehokkaasti ja asiakkaiden tarpeet huomioiden.
- Yhtiöiden omistamien rakennusten ylläpito on järjestetty niin, että niiden arvo säilyy.
- Osavuosiraportointi laaditaan vähintään 6 kk välein

Sekä konserniosiojett etä hallintosääntö on hyväksytty kau-punginvaltuustossa 23.5.2017.

Muiden konserniyhtiölle asetettujen yleisten tavoitteiden katsotaan toteutuneen.

Yhtiökohtaiset tavoitteet vuodelle 2022

Hangon Satama - Hangö Hamn Oy Ab

Tavoite

Yhtiön tulos ennen veroja on vähintään 5 % liikevaihdosta.

Yhtiölle asetetaan ympäristötavoiteeksi kehittää malleja ja työkaluja ympäristövaikutusten mittaamiseksi omassa toiminnoissaan sekä vähentää hiiliidioksidipäästöjä kaupungin HINKU-tavoitteiden mukaisesti.

Toteutuminen

Yhtiön tulos ennen veroja oli 1,5 milj. € tai 10,9 % liikevaihdosta, tavoite saavutettiin.

Hangon Satama – Hangö Hamn Oy Ab on seurannut omasta toiminnasta vuodesta 2019 syntyviä Scope 1 ja 2 mukaisia kasvihuonekaasupäästöjä. Kasvihuonekaasu päästöjen las-kenta perustuu Greenhouse Gas (GHG)-protokollamenetel-mään. Tavoitteena on olla omassa toiminnassa hiilineutraali vuoteen 2024 mennessä.

Suorat päästöt (Scope 1)

● Päästöt lähteistä, jotka ovat yrityksen itsensä omistamia tai ovat yrityksen itsensä määräysvallassa, kuten yrityksen läm-pökattiloista ja kulkuneuvoista ns. suorat piipunpäästöt. Hangon Satama – Hangö Hamn Oy Ab:n suurimmat hiiliidioki-dipäästö lähteet ovat kiinteistöiden lämmitys ja ajoneuvien polttotoaineista syntyvät hiiliidioksidipäästöt. Suurin yksit-täinen hiiliidioksidipäästön aiheuttaja on Voimakasiinin lämmittäminen polttoöljyllä (Polttoöljyn päästöt vuonna 2021 195 t CO₂e).

Energia-epäsuorat päästöt (Scope 2)

● Yrityksen ostaman ja kuluttaman sähkön tuotannon päästöt (myös höyry, lämpö ja jäähdytys). Hangon Satama – Hangö Hamn Oy Ab on vuodesta 2021 lähtien käyttänyt ainostaan hiiliidioksidipäästötöntä sähköä. Osa sähköstä tuotetaan itse aurinkopaneeleilla.

Sitä mukaan, kun Hangon Satama Oy investoi uusiin lämmitys-teknikoihin ja hankkii sähköajoneuvoja, kasvihuonekaasu-päästöt vähenevät.

Hangon Satama – Hangö Hamn Oy Ab:n CO₂e-päästöt:

Vuosi 2021

CO₂e-päästöt: 231,7 tonnia

Vuosi 2022

CO₂e-päästöt: 164,5 tonnia

Förverkligande av målen för koncernbolagen

Allmänna mål (gäller alla dotterbolag)

- Bolagets verksamhet är ekonomiskt och effektivt ordnat och beaktar kundernas behov
- Underhåll av de byggnader bolagen äger är ordnad så att deras värde bibehålls
- Delårsrapportering görs minst var 6 månad

Koncerndirektiven och förvaltningsstadgan har godkänts i stadsfullmäktige 23.5.2017.

Övriga allmänna mål som ställts på koncernbolagen anses ha förverkligats.

Bolagsvisa mål för 2022

Hangon Satama - Hangö Hamn Oy Ab

Målsättning

Bolagets resultat innan skatt är minst 5 % av omsättningen.

Till bolagets miljömålsättning sätts att utarbeta modeller och verktyg för att mäta miljökonsekvenserna i sin egen verksamhet samt att minska på koldioxidutsläppen i enlighet med sta-dens HINKU-program.

Förverkligande

Bolagets resultat innan skatt var 1,5 milj. € eller 10,9 % av omsättningen, målet uppnåddes.

Sedan 2019 har Hangon Satama – Hangö Hamn Oy Ab följt upp vilka utsläpp av växthusgaser som den egna verksam-heten förorsakar enligt Scope 1 och 2 i Greenhouse Gas-pro-tokollet. Beräkningen av utsläppen bygger på metoderna i GHG-protokollet. Bolaget har som mål att vara koldioxidne-utralt i sin egen verksamhet 2024.

Direkta utsläpp (Scope 1)

● Utsläpp från källor som företaget självt äger eller har kon-troll över, till exempel från företagets fordon och värmepan-nor, så kallade direkta skorstensutsläpp. För Hangon Satama – Hangö Hamn Oy Ab är de största källorna till koldioxidut-släpp uppvärmningen av fastigheter och förbränningen av bränsle i fordon. Den största enskilda källan till koldioxidut-släpp är uppvärmningen med eldningsolja i Smörmagasinet (utsläppen från eldningsoljan var 195 ton koldioxidekvälen-ter under 2021).

Indirekta utsläpp från energi (Scope 2)

● Utsläpp från produktionen av den el som företaget köper och förbrukar (även ånga, värme och nedkyllning). Sedan 2021 har Hangon Satama – Hangö Hamn Oy Ab använt enbart el som är fri från koldioxidutsläpp. En del av elen producerar fö-retaget självt med solpaneler.

Allt eftersom Hangö Hamn investerar i ny uppvärmningstek-nik och köper in elfordon går utsläppen av växthusgaser ner.

Hangon Satama – Hangö Hamn Oy Ab:s utsläpp i koldioxide-kvivalenter (CO₂-ekv.)

År 2021

231,7 ton CO₂-ekv.

År 2022

164,5 ton CO₂-ekv.

Hangon Vuokralot Oy

Tavoite

Yhtiö pyrkii ylläpitämän kiinteistökantaa niin, että kiinteistöjen arvo säilyy ja yhtiöllä on tarjota viihdyisiä ja kohtuuhiintisia vuokra-asuntoja kuntalaisille.

Yhtiön taloudellinen käyttöastetavoite on 95 %. Yhtiö pyrkii vähentämään energiankulutusta ja hiilidioksidipäästöjä mm. uusimalla energianlähteitä ja opastamalla vuokralaisia vedenkulutuksessa ja jätteiden kierrätyksessä.

Toteutuminen

Hangon Vuokralot Oy:n asuntojen bruttokäyttöaste 31.12.2022 oli 88 %, tavoite ei toteutunut.

Tavoitteet eivät toteutuneet koska asuntojen korjaukset ja energialähteiden uusimiset lykkääntyivät. Syynä tähän on rahoituskuvio, joka saatiin valmiiksi vuoden vaihteen jälkeen.

Oy Hansea Dc Ab

Tavoite

Yhtiön vuosikulut eivät ylitä tuloja.

Toteutuminen

Oy Hansea Dc Ab:n tilikauden tulos vuonna 2022 oli -141,81 euroa, tavoite lähes toteutui.

Hangö Hyreshus Ab

Målsättning

Bolaget har som mål att underhålla bostadsbeståndet, så att fastigheternas värde består och bolaget kan erbjuda kommuninvånarna trivsamma hyresbostäder till skäligt pris.

Målet för den ekonomiska användningsgraden är 95 %. Bolaget strävar till att minska energiförbrukningen och koldioxidutsläppen bl.a. genom att förnya energikällorna och vägleda hyresgästerna i fråga om vattenförbrukning och återvinning av avfall.

Förverkligande

Bruttoanvändningsgraden 31.12.2022 var 88 % för Hangö Hyreshus Ab:s bostäder, målet uppnåddes inte.

Målsättningarna uppfylldes inte för att reparationerna på lägenheterna samt ändringen på energikällorna blev framskjutna. Orsaken är finansieringen som blev klar först efter årsskiftet.

Oy Hansea Dc Ab

Målsättning

Bolagets kostnader per år överstiger inte intäkterna

Förverkligande

Oy Hansea Dc Ab:s resultat under år 2022 var -141,81 euro, målet uppnåddes nästan.

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut – Resultaträkning och dess nyckeltal

TULOSLASKELMA - RESULTATRÄKNING

Extern x 1000 euro	TP-BS 2022	TP-BS 2021
Toimintatuotot - Verksamhetens intäkter	17 891	18 916
Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk	275	254
Toimintakulut - Verksamhetens kostnader	-73 914	-69 095
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-55 748	-49 925
Verotulot - Skatteinkomster	43 721	41 324
Valtionsuudet - Statsandelar	15 557	14 273
Korkotuotot - Ränteinkomster	1 765	1 762
Muut rahoitustuotot - Övriga finansiella intäkter	682	213
Korkokulut - Räntekostnader	-435	-437
Muut rahoituskulut - Övriga finansiella kostnader	-12	-9
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansiella intäkter och kostnader	1 999	1 528
VUOSIKATE - ÅRSBIDRAG	5 529	7 201
Poistot ja arvonalentumiset - Avskrivningar och nedskrivningar	-3 367	-3 547
TILIKAUDEN TULOS - RÄKENSKAPS PERIODENS RESULTAT	2 162	3 654
Poistoeron muutos - Förflyttning i avskr.diff. (Lis/Ökn (-) väh/minskn (+))	4	10
Varausten muutos - Förflyttning i reserver (Lis/Ökn (-) väh/minskn (+))	-2 000	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ / RÄKENSKAPS PERIODENS ÖVER-/UNDERSKOTT	167	3 664
Toimintatuotot/-kulut - Verksamhetsintäkter/-kostnader %	24,30 %	27,48 %
Vuosikate / Poistot - Årsbidrag / Avskrivningar	164,21 %	203,02 %
Vuosikate / asukas - Årsbidrag / invånare	703,00	901,37
Asukasmäärä - Invånarantal	7 865	7 989

Rahavirta toimialoittain – Kassaflöde på sektornivå

2022 toteuma / Förverkligande

	MENOT UTGIFTER	TULOT INKOMSTER	NETTO
KÄYTTÖTALOUSOSA - DRIFTHUSHÄLLNING			
Yleishallinto / Allmän förvaltning	(B)	-6 837	2 354
Perusturva / Grundtrygghet	(B)	-42 739	5 315
Sivistystoimi / Bildningsväsendet	(B)	-15 090	1 422
Kulttuuritoimi / Kulturväsendet	(B)	-1 634	151
Ympäristötöimiala / Miljösektorn	(B)	-1 091	3 632
Tekninen toimiala / Tekniska sektorn	(N)	-10 283	7 474
HANGON KAUPUNKI / HANGÖ STAD		-77 674	20 347
Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk			(-242)
LIIKELAITOKSET / AFFÄRSVERKEN			
Hangon Vesi / Hangö Vatten	(N)	-2 593	4 171
Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk			(30)
KÄYTTÖTALOUSOSA - DRIFTHUSHÄLLNING	-80 267	24 519	-55 748
TULOSLASKELMAOSA - RESULTATRÄKNINGSDDEL			
Verotulot / Skatteinkomster	(B)	43 721	
Valtionosuudet / Statsandelar	(B)	15 557	
Korkotuotot / Ränteintäkter	(B)	1 877	
Muut rahoitustuotot / Övriga finansiella intäkter	(B)	842	
Korkokulut / Räntekostnader	(B)	-548	
Muut rahoituskulut / Övriga finansiella kostnader	(B)	-172	
TULOSLASKELMAOSA - RESULTATRÄKNINGSDDEL	-719	61 996	61 277
VUOSIKATE - ÅRSBIDRAG	-80 986	86 515	5 529
INVESTOINTIOSA - INVESTERINGSDEL			
Kaupungin investoinnit yhteensä / Stadens investeringar totalt		-2 386	0
Hangon Veden investoinnit / Hangö Vatten investeringar		-1 104	20
INVESTOINTIOSA - INVESTERINGSDEL	-3 490	0	-3 470
SAAMISTEN VÄHENNYS / MINSKNING AV FORDRINGAR		14	14
VIERAAN PÄÄOMAN LISÄYS / ÖKNING AV FRÄMMLANDE KAPITAL		0	3 740
LAINOJEN VÄHENNYS / MINSKNING AV LÅN		-6 883	-6 883
RAHAVAROJEN MUUTOS / ÄNDRING I LIKVIDA MEDEL	-91 345	90 255	-1 090

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut – Finansieringsanalys och dess nyckeltal

	TP-BS 2022	TP-BS 2021
Ulkoinen / Extern x 1.000 eur		
Årsbidrag - Vuosikate	5 529	7 201
Tulorahoituksen korjauserät - Korrektivposter till internt tillfördä medel	-1 119	-1 484
Toiminnan rahavirta - Verksamhetens kassaflöde	4 410	5 717
Investointimenot - Investeringsutgifter	-3 490	-2 828
Investointien rahoitusosuudet - Finansieringsandelar i investeringar	20	0
Pysyvien vastaanvien hyödykkeiden luovutustulot-	1 183	1 480
Inkomster från försäljning av tillgångar bland bestående aktiva		
Investointien rahavirta - Investeringarnas kassaflöde	-2 287	-1 348
Toiminnan ja investointien rahavirta -	2 123	4 369
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde		
Rahoituksen rahavirta - Finansieringens kassaflöde		
Antolainasaamisten lisäys - Ökning av utlåningen	0	-230
Antolainasaamisten vähennys - Minskning av utlåningen	14	18
Antolainaunksen muutokset - Föändringar i utlåningen	14	-212
Pitkäaikaisten lainojen vähennys - Minskning av långfristiga lån	-5 883	-5 883
Lyhytaikaisten lainojen muutos - Föändring i kortfristiga lån	-1 000	0
Lainakannan muutokset - Föändringar i lånestocken	-6 883	-5 883
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar i likviditetten	3 656	630
Rahoituksen rahavirta - Finansieringens kassaflöde	-3 213	-5 465
Rahavarojen muutos	-1 090	-1 097
Rahavarat - Likvida medel 31.12	590	1 680
Rahavarat - Likvida medel 01.01	1 680	2 777

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT - FINANSIERINGSANALYSENS NYCKELTAL

Toiminnan ja investointien rahavirta 5 vuoden aikana - Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under 5 år (x1000 eur)	10 483 620	11 167 164
Investointien tulorahoitus - Intern finansiering av investeringar %	159,34 %	254,63 %
Lainanhoidokate (laskennallinen) - Låneskötselbidrag (kalkylerad)	0,92	1,04
Maksuvalmius, kassapäiviä - Likviditet, kassadagar	2,58	7,84
Asukasmäärä, invänarantal	7 865	7 989

Tase ja sen tunnusluvut – Balansräkning och dess nyckeltal

Ulkoinen / Extern x 1.000 eur	2022	2021	VASTAAVA - AKTIVA	2022	2021
VASTAAVAA - AKTIVA					
Aineelliset hyödykkeet - Materiella tillgångar			OMA PÄÄOMA - EGET KAPITAL		
Maa- ja vesialueet - Mark- och vattenområden	25 532	25 473	Peruspääoma - Grundkapital	28 240	28 240
Rakennukset - Byggnader	14 650	15 340	Arvonkorotusrahasto - Uppskrivningsfond	235	235
Kiinteät rakenteet ja laitteet -	20 841	21 038	Muut omat rahastot - Övriga egna fonder	10 428	10 428
Fasta konstruktioner och anläggningar	697	766	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä -	15 110	11 446
Koneet ja kalusto - Maskiner och inventarier	21	21	Över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder		
Muut aineelliset hyödykkeet - Övriga materiella tillgångar	1 580	639	Tilikauden yli-/alijäämä -	167	3 664
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat -			Räkenskapens periodens över-/underskott		
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar				54 180	54 013
Sijoitukset - Placeringar	63 321	63 277	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET - AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER		
Osuudet - Andelar			Poistoero - Avskrivningsdifferens	0	4
Osakkeet ja osuudet - Aktier och andelar	16 201	16 206	Varaukset - Reserver	2 000	0
Muut lainasaamiset - Övriga lånefordringar	30 952	30 966		2 000	4
Muut saamiset - Övriga fordringar	446	446			
PYSYVÄT VASTAAVAT - BESTÄENDE AKTIVA	47 599	47 617	TOIMEKSANTOJEN PÄÄOMAT - FÖRVALTAT KAPITAL		
TOIMEKSANTOJEN VARAT - FÖRVALTADE MEDEL	110 919	110 894	Valtion toimeksinnot - Statens uppdrag	60	84
Lahjoitusrahastojen varat - Donationsfondernas medel	1 290	1 311	Lahjoitusrahastojen pääomat -	1 290	1 311
Vaihto-omaisuus - Omsättningstillgångar	1 290	1 311	Donationsfondernas kapital		
Aineet- ja tarvikkeet - Material och förnödenheter	280	287	Muut toimeksiantojen pääomat -	5	21
Pitkäaikiset saamiset - Långfristiga fordringar	280	287	Övrigt förvaltat kapital		
Siirtosaamiset - Resultatregleringar	1 200	1 400		1 356	1 416
Lyhytaikaiset saamiset - Kortfristiga fordringar	1 200	1 400	VIERAS PÄÄOMA - FRÄMMANDE KAPITAL		
Myntsaamiset - Kundfordringar	2 815	2 306	Pitkäaikainen - Långfristigt		
Muut saamiset - Övriga fordringar	628	676	Lainat rahoitus ja vakuutuslaitoksilta -		
Siirtosaamiset - Resultatregleringar	695	1 271	Lån från finansiär och föräkringsanstalter		
Rahat ja pankkisaamiset - Kassa och bank	4 137	4 253	Saadut ennakot - Erhältna förskott		
VAIHTUVAT VASTAAVAT - RÖRLIGA AKTIVA	590	1 680	Lyhytaikainen - Kortfristigt		
VASTAAVAA - AKTIVA	6 208	7 620	Lainat rahoitus ja vakuutuslaitoksilta -		
	118 418	119 825	Lån från finansiär och föräkringsanstalter		
			Saadut ennakot - Erhältna förskott		
			Ostovelat - Skulder till leverantörer		
			Låttymismaksut ja muut velat -		
			Anslutningsavgifter och övriga skulder		
			Siljavelat - Resultatregleringar		
				118 418	119 825
			VASTAAVA - PASSIVA		

TASEEN TUNNUSLUVUT - BALANSRÄKNINGENS NYCKELTAL

Omavaraisuusaste - Soliditetgrad	%	47,78	45,08	Lainakanta - Lånestock 31.12 eur/asukas - invånare	6 184	6 950
Suhteellinen velkaantuneisuus - Relativ skuldsättningsgrad	%	78,00	86,00	Lainat ja vuokravästut - lån och hyresansvar 31.12.2021	51 094	58 098 841
Kertynyt yli-/alijäämä - Ackumulerat över-/underskott (x 1.000 eur)		15 277 000	15 110	Lainat ja vuokravästut €/as lån och hyresansvar €/inv	6 496	7 272
Kertynyt yli-/alijäämä - Ackumulerat över-/underskott (eur/as - inv)		1942	1891	Lainasaamiset 31.12 - Lånefordringar 31.12 (x 1.000 eur)	30 952	30 966
Lainakanta - Lånestock 31.12	(x 1.000 eur)	48 637	55 520	Asukasmäärä - Invånarantal	7865	7989

Kaupungin kokonaistulot ja menot – Stadens totala inkomster och utgifter

Ulkoinen / Extern

	EUR	%
x 1.000 eur		
TULOT - INKOMSTER		
Toiminta - Verksamhet		
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	17 891	22,5 %
Verotulot - Skatteinkomster	43 721	54,9 %
Valtionosuudet - Statsandelar	15 557	19,5 %
Korkotuotot - Ränteintäkter	1 765	2,2 %
Muut rahoitustuotot - Övriga finansiella intäkter	682	0,9 %
Tulorahoituksen korjauserät -		
Korrektivposter till internt tillfördä medel		
- Pysyvien vastaanvinnande hyödykkeiden luovutustulot	-1 124	-1,4 %
- Vinster på överlätelse av tillgångar bland bestående aktiva		
Investoinnit - Investeringar		
Pysyvien vastaanvinnande hyödykkeiden luovutustulot ja rahoitusosuudet		
Inkomster av försäljning av tillgångar bland bestående aktiva och finansiella andelar	1 183	1,5 %
Rahoitustoiminta - Finansieringsverksamhet		
Antolainasaamisten vähennykset - Minskning av utlåningen	14	0,0 %
Kokonaistulot yhteensä - Totala inkomster sammanlagt	79 689	

MENOT - UTGIFTER

	EUR	%
MENOT - UTGIFTER		
Toiminta - Verksamhet		
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	73 914	87,5 %
- Valmistus omaan käyttöön	-275	-0,3 %
- Tillverkning för eget bruk		
Korkokulut - Räntekostnader	435	0,5 %
Muut rahoituskulut - Övriga finansiella kostnader	12	0,0 %
Tulorahoituksen korjauserät -		
Korrektivposter till internt tillfördä medel		
Pakollisten varausten muutos - Förrändring i avsättningar	0	0,00 %
- Varausten lis (+), väh (-) – Ökn (+), minskn (-) av avsättningar		
Myyntitappiot - föräljningsförluster	-4	
Investoinnit - Investeringar		
Investointimenot - Investeringsutgifter	3 470	4,1 %
Rahoitustoiminta - Finansieringsverksamhet		
Antolainasaamisten lisäykset - Ökning bland utlåningsfordringar	0	0,0 %
Lyhytaikaisten lainojen vähennys - Minskning av kortfristiga lån	0	0,0 %
Kokonaismenot yhteensä - Totala utgifter sammanlagt	84 435	

Konsernituloslaskelma ja avainluvut – Koncernresultaträkning och nyckeltal

KONSERNITULOSLASKELMA - KONCERNRESULTATRÄKNING

x 1000 eur	TP-BS 2022	TP-BS 2021
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	60 193	60 955
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-106 555	-101 726
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta) - Andel av intressesesamfundens vinstdel (förlust)	-31	2
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-46 394	-40 769
Verotulot - Skatteinkomster	43 550	41 148
Valtionosuudet - Statsandelar	15 557	14 273
Korkotuotot - Ränteintäkter	38	19
Muut rahoitustuotot - Övriga finansiella intäkter	188	216
Korkokulut - Räntekostnader	-537	-558
Muut rahoituskulut - Övriga finansiella kostnader	-105	-101
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansiella intäkter och kostnader	-416	-423
VUOSIKATE - ÅRSBIDRAG	12 298	14 228
Poistot ja arvonalentumiset - Avskrivningar och nedskrivningar	-6 503	-6 690
Satunnaiset erät - Extraordinära poster	0	0
TILIKAUDEN TULOS - RÄKENSKAPS PERIODENS RESULTAT	5 795	7 538
Rahastojen ja varausten muutos - Förflyttning i reserveringar och fonder	-2	-189
Tuloverot - Inkombatkatter	-304	-297
Laskennalliset verot - Latenta skatter	-64	52
Vähemmistösosuudet - Minoritetsandelar	-4	9
Tilinpäätössirrot - Bokslutsdispositioner	-375	-425
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ- RÄKENSKAPS PERIODENS ÖVER-/UNDERSKOTT	5 420	7 114
Toimintatuotot /-kulut - Verksamhetsintäkter /-kostnader	56,47 %	59,92 %
Vuosikate / Poistot - Årsbidrag / Avskrivningar	189,11 %	212,68 %
Vuosikate / asukas - Årsbidrag / invånare	1 563,66	1 702,45
Asukasmäärä - Invånarantal	7 865	7 989

Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut – Koncernens finansieringskalkyl och nyckeltal

Konsernirahoituslaskelma - Koncernens finansieringskalkyl

x 1.000 eur	TP-BS 2022	TP-BS 2021
Årsbidrag - Vuosikate	12 196	14 228
Tuloverot - Räkenskapsperiodens skatter	-301	-297
Tulorahoituksen korjauserät - Korrektivposter till internt tillfördä medel	-1 174	-1 434
Toiminnan rahavirta - Verksamhetens kassaflöde	10 722	12 497
Investointimenot - Investeringsutgifter	-7 505	-7 536
Rahoitusosuudet investointimenoihin -	33	10
Finansieringsandelar för investeringsutgifter		
Pysyvien vastaanvien hyödykkeiden luovutustulot-	1 389	2 429
Inkomster från försäljning av tillgångar bland bestående aktiva		
Investointien rahavirta - Investeringarnas kassaflöde	-6 083	-5 098
Toiminnan ja investointien rahavirta -	4 639	7 400
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde		
Rahoituksen rahavirta - Finansieringens kassaflöde		
Antolainasaamisten lisäys - Ökning av utlåningen	-2	-230
Antolainasaamisten vähennys - Minskning av utlåningen	24	23
Antolainauskens muutokset - Föändrinlar i utlåningen	22	-207
Pitkäaikaisten lainojen lisäys - Ökning av långfristiga lån	1 150	729
Pitkäaikaisten lainojen vähennys - Minskning av långfristiga lån	-6 797	-7 716
Lyhytaikaisten lainojen muutos - Föändring i kortfristiga lån	-1 356	-77
Lainakannan muutokset - Föändringar i länestocken	-7 004	-7 064
Oman pääoman muutokset - Föändring i eget kapital	0	7
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar i likviditeten	3 649	336
Rahoituksen rahavirta - Finansieringens kassaflöde	-3 333	-6 928
RAHAVAROJEN MUUTOS - FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	1 306	472
Rahavarat - Likvida medel 31.12	11 664	10 358
Rahavarat - Likvida medel 01.01	10 358	9 887

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT - FINANSIERINGSANALYSENS NYCKELTAL

Toiminnan ja investointien rahavirta 5 vuoden aikana - Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under 5 år (x1000 eur)	11 599	6 063
Investointien tulorahoitus - Intern finansiering av investeringar %	162,52 %	188,80 %
Lainanhöitokate - Låneskötselfördel	1,59	1,68
Maksuvalmius, kassapäiviä - Likviditet, kassadagar	35,0	32,0
Asukasmäärä, invånarantal	7 865	7 989

Konsernitase ja sen tunnusluvut – Koncernbalansräkning med nyckeltal

KONSERNITASE - KONCERNBALANSRÄKNING

	2022	2021	VASTAAVA A - AKTIVA	2022	2021	VASTAAVA A - PASSIVA
x 1.000eur						
VASTAAVAA - AKTIVA						
Aineettomat hyödykkeet - Immateriella tillgångar						
Aineettomat oikeudet - Immateriella rättigheter	65	81				
Muut pitkävaikutiset menot -	2 890	3 543				
Övriga utgifter med lång verkningstid			2 955	3 624		
Aineelliset hyödykkeet - Materiella tillgångar						
Maa- ja vesialueet - Mark- och vattenområden	26 685	26 629				
Rakennukset - Byggnader	32 836	33 240				
Kiinteät rakenteet ja laitteet -	58 022	58 517				
Fasta konstruktioner och anläggningar						
Koneet ja kalusto - Maskiner och inventarier	3 377	3 590				
Muut aineelliset hyödykkeet - Övriga materiella tillg	100	53				
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat -	6 568	4 157				
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar			127 587	126 186		
Sijoitukset - Placeringar						
Osakkuusyhteisösuudet - Andelar i intressesamfun	2 573	2 552				
Osakkeet ja osuudet - Aktier och andelar	764	770				
Muut lainasaamiset - Övriga lånefordringar	308	323				
Muut saamiset - Övriga fordringar	453	453				
PYSYVÄT VASTAAVAT - BESTÄENDE AKTIVA	4 099	4 097				
TOIMEKSANTOJEN VARAT - FÖRVALTADE MEDEL	134 642	133 907				
Vaihto-omaisuus - Omsättningstillgångar						
Aineet- ja tarvikkeet - Material och förnödenheter	728	760				
Pitkäaikaiset saamiset - Långfristiga fordringar	88	92				
Lyhytaikaiset saamiset - Kortfristiga fordringar	8 071	7 651				
Saamiset - Fordringar			8 158	7 744		
Rahoitusarvopaperit - Finansiella värdepapper	4 704	868				
Rahat ja pankkisaamiset - Kassa och bank	6 960	9 491				
VAIHTUVAT VASTAAVAT - RÖRLIGA AKTIVA	20 550	18 862				
VASTAAVAA - AKTIVA	156 508	154 244				
			VASTAAVAA - PASSIVA	156 508	154 244	
			OMA PÄÄOMA - EGET KAPITAL			
			Peruspääoma - Grundkapital	28 240	28 240	
			Arvonkorotusrahasto - Uppskriveningsfond	235	235	
			Muut omat rahastot - Övriga egna fonder	11 323	11 321	
			Edellisten tilikausien yli-/alijäämä -	26 923	19 801	
			Över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder			
			Tilikauden yli-/alijäämä -	5 420	7 114	
			Räkenskapsperiodens över-/underskott			
				72 140	66 710	
			VÄHEMMISTÖOSUUDET - MINORITETSANDELAR	35	39	
			PAKOLLISET VARAUKSET - AVSÄTTNINGAR			
			Eläkevaraukset - Avsättningar för pensioner	4	4	
			Muut pakolliset varaukset - Övriga avsättningar	336	326	
				340	331	
			TOIMEKSANTOJEN PÄÄOMAT - FÖRVALTAT KAPITAL	1 507	1 589	
			KONSERNIRESERVI - KONCERNRESERV	673	673	
			VIERAS PÄÄOMA - FRÄMMANDE KAPITAL			
			Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma -			
			Långfristigt ränteberäende främmande kapital	26 097	31 725	
			Pitkäaikainen koroton vieras pääoma -			
			Långfristigt räntefritt främmande kapital	1 205	298	
			Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma -			
			Kortfristigt ränteberäende främmande kapital	36 436	37 791	
			Lyhytaikainen koroton vieras pääoma -			
			Kortfristigt räntefritt främmande kapital	18 073	15 088	
			VASTAAVAA - PASSIVA			
			Omavaraisuus - Soliditet	46,3 %	43,5 %	
			Suhteellinen velkaantuneisuus - Relativ skuldsättningsgrad	68,5 %	72,7 %	
			Kertynyt ylijäämä - Ackumulerat överskott	32 342 363	26 914 507	
			Kertynyt ylijäämä - Ackumulerat överskott eur / asukas - invånare	4 112,19	3 368,95	
			Lainakanta - Lånestock 31.12. eur / asukas - invånare	7 950,86	8 699,53	
			Lainakanta - Lånestock 31.12.	62 533 486	69 500 542	
			Lainat ja vuokravästuu - Lån och hyresansvar	69 833 758	76 762 781	
			Lainat ja vuokravästuu - Lån och hyresansvar / asukas - invånare	8 879,05	9 608,56	
			Lainasaamiset - Lånefordringar 31.12.	385 517	403 178	
			Asukasmäärä - Invånarantal	7 865	7 989	

YLEISHALLINTO - ALLMÄN FÖRVALTNING

Vastuuhenkilö
Ansvarsperson

Kaupunginjohtaja, kansliapäällikkö
Stadsdirektören, kanslichefen

Osastot

Vaalit, tilintarkastus, keskushallinto, talousosasto, henkilöstöosasto, Eteläkärjen ympäristöterveystoimi ja vahingonkorvaukset.

Tavoitteet

Kaupunginvaltuusto on kaupungin korkein päättävä elin ja päättää kaupungin toiminnasta ja taloudesta. Kaupunginhallitus valmistelee ja toimeenpanee kaupunginvaltuiston päätökset ja on vastuussa niiden lailisudesta. Tavoitteena on varmistaa toimiva, avoin ja luotettava hallinto, jolla on hyvät valmiudet antaa palveluja. Keskushallinto, taloushallinto ja henkilöstöhallinto toimivat kaupunginhallituksen ja valtuoston valmistelevina ja toimeenpanelevina eliminä kaupungin hallintoja ja taloutta koskeissa kysymyksissä.

Avdelningar

Val, revision, centralförvaltningen, ekonomiavdelningen, personalavdelningen, Sydspetsens miljöhälso-skydd och skadeersättningar.

Målsättningar

Stadsfullmäktige är stadens högsta beslutande organ och fattar beslut om stadens verksamhet och ekonomi. Stadsstyrelsen bereder och verkställer stadsfullmäktiges beslut och ansvarar för beslutens laglighet. Målet är att säkerställa en fungerande, öppen och pålitlig förvaltning med bra beredskap att ge service. Centralförvaltningen, ekonomiförvaltningen och personalförvaltningen fungerar som stadsstyrelsens och fullmäktiges beredande och verkställande organ i frågor som berör stadens förvaltning och ekonomi.

Yleishallinto - Allmän förvaltning	101000	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU- ändring	TA yht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETENS INTÄKTER	2 455 379 €	1 639 249 €	900 000 €	2 539 249 €	2 354 163 €	-185 085 €	
Myntituotot - Försäljningsintäkter	611 517 €	677 649 €	0 €	677 649 €	593 511 €	-84 138 €	
Maksutuotot - Avgiftsintäkter	203 634 €	200 000 €	0 €	200 000 €	289 797 €	89 797 €	
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	127 047 €	161 600 €	0 €	161 600 €	300 334 €	138 734 €	
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	1 513 182 €	600 000 €	900 000 €	1 500 000 €	1 170 522 €	-329 478 €	
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETENS KOSTNADER	-6 045 479 €	-6 480 909 €	-350 000 €	-6 830 909 €	-6 836 868 €	-5 958 €	
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-2 115 872 €	-2 501 544 €	0 €	-2 501 544 €	-2 366 189 €	135 356 €	
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-2 659 102 €	-2 825 240 €	-350 000 €	-3 175 240 €	-3 034 226 €	141 014 €	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och förnödenheter	-95 783 €	-89 985 €	0 €	-89 985 €	-105 312 €	-15 327 €	
Avustukset - Understöd	-953 838 €	-833 000 €	0 €	-833 000 €	-915 445 €	-82 445 €	
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-220 883 €	-231 140 €	0 €	-231 140 €	-415 695 €	-184 555 €	
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	-3 590 101 €	-4 841 661 €	550 000 €	-4 291 661 €	-4 482 704 €	-191 043 €	

YLEISHALLINTO - ALLMÄN FÖRVALTNING
Vaalit - Val
Vastuuhenkilö: Kansliapäällikkö
Ansvarsperson: Kanslichefen

Toiminta	Verksamhet
Vaalit.	Val.
Tavoitteet	Målsättningar
Maakuntavaalit järjestetään 23.1.2022.	Landskapsvalet ordnas 23.1.2022.
Tavoitteiden toteutuminen	Målens förverkligande
Maakuntavaalit järjestettiin 23.1.2022.	Landskapsvalet ordnades 23.1.2022.

Vaalit - Val

	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TP-BS 2022
--	---------------	---------------	---------------

Henkilökunta - Personal

Suoritteet - Prestationer

Äänioikeutetut - Antal röstberättigade

Maakuntavaalit - Landskapsvalet	0	7 250	6 800
Äännet - Antal röster	0	3 500	3 330
Ennakkoäänestys - Förhandsröstning	0	1 500	1 232

Vaalit - Val

	101100	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU-ändring	TA yht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETENS INTÄKTER	9 615 €	0 €	0 €	0 €	18 360 €	18 360 €	
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	9 615 €	0 €	0 €	0 €	18 360 €	18 360 €	
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETENS KOSTNADER	-37 123 €	-34 524 €	0 €	-34 524 €	-18 211 €	16 313 €	
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-19 028 €	-29 524 €	0 €	-29 524 €	-15 438 €	14 086 €	
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-6 447 €	-4 500 €	0 €	-4 500 €	-1 566 €	2 934 €	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och förnödenheter	-11 342 €	-500 €	0 €	-500 €	-827 €	-327 €	
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-306 €	0 €	0 €	0 €	-380 €	-380 €	
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBI DRAG	-27 508 €	-34 524 €	0 €	-34 524 €	149 €	34 673 €	

YLEISHALLINTO - ALLMÄN FÖRVALTNING
Tilintarkastus - Revision
Vastuuhenkilö: Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja
Ansvarsperson: Revisionsnämndens ordförande

Toiminta

Lakisääteinen tilintarkastus sekä tarkastuslautakunnan arvointityö.

Tavoitteet

Kaupungin tilintarkastusyhteisö tarkastaa kaupungin hallintoa ja taloutta kuntalain, tarkastussäännön ja laaditun tarkastusohjelman mukaisesti. Lakisääteisiä tilintarkastuspäiviä on vuoden aikana n. 60. Tilintarkastaja toimii myös tarkastuslautakunnan sihteerinä, n. 50 tuntia vuodessa. Tilintarkastajat raportoivat tarkastuslautakunnalle sekä tarvittaessa kaupunginhallitukselle hyväni tilintarkastustavan mukaisesti. Viimeistään toukokuussa tilintarkastajat antavat tilintarkastuskertomuksen kaupunginvaltuustolle.

Tarkastuslautakunta arvioi kaupunginvaltuoston asettamien tavoitteiden toteutumista ja valmistelee tilintarkastusta koskevat asiat kaupunginvaltuoston käsittäväksi. Tarkastuslautakunta antaa viimeistään toukokuussa arvointikertomuksensa kaupunginvaltuustolle.

Tarkastuslautakunta vastaa konsernin tilintarkastuksen yhteensovittamisesta sekä sidonnaisuusrekisterin ylläpitämisestä.

Tavoitteiden toteutuminen

Tilintarkastuspäivien määrä oli 57,2 päivää. Työ tarkastuslautakunnan sihteerinä sekä siihen liittyvä työ oli 57,75 tuntia. Tilintarkastajat raportoivat tarkastuslautakunnalle kaksi kertaa vuoden aikana. Tilintarkastuskertomus annettiin kaupunginvaltuustolle 18.5.2022.

Tilintarkastuslautakunnan arvointikertomus annettiin kaupunginvaltuustolle 18.5.2022.

Verksamhet

Lagstadgad revision samt revisionsnämndens utvärderingsarbete.

Målsättningar

Stadens revisionssamfund granskar stads förvaltning och ekonomi i enlighet med kommunallagen, revisionsstadgan och uppgjort revisionsprogram. Antalet lagstadgade revisionsdagar under året är ca 60. Revisorerna fungerar även som revisionsnämndens sekreterare, ca 50 timmar per år. Revisorerna rapporterar till revisionsnämnden och vid behov till stadsstyrelsen i enlighet med god revisionssed. Senast i maj ger revisorerna revisionsberättelsen till stadsfullmäktige.

Revisionsnämnden utvärderar de av stadsfullmäktige uppställda målen och bereder ärenden gällande revision för behandling i stadsfullmäktige. Revisionsnämnden ger senast i maj sin utvärderingsberättelse till stadsfullmäktige.

Revisionsnämnden ansvarar för samordnandet av revisionen inom koncernen samt upprätthållande av register gällande bindningar.

Målens förverkligande

Antalet revisionsdagar var 57,2 dagar. Arbetet såsom revisionsnämndens sekreterare samt där tillhörande uppgifter var 57,75 timmar. Revisorerna rapporterade till revisionsnämnden två gånger under året. Revisionsberättelsen gavs till stadsfullmäktige 18.5.2022.

Revisionsnämndens utvärderingsberättelse till stadsfullmäktige gavs 18.5.2022.

Tilintarkastus - Revision

	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TP-BS 2022
--	---------------	---------------	---------------

Henkilökunta - Personal

Suoritteet - Prestationer

Kokouspäivät 8 (9 jäsentä) -	65	72	64
Antal mötesdagar 8 (9 medlemmar)			
Tarkastuspäivät, laillisuustarkastus -	42	60	57,2
Antal revisionsdagar, laglighetsrevision			
Tarkastuspäivät, tarkastuslautakunnan sihteerityöt ym -	8,3	8	7,7
Antal revisionsdagar, sekreterarskap i revisionsnämnden mm			

Mittarit - Mätare

Tuottavuus - Produktivitet:

Kokouspäivät/tarkastuslautakunnan jäsen -	7,2	8	7,1
Antal mötesdagar/revisionsmedlem			

Talous - Ekonomi:

€/tarkastuspäivä/revisionsdag	725	0	0
-------------------------------	-----	---	---

Tilintarkastus Revision	101200	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU-ändring	TA yht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETENS KOSTNADER	-43 376 €	-53 500 €	0 €	-53 500 €	-52 264 €	1 236 €	
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-5 173 €	-5 200 €	0 €	-5 200 €	-5 065 €	135 €	
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-38 203 €	-48 300 €	0 €	-48 300 €	-46 158 €	2 142 €	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och förnödenheter	0 €	0 €	0 €	0 €	-1 041 €	-1 041 €	
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	-43 376 €	-53 500 €	0 €	-53 500 €	-52 264 €	1 236 €	

YLEISHALLINTO - ALLMÄN FÖRVALTNING
Keskushallinto - Centralförvaltningen
Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja, kansliapäällikkö
Ansvarsperson: Stadsdirektören, kanslichefen

Toiminta

Kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, kaupunginkanslia, toimikunnat, kuntayhteistyö, elinkeinotoiminta, matkailu, Hangö sommaruniversitet, pelastustoiminta sekä muu yleishallinto.

Tavoitteet

Keskushallinnon tavoitteena on laadukas ja kustannustehokas asioiden valmistelu ja tuotanto päätöksentekoja varten. Kaupunginkanslia huolehtii kaupunginhallituksen ja -valtuoston valmistelu-, sihteeri-, käänös- ja täytäntöönpanotehtävistä sekä kaupungin sisäisestä ja ulkoisesta viestinnästä, mukaan lukien kaupungin verkkosivut ja intranet. Osana viestintää julkaistaan kuntalaistiedotteita ja järjestetään kuntalaaisinfoja. Sosiaalista mediaa hyödynnetään viestinnässä. Kaupunginkanslia vastaa myös kaupungin sisäisestä juridisesta asiantuntijopalvelusta ja poikkeusoloihin varautumisesta. Kaupunginkanslia huolehtii kaupungille tulevan virallisen postin kirjaamisesta ja puhelinvaiheen toiminasta. Keskushallinnon kuluihin sisältyvät Kuntaliiton, Uudenmaan liiton, Folktingetin, Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen ja Länsi-Uudenmaan kauppanakamarin jäsenmaksut sekä maksuosuuus Länsi-Uudenmaan perlastuslaitokselle.

Elinkeinotoiminnan kehittämisen kustannuksiin sisältyvä seuraavat maksuosuudet/palvelunostokorvaukset: Novago Yrityskehitys Oy, Pomoväst ry:n osuudet/palvelunostokorvaukset ja Oy Hansea DC Ab. Koverhar alueen ja Data-keskusten markkinointikustannukset sisältyvät keskushallinnon budjettiin samoin kuin avustus Hangö sommaruni -säätiölle ja muut kaupunginhallituksen päätämät avustukset.

Verksamhet

Stadsfullmäktige, stadsstyrelsen, stadskansliet, kommittéer, kommunksamarbete, näringssverksamhet, turism, Hangö sommaruniversitet, räddningsväsendet och övrig allmän förvaltning.

Målsättningar

Centralförvaltningens mål är kvalitativ och kostnadseffektiv beredning av ärenden, beslutsfattande och produktion av service. Stadskansliet handhar stadsstyrelsens och -fullmäktiges berednings-, sekreterar-, översättnings- och verkställighetsuppgifter samt stadens interna och externa kommunikation, inklusive stadens webbsidor och intranet. Som en del av kommunikationen publiceras infoblad och arrangeras infon för kommuninvånare. Sociala medier utnyttjas inom kommunikationen. Stadskansliet ansvarar även för intern juridisk sakkunnigtjänst och beredskap vid undantagstillstånd. Stadskansliet handhar diarietöringen av stadens inkommande officiella post och verksamheten i telefonväxeln. I centralförvaltningens kostnader ingår medlemsavgifter till Kommunförbundet, Nylands förbund, Folktinget, Föreningen Nylands friluftsområden och Västra Nylands handelskammare samt betalningsandel för Västra Nylands räddningsverk.

I kostnaderna för utveckling av näringssverksamhet ingår följande betalningsandelar/ersättningar: Novago Företagsutveckling Ab, Pomoväst ry och Oy Hansea DC Ab. Marknadsföringskostnaderna för Koverhar området och datacentren ingår i centralförvaltningens budget likaledes om understödet för Hangö sommaruni stiftelsen och övriga understöd som stadsstyrelsen fattar beslut om.

Tavoitteiden toteutuminen

Keskushallinto saavutti vuodelle 2022 asetetut tavoitteet. Kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuiston kousasiakirjojen jakelu on tapahtunut sähköisesti. Kaupunginvaltuiston kaikki kokoukset on saatettu kaikkien nähtäville reaalialkaisesti julkisen tietoverkon kautta. Tällä tavalla on merkittävästi parannettu kunnallisen päättösenteen julkisuutta. Tiedottamista kuntalaisille jatkettiin julkaisemalla kuntalaistiedotteita ja järjestämällä kuntalaisinfoja. Sosiaalista mediaa ja kaupungin verkkosivuja on aktiivisesti hyödynnetty viestinnässä.

Målens förverkligande

Centralförvaltningen uppnådde 2022 de uppställda målen. Stadsstyrelsens och stadsfullmäktiges möteshandlingar distribuerades helt och hället elektroniskt. Alla getts möjlighet att i realtid följa med stadsfullmäktiges samtliga möten i det allmänna datanätet. På detta sätt har offentligheten i det kommunala beslutsfattandet avsevärt förbättrats. Informationsförmedlingen till kommuninvånarna fortsatte genom att publicera info-blad till kommuninvånarna och ordna kommuninvårarinfon. Sociala medier och stadens webbsidor har utnyttjats aktivt.

Osasto - Avdelning

Keskushallinto - Centralförvaltningen

	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TP-BS 2022
Henkilökunta - Personal	8	8	8
Suoritteet - Prestationer			
Keskushallinto/Centralförvaltning			
Kaupunginvaltuusto/Stadsfullmäktige			
- kokouksia/antal möten	9	7	9
- päättöksiä/antal beslut	112	80	74
Kaupunginhallitus/Stadsstyrelsen			
- kokouksia/antal möten	23	20	23
- päättöksiä/antal beslut	405	310	339
LU pelastuslaitos - Västra Nylands räddningsverk	637 339	625 000	650 947
Oy Hansea DC Ab	161 908	190 000	190 000
Novago Yrityskehitys Oy	75 841	60 000	76 836
Kesäyliopisto - Sommaruniversitet	50 000	50 000	50 000
Koverhar projekt/projekt	12 359	47 000	9 198

Keskushallinto - Centralförvaltningen

	101300	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU-ändring	TA yht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETENS INTÄKTER	1 500 096 €	628 150 €	900 000 €	1 528 150 €	1 209 144 €	-319 006 €	
Myntitutot - Försäljningsintäkter	27 003 €	20 150 €	0 €	20 150 €	35 699 €	15 549 €	
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	8 307 €	8 000 €	0 €	8 000 €	4 968 €	-3 032 €	
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	1 464 787 €	600 000 €	900 000 €	1 500 000 €	1 168 477 €	-331 523 €	
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETENS KOSTNADER	-2 119 507 €	-2 174 213 €	-100 000 €	-2 274 213 €	-2 372 798 €	-98 585 €	
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-659 089 €	-687 925 €	0 €	-687 925 €	-683 467 €	4 457 €	
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-1 285 234 €	-1 242 510 €	-100 000 €	-1 342 510 €	-1 299 067 €	43 443 €	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och förnödenheter	-29 681 €	-35 560 €	0 €	-35 560 €	-35 148 €	412 €	
Avustukset - Understöd	-75 259 €	-133 000 €	0 €	-133 000 €	-119 769 €	13 231 €	
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-70 244 €	-75 218 €	0 €	-75 218 €	-235 347 €	-160 129 €	
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	-619 411 €	-1 546 063 €	800 000 €	-746 063 €	-1 163 653 €	-417 591 €	

YLEISHALLINTO - ALLMÄN FÖRVALTNING
Talousosasto - Ekonomiavdelningen
Vastuuhenkilö: Kaupunginkamreren
Ansvarsperson: Stadskamreren

Toiminta

Kirjanpito, IT-palvelut sekä kunnallisverotus.

Taloushallinnon tehtävä on järjestää kaupungin taloustoiminnot: Hoitaa kirjanpito, maksuliikenne, rahoitus, yleislaskutus, perintä, tilastointi ja IT-palvelut. Talousarvio ja konsernitilinpäätös laaditaan vuosittain taloushallinnon johdolla.

Tavoitteet

Tilinpäätösprosessi ja raportointi päätäjille toteutaan siten, että ne täyttävät kaupungin hallitosäännön määräykset.

Kuntien tapa raportoida taloustietoja muuttui vuonna 2021. Monta eri toteuma-, ennuste ja talousarvioraporttia tulee lähetettävä xbrl-muodossa Valtiokonttorille. Vaativin raportti lähetetään huhtikuussa 2022 kun ensimmäisen kerran raportoidaan vuositilinpäätös palveluluokittain. Koska palveluluokitus ja siihen kuuluva sektoritietoraportointi ovat uusia toimintoja, edellytetään jatkuva koulutusta ja uusia teknisiä ratkaisuja. Syvällinen yhteistyö ohjelmatoimittajan kanssa on pakollista, jotta voimme vastata talousraportointiin asetettuihin vaatimuksiin.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus aiheuttaa myös muutospaineita. Maakunta tulee vaatimaan syvälliisiä ja tarkempia kustannusraportteja sekä tiedonvaihtoa ja tästä johtuen tarvitaan rakennemuutoksia talouden infrastruktuuriin, jotta voimme siirtää toiminnot sujuvasti 1.1.2023.

Hangon kaupunki osallistuu edelleen Länsi-Uudenmaan tietohallinnon yhteistyöverkostoon. Työn painopisteinä ovat mm. tiedonhallintalain dokumentointivaatimukset ja sosiaalitoimen liittyminen kansalliseen sosiaaliyhdon asiakastiedon arkistoon (Kanta).

Tietoturva- ja tietosuojakoulutusta sekä -tuntemusta kehitetään edelleen, erityisesti panostetaan mobiililaitteiden tietoturvaan.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen käynnistyminen 1.1.2023 aiheuttaa runsaasti ict-laitteistoihin, tietoverkkoihin ja ict-ohjelmiin liittyviä muutos-, konfiguraatio- ja integroititöitä.

Verksamhet

Bokföring, IT-tjänster samt kommunalbeskattning.

Ekonomiavdelningens uppgift är att organisera stadens ekonomifunktioner: Sköta bokföringen, betalningsrörelsen, finansiering, allmän fakturering, indrivning, statistik och IT-tjänster. Budgeten och koncernbokslutet uppgörs årligen under ledning av ekonomiavdelningen.

Målsättningar

Bokslutsprocessen och rapporteringen till beslutsfattarna verkställs så att de uppfyller direktiven i stadens förvaltningsstadga.

Kommunernas rapportering av ekonomiska uppgifter har ändrats under år 2021. Ett flertal nya rapporter för utfall, prognos och budget skall skickas i xbrl-form till Statskontoret. Den mest krävande rapporteringen sker i april 2022 då man första gången rapporterar Hangö stads bokslutssiffror per serviceklass. Eftersom serviceklassificeringen och därtill hörande sektorinformation är nya funktioner förutsätts kontinuerlig utbildning och nya tekniska lösningar. Ett djupgående samarbete med programleverantören är ett måste för att kunna möta de krav som ställs på ekonomirapporteringen.

Social- och hälsovårdsreformen medför också ett förändringstryck. Landskapet kommer att kräva djupgående och noggrann kostnadsrapportering och informationsutbyte och därför behövs det strukturändringar i den ekonomiska infrastrukturen, så att funktionerna kan smidigt flyttas över den 1.1.2023.

Hangö stad deltar fortfarande i Västra Nylands samarbetsnätverk för informationsadministration. Tyngdpunkten i arbetet är bl.a. dokumenteringskraven enligt lagen om informationshantering och den sociala sektorns anslutning till klientdataarkivet för socialvården (Kanta).

Datasäkerhets- och dataskyddsutbildningen samt -kändomen utvecklas vidare, i första hand satsar man på datasäkerheten för mobil utrustning.

Uppstarten av Västra Nylands välfärdsområde 1.1.2023 medför omfattande förändrings-, konfigurations- och integrationsarbeten gällande ict-utrustning, datanät och ict-program.

Tavoitteiden toteutuminen

Taloustietojen raportointi Valtiokonttorille on onnistunut hyvin. Oikeat tiedot on toimitettu ajallaan ja oikealla tavalla.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus aiheutti vuoden aikana ylimääräisiä hallinnollisia tehtäviä talousosastolle kuten kaupungin sopimuksien kartoitus ja hyvinvointialueen toimintaa koskevien sopimusten siirtoa. Lisäksi kaupunki avusti hyvinvointialuetta vuoden 2023 talousarvion laadinnassa ja talousosasto toimitti sote-toimintojen toteutuneet kustannukset aikaisemmilta vuosilta.

Länsi-Uudenmaan tietohallinnon yhteistyöverkoston toiminta päättyi 31.12.2022. Ryhmässä käsiteltiin mm. kyberturvallisuuteen liittyviä kysymyksiä ja haasteet koskien siirtymää hyvinvointialueelle.

Henkilöstön tietoturva- ja tietosuojaosaamista on kehitetty tiedottamalla ajankohtaisista tietoturvauhista ja ohjeistamalla mm. turvalliseen sähköpostin käyttöön. Kaksivaiheinen tunnistautuminen sähköpostiin on otettu laajasti käyttöön tietoturvan edistämiseksi.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen toiminnan käynnistymisen 1.1.2023 on vaatinut runsaasti ict-laitteiden, tietoverkkojen ja sovellusten muutos-, konfiguraatio- ja integroititöitä. Kyseiset toimet jatkuvat vielä v. 2023 alkupuolella.

Målens förverkligande

Rapporteringen av ekonomiuppgifterna till Statskontoret har lyckats bra. Rätt information har levererats i tid och på rätt sätt.

Social- och hälsovårdsreformen medförde extra administrativa uppgifter för ekoniavdelningen under året, så som kartläggning av stadens avtal och överföring av de som gällde välfärdsområdets verksamhet. Dessutom assisterade staden vid uppgörandet av välfärdsområdets budget för år 2023 och ekoniavdelningen levererade förverkligade kostnader för sohärverksamheterna från tidigare år.

Västra Nylands samarbetsnätverk för informationsadministration upphörde med sin verksamhet 31.12.2022. I gruppen behandlades bl.a. frågor kring cybersäkerhet och utmaningarna gällande övergången till välfärdsområdet.

Genom att informera om aktuella datasäkerhetshot och anvisa bl.a. om säker e-postanvändning har man utvecklat personalens datasäkerhets- och dataskydds-kompetens. För att främja datasäkerheten har man i stor utsträckning tagit i bruk tvåfaktorsautentisering för e-posten.

Uppstarten av Västra Nylands välfärdsområde 1.1.2023 har krävt omfattande förändrings-, konfigurations- och integrationsarbeten gällande ict-utrustning, datanät och ict-program. Åtgärderna i fråga fortsätter ännu under början av år 2023.

Talousosasto - Ekoniavdelningen

	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TP-BS 2022
Henkilökunta - Personal	8,1	8,2	9,2
Suoritteet - Prestationer			
IT			
- palvelimia/servrar	54	50	52
- palvelimia- koulut /servrar- skolor	11	8	8
- työasemia/arbetsstationer	360	340	360
- työasemia- koulut/arbetsstationer-skolor	280	260	270
- käyttäjiä/hallinto - användare/administration	310	300	350
- käyttäjiä - koulut / användare-skolor	800	800	750

Talousosasto - Ekonomiavdelningen	101400	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU-ändring	TAyht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETENS INTÄKTER	7 137 €	0 €	0 €	0 €	0 €	15 632 €	15 632 €
Myntituotot - Försäljningsintäkter	1 238 €	0 €	0 €	0 €	0 €	4 129 €	4 129 €
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	5 800 €	0 €	0 €	0 €	0 €	11 395 €	11 395 €
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	98 €	0 €	0 €	0 €	0 €	108 €	108 €
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 276 345 €	-1 418 237 €	0 €	-1 418 237 €	-1 408 012 €	10 225 €	
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-444 306 €	-497 121 €	0 €	-497 121 €	-517 927 €	-20 806 €	
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-693 890 €	-784 900 €	0 €	-784 900 €	-725 623 €	59 277 €	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och förnödenheter	-39 929 €	-34 000 €	0 €	-34 000 €	-53 075 €	-19 075 €	
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-98 220 €	-102 216 €	0 €	-102 216 €	-111 387 €	-9 171 €	
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	-1 269 208 €	-1 418 237 €	0 €	-1 418 237 €	-1 392 380 €	25 857 €	

YLEISHALLINTO - ALLMÄN FÖRVALTNING
Henkilöstösäteily - Personalavdelningen
Vastuuhenkilö: Henkilöstöpäällikkö
Ansvarsperson: Personalchefen

Toiminta

Henkilöstöhallinto, palkanlaskenta, työllistäminen

Henkilöstöhallinnon tehtäviin kuuluu mm. palkka- ja palvelussuhdeasiat, henkilöstön kehittäminen ja työhyvinvoinnin edistäminen, palkanlaskenta, henkilöstosuunnittelu sekä yhteistoiminta- ja työsuojuelsiasi. Henkilöstöhallinto vastaa myös kaupungin työllistämismäärärahoista.

Tavoitteet

Ylläpitää ja kehittää henkilöstöhallinnon prosessit. Kehittää esimiesten työsuojuelsaamista ja tukea esimiesten hyvinvointijohtamista tavoitteena vähentää terveysperusteisia poissaoloja ja estää työtapaturmia ("Nolla tapaturmaa"). Vuoden aikana kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että esimiehet käyvät henkilöstönsä kanssa kehityskeskustelujen. Kaupungin palvelutalon mukaan henkilöstömäärä pyritään sopeuttamaan luonnollisen poistuman kautta.

Valmistella ja toteuttaa sosiaali- ja terveydenhuoltohenkilöstön sekä tukipalveluiden henkilöstön siirrot, ja siihen liittyvä yhteistoimintamenettely, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle.

Tueta Raaseporin ja Hangon työllisyyskokeilua tavoitteissaan ja työllistää työttömiä kaupungin työllistämismäärärahoilla. Kannustaa työyksiköitä tarjoamaan työttömille työkoelua ja kuntouttavaa työtoimintaa. Edistää alle 18-vuotiaiden nuorten mahdollisuuksia tutustua työelämään palkkaamalla n. 40 nuorta kesätyöhön.

Työttömät työnhakijat/Tilanne Hangossa toukokuussa:
Arbetslösa arbetssökanden/Situationen i maj i Hangö:

	2018	2019	2020	2021	2022
alle 25 v - under 25 år	26	39	61	40	38
yli 50 v - över 50 år	166	155	272	183	164
yli 1 v. tyött. - arb.lösa över 1 år	136	125	132	202	171
kaikki - alla	334	323	632	401	330

Verksamhet

Personalförvaltning, löneräkning, sysselsättning.

Till personalförvaltningens uppgifter hör bl.a. löne- och anställningsfrågor, personalutveckling och främjande av arbetshälsa, löneräkning, personalplanering samt samarbets- och arbetsarskyddsfrågor. Personalförvaltningen ansvarar även för stadens sysselsättningsanslag.

Målsättningar

Upprätthålla och utveckla personalförvaltningens processer. Utveckla förmännens arbetsarskyddskunnande och stöda förmännen i hälsofråmajande ledarskap i syfte att minska den hälsorelaterade frånvaron och förhindra arbetsolycksfall ("Noll olycksfall"). Under året fäster man speciell uppmärksamhet vid att förmännen håller utvecklingssamtal med sina medarbetare. I enlighet med stadens servicebehov anpassas personalmängden genom naturlig avgång.

Bereda och förverkliga överföringarna, och där till hörende samarbetsförfarande, av social- och hälsovårdspersonal samt berörda stödtjänsters personal till Västra Nylands välfärdsområde.

Stöda Raseborg och Hangö sysselsättningsförsökets målsättningar och sysselsätta arbetslösa med stadens sysselsättningsanslag. Uppmuntra enheterna att erbjuda arbetsprövning och rehabiliterande arbetsverksamhet för arbetslösa. Främja under 18-åriga ungdomars möjlighet att bekanta sig med arbetslivet genom att anställa ca 40 ungdomar i sommararbete.

Tavoitteiden toteutuminen

Esimiesten työsuojeluosaamista kehitettiin ja työhyvinvointijohtamista tuettiin tarjoamalla työsuojelukoulutusta. Työtapaturmien määrä valitettavasti nousi kymmenestä kateenkymmenen neljään edelliseen vuoteen verrattuna.

Henkilötyövuosissa laskettuna koko kaupungin henkilöstömäärä nousi 26,9 henkilötyövuodella edelliseen vuoteen verrattuna.

Palkanlaskijat valmistelivat ja toteuttivat kaupungin puolelta vajaalla henkilöstöresurssilla sosiaali- ja terveydenhuoltohenkilöstön sekä tukipalveluiden henkilöstön siirrot Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Siirtyviä oli yhteensä 240 henkilöä. Siihen liittyvät yhteistoimintamenetelystä toteutettiin kaupungin yhteis-toimintaelimessä ja työpaikkakokouksilla.

Työllistämismäärärahoilla palkattiin seitsemän henkilöä oppisopimuksella ja seitsemän palkkatuettuun työhön. Kunnan osuus työmarkkinatuesta laski 9,4 prosentilla edelliseen vuoteen verrattuna.

Henkilöstöhallinnon määrärahoilla palkattiin kesätoihin yhteensä 49 nuorta, joista 40 oli alle 18-vuotiasta.

Målens förverkligande

Förstånden erbjuds arbetskyddsutbildning för att utveckla arbetskyddskompetensen och stöda arbetshälsoredskapskapet. Tyvärr ökade arbetsolycksfallens antal från tio till tjugo fyra i jämförelse med föregående år.

Räknat i årsverken ökade stadens personalmängd med 26,9 årsverken i jämförelse med föregående år.

Löneräknarna beredde och förverkligade överföringarna av social- och hälsovårdspersonal samt berörda stödjänsters personal till Västra Nylands välfärdsområde för stadens del med knapp personalresursering. Totalt överfördes 240 personer. Samarbetsförfarandena i anslutning till det förverkligades i stadens sambandsorgan och genom arbetsplatsmöten.

Med sysselsättningsanslagen anställdes sju personer på läroavtal och sju på lönesubventionerat arbete. Kommunens andel av arbetsmarknadsstödet sjönk med 9,4 procent i jämförelse med föregående år.

För personalförvaltningens anslag anställdes i sommararbete 49 ungdomar av vilka 40 var under 18-åringar.

Henkilöstöosasto - Personalavdelningen

	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TP-BS 2022
Henkilökunta (henkilötyövuosina) - Personal (årsverken)	5,7	6,0	6,1
Suoritteet - Prestationer			
Vakituinen henkilöstö (hlöä) - Ordinarie personal (pers.)	498		505
miehiä (hlöä) - män (pers.)	92		94
naisia (hlöä) - kvinnor (pers.)	406		411
Koko henkilöstö (hlöä) - Hela personalen (pers.)	616		629
Koko henkilöstö (henkilötyövuosina) -	562,6	595,0	589,5
Hela personalen (årsverken)			
Vakutuisen henkilöstön keski-ikä - Medelålder för ordinarie personal			
ordinarie personal	49,4		50
miehet - män	51,4		52
naiset - kvinnor	49,0		49
Terveysperusteiset poissaolot keskimäärin/henkilö-työvuosi (pvää) - Hälsorelaterad frånvaro i genomsnitt/årsverke (dagar)	18,5	16,7	22,3
Työtapaturmat (Ikm) - Arbetsolycksfall (antal)	10	0	24
Työtapaturmat (pvää) - Arbetsolycksfall (dagar)	275	0	367
Työllistyminen - Sysselsättning			
Oppisopimus (hlöä) - Läroavtal (pers.)	2	6	7
Työllistämistuella (hlöä) - Med sysselsättn.stöd (pers.)	5	4	7
Työllistämismäärärahat - Sysselsättningsanslag	133 936	344 850	236 455
Kunنان osuuus työmarkkinatuesta - Kommunens andel av arbetsmarknadsstödet	878 579	700 000	795 676

Henkilöstöosasto - Personalavdelningen

	101600	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU-ändring	TA yht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETENS INTÄKTER							
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	114 180 €	152 000 €		0 €	152 000 €	263 872 €	111 872 €
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	103 461 €	152 000 €		0 €	152 000 €	263 872 €	111 872 €
	10 719 €	0 €		0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 661 367 €	-1 791 211 €		-250 000 €	-2 041 211 €	-2 032 223 €	8 989 €
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-475 356 €	-691 967 €		0 €	-691 967 €	-598 182 €	93 785 €
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-281 034 €	-368 800 €		-250 000 €	-618 800 €	-596 976 €	21 824 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och förnödenheter	-8 570 €	-11 500 €		0 €	-11 500 €	-7 837 €	3 663 €
Avustukset - Understöd	-878 579 €	-700 000 €		0 €	-700 000 €	-795 676 €	-95 676 €
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-17 827 €	-18 944 €		0 €	-18 944 €	-33 550 €	-14 606 €
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	-1 547 187 €	-1 639 211 €		-250 000 €	-1 889 211 €	-1 768 351 €	120 861 €

YLEISHALLINTO - ALLMÄN FÖRVALTNING
Eteläkärjen ympäristöterveystoimi – Sydspetsens miljöhälsoskydd
Vastuuhenkilö: Terveysvalvonnan johtaja
Ansvarsperson: Direktören för hälsöövervakning

Toiminta

Ympäristöterveys, eläinlääkintä.

Tavoitteet

Hangon ja Raaseporin kaupungeista sekä Inkoon kunnasta koostuvan toiminta-alueen asukkaiden elinympäristön terveyden ja turvallisuuden edistäminen. Ympäristöterveydenhuollon lupa- ja valvontatehtävien, eläinlääkinnän sekä eläinsuojelun hoitaminen toiminta-alueella. Yksikön käytännön toiminta määritellään yksikön valvontasuunnitelmien kautta. Eläinlääkinnässä tuotetaan lainsäädännön mukaisesti palvelut, joita ei yksityiseltä sektorilta välittämättä saa. Valtio kustantaa eläinläkäreiden suorittaman eläinsuojeluvalvontan ja eläintautien ehkäisyyn. Perusvalvonnalta vie aikaa tietojen syöttö valtiolle ja asiahallinnasta varmistuminen. Vuonna 2022 otetaan valvonnassa käyttöön uusia vuosimaksuja, minkä odotetaan osaltaan auttavan valvontan resurssipulaa.

Tavoitteiden toteutuminen

Valvontasuunnitelma toteutui kohtuullisesti. Toteutumaa vaikeutti henkilökunnan great resign-ilmiöstä johdunut suuri vaihtuvuuus. Uusien viranhaltijoiden rekrytointi onnistui kuitenkin melko hyvin ja perehdytykset saatiin tehokkaasti vietyä läpi koko henkilökunnan avulla. Valvonnan vuosimaksut toteutuivat lainmuutosten kautta ennakoitua laajemmallia tavalla, minkä vuoksi tulot ylitteivät arviodun merkittävästi. Ylijäämä palautetaan yhteistyökunnille vuonna 2023. Lainsäädännön muutoksissa edellytettyt muut muutokset jäivät pääasiassa myöhemmin toteuttaviksi. Eläinlääkintähuolto toteutui suunnitelman mukaisesti.

Verksamhet

Miljöhälsa, veterinärsvård.

Målsättningar

Främjandet av en hälsosam och säker livsmiljö på verksamhetsområdet som består av städerna Hangö och Raseborg samt Ingå kommun. Skötseln av miljöhälsovårdens tillstånds- och övervakningsärenden, veterinärsvård och djurskydd inom verksamhetsområdet. Enhetens praktiska verksamhet definieras via enhetens tillsynsplaner. Inom veterinärsvården produceras i enlighet med lagstiftningen de tjänster man inte nödvändigtvis får från privata sektorn. Staten står för den djurskyddstillsyn och förhindrande av djursjukdomar som veterinärerna utför. Inmatandet av uppgifter till staten och ärendehanteringens försäkrande tar tid från det grundläggande tillsynsarbetet. Nya årsavgifter tas i bruk inom tillsynen år 2022, vilket förväntas avhjälpa resursbehovet inom tillsynen.

Målens förverkligande

Tillsynsplanen verkställdes måttligt. Verkställigheten försvarades av great resign-fenomenet, som ledde till att en stor del av personalen byttes ut. Rekryteringen av nya tjänsteinnehavare lyckades ändå rätt bra och inskolningarna kunde genomföras effektivt med hjälp av hela personalen. Grundavgifterna för tillsynen verkställdes på bredare front än förväntat, så inkomsterna är betydligt större än väntat. Överskottet returneras. Övriga ändringar förutsatta i lagstiftningen skall verkställas senare. Veterinärsvården verkställdes enligt plan.

Eteläkärjen ympäristöterveystoimi - Sydspetsens miljöhälsoskydd

	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TP-BS 2022
Henkilökunta - Personal	8,9	9,5	7,9
Suoritteet - Prestationer			
Ympäristöterveys - Miljöhälsovård			
-käs. hakemukset ja ilmoitukset/beh. ansökningar och anmälningar	143	100	183
-tarkastukset / inspektioner	649	550	544
-eläinsuojelu- ja tautitarkastukset / inspektioner inom djurskydd och djursjukdomar	53	70	63
Eläinlääkintä - Veterinärvård			
- potilaiden määrä / antal patienter			
*Päivystys / Jouren	2 192	2 000	1 921
*kiirettömät suureläimet / icke brådskande stordjur	250	250	
Mittarit - Mätare			
Ympäristöterveys / Miljöhälsovård			
-Valvontaan käytettävässä oleva työaika (htv) -	6,5	6,5	5,4
Resurser för övervakningen (årsverken)			
-Elintarvikevalvonnan kohteet (sis. alkutuotannon) -	1 090	1 200	1 083
Objekt inom livsmedelsövervakningen (inkl. primärproduktion)			
-Terveydensuojelulain ilmoitukseenväräiset valvontakohteet	400	400	422
Objekt med anmälningsskyldighet enligt hälsoskyddslagen			
-Tupakkavalvonnan valvontakohteet -	74	65	67
Övervakningsobjekt inom tobaksövervakningen			
-Lääkelain mukaiset valvontakohteet -	29	29	19
Övervakningsobjekt inom läkemedelslagen			

Eteläkärjen ympäristöterveystoimi - Sydspetsens miljöhälsoskydd	101700	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU-ändring	TA yht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETENS INTÄKTER	791 457 €	859 099 €		0 €	859 099 €	847 155 €	-11 943 €
Myyntituotot - Försäljningsintäkter	583 276 €	657 499 €		0 €	657 499 €	553 682 €	-103 817 €
Maksutuotot - Avgiftsintäkter	203 634 €	200 000 €		0 €	200 000 €	289 797 €	89 797 €
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	-136 €	1 600 €		0 €	1 600 €	1 739 €	139 €
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	4 684 €	0 €		0 €	0 €	1 937 €	1 937 €
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETENS KOSTNADER	-907 761 €	-1 009 224 €		0 €	-1 009 224 €	-943 829 €	65 396 €
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-512 920 €	-589 807 €		0 €	-589 807 €	-546 108 €	43 699 €
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-354 293 €	-376 230 €		0 €	-376 230 €	-355 305 €	20 925 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och förnödenheter	-6 262 €	-8 425 €		0 €	-8 425 €	-7 384 €	1 041 €
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-34 286 €	-34 762 €		0 €	-34 762 €	-35 031 €	-269 €
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	-116 304 €	-150 126 €		0 €	-150 126 €	-96 673 €	53 452 €

YLEISHALLINTO - ALLMÄN FÖRVALTNING
Vahingonkorvaukset – Skadeersättningar
Vastuuhenkilö: kansliapäällikkö
Ansvarsperson: kanslichefen

Vahingonkorvaukset - Skadeersättningar	101900	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU-ändring	TA yht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETENS INTÄKTER	32 893 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	32 893 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETENS KOSTNADER	0 €	0 €	0 €	0 €	-9 531 €	-9 531 €	-9 531 €
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	0 €	0 €	0 €	0 €	-9 531 €	-9 531 €	-9 531 €
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	32 893 €	0 €	0 €	0 €	-9 531 €	-9 531 €	-9 531 €

PERUSTURVA – GRUNDTRYGGHETEN

Vastuuhenkilö
Ansvarsperson

Perusturvajohtaja
Grundtrygghetsdirektören

Osastot

Terveyskeskus, iäkkäiden palvelukeskus, sosiaalipalvelukeskus sekä hallintopalvelut ja asuntotoimi.

Toiminta-ajatus: Perusturvan tehtävänä on järjestää kaikille ikäluokille sosiaali- ja terveyspalvelut vaikuttavasti, laadukkaasti, kilpailukykyisesti, asukas/asiakaslähtöisesti, oikeudenmukaisesti, joustavasti ja yksilön itsemääräämisoikeutta kunnioittaen.

Tavoitteet

Perusturvalla on suuria haasteita vuodelle 2022 koskien sektorin menoja ja vuosikatetta.

Palkankorotukset ja ostopalveluiden indeksikorotukset korottavat perusturvan talousarviota vuodelle 2022 huomattavasti. Pitkät, taloudellisesti arvokkaat laitossijoitukset näyttävät lisääntyväni niin lastensuojelussa kuin muussa toiminnassa.

Hangon kaupungin matemaattinen "hoitolvelka" käsitteää n. reilun miljoona euroa vuodelta 2020 (toteutuneet kustannukset 11 811 779 € olivat yhden miljoonan alle budjetoidut kustannukset) ei ole huomioitu talousarvioehdotuksessa vuodelle 2022. Hangon kaupungin osuus erikoissairaanhoidon talousarviosta vuodelle 2022 on budjetoitu 12 805 575 €:ksi, mikä alittaa tilinpäätöksen 2019 tason 12 888 380 € ja kaupungin vuoden 2021 talousarvion 12 973 741 €. Hangon kaupunki panostaa erityisesti oman toiminnan mielenterveystyöhön.

Tavoitteiden toteutuminen

Perusturvan tavoitteiden toteutuminen esitellään osastoittain.

Avdelningar

Hälsocentralen, servicecentralen för äldreomsorgstjänster, servicecentralen för socialservicetjänster samt förvaltning och bostadsförvaltning.

Verksamhetsidé: Grundtryggheten uppgift är att för alla åldersgrupper ordna social- och hälsovårdsservice verkningsfullt, kvalitativt, konkurrenskraftigt, invånare/klientorienterat, rättvist, flexibelt och med respekt för individens självbestämmanderätt.

Målsättningar

Grundtryggheten står inför stora utmaningar år 2022 beträffande sektorns kostnader samt årsbidrag

Löneförhöjningar och indexförhöjningar av köptjänster höjer markant grundtryggheten budget för år 2022. Långa ekonomiskt värdefulla institutionella placeringar tenderar att öka såväl inom barnskyddet som övrig verksamhet.

Hangö stads matematiska "värdskuld" omfattande drygt en miljon euro från år 2020 (förverkligade kostnader 11 811 779 € var en miljon under budgeterade kostnader) har inte beaktats i budgetförslaget 2022. Hangö stads andel av specialsjukvårdens budget 2022 har budgeterats till 12 805 575 €, vilket underskrider nivån 12 888 380 € i bokslutet 2019 och nivån i stadens budget 2021 omfattande 12 973 741 €. Hangö stad satsar speciellt på mentalvårdsarbetet i den egna verksamheten.

Målens förverkligande

Grundtryggheten förverkligande av målsättningarna presenteras enligt avdelning.

Perusturva - Grundtryggheten	102000	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU-ändring	TA yht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETENS INTÄKTER							
Myyntituotot - Försäljningsintäkter	6 128 471 €	4 834 149 €		0 €	4 834 149 €	5 315 325 €	481 177 €
Maksutuotot - Avgiftsintäkter	1 593 291 €	1 109 517 €		0 €	1 109 517 €	1 138 323 €	28 806 €
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	2 080 711 €	2 185 728 €		0 €	2 185 728 €	2 069 164 €	-116 564 €
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	996 221 €	148 822 €		0 €	148 822 €	1 000 635 €	851 813 €
	1 458 249 €	1 390 082 €		0 €	1 390 082 €	1 107 203 €	-282 879 €
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETENS KOSTNADER	-40 095 687 €	-40 095 500 €		-400 000 €	-40 495 500 €	-42 739 217 €	-2 243 717 €
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-10 375 354 €	-11 764 728 €		0 €	-11 764 728 €	-12 075 928 €	-311 200 €
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-26 244 743 €	-24 778 695 €		-400 000 €	-25 178 695 €	-27 198 524 €	-2 019 829 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och förnödenheter	-980 894 €	-1 072 486 €		0 €	-1 072 486 €	-1 053 165 €	19 320 €
Avustukset - Understöd	-961 456 €	-1 080 581 €		0 €	-1 080 581 €	-968 635 €	111 946 €
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-1 533 240 €	-1 399 010 €		0 €	-1 399 010 €	-1 442 965 €	-43 955 €
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	-33 967 215 €	-35 261 351 €		-400 000 €	-35 661 351 €	-37 423 892 €	-1 762 541 €

ANALYysi TALOUSARVIosta

Perusturvaviraston toimintakate on -37 433 934 €, mikä on 3 466 582 € suurempi kuin vuoden 2021 talousarvion toimintakate - 33 967 352 €.

Perusturvan kokonaiseuromääräinen talousarviokehys toteutus, on toimeenpantu - 1 772 583 € ylityksellä.

Perusturvan tilinpäätöksen 2022 osastokohtainen toimintakate verrattuna talousarvioon 2022 sisältäen myönnetyn lisämäärärahan (sosiaalipalvelukeskus 400 000 €) on seuraava:

- Perusturva yhteensä = - 1 762 541 € (ylitys)
- Läkkäiden palvelut = -503 397 € (ylitys)
- Sosiaalipalvelut = - 231 819 € (ylitys)
- Terveyskeskus = - 1 042 325 € (ylitys)
- Josta erikoissairaanhoido = - 635 470 € (ylitys)
- Hallinto ja tukipalvelut = 15 001 € (säästö)

Toimintakatteiden ylitys selittyy:

- ylimääräiset henkilökuntakustannukset: hälytsraha 120 €/ tehty vuoro, 1 000 € / 24/7 työntekijä, kotihoidon henkilöstön vuoro lisä 20 €, "rekrylisä" lähihoitajille ja sosiaalityöntekijöille,
- vuokratyövoiman osto: kotihoido, vuodeosasto, suun terveydenhuolto, sosiaalipalvelukeskus
- erikoissairaanhoidon alijäämän kattaminen

Hangon kaupungin perusturva sai vuonna 2022 yhteensä 832 718 € nk. Covid-tukea vrt. vuonna 2021 jolloin tuki oli 860 000 €.

ANALYS ÖVER BUDGETEN

Grundtrygghetens rörelsemarginal är -37 433 934 €, vilket är 3 466 582 € större än årets 2021 budgetens rörelsemarginal - 33 967 352 €.

Den totala budgetramen för grundtryggheten har genomförts med ett överskridande på - 1 772 538 €.

Verksamhetsbidraget per avdelning i bokslutet för grundtryggheten 2022 jämfört med budgeten för 2022, inklusive det beviljade tilläggsanslaget (socialservicecentralen 400 000 €), är följande:

- Grundtryggheten totalt = - 1 762 541 € (överskridning)
- Tjänster för äldre = -503 397 € (överskridning)
- Socialservice = - 231 819 € (överskridning)
- Hälsocentralen = - 1 042 325 € (överskridning)
- Varav specialsjukvård - 635 470 € (överskridning)
- Administration och stödtjänster = 15 001 € (besparing)

Överskottet av rörelsemarginalen förklaras av:

- extra personalkostnader: alarmpeng 120 €/gjort skift, 1000 € för personalen i jobb 24/7, skiftesstillägg för hemvårdens personal 20 €/ skift, "rekrytillägg" för närvårdare och socialarbetare
- inköp av bemanningsföretag: hemvård, bädavdelning, munvård, socialservicecentral
- täckning av underskott inom specialsjukvård

År 2022 fick Hangö stads grundtrygghet 832 718 € Covid-stöd jfr år 2021 då stödet var 860 000 €

PERUSTURVA – GRUNDTRYGGHETEN
läkkäiden palvelukeskus – Servicecentralen för äldrevårdstjänster
Vastuuhenkilö: läkkäiden palvelupääliktö
Ansvarsperson: Äldreomsorgschefen

Toiminta

Ennalta ehkäisevät palvelut, avohoidon palvelut ja tehostettu palveluasuminen.

Tavoitteet

Palvelut pyritään toteuttamaan niin, että iäkkäällä henkilöllä olisi mahdollisuus asua ensisijaisesti yksityisessä kodissaan tai muussa kodinomaisessa paikassa. Palvelujen avulla iäkäs henkilö voi kokea elämänsä turvaliseksi, merkitykselliseksi ja arvokkaaksi. Palvelujen avulla pyritään edistämään ikääntyneiden sujuvaa ja toimivaa arkea sekä jokaiselle omanlaista hyvää elämää. Tavoitteena on, että läkkäiden palvelukeskus tuottaa laadultaan hyviä, mutta kustannustehokkaita palveluja. Läkkäiden palvelukeskuksessa on myönteinen työilmapiiri ja asiakaspalveluhenki, joka toteutuu ammattitaitoisen ja työhönsä sitoutuneen henkilökunnan avulla.

Ennaltaehkäisevissä palveluissa työskentelevät palveluohjaaja, sosiaaliohjaaja, terveydenhoitaja/muistihoitaja, fysioterapeutti sekä omaishoidon koordinaattori. Ennaltaehkäisevät palvelut palvelujen keskeisenä tehtävänä on ikääntyneiden asiakkaiden palveluneuvonta ja -ohjaus, palvelutarpeiden arvointi sekä hyvinvointia ja toimintakykyä edistävien ennalta ehkäisevien palvelujen tarjoaminen. Muistivastaanoton asiakkaille järjestetään lääkäripalvelut yhteistyössä Pihlajalinnan kanssa.

Fysioterapeutti osallistuu yhdessä kotikuntoutuksen lähihoitajan kanssa HUS:n järjestämään iäkkäiden ihmisten kaatumisia ehkäisevään Hyvä kierre – projektin. Hangon oma Kaatumisten ennaltaehkäisy –projekti käynnistyi keväällä 2020. Projektin myötä pyritään löytämään liikunnallisia keinoja sekä sosiaali- ja terveydenhuollon toimintamalleja, joiden avulla voidaan ehkäistä 65 vuotta täyttäneiden kaatumisia.

Avohoidon palvelut koostuvat päivätoiminnasta, hygieenialpalveluista, kotikuntoutuksesta ja kotihoidosta (kotipalvelu ja kotisairaankoito). Kotihoidon ja kotikuntoutuksen asiakkaille järjestetään ympäri vuorokautinen geriatrisen lääkäripalvelu yhteistyössä Pihlajalinnan kanssa.

Verksamhet

Förebyggande tjänster, öppenvårdservice och effektiverad boendeservice.

Målsättningar

Målsättningen är att ordna servicen så, att den äldre kan uppleva sitt liv som tryggt, meningsfullt och värdefullt, och att hen har möjlighet att i första hand bo i sitt privata hem eller i ett hemligt boende. Äldreservicen strävar till att främja en smidig och fungerande vardag för de äldre samt individuellt gott liv för alla. Målet är att servicecentralen för äldre producerar tjänster som är av god kvalitet, men ändå kostnadseffektiva. I äldreomsorgcentralen råder en positiv arbetsatmosfär och en serviceanda utgående från klienten, som förverklijgas med hjälp av en yrkeskunnig och i sitt arbete engagerad personal.

Inom förebyggande service arbetar servicehandledare, socialhandledare, hälsovårdare/minneskötare, fysioterapeut och närtståendevärdens koordinator. Centrala uppgifter för den förebyggande servicen är de äldre klienternas servicerådgivning och – handledning, servicebehovskartläggning samt erbjuda förebyggande service, som främjar välmående och funktionsförmåga. För klienterna i minnesmottagningen ordnas läkar service i samarbete med Pihlajalinna Terveys.

Fysioterapeuten deltar tillsammans med hemrehabiliteringens närvårdare i HNS Hyvä kierre – projektet, som är ett projekt, där man förebygger äldre personers fallolyckor. Hangös eget projekt Förebyggande av fallolyckor inleddes våren 2020. Genom projektet försöker man hitta motionsmodeller samt social- och hälsovårds funktionsmodeller, med vilka man förebygger fallolyckor hos 65 år fylda.

Tjänsterna inom öppenvården utgörs av dagverksamhet, hygienservice, hemrehabilitering och hemservice (hemvård och hemsjukvård). För hemvårdens och hemrehabiliteringsklienter erbjuds geriatrisk läkar service dygnet runt i samarbete med Pihlajalinna.

Palveluasumisen palveluihin kuuluvat omassa tuotannossa olevat Palvelutalo Astrean ja Palvelutalo Novan lyhytaikaiset ja pitkäaikaiset sekä ostopalveluinhan kattavat tehostetun palveluasumisen paikat Hangossa. Asiakkaita voi sijoittua kotikuntalain perusteella tehostettuun palveluasumiseen Hangossa ja Hangon ulkopuolella.

Hangossa asuvien tehostetun palveluasumisen asiakkaiden palveluasumisen palveluun sisältyy ympäri vuorokautinen geriatrinen lääkäripalvelu, joka järjestetään yhteistyössä Pihlajalinnan kanssa. Tavoitteiden saavuttamiseksi läkkäiden palvelukeskus lisäksi edesauttaa läkkäiden omaehtoista toimintaa, eri toimijoiden yhteistä tekemistä sekä kunnan eri toimialojen yhteistyötä. Läkkäiden palvelukeskus osallistuu vuonna 2023 toimintansa aloittavan Länsi-Uusimaan hyvinvointialueen toiminnan valmisteluun. Läkkäiden palvelukeskuksessa otetaan käyttöön ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä läkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetussa laissa 980/2012 (3§ ja 15 a §) taroitettu RAI-arviointivälineistö. RAI-järjestelmän käyttö on aloitettava viimeistään 1.4.2023.

Vuoden 2022 aikana selvitetään mahdollisuus uudisrakennukseen läkkäiden asumista varten.

Läkkäiden palvelukeskuksen henkilöstörakenteessa 2022 tapahtuvia muutoksia:

- Määräaikainen pilottiluontoisesti ajalla 1.1 - 31.12.2022 toimiva omaishoidon koordinaattorin osa-aikainen toimi perustetaan.
- Avohoitoon vuonna 2021 ajalle 1.6.2021 -31.5.2022 perustettujen neljän (4) määräaikaisen sisäisen si-jaisen (sissi) toimen määräaikaa jatketaan ajalla 1.6 -31.12.2022. Sissien avulla on tarkoitus parantaa henkilökunnan työssä jaksamista, vähentää henkilökunnan vaihtuvuutta ja parantaa kotihoidon palvelujen jatkuvuutta. Sissi-toimien vaikutusta arvioidaan vuoden 2022 aikana, jolloin myös päättää toimien vakinaistamisesta.

Astrean tehostetun palveluasumisen yksikköön perustetaan yksi (1) uusi lähihoitajan toimi, jonka avulla Astrean tehostetun palveluasumisen hoitojen henkilökunnan mitoitus nostetaan tasolta 0,62 hoitajaa/asukas tasolle 0,65 hoitajaa/asukas. Läkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain 980/2012 (20§) mukainen mitoitusvaatimus 0,7 hoitajaa/asukas tulee STM:n ohjeen mukaan täysimääräisesti voimaan 1.4.2023.

Till serviceboendetjänsterna hör i egen produktion kortvariga och långvariga effektiverade serviceboendeplatser i Servicehuset Astrea och Servicehuset Nova samt som köptjänster i Hangö. Enligt hemkommunlagen kan klienter placeras i resurserat serviceboende i Hangö och utanför Hangö.

För att uppnå målsättningarna främjar Servicecentralen för äldrevårdstjänster även de äldres frivilliga verksamhet, olika aktörs gemensamma göranden samt samarbete inom kommunens olika instanser. Äldreomsorgscentralen deltar i beredningen av det västnyländska välfärdsområdet, som inleder sin verksamhet 2023. I äldreomsorgscentralen tas för att stödja funktionsförmågan för den åldrande befolkningen i bruk RAI-utvärderingsinstrument i enlighet med Lag om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga 980/2012 och om social- och hälsosjälvhetsjänster för äldre (3 § och 15 a §). Användningen av RAI-systemet bör inledas senast 1.4.2023.

Under år 2022 utreds möjligheten till ett nybygge för äldreomsorgscentralen.

Ändringar i personalstrukturen 2022 för äldreomsorgscentralen:

- En tidsbunden deltids befattning som koordinator för närstående vård för tiden 1.1. – 31.12.2022 inrättas pilotmässigt.
- De fyra (4) tidsbundna (sissi) befattningar, som inrättats till öppenvården för tiden 1.6.2021 – 31.5.2022 förlängs för tiden 1.6. – 31.12.2022. Med hjälp av sissina är det meningen, att förbättra personalens ork i arbetet, minska omsättningen på arbetskraft och förbättra hemvårdsservicens varaktighet. Sissibefattningarnas inverkan på helheten utvärderas under år 2022, då även beslut fattas om eventuell omvandling av befattningarna till ordinarie.
- I Astreas resurserade boendeserviceenhet inrättas en (1) ny närvårdarbefattning, med vilken vårdpersonale-lens dimensionering i Astreas resurserade boendeserviceenhet höjs från nivå 0,62 vårdare/boende till nivå 0,65 vårdare/boende. Dimensioneringen 0,7 vårdare/boende enligt Lag om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga 980/2012 träder i sin helhet i kraft enligt STM:s anvisning 1.4.2023.

Tavoitteiden toteutuminen

Läkkäiden palvelukeskuksen toiminta toteutui vuodelle 2022 asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Läkkäiden palvelukeskuksen palvelutoiminnan tavoitteiden toteutumisen kannalta suurimmat haasteet aiheutuivat hoitohenkilökunnan vaikeasta saatavuudesta. Erityisen vaikea tilanne oli näiltä osin kotihoidossa ja palveluasumisessa. Henkilökunnan saatavuuden ja riittävyyden varmistaminen muodostuivat päivittäisen palvelutoiminnan ylläpitämisen ohella toiminnan painopistealueiksi.

Henkilöstötilannetta pyrittiin helpottamaan vakinaistamalla alkuvuodesta 2022 lähihoitajien sisäisten sijaissten (sissi) neljä toimea kotihoidossa. Toukokuussa 2022 päättiin perustaa tavoitteissa mainitun yhden lähihoitajan vakuutisen toimen lisäksi neljä uutta sissi-toimea myös ympärikuorokautiseen palveluasumiseen Astreaan ja Novaan. Näin ollen kotihoitoon ja palveluasumiseen perustettiin yhteensä kahdeksan vakuutista sissi-toimea. Näiden lisäksi kotihoidossa täyttämättömänä varalla ollut sairaanhoitajan toimi päättiin ottaa käyttöön. Omaishoidon koordinaattorin osa-aikainen toimi vakinaistettiin ja täytettiin 2.5.2022 alkaen. Omaishoidon koordinaattorin toimi muuttui kokonaiseksi 1.12.2022. Sissi-toimien perustamisen lisäksi kotihoidossa jouduttiin turvautumaan vuokratyövoimaan sekä ostamalla hoitajatyövoimaa paikallisilta yksityisiltä kotihoidon tukipalvelujen tuottajilta.

Hoitohenkilökunnan kannustamiseksi, palkitsemiseksi ja siten myös henkilöstön riittävyyden varmistamiseksi ympärikuorokautista hoitotyötä tekevälle henkilöstölle päättiin suorittaa vuoden 2022 lopussa maksettava sitouttamispalkkio 1 000 €/henkilö. Lisäksi kotihoidon henkilökunnalle päättiin myöntää työvuorokohtaisesti maksettava 20 € suuruinen palkkio.

Kotihoidon palvelun ja kotihoidon tukipalvelujen kehittämiseksi sekä hoitohenkilökunnan riittävyyden varmistamiseksi turvapuhelinasiakkaiden turva-auttaja-käynnit siirtyivät turvapalvelun tuottajan vastuulle turvapalveluista tehdyn uuden hankinnan ja sopimuksen myötä 1.5.2022 alkaen. Kotihoidon palvelujen vaihtoehtoisten tuottamisen tapojen kehittämiseksi kotihoidossa aloitettiin etähoitolpalvelu 1.9.2022 alkaen.

Kotihoidon henkilökunnan työhyvinvoinnin kehittämiseksi FCG:ta tilattu selvitys ja loppuraportti valmisi vuoden helmikuussa 2022. Selvitys käytiin läpi yhdessä kotihoidon henkilökunnan kanssa. Selvitystyön ohjausryhmä antoi toukokuussa 2022 FCG:n selvityksen pohjalta laatimansa suunnitelman jatkotoimenpiteistä. Suunnitelman edistymistä seurattiin vuoden 2022 loppuun asti.

Målens förverkligande

Verksamheten vid Servicecentralen för äldrevårdstjänster förverkligades enligt de mål som var upprättade för år 2022. Med tanke på förverkligandet av målen för servicecentralen inom Servicecentralen för äldrevårdstjänster, var den största utmaningen den svåra tillgången av vårdpersonal. Speciellt svår var situationen i hemvården och i serviceboende. Gardering av personalens tillgänglighet och tillräcklighet formades, på sidan av upprätthållandet av dagliga serviceverksamheten, till verksamhetens tyngdpunktsområden.

För att hjälpa upp personalsituationen ombildades i början av år 2022 fyra närvårdares interna vikarier (sissi) inom hemvården till ordinarie tjänster. I maj 2022 gjordes beslut att förutom att inrätta en ordinarie närvårdartjänst enligt målsättningen, så inrättades dessutom fyra nya sissi-tjänster även i dygnet-runt serviceboenden Astrea och Nova. På så vis inrättades sammanlagt åtta ordinarie sissi-tjänster i hemvården och serviceboende. Förutom dessa, gjordes beslut, att ta i bruk en sjukskötartjänst inom hemvården, som varit i reserv och obesatt. Deltidstjänsten som koordinator för närlägenhetsvården ändrades till ordinarie och besattes fr.o.m. 2.5.2022. Tjänsten som koordinator för närlägenhetsvården ändrades till heltidstjänst 1.12.2022. Förutom inrättandet av sissi-tjänster, var man i hemvården tvungen att ty sig till inhyrd arbetskraft samt köp av vårdinsatser från lokala privata producenter av hemvårdsstödtjänster.

För att sporra personalen och på det sättet även försäkra att personalen räcker till för dygnet runt vårdarbetet, gjordes beslut, att i slutet av år 2022 betala en bindande ersättning på 1 000 €/person. Dessutom gjordes beslut, att betala åt hemvårdens personal en ersättning på 20 € per arbetssskift.

För utveckling av hemvårdens tjänster och hemvårdens stödtjänster samt för att säkra vårdpersonalens tillräcklighet, överfördes ansvaret för besöken att säkerställa trygghetsalarmklienternas behov till producenten av trygghetstjänsten genom nya anskaffningen och avtalet för trygghetstjänster fr.o.m. 1.5.2022. För utveckling av alternativa sätt att producera service, påbörjades vård på distans i hemvården fr.o.m. 1.9.2022.

Utredningen och slutrapporten, som beställdes av FCG för utveckling av hemvårdspersonalens arbetsvälmående, blev klar i februari 2022. Utredningen diskuterades tillsammans med hemvårdspersonalen. Ledningsgruppen för utvecklingsarbetet gav i maj 2022 sin uppgradera plan för vidare åtgärder, baserad på FCG:s utredningsgrund. Framskridandet av planen följdes upp ända till slutet av år 2022.

Vuonna 2020 alkanut Kaatumisten ehkäisyprojekti jatkui suunnitellusti vuoden loppuun asti. Tavoite ryhmä olivat yli 65 vuotiaat, joilla on heikentynyt liikuntakyky ja lisääntynyt kaatumisen riski. Projektia koordinoivat fysioterapeutti Hanna Österlund ja kotikuntoutuksen lähihoitaja Camilla Högström. Projektin tukena toimivat myös johtoryhmä, moniammatillinen työryhmä sekä projektin vastuuhoitajat. Projektin aikana on järjestetty henkilökunnalle erilaisia luentoja ja koulutuksia ja vastuuhoitajat ovat saaneet kaatumisten ehkäisen ja liikuntaan liittyvää koulutusta ja materiaalia. Läkkäille järjestettiin luentoja, tapahtumia, ryhmätoimintaa, testipäivä ja liikuntaneuvontaa. Projektin koordinaattorit kävivät kertomassa eläkeläisyhdistyksille kaatumisten ehkäisen ja liikunnan tärkeydestä. Aluehallintovirasto myönsi projektille avustusta yhteensä kolme kertaa, yhteensä noin 60 000€. Avustuksien avulla on mm. hankittu laitteita ja rakennettu senioripuisto iäkkäille. Projektin loppuraportti valmistuu toukokuuhun 2023 mennessä.

RAI-arvointivälaineistöä ei saatu otettua käyttöön vuoden 2022 aikana, käyttöön ottaminen jää vuodelle 2023. Läkkäiden palvelukeskuksen henkilökunta valmistautui RAI-välaineiston käyttöönottoon suorittamalla THL:n järjestämää RAI-verkkokoulutuksia.

Läkkäiden palvelukeskus osallistui kiinteästi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelutyöhön. Valmistelutyötä tapahtui vuoden aikana viran- ja toimenhaltijoiden varsinaisten työtehtävien ohessa. Tämä tarkoitti käytännössä työtuntien lisääntymistä. Henkilökunnalla ei ollut lisääntyneestä työmäärästä johtuen mahdollisuutta pitää työaikasaldoon kertyneitä työtunteja vapaaehtivinä. Nämä ollen Hangon kaupungin oli vuoden vaiheessa suoritettava saldotunneista rahallinen korvaus.

Projektet Förebyggande av fallolyckor, som började år 2020, fortsatte planenligt till årets slut. Målgruppen var över 65 åringar, vilka har nedsatt rörelseförmåga och förhöjd risk för fallolyckor. Projektet koordinerades av fysioterapeut Hanna Österlund och hemrehabiliteringens närvårdare Camilla Högström. Som stöd för projektet fungerade också en ledningsgrupp, en mångyrkesmässig arbetsgrupp samt projektets ansvariga skötare som har fått skolning och material gällande förebyggande av fallolyckor och hur röra på sig. För de äldre ordnades föreläsningar, händelser, gruppverksamhet, testdagar och motionsrådgivning. Projektets koordinatorer höll informationstillfällen för pensionärsföreringar och berättade om vikten av att förebygga fallolyckor och att motionera. Regionalförvaltningsverket beviljade bidrag för projektet sammanlagt tre gånger, totalt ca 60 000 €. Med hjälp av bidragen har man bl.a. införskaffat apparater och byggt seniorpark för äldre. Projektets slutrapport blir färdig inom maj 2023.

RAI-värderingsredskapets ibruktagandet blev till år 2023. Personalen inom Servicecentralen för äldrevårds tjänster förbereddes för att ta i bruk RAI-redskapet genom att utföra av THL arrangerade RAI-närskolningar.

Servicecentralen för äldrevårdstjänster deltog aktivt i förberedande arbetet inom Västra Nylands välfärdsområdet. Förberedelsearbetet skedde under året på sidan av tjänste- och befattningshavarnas ordinarie arbetsuppgifter. Det här betydde i praktiken en rejäl ökning av arbetstimmar. På grund av den ökande arbetsmängden, kunde personalen inte hålla lediga dagar för den tid som samlats i arbetstidssaldot. Vid årsskiftet betalade Hangö stad ersättning för saldotimmarna.

Iläännyneiden palvelukeskus - Äldreomsorgscentralen	102100	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU-ändring	TA yht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETENS INTÄKTER							
Myyntituotot - Försäljningsintäkter	2 513 706 €	2 116 523 €		0 €	2 116 523 €	2 509 922 €	393 400 €
Maksutuotot - Avgiftsintäkter	374 365 €	289 101 €		0 €	289 101 €	579 344 €	290 244 €
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	1 429 369 €	1 414 448 €		0 €	1 414 448 €	1 463 057 €	48 609 €
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	74 968 €	16 200 €		0 €	16 200 €	69 211 €	53 011 €
	635 003 €	396 774 €		0 €	396 774 €	398 310 €	1 536 €
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETENS KOSTNADER	-10 019 286 €	-10 078 858 €		0 €	-10 078 858 €	-10 975 655 €	-896 797 €
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-4 916 311 €	-6 137 495 €		0 €	-6 137 495 €	-6 608 822 €	-471 327 €
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-3 733 754 €	-2 771 281 €		0 €	-2 771 281 €	-3 105 571 €	-334 290 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och förnödenheter	-148 256 €	-161 766 €		0 €	-161 766 €	-183 712 €	-21 946 €
Avustukset - Understöd	-465 688 €	-484 000 €		0 €	-484 000 €	-494 624 €	-10 624 €
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-755 277 €	-524 316 €		0 €	-524 316 €	-582 926 €	-58 610 €
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	-7 505 580 €	-7 962 335 €		0 €	-7 962 335 €	-8 465 732 €	-503 397 €

Sosiaalipalvelukeskus – Servicecentralen för socialvårdstjänster
Vastuuhenkilö: Sosiaalipalvelupäällikkö
Ansvarsperson: Socialservicechefen

Toiminta

Osasto käsitteää lapsiperheiden palvelun, lastensuojelun, perheoikeudellisen palvelun, työikäisten palvelun, vammaispalvelun sekä pähdehuollon.

Tavoitteet

Sosiaalipalvelukeskuksen ensisijainen tavoite on kansallisten ohjeiden mukaisesti yhtenäistää kaupungin sosiaalihuollon prosessit tuleva sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus huomioiden.

Tulevana vuonna rajat ylittävän yhteistyön merkitys painottuu ja sosiaalihuollon prosessit on vahvistettava. Lapsiperheiden palveluissa ja lastensuojelussa on työ systeemisen työmallinen mukaisesti jo aloitettu. Finlandssvenska kompetenscenter on valinnut Hangon kaupungin yhteistyökumppanikseen projektin nimellä "Tulevaisuuden lastensuojelu", Tullas, mikä jatkuu 31.12.2022 asti. Yhdessä yhteistyötahomme kanssa tullaan henkilökunta saamaan ohjausta ja koulutusta yhdessä työskentelemään systeemisen työtavan mukaisesti, jossa varhaisella puuttumisella ja jaetulla vastuulla on suuri merkitys.

Sijoitettujen lasten määrä Hangossa on korkea ja tästä tosiasiaa tulee nyt tarkastella laajemmalta näkökulmalta. Sijoituksen syy ei koskaan ole yksiselitteinen, mutta voidaan todeta, että kaupungissa on laaja väärinkäytöongelma sekä nuorten että aikuisten keskuudessa, mikä vaikuttaa tästä kokonaisuutta. Psykkisesti pahoin voivat lapsi tai vanhempi voi johtaa arjen kontrollin puutteeseen ja riittämätön vanhemmuus voi ilmetä monin eri tavoin. Peruspalvelun varhaisen puuttumisen merkitys, sekä rohkeus rakentavasti ottaa puheeksi myös vaikeita asioita on tärkeää. Tuleva moniammatillinen työ perheeskuskokonaisuudesta antaa meille eväitä tähän työhön.

Verksamhet

Avdelningen omfattar service för barnfamiljer, barnskydd, familjerättslig service, service för personer i arbetsför ålder, handikappservice samt missbruksvård.

Målsättningar

socialservicecentralens främsta målsättning är att i enlighet med de nationella föreskrifterna förenliga stads socialvårdsprocesser inför den kommande social- och hälsovårdsreformen.

Under det kommande året poängteras betydelsen av det gränsöverskridande samarbetet och socialvårdens processer bör fastställas. Inom enheten service för barnfamiljer och barnskyddet har arbetet i enlighet med den systemiska arbetsmodellen redan påbörjats. Finlandssvenska kompetenscentret har valt Hangö till sin samarbetspartner i ett projekt som går under namnet "Framtidens barnskydd", Tullas och pågår t.o.m. 31.12.2022. Tillsammans med våra samarbetspartners kommer personalen att handledas och utbildas i att till sammans arbeta utgående från det systemiska arbets sättet där det tidiga ingripandet samt ett delat ansvar har en stor betydelse.

Antalet placerade barn i Hangö är högt och detta är ett faktum som nu bör synas utgående från ett bredare perspektiv. Orsaken till en placering är aldrig entydig men det kan konstateras att det finns en utbredda missbruksproblematik i staden både bland ungdömar och vuxna som påverkar denna helhet. Psykiskt illamående hos barn eller hos en förälder kan leda till en brist på kontroll i vardagen och ett bristande föräldraskap kan ta sig uttryck på flera olika sätt. Betydelsen av ett tidigt ingripande inom grundservicen, samt mod att på ett konstruktivt sätt våga ta även svåra samtalsämnena till tals är av stor betydelse. Det kommande multiprofessionella arbetet kring familjecenterhelheten kommer att ge oss vägkost i detta arbete.

Voimaantulleiden kuntouttavan työtoiminnan lakimuutosten (189/2001) mukaisesti, on kuntouttavan työtoiminnan myöntämisperusteita selvennetty. Hangossa tulee vuoden 2022 kuntouttavassa työtoiminnassa olevien asiakkaiden lukumäärä olemaan 70 kpl, korkeintaan 178 päivää/asiakas. Tuleva kuntouttavan työtoiminnan osallistujien vähennys aiheuttaa kuntakokeilulle lisääntyneen vaatimuksen pitkäaikaistyöttömille laadittavalle jatkosuunnitelmalle.

Sosiaalihuollon Kelan, ja kuntakokeiluhenkilökunnan yhteistyö on ollut rakentavaa ja näemme, että tämä mahdollistaa palvelukokonaisuksiemme kokonaiskehittämisen jatkon.

Yhteistyö Hangon Katulähetyksen kanssa jatkuu edellisten vuosien tapaan. Yhteistyö koskee sekä ruoka-anosten jakelua kotihoidolle että tukitoimintatyötä sosiaalityölle.

Hyvin toimiva yhteistyö on luotu, jossa terveydenhuollon tai vanhustenhuollon henkilökuntaa on tarvittaessa kutsuttu osallistumaan sosiaalihuollon asiakasselvityksiin. Vaikka yhteistyö on toiminut hyvin, aiheuttaa eri asiakasohjelmat ja täten kirjaaminen haasteen. Yhteydennotot sosiaalihuoltoon, jotka koskevat iäkkäitä, ovat monet ja edellyttävät usein moniammatillista yhteistyötä. Tulevan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen takia on olemassa tarve turvata geriatrinen sosiaalityö.

Pakolaisten sosiaali- ja terveydenhuollon erikoiskorvausten saamisen maksimiaika on 10 vuotta. Vuonna 2022 saavutetaan maksimikorvausaika niille pakolaisille, jotka saapuivat Hankoon 2012. Voidaan myös mainita, että Hanko osallistuu useaan alueelliseen työryhmään, joissa tarkoituksena on sosiaalihuollon periaatteiden yhtenäistäminen. Nämä muutokset tulevat tulevaisuudessa vaikuttamaan sosiaalipalvelukeskuksen toimintaan ja talousarvioon.

I enlighet med de lagförändringar som trädde i kraft gällande den rehabiliterande arbetsverksamheten (189/2001) så har principerna för beviljande av den rehabiliterande arbetsverksamheten tydliggjorts. I Hangö kommer antalet klienter inom den rehabiliterande arbetsverksamheten för år 2022 att vara 70 st. max. 178 dagar/klient. Den kommande sänkningen av antalet deltagare inom den rehabiliterande arbetsverksamheten medför ett ökat krav på kommunförsöket att uppgöra en fortsatt plan för den målgrupp som är långtidsarbetslösa.

Samarbetet mellan socialvården, FPA och kommunförsöket har varit konstruktivt och vi ser att detta möjliggör ett fortsatt helhetsutvecklande av våra servicehelheter.

Samarbete med Hangö gatumission fortsätter enligt tidigare kutym. Samarbetet omfattar såväl utkörning av matportioner för hemvården samt stödtjänster för socialt arbete.

Det har etablerats ett välfungerande samarbete där personal från hälsovården eller äldringsvården vid behov har kallats in för att delta i socialvårdens klientutredningar. Trots att samarbetet har fungerat väl, så medför de olika klientprogrammen och därmed dokumentationen en utmaning. Kontakterna till socialvården som berör äldringar är ett flertal och de förutsätter ofta ett mångprofessionellt samarbete. Inför den kommande social-och hälsovårdsreformen finns det ett behov av att trygga det geriatriska sociala arbetet.

Maximitiden för erhållande av specialersättning för flyktingars social- och hälsovårdskostnader är 10 år. År 2022 uppnås den maximala ersättningstiden för de flyktingar som anlände till Hangö år 2012. Det kan också nämnas att Hangö deltar i ett flertal regionala arbetsgrupper där syftet är att förenliga socialvårdens principer. Dessa förändringar kommer i framtiden att påverka socialservicecentralens verksamhet och budget.

Tavoitteiden toteutuminen

Sosiaalipalvelukeskuksen henkilökunta on vuoden aikana osallistunut useampaan työryhmään, joiden tavoite on yhtenäistää kaupungin sosiaalihuollon prosesit tulevaa sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta huomioiden.

Lapsiperheidenpalveluissa ja lastensuojelussa työsystemisen työmallin mukaisesti on jatkunut niin, että ulkopuolinen Tullaksen projektityöntekijä ja perheet, joita asia koskee, ovat osallistuneet. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä sivistyksen henkilökunta ovat osallistuneet neljästi systeemisen työmallin koulutukseen vahvistaakseen rajojen yli yhteistyötä.

Sijoittujen lasten ja nuorten määrä Hangossa on yhä korkea. Laajalle levinnyt ongelma erityisesti 13-17 ikäisten keskuudessa on johtanut uusiin sijoituksiin. Huosataanotettujen ja sijoittujen lasten määrä on pysynyt samalla tasolla kuin aikaisemmin johtuen lastensuojelus aikaisempien sijoituspäätösten lopettamisesta tai nuorten jälkihuoltoon siirtymisestä.

Kuntouttavan työtoiminnan sisältö on selkeytynyt. On oleellista palvelukokonaisuuksien kehittämisen kannalta, että Kelalla edelleen on palvelupiste Hangossa.

Yhteistyö sosiaali- ja terveyshuollon välillä on toiminut hyvin. Eri asiakasohjelmien käyttö sekä gerontologisen sosiaalityön puutteellinen resursointi on aiheuttanut haasteita sosiaalihuollon prosesseissa.

Målens förverkligande

Socialservicecentralens personal har under det gångna året deltagit i ett flertal arbetsgrupper vars målsättning har varit att förenliga socialvårdens processer inför den kommande social- och hälsovårdsreformen.

Inom enheten service för barnfamiljer och barnskyddet har arbetet i enlighet med den systemiska arbetsmodellen fortsatt så att den utomstående projektarbetaren från Tullas samt berörda familjer har medverkat. Personalen inom social- och hälsovården samt bildningen har under fyra tillfällen inskolats i det systemiska arbetsättet för att stärka det gränsöverskridande samarbetet.

Antalet placerade barn och ungdomar i Hangö är fortfarande högt. Det finns en utbredd problematik speciellt bland 13-17 åringar som har föranlett nya placeringar. Antalet omhändertagna och placerade har hållits på samma nivå som tidigare på grund av att barnskyddet avslutat en del tidigare placeringar och en del klienter överflyttas till eftervården.

Innehållet i den rehabiliterande arbetsverksamheten har förtydligats. Det är av stor vikt med tanke på utvecklandet av våra servicehelheter att FPA fortfarande har en servicepunkt i Hangö.

Samarbetet mellan social- och hälsovården har fungerat väl. Användandet av de olika klientprogrammen och den bristande resursering inom det gerontologiska sociala arbetet har medfört utmaningar inom socialvårdens processer.

Sosiaalipalvelukeskus - Servicecentralen för socialvärdstjänster	102200	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU-ändring	TA yht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETENS INTÄKTER	1 131 977 €	1 057 536 €	0 €	1 057 536 €	718 658 €	-338 878 €	
Myyntituotot - Försäljningsintäkter	153 020 €	34 916 €	0 €	34 916 €	24 162 €	-10 754 €	
Maksutuotot - Avgiftsintäkter	52 829 €	35 280 €	0 €	35 280 €	22 875 €	-12 405 €	
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	119 335 €	132 622 €	0 €	132 622 €	102 160 €	-30 462 €	
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	806 793 €	854 718 €	0 €	854 718 €	569 462 €	-285 256 €	
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETENS KOSTNADER	-8 606 757 €	-8 620 312 €	-400 000 €	-9 020 312 €	-8 913 252 €	107 059 €	
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-1 134 421 €	-1 207 140 €	0 €	-1 207 140 €	-1 201 274 €	5 866 €	
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-6 769 477 €	-6 664 233 €	-400 000 €	-7 064 233 €	-7 120 190 €	-55 957 €	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och förnödenheter	-27 240 €	-11 190 €	0 €	-11 190 €	-12 600 €	-1 410 €	
Avustukset - Understöd	-495 654 €	-592 781 €	0 €	-592 781 €	-474 011 €	118 770 €	
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-179 964 €	-144 968 €	0 €	-144 968 €	-105 177 €	39 791 €	
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	-7 474 780 €	-7 562 776 €	-400 000 €	-7 962 776 €	-8 194 594 €	-231 819 €	

PERUSTURVA – GRUNDTRYGGHETEN
Terveyskeskus – Hälsocentralen
Vastuuhenkilö: Virkalääkäri/Perusturvajohtaja
Ansvarsperson: Tjänsteläkare/Grundtrygghetsdirektören

Toiminta

Osasto käsitteää TK-avohuollon palvelun, äitiysneuvolan, vuodeosaston, mielenterveyden, päihde- ja väärinkäyttäjäpalvelun sekä erikoissairaanhoidon.

Vuoden 2021 on uutena toimintana aloitettu kotisairaala. Vuoden 2022 talousarviossa on tähän tarkoitukseen varattu 127 050 €.

Tavoitteet

Budjetti 2022 perustuu talousarvio 2021:een. Sotea odotellessa ei suuria muutoksia tehdä. Joitakin lisäyksiä, lähinnä henkilökunnan puitteen johdosta, joudutaan tekemään.

Erikoissairaanhoidon budjetti 12 805 575 € pyritään pitämään realistisena.

Työterveys siirtyy ostopalveluihin. Nykyinen henkilökunta siirtyy muihin tehtäviin.

Vastaanotossa Suomen Terveystalon sopimus jatkuu. Ostamme lääkäripalveluja; johtava lääkäri ja kaksi lääkäriä per päivä. Sairaankoitaajista on osa Terveystalon ja osa Hangon kaupungin palveluksessa. Tämä on huomioidtu budjetissa.

Mielenterveys ja päihdepuolella vaikuttivat henkilövaihdokset vastaanottotoimintaan vuonna 2021. 2022 toivomme, että vastaanottotoiminta tasaantuu ja yhteistoiminta muiden toimijoiden kanssa sujuu. Mielenterveys ja päihdepuolella ei ole psykologia, tämä määrräraha näkyy budjetissa ostopalveluna. Lasten ja nuorten mielenterveyden yksikössä tapaamisia on paljon, koulupsykologi suomenkieliseltä puolelta jatkaa käynejä yksikköön oman työnsä ohella. Ruotsinkielinen psykologipalvelu ostetaan.

Toimintakeskus aktivoituu covid -19 rajoitusten lievennettyä.

Neuvolassa vastaanotto toimii hyvin. Syntyvyys on noussussa. Terveydenhoitajista 3 työskentelee osa-aikaisesti, tämä sopii toimintaan hyvin tällä hetkellä.

Verksamhet

Avdelningen omfattar HVC-öppenvårdstjänster, mödrarådgivning, båddavdelning, mentalvård, rusmedels- och missbrukarservice samt specialsjukvård.

Under år 2021 har som ny verksamhet inletts hemsjukhus. I budgeten 2022 har medtagits för detta ändamål 127 050 €.

Målsättningar

Budgeten 2022 baserar sig på budgeten 2021. I väntan på SOTE görs inga större förändringar. Några tillägg, främst p.g.a. brist på personal, är tvunget att göra.

Specialsjukvårdens budget 12 805 575 € strävar man till att hålla realistisk.

Arbetshälsan övergår till köptjänster. Nuvarande personal övergår till andra uppgifter.

Vid mottagningen fortsätter avtalet med Suomen Terveystalo. Vi upphandlar läkartjänsterna; ledande läkare och två läkare per dag. Av sjukskötarna är en del i Terveystalos och en del i Hangö stads tjänst. Detta har beaktats i budgeten.

I mentalvårds- och rusvårddssidan inverkar personalomsättningen på mottagningsverksamheten året 2021. År 2022 hoppas vi, att mottagningsverksamheten utjämnas och samarbetet med övriga aktörer löper smidigt. Mental- och rusvårddssidan har ingen psykolog, detta anslag syns i budgeten som köptjänst. Mentalvårdsenheter för barn och unga har många besök, skolpsykologen från finska sidan fortsätter besöken till enheten vid sidan av sitt eget arbete. Den svenskaspråkiga psykologtjänsten upphandlas.

Verksamhetscentret aktiveras efter att covid-19 restriktionerna lindras.

Rådgivningsmottagningen fungerar bra. Nativiteten är på uppgående. Av hälsovårdarna arbetar 3 på deltid, detta passar in i verksamheten bra just nu.

Suu- ja hammashuollossa asiakaskäyntejä on kohtuullista. Johtavan hammaslääkärin vaje aiheuttaa ongelmallisia tilanteita, mutta johtavan hammaslääkärin rekrytointiin panostetaan ja budjetissa on määräraha varattuna. Hammaslääkäripalvelun osto Mehiläiseltä jatkoo, vaikka suotavaa olisi, että meillä olisi omat hammaslääkärit hoidon jatkuvuuden kannalta. Oikomishoidon erikoishammaslääkäri käy säännöllisesti, yhteistyötä jo monta vuotta. Apuoikojan vaihdon johdosta oikomishoidon erikoishammaslääkäri vierailee tiheämmin ensi vuonna, tämä huomioitu budjetissa. Hoitajamitoitus on hyvä ja jatkuvuuden kannalta on ensi vuodelle suunniteltu uusi oppisopimusopiskelija. Vuoden 2022 budjettiin on myös budjetoitu uusi suu- ja hammashuollon huone. Huone lisää hammashuollon käytettäjä.

Vuodeosaston vuodepaikat pysyvät 25. Vuodepaikkoja voi myös 2022 myydä ulkopaiikkakuntalaistaille, jos omaa tarvetta ei ole. Jatkamme hankolaisten potilaiden nopeaa vastaanottamista, jotta he eivät joutuisi sakkolistaalle. Lääkäripalvelut ostetaan Pihlajalinasta, ja toivomuksena olisi, että lääkäri olisi paikalla jokaisena arkipäivänä. Iltaisin, öisin ja viikonloppuisin Pihlajalinna tarjoaa etälääkäripalvelua, joka toimii hyvin. Henkilökunnan jaksaminen ja sijaisten rekrytoiminen on tärkeää. Fysioterapeutin palkkaaminen syksyllä 2021 tuo toivotavasti helpotusta arjen ruttiineihin.

Tavoitteiden toteutuminen

Vuosi 2022 on monin tavoin ollut poikkeuksellinen vuosi. Toisaalta odotettiin tulevaa hyvinvointialuetta ja toisaalta päivittäiset työt oli tehtävä tilanteessa, jolloin koronapandemia oli vielä vallalla ja henkilökunnan jaksaminen ja saaminen SOTE puolella oli todella haasteellisessa tilassa. Moni SOTE työntekijä teki monta ylimääräistä työvuoroa ja ylitöitä, jotta työt tulivat tehtyä. Näin myös Hangon terveyskeskuksessa, jossa työntekijöiden panos oli todella kiitettävä, mutta myös jaksamisen kannalta huolestuttava.

Vuoden 2022 suun terveydenhuollon hoito jonoja yritettiin purkaa tilanteessa, jossa ei ollut tarpeeksi hammashoitaja eikä myöskään hammaslääkäreitä. Rekrytointi on ollut haastavaa ja hammaslääkäreitä, apuoikojia ja hammashoitajia on jouduttu hankkimaan ostopalvelujen kautta. Syksyllä Hangon suun terveydenhuoltoon saatiani osa-aikainen johtava hammaslääkäri ja osto palveluiden kautta tulleet hammaslääkärit ja -hoitajat pysyivät jokseenkin samoina, joten hoidon jatkuu ja taso pystyi paremmin takaamaan

Mun- och tandvården har måttligt med patientbesök. Bristen på ledande tandläkare föranleder problemsituationer, men det satsas rekrytering av ledande tandläkare och i budgeten finns anslag för detta reserverat. Upphandling av tandläkartjänst från Mehiläinen fortsätter, trots att det skulle vara önskvärt, att vi skulle ha egna tandläkare för vårdens kontinuitet. Specialläkare för tandreglering besöker enheten regelbundet, samarbetet har fortgått flera år. På grund av att biträdande tandreglerare har bytt, besöker specialläkaren mer ofta nästa år, detta har beaktats i budgeten. Skötardimensioneringen är bra för vårdens kontinuitet, planeras för nästa år en ny läroavtalsstuderande. I budgeten för 2020 har även budgeterats ett nytt mun- och tandvårdsrum. Rummet ökar tandvårdsbesöken.

Bäddavdelningens bäddplatser hålls vid 25. Bäddplatser kan även 2022 säljas åt utsocknesbor, ifall eget behov inte finns. Vi fortsätter snabb mottagning av hangöpatienter, så att de inte hamnar på böteslistan. Läkartjänsterna upphandlas av Pihlajalinna och önskemålet är att läkaren skulle vara på plats varje vardag. Kvällar, nätter och under veckoslut erbjuder Pihlajalinna distansläkartjänst, vilken fungerar bra. Personalens ork och rekrytering av vikarier är viktigt. Anställning av fysioterapeut hösten 2021 underlättar förhoppningsvis vardagsrutinerna.

Målens förverkligande

År 2022 har på många sätt varit ett exceptionellt år. Å ena sidan väntade vi på välfärdsområdet och å andra sidan skulle det dagliga arbetet utföras i en situation, där coronapandemin fortfarande var rådande och personalens ork och tillgänglighet på SOHÄ-sidan var i ett väldigt utmanande läge. Många SOHÄ-arbetare gjorde många extra arbetsturer och övertid, för att arbetet skulle bli gjort. Så även vid Hangö hälsovårdscentral, där arbetstagarnas insats verkligen var berömvärd, men också vad gäller orken, oroväckande.

År 2022 försökte munhälsovården åtgärda vårdköerna i en situation, där det inte fanns tillräckligt med tandskötare och inte heller tandläkare. Rekryteringen har varit utmanande och man har varit tvungen att skaffa tandläkare, hjälptandreglerare och tandskötare som köptjänst. På hösten fick munhälsovården i Hangö en ledande tandläkare på deltid och de tandläkare och -skötare, som skaffats genom köptjänst, har hållits så gott som de samma, så vårdens kontinuitet och nivå kunde bättre garanteras.

Vuoden aikana on yritetty kiriä suun terveydenhuollon hoitovelkaa kiinni ja tämän takia ennaltaehkäisevään työhön ei ole pystytty panostamaan niin voimakkaasti kun olisi toivottu myös yli 17-vuotiaat, jotka ovat tulossa tarkastukseen eli ei ole todettua hoidon tarvetta, laitettiin jonoon.

Terveystalo Julkiset palvelut Oy ovat Hangon vastaanottopalvelun tuottaja ja sopimus jatkui 31.12.2022 saakka. Syksy 2022 ei sujunut Terveystalon kohdalla ongelmissa ja tästä johtuen Terveystaloa on sanktioitu.

Vuodeosaston tavoitteena on kehittää potilaslähtöistä ja kuntouttavaa hoitotyötä sekä yhteistyötä erikoissairaanhoidon, vastaanoton, kotihoidon ja kotikuntoutuksen välillä. Vuodeosaston haasteena on hoitohenkilökunnan riittäminen. Hakijoita on ollut, mutta heitä ei ole saatu rekrytoitua, vaikka motivaattorina on ollut keskimääräistä parempi palkka, hälytysraha ja rekrylisä. Fysioterapeutin toimi on ollut avoinna kesästä lähtien, toimeen on ollut vaikea saada hakijoita. Fysioterapeutti hakijoiden puutteen vuoksi muuttettiin toimea niin, että fysioterapeutti muuttettiin $\frac{1}{2}$ toimeksi ja vastaavasti hättiin $\frac{1}{2}$ toimintaterapeutti, jako toimiin kotihoidon kanssa. Toimintaterapeutti löytyi ja hän aloitti kesällä. Uusi fysioterapeutti tuli Hankoon 16.1.2023. Vuodeosasto on hankalaisten potilaiden lisäksi hoitanut myös muiden kuntien potilaita (33 kpl), paikkojen ollessa vapaina ja kun hankolaiset eivät ole potilaspaijkoja tarvinneet.

Mielenterveystössä on 1,5 sairaanhoitajaa ja lisäksi päivätoiminnassa sairaanhoitaja ja askarteluohjaaja. Askarteluohjaajan ollessa työlomalla 1.9.2022 saakka on häntä siastaanut lähihoitaja. Psykiatripalveluita ostetaan HUS psykiatriasta ja myös psykologin palveluita on jouduttu ostamaan. Päihdetyön resurssina ovat 1 sairaanhoitaja aikuispuolella ja 50 % sairaanhoitaja lasten ja nuorten päihdetyössä ja lisäksi päihdelääkäripalvelut vastaanoton kautta sekä osto palveluna A-klinikka säätiöltä. Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystön kehittäminen jatkuu ja yhteistyö Hangon Katulähetyksen kanssa on vahvistunut. Sairaanhoitajat kävät säännöllisesti katulähetystön eri toimipisteissä. Päihdehoitaja on myös pitänyt Pilke ryhmää yli 65 vuotiaille.

Lasten ja nuorten vastaanotolla sosiaalikuraattori, sairaanhoitaja (50 %) sekä perheterapeutti tekevät yksilösekä perhetyötä yhdessä muiden sektoreiden kanssa. Vastaanotolla konsultoidaan lasten ja nuorten psykiatria ostopalveluna. Muu kaupungin henkilökunta, joka työskentelee lasten/nuorten tai heidän perheiden kanssa voivat konsultoida lasten ja nuorten vastaanoton henkilökuntaa. Koska vastaanotolla ei ole omaa psykologiaa niin lukuvuotena 2021 - 2022 tehdään yhteistyötä sivistystoimen kanssa siten, että koulupsykologit työskentelevät lasten ja nuorten vastaanotolla.

Under året har man försökt ta igen munhälsovårdens vårdskuld och därav har man inte kunnat satsa så kraftigt, som man önskat, på den förebyggande vården även för över 17-åringar, vilka kom till granskning och där det inte konstaterades vårdbehov, sattes i kö.

Terveystalo Julkiset palvelut Oy, har varit producent för Hangö mottagningstjänster, och avtalet fortsatte t.o.m. 31.12.2022. Hösten 2022 gick inte problemfritt för Terveystalo och p.g.a detta har Terveystalo sanktionerats.

Bäddavdelningens mål är att utveckla det patientinriktade och det rehabiliterande vårdarbetet samt samarbete med specialsjukvården, mottagningen, hemvården och hemrehabiliteringen. Bäddavdelningens utmaning är vårdpersonalens tillräcklighet. Sökanden har funnits, men dessa har man inte lyckats rekrytera, trots bättre lön än i medeltal, alarmpeng och rekrytillägg. En fysioterapeutbefattning har varit ledigförklarat sedan sommaren, det var svårt att få sökanden till befattningen. På grund av bristen på fysioterapeutsökanden, ändrades befattningen så att den ändrades till en halv befattning och motsvarande söktes en halv ergoterapeut, befattningen delades med hemvården. Ergoterapeuten hittades och hen började i somras. En ny fysioterapeut kom till Hangö 16.1.2023. Bäddavdelningen har utöver hangöpatienter vårdat även patienter från andra kommuner (33 st), då platser varit lediga och hangöborna inte behövt patientplatser.

Vid mentalhälsovårdsarbetet arbetar 1,5 sjukskötare och dessutom i dagverksamheten sjukskötare och sysselsättningshandledare. Då sysselsättningshandledaren varit arbetsledig, har hen vikarierats av en närvårdare. Psykiatritjänster köps av HNS psykiatri och även psykologtjänster har man varit tvungen att köpa. Rusvårdsresursen är 1 sjukskötare på vuxensidan och en 50 % sjukskötare vid barn- och ungdomsarbetet och dessutom rusvårdsläkartjänster via mottagningen samt som köptjänst av A-Klinikstiftelsen. Utvecklingen av det förebyggande rus- och mentalvårdsarbetet fortsätter och samarbetet med Hangö Gatumission har förstärkts. Sjukskötarna besöker regelbundet gatumissionens olika verksamhetsställen. Rusvårdaren har även hållit Pilke-grupper åt över 65-åringar.

Vid barn- och ungdomsmottagningen gör socialkurator, sjukskötaren (50 %) samt familjeterapeuten individ- och familjearbete tillsammans med andra sektorer. Vid mottagningen konsulteras barn- och ungdomspsykiater som köptjänst. Stadens övriga personal, som arbetar med barn/unga eller deras familjer, kan konsultera barn- och ungdomsmottagningens personal. Eftersom mottagningen inte har en egen psykolog, samarbetar de läsåret 2021 – 2022 med bildningsväsendet så att skolpsykologerna arbetar vid barn- och ungdomsmottagningen.

He tekevät alle kouluikäisten psykologitutkimuksia. Puhe- ja toimintaterapiapalvelut hankitaan ostopalveluluna. Lasten- ja nuorten vastaanotto on mukana kehitämässä perhekeskusmallia Hankoon. Lasten ja nuorten erikoissairaanhoidon palveluihin lähetetäminen tapahtuu lasten- ja nuorten vastaanoton palvelutarpeen arvioinnin pohjalta. Työskentely on asiakaslähtöistä ja tapahtuu mahdollisuuskien mukaan lapsen/nuoren luonnollisessa ympäristössä (koti/päiväkoti/koulu).

Koulu- ja opiskelijaterveydenhuollossa on kaksi terveydenhoitajaa ja neuvoloissa on 4 terveydenhoitajaa, joista kolme tekee toistaiseksi lyhennettyä työaikaa. Terveydenhoito, joka on ennalta ehkäisevä työtä hankolaisille perheille, toteutetaan matalan kynnyksen palveluna ja yhteistyö eri sektorien kanssa jatkuu. Terveydentarkastukset lääkäreiden kanssa neuvolassa ja kouluissa jatkuvat. Kaikille perheille tarjotaan kotikäyntejä raskausaikana, synnytyksen jälkeen ja lastenneuvolan aikana. Maksuton ehkäisy alle 25-vuotiaille hankolaisille jatkuu. Ei paikkakuntalaiset saavat myös neuvolapalveluja Hangossa. Ns. paperittomat perheet saavat kouluterveydenhuollon, äitiys- ja lastenneuvolan palvelut.

Mielenterveys- ja päihdeyksikön, neuvolan ja nuorten mielenterveys- ja päihdeyksikön henkilökunta osallistui systeemisen työotteeseen koulutukseen sosiaalipalvelukeskuksen, varhaiskasvatukseen ja sivistystoimen henkilökunnan kanssa syksyllä 2022.

Erikoissairaanhoidon budjetti pidettiin 2021 tasolla. Erikoissairaanhoidon haasteiden vuoksi ovat potilaat joutuneet odottamaan hoitoon pääsyä. HUS:n tilikauden alijäämä antoi kaupungille odotettua suuremman lopputulokseen.

Haimme myös valtiolta korona-avustusta 2022.

De utför psykologiundersökningar för barn under skolåldern. Tal- och ergoterapitjänsterna skaffas som köptjänst. Barn- och ungdomsmottagningen deltar i utvecklingen av familjecentralmodell för Hangö. Remittering till specialsjukvårdstjänster för barn och unga sker på basen av utvärdering vid barn- och ungdomsmottagningen. Arbetet är klientcentrerat och sker i mån av möjlighet vid barnets/den ungas naturliga miljö (hem/daghem/skola).

Vid skol- och studerandehälsovården finns två hälsovårdare och vid rådgivningarna 4 hälsovårdare, av vilka tre tillsvidare arbetar i förkortad arbetsstid. Hälsovården, vilken är förebyggande arbete för hangöfamiljer, förverkligas som lågröskeltjänst och samarbetet med olika sektorer fortsätter. Hälsofranskningar med läkare vid rådgivning och skola fortsätter. Alla familjer erbjuds hembesök under graviditetstiden, efter förlossningen och under barnrådgivningstiden. Avgiftsfria preventivmedel för hangöbor under 25 år fortsätter. Icke ortsbör erhåller även rådgivningstjänster i Hangö. De s.k. papperslösa familjerna erhåller skolhälsovårdens, mödra- och barnrådgivningens tjänster.

Personalen vid mental- och missbruksvården, barn- och ungdomsmottagningen samt rådgivningen, (10 st), har deltagit i samarbete med socialservicen, småbarnspedagogiken och bildningen i en fortbildning i systemiskt arbetsätt hösten 2022.

Specialsjukvårdens budget bibehölls på 2021 års nivå. På grund av utmaningarna vid specialsjukvården har patienter varit tvungna att vänta på att få komma till vård. HNS redovisningsperiodens underskott gav staden en större sluträkning än väntat.

Vi ansökte även om coronaunderstöd av staten 2022.

Terveyskeskus - Hälsocentralen	102300	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU-ändring	TA yht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETENS INTÄKTER	2 481 463 €	1 531 700 €	0 €	1 531 700 €	1 967 845 €	436 145 €	
Myyntituotot - Försäljningsintäkter	1 065 907 €	785 500 €	0 €	785 500 €	534 816 €	-250 684 €	
Maksutuotot - Avgiftsintäkter	598 512 €	736 000 €	0 €	736 000 €	583 233 €	-152 767 €	
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	800 795 €	0 €	0 €	0 €	829 264 €	829 264 €	
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	16 249 €	10 200 €	0 €	10 200 €	20 531 €	10 331 €	
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETENS KOSTNADER	-21 253 204 €	-21 075 112 €	0 €	-21 075 112 €	-22 553 582 €	-1 478 470 €	
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-4 140 412 €	-4 256 607 €	0 €	-4 256 607 €	-4 112 902 €	143 705 €	
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-15 735 711 €	-15 336 981 €	0 €	-15 336 981 €	-16 964 821 €	-1 627 840 €	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och förnödenheter	-800 577 €	-897 020 €	0 €	-897 020 €	-854 652 €	42 368 €	
Avustukset - Understöd	-114 €	-3 800 €	0 €	-3 800 €	0 €	3 800 €	
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-576 390 €	-580 704 €	0 €	-580 704 €	-621 208 €	-40 504 €	
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	-18 771 742 €	-19 543 412 €	0 €	-19 543 412 €	-20 585 737 €	-1 042 325 €	

PERUSTURVA – GRUNDTRYGGHETEN
Hallinto- ja tukipalvelut – Administrations- och stödtjänster
Vastuuhenkilö: Perusturvajohtaja
Ansvars person: Grundtrygghetsdirektören

Toiminta

Perusturvalautakunta, perusturvan hallinto sekä asuntotoimi.

Asuntotoimi hoitaa kaupungin välivuokrattujen ja omistamien asuntojen isännöinnin, asumisen tukemisen sekä valtion lainoittamien vuokra-asuntojen asukasvalttojen valvontan ja asuntoasioiden neuvontan ja ohjaukseen.

Tavoitteet

Hallinnon tavoitteena on tarjota joustavat ja korkeatoisesti palvelut perusturvan eri yksiköille, lautakunnalle ja asiakkaille. Hallintoon kuuluu perusturvajohtaja ja asuntosihteeri, joka samalla toimii lautakunnan sihteerinä.

Asuntotoimi palvelee kokonaismääräisesti kaupungin asukkaita heidän tarvitsemisaan asuntoasioissa.

Hallinnon asuntotoimen tulot on aikaisemman käytännon mukaisesti olleet pääkirjatillillä, jota myös rasittaa ko. asuntojen vuokramenot. Vakiintuneen kirjanpidon käytännon mukaan tulisi kirjanpito pääasiallisesti perustua bruttoperiaatteeseen. Laskennallisesti tulevat Hangon kaupungin vuokratulot ja -menot siirtämään tulo- ja menotileille vuonna 2022 eikä pääkirjatileille. Muutos ei vaikuta talousarvioramiin.

Tavoitteiden toteutuminen

Hallinto on pystynyt saavuttamaan asetetut tavoitteet, tarjota palveluja asiakkaille, perusturvan osastoille ja hoitamaan lautakunnan tehtäviin liittyvät tehtävät. Asuntotoimi on kokonaismääräisesti palvellut kaupungin asukkaita asuntoasioissa.

Hallinto- ja tukipalvelut	102500	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU-ändring	TA yht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETENS INTÄKTER	1 326 €	128 390 €	0 €	128 390 €	118 900 €	-9 490 €	
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	1 122 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	204 €	128 390 €	0 €	128 390 €	118 900 €	-9 490 €	
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETENS KOSTNADER	-216 439 €	-321 218 €	0 €	-321 218 €	-296 728 €	24 491 €	
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-184 210 €	-163 486 €	0 €	-163 486 €	-152 930 €	10 556 €	
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-5 801 €	-6 200 €	0 €	-6 200 €	-7 941 €	-1 741 €	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och förnödenheter	-4 820 €	-2 510 €	0 €	-2 510 €	-2 202 €	308 €	
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-21 608 €	-149 022 €	0 €	-149 022 €	-133 655 €	15 368 €	
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-215 113 €	-192 828 €	0 €	-192 828 €	-177 828 €	15 001 €	

Verksamhet

Grundtrygghetsnämnden, grundtrygghetens administration samt bostadsförvaltningen.

Till bostadsförvaltningen hör disponentuppgifter i stadens egna och det upphyrda bostadsbeståndet, stöd för boende samt övervakning av hyresgästvalen i statsbelånade hyresbostäder och rådgivning och handledning i bostadsärenden.

Målsättningar

Förvaltningens målsättning är att erbjuda flexibla och kvalitativa tjänster åt grundtrygghetens olika avdelningar, nämnden och kunder. Till förvaltningen hör grundtrygghetsdirektören och bostadssekreteraren, som även fungerar som nämndens sekreterare.

Bostadsförvaltningen betjänar helhetsmässigt stadens invånare i de bostadsärenden som de behöver.

Intäkterna från administrationens bostadsförvaltning har enligt tidigare vedertagen praxis påförts huvudbokskonton, vilka även belastas av ifrågavarande bostädernas hyreskostnader. Utgående ifrån vedertagen redovisningspraxis borde bokföringen huvudsakligen bygga på bruttoprincipen. Redovisningsmässigt kommer därfor stadens hyresintäkter och -kostnader att påföras intäkts- och kostnadskonton år 2022 och inte huvudbokskonton. Ändringen påverkar inte budgetens ram.

Målens förverkligande

Administrationen har kunnat uppfylla de uppställda målen med, att erbjuda tjänster åt kunder, grundtrygghetens avdelningar och sköta uppgifterna i anknytning till nämndearbetet. Bostadsförvaltningen har helhetsmässigt betjänat stadens invånare i bostadsfrågor.

SIVISTYSTOIMI - BILDNINGSVÄSENDET

Vastuuhenkilö
Ansvars person

Sivistystoimen johtaja
Bildningsdirektören

Osastot

Sivistystoimen hallinto, peruskoulut, lukiot, liikunta-toimi, nuorisotoimi, varhaiskasvatus.

Avdelningar

Administrationen inom bildningsväsendet, grundskolor, gymnasier, idrottsverksamhet, ungdomsverksamhet, småbarnspedagogik.

SIVISTYSTOIMI - BILDNINGSVÄSENDET

	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TP-BS 2022
--	---------------	---------------	---------------

Henkilökunta - Personal

Henkilötyövuodet - Årsverken

193,3   193,3   192,7

Sivistystoimi - Bildningsväsendet	103000					
	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU-ändring	TA yht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETENS INTÄKTER						
Myyntituotot - Försäljningsintäkter	1 543 648 €	1 251 350 €	0 €	1 251 350 €	1 421 620 €	170 270 €
Maksutuotot - Avgiftsintäkter	628 514 €	261 400 €	0 €	261 400 €	350 451 €	89 051 €
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	319 874 €	290 000 €	0 €	290 000 €	261 662 €	-28 338 €
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	507 741 €	583 400 €	0 €	583 400 €	686 003 €	102 603 €
	87 519 €	116 550 €	0 €	116 550 €	123 504 €	6 954 €
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETENS KOSTNADER						
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-14 438 949 €	-15 055 226 €	0 €	-15 055 226 €	-15 090 327 €	-35 101 €
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-9 868 612 €	-10 405 435 €	0 €	-10 405 435 €	-10 263 924 €	141 511 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och förnödenheter	-1 513 402 €	-1 608 543 €	0 €	-1 608 543 €	-1 775 264 €	-166 721 €
Avustukset - Understöd	-386 251 €	-457 970 €	0 €	-457 970 €	-481 344 €	-23 374 €
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-184 975 €	-226 800 €	0 €	-226 800 €	-192 457 €	34 343 €
	-2 485 709 €	-2 356 478 €	0 €	-2 356 478 €	-2 377 337 €	-20 859 €
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG						
	-12 895 301 €	-13 803 876 €	0 €	-13 803 876 €	-13 668 706 €	135 170 €

SIVISTYSTOIMI - BILDNINGSVÄSENDET
Sivistystoimen hallinto – Administrationen inom bildningsväsendet
Vastuuhenkilö: Sivistystoimen johtaja
Ansvarsperson. Bildningsdirektören

Toiminta

Sivistylautakunta, sivistyskanslia, kehittämis- ja koulutoiminta, musiikkikoulu.

Toiminta-ajatus: Hallinto luo varhaiskasvatus- ja koulutoiminnalle, oppilaitoksielle sekä liikunta- ja nuorisotoimelle laadukkaat puitteet jatkuvien toimintojen ylläpitämiseen sekä pitempiaikaiseen suunnittelutyöhön.

Tavoitteet

Opetustoimessa toteutetaan vuonna 2018 hyväksyttyä kehittämissuunnitelmaa (KeSu) ajanjaksolle 1.8.2018 – 31.7.2022. Kevällä 2022 laaditaan uusi kehittämissuunnitelma ajanjaksolle 1.8.2022 – 31.7.2026.

Sivistystoimi ostaa rakennusten ylläpidon kaupungin sisäiseltä palvelulta ja ruokahuollon palvelut kaupungin ruokapalvelukeskukselta. Sivistystoimen kiinteistöjen kuntotarkastuksia suoritetaan kolmen vuoden välein, jolloin käydään systematisesti läpi kaikkia kiinteistöjä terveellisyyden, turvallisuuden sekä yhteisön hyvinvoinnin näkökannalta. Rakennusten investointi- ja kunnostustarve ilmenee talousarvion investointisuunnitelmassa. Suurimmat koulukorjaushankkeet suoritetaan edelleen Keskuskoulu/Centralskolan koulukiinteistössä ja Haagapuiston koulukiinteistössä. Koulujen oppimisympäristöjen kehittämiseen varataanasteittain määrärahoja.

Oppilashuollon henkilökunnan yhteistyötä kaupungin lasten- ja nuorten vastaanoton kanssa jatketaan, koulupsykiologien suorittaessa osan työajastaan siellä, ajanjaksolla 1.8.2021 – 31.7.2022. Oppilashuoltohenkilökunnan siirtyminen SOTE-alueen palvelukseen, 1.1.2023 alkaen, suunnitellaan vuoden 2022 aikana. Koronapandemian aiheuttamiin oppilashuollollisiin haasteisiin varaudutaan tarjoamalla lapsille ja nuorille riittävästi tukea arjen hallinnassa. Kun oppilaasta herää huoli, edetään ennalta sovitulla prosessikuvaussella, jotta lapsi tai nuori saa riittävän ajoissa apua.

Varataan määrärahat toisen asteen nuorten opiskelijoiden koulukuljetusten tukemiseen Karjaalle ja Lohjalle. Sivistystoimi varaa määrärahat peruskoululaisten kesäilounaan järjestämiseen. Kouluruokailua jatketaan koko kesäloman ajaksi. Myös oppilaiden ilmaiseen aamupalaatarijoieluun varataan vaadittavat määrärahat mahdollisen kokeilun jatkuessa.

Verksamhet

Bildningsnämnden, bildningskansliet, utvecklings- och skolverksamhet, musikskola.

Verksamhetsidé: Administrationen möjliggör för småbarnspedagogik- och skolverksamheten, läroanstalterna samt idrotts- och ungdomsväsendet kvalitativa förutsättningar för kontinuerlig verksamhet samt för planeringsarbete i längre perspektiv.

Målsättningar

I bildningsväsendet förverkligas utvecklingsplanen för perioden 1.8.2018 – 31.7.2022, som godkändes år 2018. Våren 2022 uppgörs en ny utvecklingsplan för perioden 1.8.2022 – 31.7.2026.

Bildningsväsendet köper tjänster för upprätthållandet av byggnader av intern service samt kosthållstjänster av staden kosthållscentral. Konditionsgranskningar av bildningsväsendets fastigheter utförs vart tredje år, så att alla fastigheter systematiskt granskas ur hälso- och trygghetsperspektiv, samt med tanke på gemenskapens välmående. Byggnadernas investerings- och reparationsbehov framkommer i budgetens investeringsplan. De största reparationerna utförs fortfarande i Keskuskoulu/Centralskolans utrymmen, samt i Hagapark skolfastighet. Anslag reserveras för att gradvis utveckla skolornas lärmiljöer.

Samarbetet mellan skolornas elevvårdspersonal och staden barn- och ungdomsmottagning fortsätter under tiden 1.8.2021 – 31.7.2022 då skolpsykologerna utför en del av sin arbets tid på mottagningen. Överföringen av elevvårdspersonalen till landskapen fr.o.m. 1.1.2023, planeras under år 2022. Man förbereder sig för de utmaningar inom elevvården som coronapandemin förorsakar, genom att erbjuda barn och unga ett tillräckligt stöd kring rutiner i vardagen. Om oro för en elev väcks, handlar man enligt en på förhand överenskommen processbeskrivning, för att barnet eller den unga ska få tillräcklig hjälp i tid.

Anslag reserveras för resestöd för andra stadiets unga studerande till Karis och Lojo. Bildningsväsendet reserverar anslag för att arrangera sommarluncher för grundskolelever. Skollunchen serveras under hela sommarlovet. Anslag reserveras även för servering av avgiftsfritt morgonmål för elever, ifall försöket får en fortsättning.

Hangon kaupunki ostaa tasokasta musiikkikoulu- ja musiikkipistokoulutusta Raaseporin kulttuuriopistolta suhteutettuna kaupungin kokonaisoppilasmäärään.

Tavoitteiden toteutuminen

Kesäkuussa hyväksyttiin sivistystoimen kehittämisen suunnitelma (KeSu) vuosille 2022 – 2026 ja vuoden 2022 tavoitteet ovat toteutuneet. Kiinteistöjen laajennettuja kuntotarkastuksia jatkettiin ja vuorossa olivat Hankoniemen yläaste, Hankoniemen lukio, Lappohjan koulut ja esikoulu sekä Hyllis förskola.

Keskuskoulu/Centralskolan ja Haagapuiston koulukiinteistön korjausjatkettiin vuoden aikana. Myös Hangonykylän koulujen ja esikoulujen kiinteistöjen korjausjatkettiin. Ruokahuollolle varattiin määräraha kesälounaaseen ja maksuttoman aamupalan tarjoamisen kokeilua jatkettiin peruskouluissa koko lukuvuoden ajan. Kesälounaaseen osallistui enemmän oppilaita kesäkuussa (noin 65 oppilasta/päivä), kuin heinä-elokuussa (noin 20 oppilasta/päivä). Tita-Marian koulun oppilaat olivat kiinnostuneita maksuttomasta aamupalaista, kun taas kiinnostus oli lähes olematonta muissa kouluissa. Kustannukset pysyivät ruokahuollon kanssa sovituissa raameissa.

Oppilashuoltohenkilökunnan siirtymisen suunnittelut hyvinvointialueelle, osallistumalla useisiin suunnitteluryhmiin, on työllistänyt sekä oppilashuoltohenkilöstöä että hallintoa. Osallistumalla aktiivisesti uudistukseen, on pyritty säilyttämään oppilashuollon palvelut Hangossa samalla tasolla myös tulevaisuudessa. Siitä huolimatta, että koronatilan parani vuonna 2022, on ilmennyt, että kaupungin oppilaiden tukitoimien tarve on suuri.

Sivistystoimi on tukenut hankolaisten toisen asteen opiskelijoiden matkakuluja Axxeliin ja Luksiaan. Tämä on jatkunut myös vuonna 2022, mutta matkakuluihin varatut määrärahahat ovat pienentyneet laajennetun oppivelvollisuuden vuoksi. Moniammatillinen työryhmä Valpas seuraa laajennetun oppivelvollisuuden piiriin kuuluvia opiskelijoita, jos he keskeyttävät opin桐na.

Raaseporin kulttuuriopisto on tarjonnut tasokasta musiikkikoulu- ja musiikkipistokoulutusta. Kustannukset ovat pysyneet annetuissa raameissa.

Sivistystoimen hallinto on pysynyt selvästi vuodelle 2022 annetuissa talousarvioraameissa.

Hangö stad köper högklassig musikskole- och musikinstitututbildning av Raseborgs kulturinstitut i förhållande till helhetsantalet elever i staden.

Målens förverkligande

I juni godkändes utbildningsväsendets utvecklingsplan (KeSu), för åren 2022 - 2026, och målsättningarna under år 2022 har förverkligats. De utvidgade konditionsgranskningarna av fastigheterna fortsatte och fastigheter som stod i tur var Hankoniemen yläaste, Hankoniemen lukio, Lappvik skolorna och -förskolan, samt Hyllis förskola.

I Keskuskoulu/Centralskolan och Hagapark skolfastighet har reparationer med grundrenoveringar fortsatt under året. Även i Hangöby skolornas, samt förskolornas fastigheter har renoveringsarbeten fortsatt. Inom kosthållet reserverades medel för att bekosta sommarlunchen och försöket med avgiftsfritt morgonmål i grundskolorna fortsatte under hela läsåret. Elever som önskar sommarlunch var flera i juni (ca. 65 elever/dag) än i juli-augusti (ca. 20 elever/dag). Intresset av avgiftsfritt morgonmål var stort bland Tita-Marian koulus elever, medan det i de övriga skolorna var så gott som obefintligt. Kostnaderna för dessa hölls inom de ramar som man kommit överens om med kosthållet.

Planerande av elevvårdspersonalens överförande till välfärdsområdet, genom deltagande i flera planeringsgrupper, har sysselsatt såväl personalen inom administrationen som elevvårdspersonalen. Genom aktivt deltagande i reformen har man eftersträvat att resurseringen inom elevvårdstjänsterna bibehålls i Hangö på samma nivå även i framtiden. Trots att coronaläget förbättrades under år 2022, har det visat sig att behovet av stödåtgärder, som coronapandemin förorsakat, är stort bland stadens elever.

Bildningsväsendet har understött Hangös andra stadiets studerande vid Axxell och Luksia för resekostnader. Detta har fortsatt även under år 2022, men de anslagen som reserverats för resekostnaderna har minskat till en följd av den utvidgade läroplikten. Den mångprofessionella Valpas-arbetsgruppen följer upp ifall de studerande som berörs av den utvidgade läroplikten avbryter sina studier.

Raseborgs kulturinstitut har erbjudit högklassig musikskole- och musikinstitututbildning och kostnaderna har hållits inom de givna ramar.

Administrationen inom bildningsväsendet har klart hållit sig inom de för år 2022 givna budgetramarna.

Sivistystoimen hallinto - Administrationen inom bildningsväsendet

	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TP-BS 2022
Henkilökunta - Personal			
Henkilötyövuodet - Årsverken	6,7	6,7	6,7
Suoritteet - Prestationer			
Koulukuraattori - Skolkurator			
oppilasmäärä/koulukuraattori - antal elever/skolkurator	393	393	413
Koulupsykologi - Skolpsykolog			
oppilasmäärä/koulupsykologi - antal elever/skolpsykolog	417	491	485
Kokousten määrä - Antal möten			
sivistylautakunta-bildningsnämnden	9	9	11
ruotsinkielinen jaosto-svenska sektionen	6	5	4
suomenkielinen jaosto-finska sektionen	5	5	5
Oppilaita koululaitoksissa-Elever i skolorna	808	808	773
Koulurakennuksia-Skolbyggnader	7	7	7
Koulutilat - Skolutrymmen m2	26 255	26 255	26 255
m2/oppilas - m2/elev	32,49	32,49	46,9
Musiikinopetus/vvt - Musikundervisning/åvt	119	116	115

Sivistystoimen hallinto	103100	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU-ändring	TA yht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
Administration inom bildningsväsendet							
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETENS INTÄKTER	1 465 €	2 000 €		0 €	2 000 €	3 028 €	1 028 €
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	544 €	1 000 €		0 €	1 000 €	895 €	-105 €
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	921 €	1 000 €		0 €	1 000 €	2 133 €	1 133 €
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETENS KOSTNADER	-508 467 €	-570 453 €		0 €	-570 453 €	-502 737 €	67 715 €
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-368 950 €	-397 913 €		0 €	-397 913 €	-378 502 €	19 411 €
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-43 969 €	-92 250 €		0 €	-92 250 €	-44 986 €	47 264 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och förnödenheter	-26 997 €	-11 150 €		0 €	-11 150 €	-8 750 €	2 401 €
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-68 551 €	-69 140 €		0 €	-69 140 €	-70 501 €	-1 361 €
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBDRAG	-507 002 €	-568 453 €		0 €	-568 453 €	-499 709 €	68 744 €

SIVISTYSTOIMI - BILDNINGSVÄSENDET
Peruskoulut - Grundskolor
Vastuuhenkilö: Sivistystoimen johtaja
Ansvarsperson: Bildningsdirektören

Keskuskoulu (158), Hangonkylän koulu (13), Lappohjan koulu (7), Tita-Marian koulu (54), Hangö centralskola (147), Hangöby skola (47), Lappvik skola (2), Hankoniemen yläaste (122), Hangö högstadium (114)
Iltapäiväkerhotoimintaa perusopetusoppilaille, vlk 1-2+ erityisopilaat
Eftermiddagsklubbsverksamhet för grundskolelever, åk 1-2+ specialelever (48)

Toiminta

Perusopetusta tarjotaan kaupungin alueella asuville opivelvollisille. Perusopetuksen osallistuu 674 oppilasta syksyllä 2021, ja ennakoitu oppilasmäärä on elokuussa 2022 663 oppilasta. Perusopetusta annetaan viidessä suomen- ja neljässä ruotsinkielisessä koulussa. Tita-Marian koulu tarjoaa erityisopetusta sekä omassa yksikössään (Riihahdenkatu), että hajautetusti kaikissa suomenkielisissä peruskouluissa. Koulu hallinnoi myös Santalassa toimivan Asumiskoti Tuulin oppilaiden opetusta, mikä toimii Lappohjan nuorisotalon tiloissa. Ruotsinkielisessä perusopetuksessa annetaan erityisopetusta kaikissa peruskouluissa, mutta erityisopetuksen pienryhmät toimivat Hangö centralskolassa ja Hangö högstadiumissa. Oppilaita integroidaan yleisopetukseen mahdollisuksien mukaan. Hangonkylän koulu muutti 1.8.2021 alkaen Hangöby skolanin rakennekseen.

Perusopetuksen lisäksi tarjotaan lisäopetusta (10. luokka) joko omana toimintana tai alueellisena yhteistyönä. Syksyllä 2022 perusopetuksen lisäopetus liitetään yhtenäiseen TUVA-koulutukseen (tutkintoon valmistava opetus). Perusopetuksen oppilaat ovat tarvittaessa oikeutettuja saamaan kolmiportaista tukimuotoa (yleinen – tehostettu – erityinen). Toiminta-aluetta annettavaa opetusta tarjotaan joko omana toimintana (Starttiluokka), tai ostopalveluna. Sairaalaopetusta tarjotaan ostopalveluna. Oppilashuoltoryhmät toimivat kaikissa kouluissa, soveltaen oppilas- tai opiskelijahuoltolain vaatimia käytäntöjä. Vieraskielitaustaisille oppilaille tarjotaan lakisääteistä S2-ja/tai tukiopetusta. Myös kotikielenopetusta tarjotaan, edellyttääneen etä osallistuvia oppilaita löytyy tarpeellinen määrä. Iltapäiväkerhotoimintaa tarjotaan 1-2 luokan oppilaille koulujen yhteydessä. Sivistystoimi hallinnoi kaikkia kauungin iltapäiväkerhoja. Myös lukuvuonna 2021 - 2022 tuetaan kaupungin ensimmäisen vuosiluokan oppilaita 50 € liikuntasetelillä, millä halutaan kannustaa oppilaita säännölliseen liikuntaan

Verksamhet

Grundläggande utbildning erbjuds för de läropliktiga som bor inom stadens gränser. Hösten 2021 deltar 674 elever i den grundläggande utbildningen och enligt prognos är elevantalet i augusti 2022 663 elever. Grundundervisning meddelas i fem finskspråkiga och fyra svenska språkiga skolor. Tita-Marian koulu erbjuder specialundervisning såväl i sin egen enhet (på Rilaxgatan), som utlokalisering i alla finskspråkiga grundskolor. Skolan administrerar även över undervisningen för Asumiskoti Tuulins elever i Sandö. Undervisningen sker i utrymmen i Lappviks ungdomsgård. Inom den svenska språkiga grundläggande utbildningen erbjuds specialundervisning i alla grundskolor, men specialundervisningens smågrupper finns i Hangö centralskola och Hangö högstadium. Eleverna integreras i den allmänna undervisningen i den mån det är möjligt. Fr.o.m. 1.8.2021 flyttade Hangonkylän koulu in i Hangöby skolas utrymmen.

Förutom grundundervisning meddelas vid behov påbyggnadsundervisning (10:e klass) antingen som egen verksamhet eller som regionalt samarbete. Hösten 2022 ingår den grundläggande utbildningens påbyggnadsundervisning i HUX-utbildningen (utbildning som handleder för examensutbildning). Eleverna i den grundläggande utbildningen erbjuds vid behov trestegsstöd (allmänt – intensifierat – särskilt). Undervisning enligt verksamhetsområde erbjuds dels som egen verksamhet (Starttiluokka) eller som köptjänst. Sjukhusundervisning erbjuds som köptjänst. I alla grundskolor verkar elevvårdsgrupper som tillämpar de föreskrifter som lagen om elev- och studerandevård förutsätter. För elever med ett främmande språk som modersmål, erbjuds lagstadgad S2- och/eller stödundervisning. Även hemspråksundervisning erbjuds ifall ett tillräckligt antal elever det önskar. Elever i åk 1 – 2 erbjuds eftermiddagsverksamhet i samband med skolorna. Bildningsväsendet administrerar över stadens alla eftermiddagsklubbar. Även under läsåret 2021 – 2022 understöds eleverna i årskurs 1 med en motionssedel för 50 €, för att uppmuntra eleverna till regelbunden motion.

Tavoitteet

Hangon koulut aloittavat lukuvuonna 2021 - 2022 kieli-suihkutandem toiminnan, vuosiluokilla 1-3. Muut perusopetuksen vuosiluokat (4-9) panostavat kieliryhmien välisiin eri yhteistyömuotoihin koulujen arjessa. Toinen koulujen avainalue on koulujen koulupudokkaiden väheneminen, sekä haastavien oppilaiden tukeminen, osana oppilaiden hyvinvoinnin tukemista. Hangon koulut osallistuvat kahteen alueelliseen hankkeeseen näiden avainalueiden kehittämiseksi. Oppilaiden hyvinvointi ennaltaehkäisee kiusaamista, mikä on tärkeää ajatellen oppilaan psykkistä turvallisuutta. Avainalueet määritellään koulujen työsunnitelmissa. Opetus- ja kulttuuriministeriöstä on haettu erityisavustusta (COVID-19) opetusjärjestelyjen tukemiseksi ja korjaamiseksi. Avustus on käytössä koko lukuvuoden 2021 - 2022 ajan.

Harrastuksen Suomenmalli otettiin käyttöön syksyllä 2021, ja toiminta jatkuu valtion erityisavustuksella keväällä 2022. Toiminta on tarkoitus vakiinnuttaa myös tulevinä lukuvuosina.

Peruskoulujen digitalisointia kehitetään edelleen asetteittain hankittavilla laitteistoilla. Tämän työn organisoimista jatkaa osa-aikainen pedagoginen ICT-koordinaattori, apunaan koulukohtaiset tutortukihenkilöt. ICT-koordinaattori yhdessä digitoreiden kanssa työstää uutta Digipolkua perusopetuskäisille, missä laaditaan yhteinen toimintasuunnitelma koulujen tietotekniikkaopetukselle.

Uimaopetukseen varataan edelleen erillisiä määrärahoja, hyväksytyn paikallisen opetussuunnitelman mukaan.

Kaikille oppilaille pyritään saavuttamaan laajennetun oppivelvollisuuden myötä jatko-opintokelpoisuus.

Eraiden koulujen sisäilmäongelmat vaikuttavat siihen, että näissä koulukiinteistöissä on priorisoitava sanearauksia. Tämä taas vaikuttaa siihen, että investointimäärärahat eivät riitä muiden peruskoulujen tarvittaviin peruskorjauksiin.

Koulujen oppilaskunnat tekevät tiivistä yhteistyötä kauungissa toimivan Nuorisoraadin kanssa.

Sivistystoimen peruskoulujen sisäiset vuokrat pysyvät vuoden 2021 tasolla, mutta vaadittavat vuokramäärärahat pienenevät määrällisesti, sillä koulurakennuksia on Hangonkylän koulun muuton jälkeen yksi vähemän.

Målsättningar

Språkduschtandemverksamhet inleds läsåret 2021 - 2022 i årskurs 1 – 3 i Hangö skolor. I den grundläggande utbildningens övriga årskurser (4 – 9) satsar man i skolornas vardag på olika samarbetsformer över språkgränserna. Ett annat nyckelområde är att minska antalet skol drop-outs, samt att stöda utmanande elever, som en del av att stöda elevernas välbefinnande. Skolorna i Hangö deltar i två regionala projekt för att utveckla dessa nyckelområden. Elevernas välbefinnande förebygger mobbning vilket är viktigt med tanke på elevernas psykiska säkerhet. Nyckelområdena definieras i skolornas arbetsplaner. Staden har från utbildnings- och kulturministeriet ansökt om specialunderstöd (COVID-19) för att korrigera och stöda undervisningsarrangemangen. Understödet kan användas under hela läsåret 2021 – 2022.

Finlandsmodellen för hobbyverksamhet togs i bruk hösten 2021 och verksamheten fortsätter med statens specialunderstöd under våren 2022. Det är meningen att etablera verksamheten även under kommande läsår.

Digitaliseringen i grundskolorna utvecklas fortsättningsvis gradvist genom att ny apparatur anskaffas. En på deltid anställd pedagogisk ICT-koordinator, tillsammans med skolvisa tutorstödpersoner, fortsätter att organisera arbetet med digitaliseringen. ICT-koordinatör utarbetar tillsammans med digitutorerna en ny Digistig för elever i grundskolan. I Digistigen uppgörs en gemensam verksamhetsplan för skolornas ICT-undervisning.

För simundervisningen reserveras fortsättningsvis ett skilt anslag i enlighet med den godkända lokala läroplanen.

För alla elever försöker man i och med den utvidgade läroplikten bereda kompetens för fortsatta studier.

Problem med inomhusluften i vissa skolor betyder att saneringen av dessa skolfastigheter måste prioriteras. Detta i sin tur leder till att investeringsanslagen inte räcker till övriga skolors grundrenoveringsbehov.

Skolornas elevråder samarbetar tätt med stadens Ungdomsråd.

De interna hyrorna för bildningsväsendets grundskolor hålls på samma nivå som 2021, men hyreskostnaderna minskar eftersom det finns en skolbyggnad mindre efter att Hangonkylän koulu flyttade.

Tavoitteiden toteutuminen

Kielisuihkutandemtoiminta on jatkunut lukuvuoden 2022 – 2023 aikana, laajempaan kuin lukuvuonna 2021 – 2022. Henkilöstölle on järjestetty koulutusta ja kaksi opettajaa on toiminut tutoreina. Toiminta kattaa vuosiluokkien 1 – 4 oppilaat kaupungin kaikissa peruskouluissa. Koronapandemia tilanne on ollut kouluissa parrempia, mutta keväällä kouluissa käytettiin vielä kasvomaskeja.

Alueellinen projektikoulupoissaolojen vähentämiseksi on jatkunut ja yhteisiä poissaolomatriiseja on työstetty. Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää covid-avustusta on käytetty vuoden 2022 aikana. Hanko on saanut myös OKM:n valtionavustusta erityisopetukseen, koulunkäynninohjaajien palkkaamiseen ja opetustuntien lisäämiseen (resurssitunnit). Tällä avustuksella on lisätty tutkitoimia niitä tarvitseville oppilaille.

Tita-Marian koulun starttiluokan ja Asumiskoti Tuulin opetustoiminta on jatkunut. Näiden järjestyiden avulla, perusopetusta on voitu järjestää sitä tarvitseville oppilaille paikallisesti.

Suomenmallin harrastetoimintaa tarjottiin kaikille peruskoulun oppilaille myös syksyllä, mutta toiminta on ollut haasteellista, osittain ohjaajapulan vuoksi, osittain vanhempien oppilaiden puutteellisen kiinnostuksen vuoksi.

Syksyllä hyväksyttiin työstetty Digipolku, joka on työväline esi- ja perusopetuksen IT-opetukseen. Vuosiluokkien 3 – 9 oppilaiden uimaopetus Hangon Merikylpylässä on jatkunut opetussuunnitelman edellyttävällä tavalla.

Vastatakseen kaupungin peruskoulujen vähenevään oppilasmääärään ja tulevien opettajavirkojen tarpeeseen, on syksyn aikana laadittu selvitys opettajien aine- ja koulutuskelpoisuudesta (HR), sekä selvitetty opetustuntien määrä per vuosiluokka per oppaine. Koulukoutsoiminnan suunnittelu, vuosiluokille 5 – 9, aloitettiin syksyllä.

Hangonkylän koulujen jatko tarkistettiin sivistyslautakunnan aikaiseman päätöksen mukaisesti ja syksyn aikana sivistyslautakunta päätti, että toiminta kouluissa jatkuu toistaiseksi.

Målens förverkligande

Språkduschtandemverksamheten har fortsatt under läsåret 2022 - 2023, mera omfattande än under läsåret 2021 - 2022. För ändamålet har utbildning av personalen anordnats och två lärare fungerar som tutorer för verksamheten. Verksamheten omfattar elever i åk. 1 - 4, vid stadens alla grundskolor. Läget kring coronapandemin i skolorna var bättre under året, men under våren användes ännu skyddsmasker i skolorna.

Även det regionala projektet med att motarbeta skolfrånvaro har fortsatt och gemensamma frånvaromärtier har utarbetats. Undervisnings- och kulturministeriets covid-understöd har använts under hela år 2022. Hangö har även erhållit UKM:s statsunderstöd för specialundervisning, anställning av skolgångsassistentar och utökandet av undervisningstimmar (resurstimmar). Med detta stöd har man kunnat utöka stödåtgärder för elever som är i behov av dessa.

Verksamheten vid startklassen i Tita-Marian koulu och undervisningen i Boendeenhet Tuuli har fortsatt. Genom dessa arrangemang har man kunnat erbjuda grundenundervisning för i behov varande elever lokalt.

Finlandsmodellens hobbyverksamhet erbjöds till alla grundskolelever även under hösten, men verksamheten har varit utmanande dels på grund av brist på ledare, dels på grund av bristande intresse av deltagande bland äldre elever.

Under hösten godkändes den utarbetade Digistigen, som är ett redskap vid förskolornas och grundenundervisningens IT-undervisning. Simundervisningen för elever i årskurs 3 – 9 vid Hangö Havsbad har fortsatt så som läroplanen för simundervisning förutsätter.

För att kunna bemöta det minskande elevantalet i stadens grundskolor, har man under hösten uppgjort en kartläggning över lärares ämnes- och utbildningskompetenser (HR), samt en kartläggning över antalet undervisningstimmar per årskurs per läroämne, för att utreda behovet av framtida läratjänster. Även planeringen av skolcoachverksamhet, i åk. 5 - 9, inleddes under hösten.

Hangöby skolornas fortsättning granskades, enligt bildningsnämndens tidigare beslut, och under hösten beslöts bildningsnämnden att verksamheten i skolorna fortsätter tillsvidare.

Iltapäiväkerhotoimintaa on tarjottu vuosiluokkien 1 – 2 ja erityisopetuksen oppilaille.

Perusopetus ei ole pysynyt annetuissa talousarvioraamissa mm. henkilöstömenojen, kuljetuskustannusten sekä muille paikkakunnille sijoitettujen oppilaiden opetuksen järjestämisestä aiheutuneiden kustannusten vuoksi.

Eftermiddagsverksamhet har erbjudits till elever i års-kurs 1 – 2 samt till elever inom specialundervisning.

Grundundervisningen har inte hållit sig inom de givna budgetramarna bl.a. på grund av personalkostnader, kostnader för transporter samt för i andra kommuner placerade elevers kostnader för anordnande av undervisning.

Peruskoulut - Grundskolor

	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TP-BS 2022
Henkilökunta - Personal			
Henkilötyövuodet - Årsverken	87,2	87,2	86,3
Suoritteet - Prestationer			
Oppilasmäärä - Elevantal (keskiarvo syksy-keväät - medeltal höst/vår)	699,5	699,5	669
josta kuljetusoppilaita - varav skjutselever	50	49	62
erityisopetuksen oppilaat - elever i specialundervisning	76	70	86
maahanmuutt.taust.oppilaat - elever med invandrarkakgrund	67	69	72
Tuntikehys/oppilas - Timresurs/elev	2,22	2,22	2,27
Päättötodistuksen saaneet oppilaat -	83	59	58
Antal utexaminerade elever			
Keskimääräinen luokkakoko, lk 1-6 /	14,14	15,38	14,04
Klasstorleken i medeltal, kl 1-6			
Keskimääräinen luokkakoko, lk 7-9 /	14,5	14,57	16,21
Klasstorleken i medeltal, kl 7-9			
Lapsia iltapäivätoiminnassa / Barn i eftermiddagsvård	42	45	48
Mittarit - Måtare			
Nettokustannus/oppilas - nettokostnad/elev - josta opetuksen osuuus - varav undervisning	9 058,86 4 959,73	10 434,45 5 723,17	
Koulukuljetuskustannus/oppilas - Skolskjutskostnad / elev	2 661,25	2 488,62	

Peruskoulut - Grundskolor	103200	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU-ändring	TA yht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETENS INTÄKTER							
Myyntituotot - Försäljningsintäkter	783 739 €	539 850 €	0 €	539 850 €	605 701 €	65 851 €	
Maksutuotot - Avgiftsintäkter	564 814 €	235 000 €	0 €	235 000 €	298 191 €	63 191 €	
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	38 950 €	35 000 €	0 €	35 000 €	37 573 €	2 573 €	
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	167 248 €	259 400 €	0 €	259 400 €	262 459 €	3 059 €	
	12 728 €	10 450 €	0 €	10 450 €	7 478 €	-2 972 €	
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETENS KOSTNADER	-7 223 366 €	-7 325 187 €	0 €	-7 325 187 €	-7 584 411 €	-259 224 €	
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-4 723 032 €	-4 940 753 €	0 €	-4 940 753 €	-5 010 930 €	-70 177 €	
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-910 067 €	-885 300 €	0 €	-885 300 €	-1 056 990 €	-171 690 €	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och förnödenheter	-173 637 €	-164 250 €	0 €	-164 250 €	-192 599 €	-28 349 €	
Avustukset - Understöd	-230 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-1 416 401 €	-1 334 884 €	0 €	-1 334 884 €	-1 323 892 €	10 992 €	
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	-6 439 627 €	-6 785 337 €	0 €	-6 785 337 €	-6 978 711 €	-193 374 €	

SIVISTYSTOIMI - BILDNINGSVÄSENDET
Lukiot - Gymnasier
Vastuuhenkilö: Sivistystoimen johtaja
Ansvarsperson: Bildningsdirektören

Hankoniemen lukio (52), Hangö gymnasium (44)

Toiminta

Lukiot antavat toisen asteen koulutusta lainsääädännön ja lukion opetussuunnitelman mukaisesti. Hankoniemen lukio ja Hangö gymnasium tekevät yhteistyötä muun muassa ylioppilaskirjoitusten koordinoinnissa, kurssitarjonnassa ja yhteisillä hakemuksilla eri projekteihin. Lisäksi lukiot tekevät yhteistyötä muiden alueellisten oppilaitosten, mm. Novian kanssa, kurssitarjonnan lisäämiseksi. Lukion opetusryhmät muodostuvat kurssitarjottimen ja opiskelijoiden valintojen mukaisesti.

Tavoitteet

Lukioiden päätavoitteet lukuvuodelle 2021 - 2022 on uusien opetussuunnitelmien jalkauttaminen sekä opiskelijoiden hyvinvointi. Hyvinvoinnin osa-alueina lukiot haluavat kehittää mm. yhdenvertaisuutta, opiskelijoiden stressinhallintaa sekä luoda turvallinen oppimisympäristö. Muita painopistealueita ovat globaalinen ajattelu ja ympäristö. Lukoiden uudet opiskelijat opiskelevat, asteittain, uuden opetussuunnitelman (LOPS) mukaisesti. Hangon ja Raaseporin lukiot tekevät yhteistyötä ammattikorkeakoulu Novian kanssa ympäristöasioihin suuntautuvien opintojaksojen tarjonnalla.

Hangon lukoiden tehtävään on valmentaa opiskelijoita parhain mahdollisin tuloksin suoritettavaan ylioppilastutkintoon. Lukiot toimivat hyvinä yleissivistävinä lukioidina tarjoamalla laadukkaita painopistealueita. Liikunnan tarjontaa kurssien tai opintojaksojen myötä lisätään ja kehitetään yhteistyötä mm. paikallisen tenniskerhon (HTK) kanssa.

Lukion tuntikehyksen on oltava riittävä sellaisen valinnaisuuden ja kurssimuotoisuuden toteuttamiselle, että opiskelijoille taataan mahdollisuudet laatia itse opiskeluohjelmansa. Molempien paikallisten lukoiden yhteistyötä tiivistetään tarjoamalla kursseja vastavuoroisesti. Lukoiden kansainvälinen yhteistyö jatkuu, mutta vallitsevan koronapandemian aikana uusin muodoin, mm. etäopetusta hyödyntäen.

Verksamhet

Gymnasierna erbjuder andra stadiets utbildning i enlighet med lagstiftningen och läroplanen för gymnasiet. Hangö gymnasium och Hankoniemen lukio samarbetar bland annat kring koordinering av studentskrivningar, kursutbud och gemensamma ansökningar för olika projekt. Dessutom samarbetar gymnasierna med övriga läroanstalter i regionen, bl.a. Novia, för att utöka kursutbudet. Gymnasiets undervisningsgrupper formas av kursutbudet och studerandes val.

Målsättningar

Huvudmålsättningarna för gymnasierna läsåret 2021 – 2022 är implementering av de nya läroplanerna samt studerandes välmående. Som delområden inom välmående vill gymnasierna utveckla bl.a. likabehandling och studerandes stresshantering, samt skapa en trygg lärmiljö. Övriga tyngdpunktsområden är globalt tänkande och miljön. Första årets studerande i gymnasierna studerar gradvis enligt den nya läroplanen (LOPS). Gymnasierna i Hangö och Raseborg samarbetar med yrkeshögskolan Novia genom att bjuda ut studieavsnitt med betoning på miljöfrågor.

Uppgiften för gymnasierna i Hangö är att förbereda de studerande att uppnå bästa möjliga resultat i studentexamen. Gymnasierna fungerar som goda allmänbildande gymnasier genom att erbjuda kvalitativa tyngdpunktsområden. Man utökar utbudet av idrott genom kurser eller studieavsnitt, samt utvecklar samarbetet bl.a. med den lokala tennisklubben (HTK).

Timresursen för gymnasiet bör vara tillräcklig för att möjliggöra ett sådant tillval och en sådan kursuppbyggnad, som garanterar att studeranden själv kan bygga upp sitt studieprogram. Samarbetet mellan de lokala gymnasierna blir tätare genom att man erbjuder kurser till varandra. Gymnasiernas internationella samarbete fortsätter, men under nya former under coronapandemin, genom att bl.a. utnyttja distansundervisning.

Laajennetun oppivelvollisuusuudistuksen myötä on lukiolaisille varattu määrärahoja oppimateriaalien kustannukseen. Valtio on luvannut täysimäärisesti korvata nämä kustannukset kunnille valtionosuuksia lisäämällä. Kustannukset siis näkyvät lukioiden talousarvioehdotuksessa, mutta tulot pitäisi näkyä korotettuina kauungin valtionosuuksina.

Lukion pääsyn alin keskiarvo on 6,8. Myös lukioille on haettu covid-19 erityisavustusta koronapandemian aiheuttamien opiskeluhuasteiden korjaamiseksi. Vuositain lukion pyrkivien opiskelijoiden määrä tulisi olla vähintään 45 % päättötodistuksen saaneista oppilaista Hangon peruskouluissa. Molemmat lukiot tehostavat myös omaa näkyvyyttä erilaisissa hankkeissa ja mainostavat näin ollen omaa toimintaa myös alueellisesti. Lukioiden sisäiset vuokrat pysyvät vuoden 2021 tasolla.

Tavoitteiden toteutuminen

Lukiot ovat vuoden 2022 aikana työstäneet uuden ope-tussuunnitelman jalkauttamista sekä toimintatapoja opiskelijoiden jaksamisen ja hyvinvoinnin parantamiseksi. Molemmat lukiot ovat edelleen osallistuneet aktiivisesti kansainväliisiin projekteihin, mutta kevään aikana osa projekteista lykkääntyi koronapandemian vuoksi.

Laajennettu oppivelvollisuus on kosketanut useampia opiskelijoita vuoden aikana. Tämä on otettu huomioon varamalla riittävät määrärahat talousarviossa mm. oppimateriaaleihin. Opetushallituksen COVID-19 lukioille tarkoitettua avustusta on tarjottu opiskelijoille koko vuoden ajan. Avustus on mahdollistanut tukiopetustunteja ja kertauskursseja opiskelijoille. Siten on yritetty korjata mahdollisia puutteita oppimisessa. Avustusta voidaan käyttää myös keväällä 2023.

Hangon ja Raaseporin lukioiden sekä ammattikorkeakoulun Novian alueellinen yhteistyö on herättänyt vähän kiinnostusta. Sen sijaan yhteistyö Hangon kahden lukioiden välillä on tehostunut, mm. toimintamallien ja opettajayhteistyön yhteissuunnittelulla.

Elokussa kaksi lukio-opiskelijaa aloitti nk. tennislinjan Hangon lukioissa. Toimintaa suunniteltiin ja markkinointiin keväällä tiiviissä yhteistyössä paikallisen tenniskerho HTK:n kanssa. Myös yhteistyö Tvärminnen eläintieteellisen aseman (HY) kanssa toteutettiin yhteisellä kenttäkurssilla toukokuussa.

Lukiokoulutus on pysynyt annetuissa talousarvioraameissa.

I samband med den utvidgade läropliksreformen har anslag reserverats för kostnader för gymnasiestuderandenas studiematerial. Staten har lovat ersätta dessa kostnader till kommunerna till fullt belopp genom att utöka statsandelarna. Kostnaderna syns alltså i gymnasiernas budgetförslag, men inkomsterna torde synas som utökade statsandelar till staden.

Det lägsta medeltalet för att komma in i gymnasiet är 6,8. Man har även ansökt om covid-19 specialunderstöd för gymnasierna för att korrigera de utmaningar för studierna som coronapandemin medför. Antalet studerande som årligen söker in till gymnasiet borde bara minst 45 % av de elever som erhållit avgångsbetyg från Hangös grundskolor. De båda gymnasierna effektiverar även den egna synligheten inom olika projekt och marknadsför sin verksamhet även regionalt. De interna hyrorna hålls på samma nivå som 2021.

Målens förverkligande

Gymnasierna har under år 2022 arbetat med implementering av de nya läroplanerna samt med åtgärder för att förbättra studerandes ork och välmående. De båda gymnasierna har fortsättningsvis aktivt deltagit i internationella projekt, men under våren blev en del av projekten uppskjutna på grund av coronapandemin.

Den utvidgade läroplikten har berört ett större antal studeranden under år 2022. Detta har tagits i beaktande genom att tillräckliga anslag, för bl.a. läromedel, reserverades i budgeten. Utbildningsstyrelsen COVID-19 understöd till gymnasierna har erbjudits studeranden under hela året. Understödet har möjliggjort studeranden extra stödundervisning och repetitionskurser, med vilka man försökt korrigera eventuella inlärningsluckor. Understödet kan även användas under våren 2023.

Det regionala samarbetet mellan gymnasierna i Hangö och Raseborg samt yrkeshögskolan Novia väckte ringa intresse. Däremot har samarbetet mellan Hangös två gymnasier intensifierats, bl.a. genom gemensam planering av verksamhetsformer och lärarsamarbete.

I augusti inleddes två gymnasiestuderanden den så kallade tennislinjen vid Hangös gymnasier. Verksamheten planerades och marknadsfördes under våren, i tätt samarbete med den lokala tennisklubben, HTK. Även samarbetet med Tvärminne zoologiska station (HU) initierades genom en gemensam fältkurs i maj.

Gymnasieutbildningen har hållits inom de givna budgetramarna.

Lukiot - Gymnasier

	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TP-BS 2022
--	---------------	---------------	---------------

Henkilökunta - Personal

Henkilötyövuodet - Årsverken 14,4 14,4 14,4

Suoritteet - Prestationer

Opiskelijamäärä - Antal studerande 108,5 107 103,5

Ylioppilastutkinto - Studentexamen 30 40 39

Opiskelijat, keskeyttäneet/vaihtaneet koulua - 5 0 7

Studerande som avbrutit/bytt skola

Tuntikehys - Timresurs 332 332 332

Mittarit - Mätare

Nettomeno/opiskelija - Nettoutgift/studerande 13 280,56 14 983,44

Tuntikehys/opiskelija - Timresurs/studerande 3,06 3,06 3,21

Lukiot - Gymnasier	103300	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU-ändring	TA yht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETENS INTÄKTER	42 847 €	81 600 €	0 €	81 600 €	91 420 €	9 820 €	
Myyntituotot - Försäljningsintäkter	0 €	0 €	0 €	0 €	40 €	40 €	
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	31 135 €	71 000 €	0 €	71 000 €	77 712 €	6 712 €	
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	11 712 €	10 600 €	0 €	10 600 €	13 667 €	3 067 €	
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 483 590 €	-1 701 062 €	0 €	-1 701 062 €	-1 641 860 €	59 202 €	
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-1 060 204 €	-1 215 130 €	0 €	-1 215 130 €	-1 100 000 €	115 130 €	
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-98 065 €	-133 050 €	0 €	-133 050 €	-188 048 €	-54 998 €	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och förnödenheter	-40 710 €	-70 050 €	0 €	-70 050 €	-60 165 €	9 885 €	
Avustukset - Understöd	0 €	0 €	0 €	0 €	1 304 €	1 304 €	
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-284 612 €	-282 832 €	0 €	-282 832 €	-294 951 €	-12 119 €	
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-1 440 744 €	-1 619 462 €	0 €	-1 619 462 €	-1 550 440 €	69 022 €	

SIVISTYSSTOIMI - BILDNINGSVÄSENDET
Liikuntatoimi - Idrottsväsendet
Vastuuhenkilö: Nuoriso- ja liikuntajohtaja
Ansvarsperson: Ungdoms- och idrottschefen

Toiminta

Liikuntatoiminta, eritysiikuntatoiminta, toiminta- ja kohdeavustukset, ulko- ja sisäliikuntapaikat.

Tavoitteet

Liikuntatoimen vuoden 2022 tärkeimpiin tavoitteisiin kuuluu hyvinvointiin ja liikuntaan liittyvän tiedon välittäminen entistä tehokkaammin kuntalaisten tietoisuuden sosiaalisen median, tiedottamisen sekä audiovisuaalisen materiaalin avulla. Tavoitteena on laajemman kohderyhmän tavoittaminen erityisesti sosiaalisen median kautta. Liikuntasektori pyrkii ylläpitämään toimivia ryhmätoiminnan ja ennaltaehkäisevän elintapaohjaksen toimintamalleja. Liikuntatoimi haluaa myös kannustaa hankolaisia omatoimiseen kuntoiluun lisäämällä ja monipuolistamalla liikuntamahdollisuksia ja kehittämällä liikuntapaikkoja.

Liikuntasektori aikoo hakea valtionavustusta 2022 liikuntaprojekille koskien lasten ja nuorten liikunnan edistämistä.

Yhteistyö koulujen kanssa jatkuu 3. ja 4.lk oppilaiden uintiopetuksen tukemisella Regatta Spassa, sekä 2. lk oppilaiden uintikartoituksella Astrean altaassa. Kesällä uimakoulutoiminta jatkuu ulkona Lappohjassa sekä kantakaupungissa. Liikuntatoimen tavoitteena on tarjota kohdennetumpaa uimaopetusta, sekä kouluissa että kesän uimakouluissa.

Lukuvuodeksi 2021 - 2022 kaikille 1. luokan oppilaille jaetaan taas 50 €:n arvoinen liikuntaseteli. Setelin avulla on tarkoitus saada lapset liikkumaan entistä enemmän ja myös saada heidät mukaan seuratoimintaan.

Toiminnan ylläpitäminen kaupungin suurimmissa liikuntatiloissa, Cuplishallissa ja Urheilutalossa, vaati yhä enemmän resurseja, sekä ajallisesti että taloudellisesti. Toimintaa edellä mainituissa tiloissa tarkastellaan ja kehitetään edelleen.

Verksamhet

Idrottsverksamhet, specialidrottsverksamhet, verksamhets- och projektunderstöd, idrottsanläggningar utomhus och inomhus.

Målsättningar

En av idrottsväsendets främsta målsättningar under 2022 är att på ett mera effektivt sätt kunna förmedla välmående- och motionsrelaterad kunskap till kommuninvånarna via social media, information samt audiovisuellt material. Målet är också att nå en bredare målgrupp, speciellt via social media. Idrottssektorn strävar till att upprätthålla fungerande verksamhetsmodeller inom gruppverksamheten och den förebyggande livsstilshandledningen. Idrottsväsendet vill även uppmuntra hangöborna till ett självständigt motionerande genom att utöka möjligheterna att motionera på egen hand via diversifiering och via utvecklande av idrottsplatserna.

Idrottsförvaltningen kommer att ansöka om statsunderstöd 2022 för ett projekt gällande främjandet av fysisk aktivitet bland barn och unga.

Stödjande av simundervisningen för elever i åk 3 och 4 i Regatta Spa och kartläggande av nybörjarsimkunnigheten bland elever i åk 2 i Astreas bassäng fortsätter. Detta som ett led i samarbetet med skolorna. Under sommaren fortsätter simskolverksamheten på stränderna i Lappvik och i stamstaden. Idrottsväsendets målsättning är att kunna erbjuda en mera målinriktad simundervisning, både i skolorna och vid sommarens sims-kolor.

En motionssedel på 50 € delas igen ut till alla elever i åk 1. Denna gång för läsåret 2021 - 2022. Målsättningen med sedeln är att få barnen att mera röra på sig och att få med dem i föreningsverksamheten.

Upprätthållande av verksamheten i Cuplishallen och Idrottshuset, som är stadens två största idrottsutrymmen, kräver allt mera resurser av idrottssektorn, både tidsmässigt och ekonomiskt. Verksamheten i dessa utrymmen ses över och utvecklas ytterligare.

Kaupunkia kohtaa tänä päivänä se tosiasia, että kaik- kien kaupungin tilojen ja -alueiden varauksia varten tar- vitaan laaja ja kattava sähköinen varausjärjestelmä. Eri mahdollisuudet järjestelmän hankintaan kartoitetaan. Kaupungin liikuntatilojen ja -alueiden käyttövuokrat tarkistetaan seuraavan kerran syksyllä 2022.

Kaupungin liikuntapaikkojen ja -alueiden kehittäminen, uusiminen ja parantaminen jatkuu, mikä on edellytys sille, että Hangon kaupunki myös tulevaisuudessa pysyy tarjoamaan käyttäjille monipuolisia ja nykyäikaisia liikunta- ja urheilumuotoja. Lähi vuosina tarvitaan myös isompia investointeja, kuten esimerkiksi Cuplishallin lattiapinnan sekä Rukki-arenan juoksuratojen uusimi- nen. Myös mahdollisuus rakentaa täysimittainen tekoniurmikenttä Hangethe Sportcenter -alueelle selvit- tään. Liikuntatoimi laatii oman investointisuunnitelmansa 2022 - 2026.

Kaupunki perustaa syksyn 2021 aikana uuden työryhmän pohtimaan ja suunnittelemaan uusia ratsastus- ja maastopyöräilyreittejä kaupunkiin.

Lillmärsanin virkistysalueella kuntoportaita ympäröivän alueen suunnittelua ja kehittämistä jatketaan. Projektin seuraava vaihe on saada rakentaa ulkoliikuntapuisto portaiden läheisyyteen.

Koronapandemian takia jatkuvan yhteistyön ja vuoropuhelun tarve kaupungin liikuntatoimen ja paikallisten seurojen välillä on ehkä suurempi kuin koskaan. Yh- dessä pyritään löytämään ratkaisuja ajankohtaisiin ky- symyksiin ja haasteisiin.

2019 laadittua liikunta- ja nuorisotoimen strategiaa (2020 - 2022) seurataan ja päivitetään.

Tavoitteiden toteutuminen

Koronapandemia vaikutti vielä vuoden 2022 alussa Hangon liikunta- ja urheilutoimintaan. Koronarajoituk- sien johdosta tammikuussa kaupungin kaikki liikunta- sisätilat saivat olla auki ainoastaan lapsille ja nuorille, ts. vain junioritoiminnalle.

Faktum är att ett omfattande och heltäckande elektro- niskt reserveringssystem för stadens alla utrymmen och områden behövs. Olika möjligheter för anskaffandet av ett sådant system kartläggs. Hyresnivån för användan- det av stadens idrottsutrymmen och -områden grans- kas nästa gång under hösten 2022.

Utvecklandet, förnyandet och förbättrandet av stadens idrottsanläggningar och -områden fortsätter. Detta är en förutsättning för att Hangö stad även i framtiden skall kunna erbjuda alla användare mångsidiga och tids- enliga motions- och idrottsformer. Även nya större investerningar behövs inom de närmaste åren, såsom t.ex. förnyandet av Cuplishallens golvtyta och Rukkiarenans löpbanor. Möjligheterna att bygga en fullstor konst- gräsplan på Hangethe Sportcenter -området utreds också. Idrottsväsendet gör upp en egen investerings- plan för 2022 - 2026.

Under hösten 2021 tillsätts en ny arbetsgrupp inom sta- den för att planera nya ridnings- och terrängcyk- lingsrutter i staden.

Planerandet och utvecklandet av området kring de nya motionstrapporna på Lillmärsans rekreationsområde fortsätter. Som följdande steg i detta projekt planeras en utegympark i nära anslutning till trapporna.

På grund av coronapandemin är behovet av ett konti- nuerligt samarbete och en dialog mellan stadens id- rottsväsende och de lokala idrottsföreningarna kanske större än någonsin. Tillsammans strävar man till att finna lösningar kring aktuella frågor och utmaningar.

Idrotts- och ungdomsväsendets strategi (2020 - 2022), som utarbetades 2019, följs upp och uppdateras.

Målens förverkligande

Coronapandemin påverkade ännu i början av 2022 motions- och idrottsverksamheten i Hangö. I januari var nämligen stadens idrottsutrymmen, helt enligt all- männa restriktioner, tillgängliga endast för barn och unga, d.v.s. för juniorverksamhet.

Liikuntatoimen tavoite, ts. hyvinvointiin ja liikuntaan liittyvän tiedon välittäminen entistä tehokkaammin kuntalaisten tietoisuuteen sosiaalisen median, tiedottamisen sekä audiovisuaalisen materiaalin avulla, saavutettiin. Laajemmat kohderyhmät tavoitettiin, erityisesti sosiaalisen median kautta, jossa kannustettiin hankolaisia omatoimiseen kuntoiluun. Monipuolisella toimintaa ja liikuntamahdollisuksia sekä kehittämällä liikuntapaikkoja, pystytettiin lisäämään hankolaisien mahdollisuksia liikkua omatoimisesti. Liikuntasektori onnistui tyydyttäväällä tavalla ylläpitämään toimivia ryhmätoiminnan ja ennaltaehkäisevän elintapaohjaksen toimintamalleja. Liikuntasuunnitelma 2022 - 2025 laadittiin keväällä 2022.

Helmikuussa liikuntatoimelle myönnettiin valtion rahoitusta (35.000 €) perheliikuntaneuvontaprojektille (PUUHA/ SKOJ). Tämä projekti, johon palkattiin projekti koordinaattori, jatkui koko vuoden.

Yhteistyö koulujen kanssa jatkui 3. ja 4. lk oppilaiden uimaopetuksen tukemisella Regatta Spassa, sekä 2. lk oppilaiden uintikartoituksella Astrean altaassa. Liikuntatoimen tavoitteena oli tukea uimaopetuksen toteuttamista osana koulujen opetussuunnitelmaa sekä yleistä uimataidon ja vesiturvallisuustaitojen ylläpitämistä ja edistämistä. Elokuun alussa järjestettiin kesän uimakoulut Slaktiksen rannalla kantakaupungissa. Ensisijainen tavoite näissä oli veteen totuttautuminen, vesitaitavuuden kehittäminen sekä alkeisuimataitojen opetus.

Lukuvuodelle 2022 - 2023 kaikille 1. luokan oppilaille jettiin taas 50 €:n arvoinen liikuntaseteli, tavoitteena ensisijaisesti saada lapset liikkumaan entistä enemmän ja myös saada heidät mukaan seuratoimintaan.

Syksyllä Hangon kaupunki teki sopimuksen Oy Creamarketing Ab:n kanssa, koskien sähköisen varausjärjestelmän hankintaa. Aluksi järjestelmä otetaan käyttöön Cuplishallissa vuoden 2023 aikana koskemaan lähiinä yksittäisten tennis- ja sulkapallovuorojen rauksia.

Kaupungin liikuntatilojen ja -alueiden vuokria tarkistettiin +3 %:lla 29.8. alkaen.

Idrottssektorns strävan att på ett mera effektivt sätt kunna förmedla välmående- och motionsrelaterad kunskap till kommuninvånarna via social media, information samt audiovisuellt material uppnåddes. Bredare mälggrupper nåddes, speciellt via social media, där man uppmuntrade hangöborna till ett självständigt motionerande. Via diversifiering av verksamheten samt utvecklande och förbättringar av idrottsplatserna kunde man utöka möjligheterna för hangöborna att motionera på egen hand. Idrottståendet lyckades på ett tillfredsställande sätt upprätthålla fungerande verksamhetsmodeller inom gruppverksamheten och den förebyggande livsstilshandledningen. En motionsplan 2022 - 2025 utarbetades under våren 2022.

Idrottsförvaltningen beviljades i februari statsunderstöd (35.000 €) för ett projekt (PUUHA/SKOJ) gällande familjemotionsrådgivning. Projektet, för vilken en projektkoordinator anställdes, pågick under året.

Samarbetet med skolorna fortsatte i form av stödjande av simundervisningen för elever i åk 3 och 4 i Regatta Spa och kartläggande av nybörjarsimkunnigheten bland elever i åk 2 i Astreas bassäng. Idrottståendet strävade till att stödja förverkligandet av simundervisningen som en del av skolornas läroplan, samt att upprätthålla och utveckla allmän simkunnighet och vattensäkerhetsfärdighet bland eleverna. I början av augusti arrangerades sommarens simskolor på Slaktisstranden i stamstaden. Det primära målet var att förbättra och utveckla vattenvanan, vattenskickligheten samt nybörjarsimkunskapen hos barnen.

En motionssedel på 50 € för läsåret 2022 - 2023 delades igen ut till alla elever i åk. 1. Detta med målsättningen att i första hand få barnen att mera röra på sig och att gå med i föreningsverksamheten.

Under hösten beslöt Hangö stad att ingå ett avtal med Oy Creamarketing Ab gällande anskaffandet av ett elektroniskt reserveringssystem för stadens utrymmen. Under 2023 kommer systemet inledningsvis att tas i bruk i Cuplishallen, främst när det gäller reserveringar av enskilda tennis- och badmintonturer.

Hyresnivån för användandet av stadens idrottsutrymmen och -områden justerades med + 3 % fr.o.m. 29.8.

Liikuntatoimen investointisuunnitelma 2023 - 2026 päivitettiin keväällä. Kaupungin liikuntapaikkojen ja -alueiden kehittäminen, uusiminen ja parantaminen jatkui, mikä on edellytys sille, että Hangon kaupunki tulevaisuudessakin voi tarjota kaikille käyttäjille monipuolisia ja ajamukaisia liikuntamuotoja. Yleinen hinnannousu, esim. ostopalveluiden, raaka-aineiden sekä rakennusmateriaalin kohdalla, aiheutti osittain ongelmia. Lillmärsanin kuntoportaiden läheisyydessä olevan ulkoliikuntapuiston työt valmistuivat syksyllä. Jatkossa puisto kuitenkin kehitetään edelleen. Investointisuunnitelman mukaisesti uusittiin koko Valaistun ladun valaistus joulukuussa. Projektin täysmittaisen tekonurmikentän rakentamiseksi, otti ison askeleen eteenpäin, kun projektille varattiin rahaa vuoden 2023 investointitalousarvion.

Tammikuussa Hangon kaupungin tekijäätyöryhmän työt alkoivat. Työryhmä laati loppuraportin työstään keväällä 2023.

Koronapandemiasta ja sen seurauksista huolimatta yhteistyö paikallisten urheiluseurojen kanssa, koskien ajankohtaisia kysymyksiä ja haasteita, sujui kivuttomasti.

Liikunta- ja nuorisotoimen strategiaa (2020 - 2022) ja sen toteutumista seurattiin.

Idrottsväsendets investeringsplan 2023 - 2026 uppdaterades under våren. Utvecklandet, förnyandet och förbättrandet av stadens idrottsanläggningar och -områden fortsatte, vilket är en förutsättning för att Hangö stad även i framtiden skall kunna erbjuda alla användare mångsidiga och tidsenliga motions- och idrottsformer. Den allmänna prishöjningen, på t.ex. köptjänster, råvaror och byggnadsmaterial, ställde delvis till med problem. Arbetena med en utegympark, i nära anslutning till motionstrapporna i Lillmärsan, färdigställdes under hösten, men kommer i framtiden att utvecklas ytterligare. När det gäller större investeringar förnyades belysningen runt hela Belysta spåret i december. Detta helt enligt investeringsplanen. Projektet kring byggandet av en fullstor konstgräsplan på Hangethe Sportcenter-området tog ett stort steg framåt under hösten i o.m. att medel för byggandet av planen reserverades i stadens investeringsbudget 2023.

I januari påbörjade arbetsgruppen för byggandet av en konstisbana i Hangö sitt arbete. Arbetsgruppen kommer planenligt med en slutrapport under våren 2023.

Trots coronapandemin och dess följer förlöpte samarbetet med de lokala idrottsföreningarna smärtfritt kring aktuella frågor och utmaningar.

Idrotts- och ungdomsväsendets strategi (2020 - 2022), som utarbetades 2019, följdes upp.

Liikuntatoimi - Idrottswäsendet

	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TP-BS 2022
Henkilökunta - Personal			
Henkilötyövuodet - Årsverken	5,5	5,5	5,5
Suoritteet - Prestationer			
Kuntosalı/kävijämäärä/vuosi -	8 550	18 000	14 150
Konditionssal/antal besökare/år			
Liikuntaneuvonta/asiakasmäärä/vuosi -		120	95
Motionsrådgivning/antal kunder/år			
Uimakoulut/määrä/oppilaita - Simsalar/antal/elever	3/54	4/75	3/76
Mukana toiminnassa olevien yhdistysten määrä -	31	31	32
Antal föreningar med i verksamheten			
Ulkokentät/määrä/pinta-ala yhteensä -	11/59 600	11/59 600	11/59 600
Utomhusplaner/antal/yta totalt			
Sisätilat/määrä/pinta-ala yhteensä -	5/5 110	5/5 100	5/5 100
Inomhusutrymmen/antal/yta totalt			
Myönnetyt avustukset - Antal beviljade understöd	18	20	21
Luistinradat/määrä/pinta-ala yhteensä -	6/9 400	6/9 400	6/9 400
Skridskobanor/antal/yta totalt			
Hiihtoladut/metreljä yhteensä - Skidspår/meter totalt	15 000	15 000	15 000
Mittarit - Mätare			
Toiminta- ja kohdeavustukset -	20 000	20 000	20 000
Verksamhets- och projektunderstöd			

Liikuntatoimi - Idrottswäsendet

	103500	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU-ändring	TA yht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETENS INTÄKTER	93 334 €	96 200 €	0 €	96 200 €	151 970 €	55 770 €	
Myntituotot - Försäljningsintäkter	287 €	1 000 €	0 €	1 000 €	911 €	-89 €	
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	34 375 €	5 000 €	0 €	5 000 €	51 575 €	46 575 €	
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	58 672 €	90 200 €	0 €	90 200 €	99 483 €	9 283 €	
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETENS KOSTNADER	-667 536 €	-656 495 €	0 €	-656 495 €	-728 623 €	-72 128 €	
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-305 192 €	-285 415 €	0 €	-285 415 €	-312 272 €	-26 856 €	
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-54 945 €	-49 350 €	0 €	-49 350 €	-69 175 €	-19 825 €	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och förnödenheter	-50 094 €	-60 400 €	0 €	-60 400 €	-84 556 €	-24 156 €	
Avustukset - Understöd	-20 500 €	-23 500 €	0 €	-23 500 €	-20 800 €	2 700 €	
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-236 805 €	-237 830 €	0 €	-237 830 €	-241 821 €	-3 991 €	
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	-574 202 €	-560 295 €	0 €	-560 295 €	-576 654 €	-16 359 €	

SIVISTYSTOIMI - BILDNINGSVÄSENDET
Nuorisotoimi - Ungdomsväsendet
Vastuuhenkilö: Nuoriso- ja liikuntajohtaja
Ansvarsperson: Ungdoms- och idrottschefen

Toiminta

Nuorisotoiminta (kantakaupunki ja Lappohja), työpajatoiminta, etsivä nuorisotyö sekä erityisnuorisotyö, kerhotoiminta. Toiminnan kohderyhmä on kaikki lapset ja nuoret.

Tavoitteet

Nuorisotoimen perustehtävänä on tarjota hankolaisnuorille vaihtoehtoja mielekkääseen elämään kaikilla tasoilla.

Nuorisotyöpajan toiminta voidaan tänä päivänä jakaa kolmeen osaan - työvalmennukseen, ryhmävalmennukseen sekä yksilövalmennukseen. Nämä kaikki sisältävät arjehallinta- ja työelämätaitojen opettelua sekä hyvinvoinnin vahvistamista ja ylläpitoa. Pajan tavoitteena 2022 on entistä tehokkaammin jakaa tietoa työpajatoiminnasta hankolaisnuorille ja kaikille yhteistyökumppaille ja hyödyntää näiden osaamista toiminnan kehittämiseksi. Varaudutaan myös laajennetun oppivelvolisuuden ja opinollistamisen tuomiin vaatimuksiin ja haasteisiin.

Etsivässä nuorisotyössä laajennetaan omaa vertaisverkostoa tutustumalla alueelliseen etsivään työhön sekä vierailemalla erilaisissa tapahtumissa. Etsivät nuorisoohjaajat pyrkivät toimimaan ja näkymään niissä ympäristöissä, joissa nuoret liikkuvat. Parityöskentelynä tehtävän etsivän nuorisotyön perustavoiteena on hankolaisnuorten tukeminen ja opastaminen elämän eri siirtymävaiheissa.

Kerhotoiminta, johon nuorisotoimi saa valtiollista rahoitusta, jatkuu Lappohjassa ja kantakaupungissa. Toimintaa pyritään jatkuvasti kehittämään nuorten tarpeiden ja toivomusten mukaan. Tavoitteena on myös kehittää uusia työtapoja sekä löytää uusia mahdollisuuksia nuorisotyöhön.

Nuorisosektorilla on tärkeä rooli moniammatillisessa yhteistyössä, esimerkiksi yhteistyössä koulujen ja toisen asteen oppilaitosten kanssa sekä hankolaisnuorten työllistämisessä.

Verksamhet

Ungdomsverksamhet (stamstaden och Lappvik), verkstadsverksamhet, uppsökande ungdomsarbete samt specialungdomsarbete och klubbverksamhet. Målgruppen är barn och unga.

Målsättningar

Den grundläggande uppgiften för ungdomsväsendet är att kunna erbjuda hangöungdomarna olika alternativ till ett meningsfullt liv på alla plan.

Ungdomsverkstadens verksamhet kan man idag dela in i tre delar - i arbesträning, gruppcoaching och individuell handledning. Alla dessa omfattar inlärning av att behärska vardagssysslor och arbetslivskunskaper samt att stärka och upprätthålla välbefinnandet. Målsättningen 2022 är att på ett mera effektivt sätt dela information om verkstadsverksamheten till hangöungdomar och till alla samarbetspartners och att sedan kunna utnyttja deras kunnande för att utveckla den egna verksamheten. Man förbereder sig även för kraven och utmaningarna, som den utvidgade läroplikten och det nonformativa lärandet för med sig.

Inom det uppsökande ungdomsarbeitet utvidgar man det egna nätverket genom att bekanta sig med det regionala uppsökande ungdomsarbeitet samt genom att delta i olika evenemang. Man strävar till att verka och vara tillgängliga i sådana miljöer, där ungdomarna rör sig. Grundmålsättningen inom det uppsökande ungdomsarbeitet, där man arbetar parvis, är att stöda och vägleda hangöungdomarna i livets olika övergångsskeden.

Klubbverksamheten, för vilken ungdomsväsendet erhåller statlig finansiering, fortsätter i Lappvik och i stamstaden. Man strävar hela tiden till att utveckla verksamheten utgående från ungdomarnas behov och önskemål. Målet är även att utveckla nya arbetssätt samt att hitta nya möjligheter för ungdomsarbeitet.

Ungdomssektorn har en viktig roll i det mångprofessionella samarbetet, t.ex. när det gäller samarbetet med skolorna och andra stadiets läroanstalter samt sysselstående av hangöungdomar.

Nuorisosektori hakee jatkoa valtion rahoitukselle nuorisotyöpaja Via:n ja etsivän nuorisotyön PointVia:n toiminnalle sekä lasten ja nuorten kerhotoiminnalle.

Nuorisotoimen tavoitteena on taas kesäkuussa järjestää, yhteistyössä sosiaalisektorin kanssa, kesätyöleiri 14-16 -vuotiaille hankolaisnuorille.

Koko prosessi, koskien Hangon kaupungin nuorten kestäötä, tarkistetaan ja kehitetään.

Nuorisoraati osallistuu edelleen aktiivisesti paikalliseen nuorisotyöhön sekä ajankohtaisten yhteiskunnallisten asioiden käsittelyyn kunnallishallinnossa. Yksi raadin tavoitteista 2022 on tehdä yhä laajempaa yhteistyötä kaupungin kaikkien lautakuntien kanssa. Kaupunginhallitus päätti osana tätä, että kaikkien lautakuntien ja myös valtuuston on syksystä 2021 alkaen nimittää kummiivaltuutettu, joka toimii linkkinä nuorisoraadin ja kaupungin päättöksentekoelimen välillä.

Lukuvuoden 2021 - 2022 aikana Nuorten äni-toiminta, jossa nuorisoraadilla on ratkaiseva rooli, jatkui kouluissa samalla konseptilla kuin aikaisemmin. Sekä nuorisoraati- että Nuorten äni-toiminnalle on varattu määräraha.

2019 laadittua nuoriso- ja liikuntatoimen strategiaa (2020 - 2022) seurataan ja päivitetään.

Tavoitteiden toteutuminen

Koronapandemiasta ja sen seurauksista sekä henkilöstövahvuuden haasteista huolimatta, nuorisotoimen perustavoite saavutettiin tyydyttävällä tavalla. Toisin sanoen nuorisosektori pystyi tarjoamaan vaihtoehtoja hankolaisnuorille mielekkäaseen elämään kaikilla tasolla. Tavoitteena oli myös kehittää uusia työtapoja ja yhteistyömuotoja sekä löytää uusia mahdollisuuksia nuorisotyöhön. Kevällä 2022 nuorisotoimessa toteutettiin organisaatiomuutos, jonka seurauksena koko nuorisosektori sai oman lähiesimiehensä.

Nuorisotyöpaja Via pyrki entistä tehokkaammin jakaamaan tietoa työpajatoiminnasta hankolaisnuorille ja kaikille yhteistyökumppaneille ja hyödyntämään näiden osaamista toiminnan kehittämiseksi. Suunnitelmat ja yhteistyömallit laadittiin laajennetun oppivelvollisuuden ja opinnoillistamisen toteuttamiseksi.

Ungdomssektorn ansöker om fortsatt statlig finansiering för ungdomsverkstaden Via:s och för det uppsökande ungdomsarbetet PointVia:s verksamhet samt för klubbverksamheten för barn och unga.

Ungdomsväsendets målsättning är att igen arrangerar, i samarbete med socialsektorn, ett sommararbetsläger för 14 - 16-åriga hangöungdomar under tre veckor i juni.

Hela processen, när det gäller Hangö stads sommarjobb för ungdomar, ses över och utvecklas.

Ungdomsrådet fortsätter aktivt att delta i det lokala ungdomsarbetet samt i behandlingen av aktuella samhälleliga ärenden inom den kommunala förvaltningen. Ett av rådets målsättningar 2022 är att utvidga samarbetet ytterligare med stadens alla nämnder. Som ett led i detta utvidgade samarbete beslöt stadsstyrelsen att stadens alla nämnder och även fullmäktige fr.o.m. hösten 2021 bör utse en fadderepresentant, som fungerar som en länk mellan det beslutsfattande organet och ungdomsrådet.

Ung röst på stan-verksamheten, där ungdomsrådet har en avgörande roll, fortsätter i skolorna under läsåret 2021 - 2022 enligt samma koncept som förut. Både för ungdomsråds- och Ung röst på stan-verksamheten finns reserverat ett anslag.

Ungdoms- och idrottsväsendets strategi (2020 - 2022), som utarbetades 2019, följs upp och uppdateras.

Målens förverkligande

Trots coronapandemin och dess följer samt vissa utmaningar när det gäller personalstyrkan uppnåddes ungdomsväsendets viktigaste målsättning, d.v.s. att kunna erbjuda hangöungdomarna olika alternativ till ett meningsfullt liv på alla plan, på ett tillfredsställande sätt. Målet var att utveckla nya arbetssätt och samarbetaformer samt att hitta nya möjligheter för ungdomsarbetet. Som ett led i detta genomfördes en organisationsförändring inom ungdomsväsendet under våren 2022, vilket betydde att hela ungdomssektorn fick en egen närförman.

Ungdomsverkstaden strävade till att på ett mera effektivt sätt dela information om verkstadsverksamheten till hangöungdomar och till alla samarbetspartners och att sedan kunna utnyttja dessas kunnande för att utveckla den egna verksamheten. Planer och samarbetsmodeller gjordes upp för att kunna förverkliga den utvidgade läroplikten och det nonformativa lärandet.

Etsivässä nuorisotyössä laajennettiin omaa vertaisverkostoa tutustumalla alueelliseen etsivään nuorisotyöhön sekä vierailemalla erilaisissa tapahtumissa. Etsivät nuoriso-ohjaajat pyrkivät toimimaan ja näkymään niissä ympäristöissä, joissa nuoret liikkuvat. Etsivän nuorisotyön perustavoite, ts. hankolaisnuorten tukeminen ja opastaminen elämän eri siirtymävaiheissa, saavutettiin vuoden aikana hyväksyttäväällä tavalla.

Kerhotoiminta jatkui Lappohjassa ja kantakaupungissa. Toimintaa pyrittiin kehittämään nuorten tarpeiden ja toivomusten mukaan.

Nuorisotoimi osallistui taas monella rintamalla ja vaihtelevin tuloksin moniammatilliseen yhteistyöhön.

Nuorisotoimelle myönnettiin edelleen valtion rahoitusta nuorisotyöpaja Via:n toiminnalle (60.000 €), etsivä nuorisotyö PointVia:lle (60.000 €) sekä lasten ja nuorten kerhotoiminnalle (5.000 €). Sen lisäksi nuorisosektorille myönnettiin valtion rahoitusta koulukoutitoiminnalle (40.000 €).

Kesäkuussa järjestettiin taas, yhteistyössä sosiaalisektoriin kanssa, 14-16 vuotiaiden hankolaisnuorten kesätyöleiri.

Koko prosessi, koskien Hangon kaupungin nuorten kesätoitä, toteutettiin samaan tapaan kuin ennenkin.

Nuorisoraati osallistui vuoden aikana aktiivisesti keskusteluihin, koskien ajankohtaisia yhteiskunnallisia asioita. Yhteistyö lautakuntien ja valtuoston kummivaltuuttetuji kanssa sujui hyvin. Nuorten ääni -toiminta jatkui kouluissa saman kaavan mukaan kuin ennenkin.

Nuoro- ja liikuntatoimen strategiaa (2020-2022) ja sen toteutumista seurattiin.

Inom det uppsökande ungdomsarbetet utvidgades det egna nätverket, främst genom att bekanta sig med det regionala uppsökande ungdomsarbetet samt genom att delta i olika evenemang. Man strävade till att verka och vara tillgängliga i sådana miljöer, där ungdomarna rör sig. Grundmålsättningen inom det uppsökande ungdomsarbetet, d.v.s. att stöda och vägleda hangöungdomarna i livets olika övergångsskeden, uppnåddes under året på ett godtagbart sätt.

Klubbverksamheten fortsatte i Lappvik och i stamstaden. Man strävade till att utveckla verksamheten utgående från ungdomarnas behov och önskemål.

Ungdomsväsendet deltog igen på många fronter i det mångprofessionella samarbetet. Detta med varierande resultat.

Ungdomsförvaltningen beviljades fortsatt statlig finansiering för ungdomsverkstaden Via:s verksamhet (60.000 €), för det uppsökande ungdomsarbetet PointVia (60.000 €) samt för kluberverksamhet för barn och unga (5.000 €). Dessutom beviljades ungdomssektorn statlig finansiering (40.000 €) för skolcoachverksamhet.

I juni arrangerades igen, i samarbete med socialsektorn, sommararbetsläget för 14 - 16-åriga hangöungdomar.

Hela processen, när det gäller Hangö stads sommarjobb för ungdomar, förverkligades ännu enligt samma koncept som tidigare.

Ungdomsrådet deltog aktivt i diskussioner om aktuella samhällsfrågor i kommunen. Samarbetet med nämndernas och fullmäktiges fadderepresentanter fungerade bra. Ung röst på stan -verksamheten fortsatte i skolorna enligt samma koncept som tidigare.

Ungdoms- och idrottsväsendets strategi (2020 - 2022), som utarbetades 2019, följdes upp.

Nuorisotoimi - Ungdomsväsendet

	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TP-BS 2022
Henkilökunta - Personal			
Henkilötyövuodet - Årsverken	7,5	7,5	7,8
Suoritteet - Prestationer			
Nuorisotilojen määrä - Antal ungdomsutrymmen	2	2	2
Avoin toiminta/kävijämäärä/vuosi -	5 883	13 500	5 875
Oppen verksamhet/ antal besökare/år			
Kerhotointi/kerhojen määrä/Käyntikertoja/vuosi -	5/1 050	6/1 500	7/1 210
Klubbverksamheten/antalet klubbar/besök/år			
Myönnetyt tuet - Antal beviljade understöd	5	6	4
Nuorisotyopaja/nuorten määrä/vuosi -	18	20	14
Ungdomsverkstaden/antal ungdomar/år			
Etsivä nuorisotyö/kontaktien määrä/vuosi -	35	68	36
Uppsökande ungdomsarbetet/antalet kontakter/år			
Mittarit - Mätare			
Toiminta- ja kohdeavustukset -	2 669	3 000	2 114
Verksamhets- och projektunderstöd			

Nuorisotoimi - Ungdomsväsendet

	103510	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU-ändring	TA yht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETENS INTÄKTER	129 211 €	125 700 €	0 €	125 700 €	125 406 €	-294 €	
Myyntituotot - Försäljningsintäkter	134 €	400 €	0 €	400 €	715 €	315 €	
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	125 591 €	121 000 €	0 €	121 000 €	124 595 €	3 595 €	
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	3 486 €	4 300 €	0 €	4 300 €	96 €	-4 204 €	
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETENS KOSTNADER	-484 157 €	-490 866 €	0 €	-490 866 €	-502 223 €	-11 357 €	
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-360 378 €	-370 164 €	0 €	-370 164 €	-378 531 €	-8 367 €	
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-18 453 €	-17 880 €	0 €	-17 880 €	-15 216 €	2 664 €	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och förnödenheter	-27 749 €	-24 950 €	0 €	-24 950 €	-32 525 €	-7 575 €	
Avustukset - Understöd	-2 669 €	-3 300 €	0 €	-3 300 €	-2 114 €	1 186 €	
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-74 909 €	-74 572 €	0 €	-74 572 €	-73 836 €	736 €	
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	-354 946 €	-365 166 €	0 €	-365 166 €	-376 817 €	-11 651 €	

SIVISTYSTOIMI - BILDNINGSVÄSENDET
Varhaiskasvatus - Småbarnspedagogik
Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatusjohtaja
Ansvarsperson: Chefen för småbarnspedagogik

Toiminta

Varhaiskasvatus, hallinto, päiväkodit, perhepäivähoido, vuorohoido, erityiskasvatus, avoin päiväkotitoiminta, lasten kotihoidontuki.

Tavoitteet

Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimisen polkuja yhteisyyssä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus on lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävä ja syrjäytymistä ehkäisevä palvelu. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijauutta yhteiskunnassa. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun. Hangossa varhaiskasvatusta annetaan kunnallisissa päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa. Varhaiskasvatus pyritää järjestämään lähipalveluna ja paikallisia tarpeita vastaavina aukioloaikoina. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden arvoperustan yleisperiaatteina ovat lapsen edun ensisijaisuus, lapsen oikeus hyvinvoointiin, huolenpitoon ja suojuun, lapsen mielipiteen huomiointiin ottaminen sekä yhdenvertaisen ja tasa-arvoisen kohtelun vaatimus ja lapsen syrjintäkielto YK:n Lapsen oikeuksien sopimuksen, varhaiskasvatuslain ja YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen mukaisesti.

Varhaiskasvatushenkilökunnan hyvinvoinnilla on suuri merkitys, sillä se luo hyvät edellytykset lasten hyvinvoinnille ja kehitykselle. Varhaiskasvatuksen toimintaa arvioidaan vuosittain ja henkilökunta reflektoi omaa toimintaa ja työtapoja, Hangon kaupungin varhaiskasvatussuunnitelman näkökulmasta.

Elokuvasta 2021 varhaiskasvatus ja esikoulu toimii entisen Hangonkylän koulun rakennuksessa. Toiminta on sekä esikoulu-, kaksivuotinen esikoulu- että varhaiskasvatustoimintaa molemmille kieliryhmille. Vastaavaa toimintaa on myös Hyllis-rakennuksessa, mutta vain ruotsinkielisenä. Vastaavasti suomenkielistä toimintaa on Metsämajan päiväkodissa ja Tita-Marian koulussa.

Verksamhet

Småbarnspedagogik, administration, daghem, familjedagvård, skiftesvård, specialpedagogik, öppen småbarnspedagogisk verksamhet, hemvårdsstöd för barn.

Målsättningar

Småbarnspedagogikens uppdrag är att i samarbete med vårdnadshavarna främja barnens helhetsmässiga uppväxt, utveckling och lärostig. De småbarnspedagogiska tjänsterna ska främja jämlighet och likabehandling mellan barnen och förebygga marginalisering. De kunskaper och färdigheter som barnen tillägnar sig i den småbarnspedagogiska verksamheten, stärker deras delaktighet och aktiva deltagande i samhället. Småbarnspedagogiken stödjer också vårdnadshavarna i det fostrande arbetet och möjliggör att de kan delta i arbetslivet eller studier. I Hangö stad anordnas småbarnspedagogik i de kommunala daghemmen och inom familjedagvården. Man strävar till att ordna småbarnspedagogik nära den som anlitar servicen och så att öppettiderna motsvarar det lokala behovet. Planen i småbarnspedagogikens värdegrund baserar sig på de allmänna principerna i FN:s konvention om barnets rättigheter, lagen om småbarnspedagogik och FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Principerna omfattar att barnets bästa kommer i första hand, att barnet har rätt att få bra, få omvärdnad och skydd, att barnets åsikter ska beaktas samt att barnet ska behandlas jämlikt och likvärdigt och att barnet inte får diskrimineras.

Personalens välbefinnande är av stor betydelse inom småbarnspedagogiken eftersom det skapar goda förutsättningar för barnens välbefinnande och utveckling. Småbarnspedagogikens verksamhet utvärderas årligen och personalen reflekterar över verksamheten samt sina arbetsmetoder, ur Hangö stads plan för småbarnspedagogik och förskoleundervisnings synvinkel.

Från augusti 2021 har småbarnspedagogiken och förskolan verksamhet i före detta Hangonkylän koulus byggnad. I Hangonkylän koulu fungerar förskola, tvåårig förskola samt småbarnspedagogik för båda språkgrupperna. Motsvarande verksamhet finns på svenska i Hyllis. Den motsvarande finskspråkiga verksamheten finns i Skogshyddans daghem och i Tita-Marian koulu.

Hanko on valittu mukaan kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun. Kokeilu alkaa elokuussa 2021 ja päättyy keväällä 2024. Kokeilussa on mukana vuosien 2016 ja 2017 ikäluokat. Kaksivuotinen esikoulu on maksutonta 4 h/päivä, noudattaen perusopetuksen työ- ja loma-aiakoja. Täydentäään varhaiskasvatukseen osallistuvasta lapsesta huoltajat maksavat varhaiskasvatusmaksun. Hangossa koko ikäluokka on valittu mukaan kokeiluun.

Avoin varhaiskasvatustoiminta Pikku Lilla on elokuusta 2021 avoinna joka arkipäivä. Toiminnasta vastaa varhaiskasvatuksen opettaja ja varhaiskasvatuksen- tai neuvolan perheohjaaja. Varhaiskasvatustoiminnasta on säädetty varhaiskasvatuslaisissa 540/2018, joten tällä tavalla varhaiskasvatus koostuu kaikista kolmesta toiminnasta, jotka mainitaan laissa. 1. Päiväkötitoiminta päiväkodissa, 2. Perhepäivähoido, jota järjestetään perhepäiväkodissa sekä 3. Avoin varhaiskasvatustoiminta, jota järjestetään toimintaan soveltuvassa paikassa.

Kielisuihkutandem toiminta alkoi varhaiskasvatuksessa ja esikouluissa syyslukukaudella 2021. Toiminta rahoitetaan osittain projektirahoituksella ja koulutusta aiheeseen käydään toimintavuoden aikana. Hanke jatkuu ainakin vuoden 2022 loppuun. Tavoite on, että kielisuihkutandem on luonteva toimintamalli toisen kotimaisen kielen oppimiseen varhaiskasvatuksessa ja esikouluissa tulevaisuudessa.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen lakiin tuli muutoksia 1.8.2021 alkaen, lähinnä koskien tulorajojen korottusten muodossa huoltajille. Tämän perusteella oletetaan, että asiakasmaksujen tuotot vähenevät kunnissa noin 30 %. Valtio on luvannut korvata kunnille menetetyt tuotot korotetuilla valtionosuuksilla.

Tavoitteiden toteutuminen

Esikoulutoiminnan järjestäminen entisessä Hangonkylän koulun rakennuksessa on toiminut hyvin. Kiinteisössä toimii esikoulu, kaksivuotinen esikoulu sekä varhaiskasvatusta molemmille kieliryhmille. Vastaavaa toimintaa on ruotsin kielellä Hylliksesä. Vastaavaa suomenkielistä toimintaa on Metsämajan päiväkodissa ja Tita-Marian koulussa. Myös nämä järjestelyt ovat toimineet hyvin. Hangon valinta kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun on koettu positiiviseksi järjestelyksi, sekä henkilöstön että huoltajien puolelta.

Hangö stad har valts med till försöket med tvåårig förskola. Försöket börjar i augusti 2021 och slutar våren 2024. Till försöket hör barn födda 2016 och 2017. Den tvååriga förskolan är avgiftsfri 4 h/dag med iakttagande av arbetsstiderna och skolloven inom den grundläggande utbildningen. Ifall barnet deltar i den kompletterande småbarnspedagogiken betalar vårdnadshavarna avgift för småbarnspedagogik.

Öppen småbarnspedagogisk verksamhet i Pikku-Lilla är från augusti 2021 öppet alla vardagar. För verksamheten ansvarar en lärare för småbarnspedagogik och en familjehandledare för småbarnspedagogik eller rådgivning. I lagen om småbarnspedagogik 540/2018 beskrivs lagens olika tillämpningsområden. 1. Daghemsvksamhet, som ordnas på daghem 2. Familjedagvård, som ordnas i familjedaghem och 3. Öppen småbarnspedagogisk verksamhet, som ordnas på en plats som lämpar sig för sådan verksamhet.

Språkduschtandem verksamheten inleddes under höstterminen 2021 inom småbarnspedagogik och förskola. Verksamheten finansieras till en del med projektmedel och personalen utbildas under verksamhetsåret. Projektet fortsätter åtminstone till slutet av år 2022. Målsättningen är att språkduschtandem i framtiden är en naturlig del vid inlärning av det andra inhemska språket inom småbarnspedagogik och förskola.

Ändringar i lagen för avgifter för småbarnspedagogik trädde i kraft från 1.8.2021, främst genom att inkomstgränserna för vårdnadshavarna höjs. Detta innebär att avgiftsintäkterna för småbarnspedagogik minskar i kommunerna med ca 30 %. Staten har dock lovat att kompensera detta till kommunerna med förhöjda stat sandelar.

Målens förverkligande

Arrangemangen med att anordna förskoleverksamhet i före detta Hangonkylän koulus byggnad, har fungerat bra. I fastigheten fungerar förskola, tvåårig förskola samt småbarnspedagogik för båda språkgrupperna. Motsvarande verksamhet finns på svenska i Hyllis. Den motsvarande finskspråkiga verksamheten finns i Skogshyddans daghem och i Tita-Marian koulu. Även dessa arrangemang har fungerat bra. Att Hangö stad har valts med till försöket med tvåårig förskola har upplevs som ett positivt arrangemang både av personalen och vårdnadshavarna.

Lapsiperheet osallistuvat aktiivisesti avoimen varhaiskasvatuksen toimintaan Pikku-Lillassa. Toimintaa tarjotaan jokaisena arkipäivänä.

Esikoulujen ja varhaiskasvatuksen henkilökunta on osallistunut kielisuihkutandem koulutukseen. Tavoitteena on, että tulevaisuudessa kielisuihkutandem on luonnollinen osa toisen kotimaisen kielen oppimista varhaiskasvatuksessa ja esikoulussa.

IT-valmiuksista ja erilaisista sähköisistä ohjelmista järjestettiin koulutusta ja yksi henkilö varhaiskasvatuksesta on toiminut tukihenkilönä muille henkilöstön jäsenille. Tukihenkilö kävi kaikissa päiväkodeissa ja ohjasi henkilöstöä. Hangon kaupungille myönnettiin erityisavustusta varhaiskasvatuslain mukaisen tuen uudistamisen edistämiseksi. Avustuksella voitiin palkata henkilö kehittämään varhaiskasvatuksen toimintamalleja, rakenteita ja työkulttuuria, sekä järjestämään koulutustilaisuuksia koko henkilöstölle.

Varhaiskasvatus on pysynyt selvästi annetuissa talousarvioraameissa. Tulot ovat olleet arvioitua suuremmat ja henkilöstökustannukset ovat vähentyneet.

Barnfamiljer deltar aktivt i den öppna småbarnspedagogiska verksamheten i Pikku-Lilla. Verksamhet erbjuds under alla vardagar.

Personalen inom förskolorna och småbarnspedagogiken har deltagit i utbildning om språkduschtandemverksamhet. Målsättningen är att språkduschtandem i framtiden är en naturlig del vid inlärning av det andra inhemska språket inom småbarnspedagogik och förskola.

Utbildning i IT-färdigheter och olika digitala program kunde utföras och en person inom småbarnspedagogiken fungerade som stödperson för de övriga i personalen. Stödpersonen besökte alla daghem och handledde personalen. Hangö stad beviljades även ett specialunderstöd för att främja reformen av stöd enligt lagen om småbarnspedagogik. Med understödet kunde en person anställas för att utveckla handlingsmodeller, strukturer och arbetskulturen inom småbarnspedagogiken, samt för att ordna utbildningstillfällen för hela personalen.

Småbarnspedagogiken har klart hållit sig inom de givna budgetramarna dels genom att inkomsterna var större än vad som i budgeten uppskattades, dels p.g.a. minskade personalkostnader.

Varhaiskasvatus - Småbarnspedagogik

	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TP-BS 2022
Henkilökunta - Personal			
Henkilötyövuodet - Årsverken	72	72	72
Suoritteet - Prestationer			
Lasten lukumäärä - Antal barn	264	260	173
Esikoulu lapsilukumäärä - Antal barn i förskola	83	49	
Kaksivuotinen esiopetus - Tvåårig förskola 2021-2024		64	103
Vuorohoidossa olevia lapsia - Barn i skiftesvård	5	14	20
Kotihoidontukea saavia perheitä -	28	30	30
Familjer som erhåller hemvårdsstöd			
Mittarit - Mätare			
Päiväkotihöito/kk - Daghemsvård/mån	1 116,15		996,10
Perhepäivähoito / kk - Familjedagvård/mån	1 230,20		1 265,58
Kotihoidontuki/kk/lapsi - Hemvårdsstöd/mån/barn	350,27	342,95	377,68

Varhaiskasvatus - Småbarnspedagogik	103600	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU-ändring	TA yht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETENS INTÄKTER	493 052 €	406 000 €	0 €	406 000 €	444 096 €	38 096 €	
Myyntituotot - Försäljningsintäkter	63 278 €	25 000 €	0 €	25 000 €	50 594 €	25 594 €	
Maksutuotot - Avgiftsintäkter	280 924 €	255 000 €	0 €	255 000 €	224 090 €	-30 910 €	
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	148 849 €	126 000 €	0 €	126 000 €	168 767 €	42 767 €	
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	0 €	0 €	0 €	0 €	645 €	645 €	
TOIMINTAKULUT-VERKSAMHETENS KOSTNADER	-4 071 833 €	-4 311 163 €	0 €	-4 311 163 €	-4 130 471 €	180 692 €	
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-3 050 858 €	-3 196 060 €	0 €	-3 196 060 €	-3 083 690 €	112 370 €	
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-387 904 €	-430 713 €	0 €	-430 713 €	-400 849 €	29 864 €	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och förnödenheter	-67 064 €	-127 170 €	0 €	-127 170 €	-102 750 €	24 420 €	
Avustukset - Understöd	-161 576 €	-200 000 €	0 €	-200 000 €	-170 847 €	29 153 €	
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-404 432 €	-357 220 €	0 €	-357 220 €	-372 336 €	-15 116 €	
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	-3 578 782 €	-3 905 163 €	0 €	-3 905 163 €	-3 686 375 €	218 788 €	

KULTTUURITOIMI - KULTURVÄSENDET

Vastuuhenkilö
Ansvars person

Kulttuuri johtaja
Kulturdirektören

Osastot

Kulttuuritoiminta, kirjastotoiminta, museotoiminta, kansalaistoiminta.

Tavoitteet

Kulttuuritoimen tehtävä on edistää, kehittää sekä tukea kulttuuri- ja kansalaistoimintaa. Jokaisella on oikeus kulttuuriin ja yhdessä yhdistysten, yrittäjien ja ammatitaitelijoiden kanssa haluamme tarjota kulttuurielämyksiä kaikille ikäryhmille.

Kaupunki saa valtionosuuksia kulttuuritoimen toiminnasta. Kulttuuritoiminta, kirjastotoiminta sekä taiteen perusopetus sisältyy kuntien peruspalvelujen valtionosuuksiin. Peruspalvelujen valtionosuus on laskennallinen, ja se perustuu kunnan asukkaiden palvelutarpeeseen ja olosuhdetekijöihin. Kulttuuritoimi tukee tanssin perusopetusta tarjoamalla Hylliksen tanssisalia alenneellalla vuokralla.

Museon valtionosuus on niin sanottu perusrahoitus ja sitä myönnetään museon käyttökustannuksiin. Valtionosuuden laskenta perustuu museoiden toteutuneiden kustannusten perusteella laskettaviin yksikköhintoihin ja opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuuden perusteeksi vahvistamiin henkilötyövuosiin. Hangon museo saa valtionosuuksia 2,2 henkilötyövuodesta, joka vuodelle 2021 oli laskettu 61 581 €.

Hangon kansalaisopistolle myönnetään valtionosuuksia pidetyistä opetustunneista. Vuoden 2021 valtionosuus oli 100 020 € kansalaistoiminnalle.

Kulttuuritoimelle on budjetoitu 32 000 € enemmän mitä annettu raami oli. Syynä tässä on kirjaston hankinnat. Kirjastoon hankitaan ilmalämpöpumput asiakastiloihin. Kesäisin kirjastossa on erittäin lämmintä ja ilmalämpöpumppujen hankinta helpottaisi ongelmaa sekä edistää työntekijöiden hyvinvointia työpaikalla ja asiakkaiden viihtyvyys kirjastossa asioidessa.

Kulttuuritoimen tavoite on ylläpitää osastojen palvelutaso, ja kaikki ikäryhmät huomioidaan. Kulttuuritoimen palvelut ovat saatavissa kaikille.

Avdelningar

Kulturverksamhet, biblioteksverksamhet, museiverksamhet, medborgarverksamhet.

Målsättningar

Kulturväsendets uppgift är främja, utveckla samt stöda kultur- och medborgarverksamhet. Alla har rätt till kultur och i samarbete med föreningar, företag och yrkeskonstnärer vill vi erbjuda kulturupplevelser för alla åldersgrupper.

Staden får statsandelar för finansiering av kulturväsendets verksamheter. Kulturverksamheten och biblioteksverksamheten samt grundläggande konstundervisning ingår i statsandelarna för kommunal basservice. Statsandelen för kommunal basservice är kalkylerad, och den baserar sig på kommuninvånarnas servicebehov och omständighetsfaktorer. Kulturväsendet stöder grundundervisning i dans genom att erbjuda Hyllis danssal med nedsatt hyra.

Statsandelar för museer är en så kallad basfinansiering och som beviljas för museets driftskostnader. Statsandelen grundar sig på priserna per enhet utifrån museernas faktiska kostnader och de årsverken som undervisnings- och kulturministeriet fastställer som grund för statsandelen. Hangö museum får statsandelar för 2,2 årsverken vilket för år 2021 var 61 581 €.

Hangö medborgarinstitut beviljas statsandelar på basen av hållna undervisningstimmar. År 2021 erhöll staden 100 020€ i statsandelar för medborgarverksamhet.

I kulturväsendets budget har budgeterats 32 000 € mer än den givna ramen. Orsaken till detta är bibliotekets anskaffningar. Till biblioteket skaffas luftvärmepumpar till kundutrymmen. Under sommaren blir det väldigt varmt i biblioteket och anskaffning av luftvärmepumpar underlättar problemet samt främjar personalen välmående på arbetsplatsen och kundernas trivsel då de besöker biblioteket.

Målsättning för kulturväsendet är att upprätthålla servicenivån för verksamheterna och att alla åldersgrupper beaktas. Kulturväsendets tjänster är tillgängliga för alla.

Tavoitteiden toteutuminen

Kulttuuritoimen osastot ovat toteuttaneet toiminta-suunnitelman vuodelle 2022 asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Kulttuuritoimen talousarviota on kuitenkin ylittynyt 6 %:lla. Ylitys johtuu muun muassa tapahtumatuotannon kustannusten kasvusta, kirjastokiinteistön ylimääräisestä yhtiövastikkeesta, museossa budjetoitua suuremmista palkkasivukuluista, museokokoelman muutto, kansalaisopiston henkilöstökuluista ja vuokrista.

Målens förverkligande

Kulturväsendets avdelningar har förverkligat verksamhetsplanen enligt de målsättningar som beskrivits för budgetåret 2022. Kulturväsendets budget har dock överskridits med 6 %. Överskridningen beror bland annat på ökade kostnader inom evenemangsproduktion, extra bolagsvederlag för bibliotekets fastighet, högre lönebikostnader än budgeterat på museet, transportkostnader för museilagrets flytt, personalkostnader och hyror på medborgarinstitutet.

KULTTUURITOIMI - KULTURVÄSENDET

	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TP-BS 2022
Henkilökunta - Personal	15,05	14,75	15
Suoritheet - Prestationer			
Kokouksia - Antal möten	7	7	7
Käsittelyt asiat - Behandlade ärenden	64	50	57
Työryhmää - Arbetsgrupper	2	1	1
Mittarit - Mätare			
Kustannukset/asukas - Kostnad/invånare	175	171	186

Kulttuuritoimi - Kulturväsendet	104000	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU-ändring	TA yht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETENS INTÄKTER							
Myyntituotot - Försäljningsintäkter	133 813 €	131 450 €	0 €	131 450 €	150 614 €	19 164 €	
Maksutuotot - Avgiftsintäkter	13 144 €	13 400 €	0 €	13 400 €	7 729 €	-5 671 €	
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	46 335 €	56 253 €	0 €	56 253 €	61 448 €	5 195 €	
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	33 973 €	17 500 €	0 €	17 500 €	35 784 €	18 284 €	
	40 362 €	44 297 €	0 €	44 297 €	45 652 €	1 355 €	
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 541 249 €	-1 530 029 €	0 €	-1 530 029 €	-1 633 921 €	-103 893 €	
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-821 097 €	-878 358 €	0 €	-878 358 €	-910 327 €	-31 970 €	
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-227 283 €	-188 397 €	0 €	-188 397 €	-223 065 €	-34 668 €	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och förnödenheter	-166 420 €	-169 792 €	0 €	-169 792 €	-178 557 €	-8 765 €	
Avustukset - Understöd	-27 699 €	-30 000 €	0 €	-30 000 €	-34 300 €	-4 300 €	
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-298 750 €	-263 482 €	0 €	-263 482 €	-287 672 €	-24 190 €	
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	-1 407 437 €	-1 398 579 €	0 €	-1 398 579 €	-1 483 308 €	-84 729 €	

KULTTUURITOIMI - KULTURVÄSENDET
Kulttuuritoiminta - Kulturverksamhet
Vastuuhenkilö: Kulttuurihohtaja
Ansvarsperson: Kulturdirektören

Toiminta

Kulttuuritoimisto edistää, tukee ja mahdollistaa kulttuuri- ja kansalaistoimintaa sekä järjestää eri kulttuurielämyksiä hankolaisille yhteistyössä yhdistysten, tai-delaitosten, taiteilijoiden ja muiden toimijoiden kanssa. Kulttuuritoimi tekee yhteistyötä eri toimijoiden kanssa niin tapahtumien suunnittelun kuin toteutusvaiheessaakin.

Kulttuuritoimisto vuokraa kaupungintalon Galleriaa sekä juhlasalia ja lämpiotä.

Kulttuuritoimisto osallistuu alueyhteistyöhön ja jakaa kaupungin kulttuuripalkinnot.

Seuraavina vuosina kulttuuritoiminta keskittyy kolmeen pääkohtiin:

1. lasten ja nuorten kulttuuritoiminta
2. kulttuurin mahdollistaminen ja tukeminen
3. senioreiden ja ikäihmisten kulttuuritoiminta

Tavoitteet

Lasten ja nuorten kulttuuritoiminta

- kehitetään lasten ja nuorten kulttuuriharrastusmahdolisuuksia
- luodaan kulttuurielämyksiä kouluille ja varhaiskasvatusyksiköille
- otetaan käyttöön kulttuurikasvatussuunnitelma
- kehitetään Suomen mallin harrastustoimintaa

Kulttuurin mahdollistaminen, tukeminen ja tuottaminen

- avustukset yhdistykselle, työryhmille ja yksityishenkilöille
  - otetaan käyttöön avustushakuun sähköinen järjestelmä
- tapahtumajärjestäjille työkalu tapahtumien suunnittelun
- säännölliset tapaamiset yhdistyksen ja tekijöiden kanssa

Senioreiden ja ikäihmisten kulttuuritoiminta

- yhteistyö eri sidosryhmien kanssa
- tarjota kulttuurielämyksiä
- mahdollisuksien mukaan ryhdymme kokeiluihin ja hankkeisiin

Verksamhet

Kulttyrån främjar, stöder och möjliggör kultur- och medborgarverksamhet samt ordnar olika kulturupplevelser åt Hangöborna i samarbete med föreningar, konstinstitutioner, konstråder och andra aktörer. I samarbete med olika aktörer planerar och förverkligar kulturverksamheten olika evenemang.

Kulttyrån hyr ut stadshusgalleriet samt festsalen och foajén.

Kulttyrån deltar i det regionala samarbetet och delar ut stadens kulturpriser.

De kommande åren koncentrerar sig kulturverksamheten på tre huvudpunkter:

1. kulturverksamhet för barn och unga
2. möjliggöra och understöda kultur
3. kulturverksamhet för seniorer och äldre

Målsättningar

Kulturverksamhet för barn och unga

- vi utvecklar kulturhobbyer för barn och unga
- vi förverkligar kulturupplevelser för skolor och enheterna inom småbarnspedagogiken
- vi tar i bruk plan för kulturoföretag
- vi utvecklar Finlandsmodellens hobbyverksamhet

Möjliggöra, stöda och producera kultur

- understöd för föreningar, arbetsgrupper och privatpersoner
  - vi tar i bruk ett elektroniskt ansökningsprogram
- verktyg för evenemangsarrangörer för planering
- regelbundna träffar med föreningar och aktörer

Kulturverksamhet för seniorer och äldre

- samarbete med olika intressenter
- erbjuda kulturupplevelser
- i mån av möjlighet delta i försök och projekt

Tapahtumat

Kulttuuritoimisto järjestää seuraavat tapahtumat itse- näisesti tai yhteistyössä muiden järjestäjien kanssa:

1. Talvilomaohjelmaa
2. HangArt taidekierros
3. Lasten ja nuorten luovat viikot
4. Hanko Soul Jazz Weekend
5. Unikeonpäivä
6. Hangonpäivät
7. Pimeä viikonloppu
8. Juhlapäivät kuten Kansallinen veteraanipäivä ja itsenäisyyspäivä

Tavoitteiden toteutuminen

Lasten ja nuorten kulttuuritoiminta

- Laadittiin kulttuurikasvatussuunnitelman yhdessä KOPS-agentin kanssa. KOPS-agentti on liikkuva lastenkultturikeskuksen Uulun kulttuurikasvatussuunnitelmien asiantuntija. Suunnitelma otetaan käyttöön vuoden 2023 aikana.
- Tarjottiin teatterielämyksiä sekä konsertteja kouluille ja varhaiskasvatukselle. Talvi- ja syyslomalla järjestettiin elokuvaesityksiä Kino Olympiassa.
- Suomen mallin harrastustoimintaa jatkui ja siihen osallistui 194 oppilasta.

Kulttuurin mahdollistaminen, tukeminen ja tuottaminen

- Kulttuurilautakunta jakoi 28 000 euroa toiminta- ja projektiaavustuksina.
- Hakumenettelyyn käytettiin webropol-lomaketta
- Työkalu tapahtumajärjestäjille tapahtumien suunnitteluun on kehitetty, mutta ei valmistunut vuoden aikana.
- Vuoden alussa järjestettiin Kulttuurifoorumi

Senioreiden ja ikäihmisten kulttuuritoiminta

- Teimme yhteistyötä perusturvan, liikuntapalveluiden ja voimaa vanhuuteen kanssa.
- Järjestettiin mummodisko sekä tarjottiin Aava-konsertin, muu ohjelma on myös avoin ikäihmisille ja senioreille.
- Vuoden aikana järjestettiin tavoitteissa mainitut tapahtumat sekä konsertteja. Åbo svenska teater vieraili Hangossa esityksellä Ken Ludwigs Baskerville.

Kulttuuritoiminnan budjettiliitys liittyy tapahtumatuo- tannon kustannuksiin.

Evenemang

Kulturbyrån ordnar följande evenemang självständigt eller i samarbete med andra arrangörer:

1. Vinterlovsprogram
2. Konstrundan HangArt
3. Barnens och ungas skapande vecka
4. Hanko Soul Jazz Weekend
5. Sjusovardagen
6. Hangödagarna
7. Mörka helgen
8. Festdagar så som Nationella veterandagen och självständighetsdagen

Målens förverkligande

Kulturverksamhet för barn och unga

- Ett utkast för plan för kulturfstran framställdes med en KOPS-agent från liikkuva lastenkultturikeskus Uulu. En KOPS-agent är expert på planer för kulturfstran. Planen tas i bruk under år 2023.
- Vi erbjöd teaterupplevelser samt konserter för skolor och småbarnspedagogiken. På vinter- och höstlovet ordnade vi filmföreställningar på Kino Olympia.
- Finlandsmodellens hobbyverksamhet fortsatte och 194 elever deltog i verksamheten.

Möjliggöra, stöda och producera kultur

- Kulturnämnden delade ut 28 000 euro i verksamhet- och projektunderstöd
- Till ansökningsförfarande använde vi webropol-blanketter
- Ett planeringsverktyg för dem som ordnar evenemang utformades, men blev inte klar under året.
- I början av året ordnade vi Kulturforum.

Kulturverksamhet för seniorer och äldre

- Vi samarbetade med grundtryggheten, motions- tänsterna samt Kraft i åren.
- Vi ordnade Mummodisko och bjöd på Aava-konsert. Övrigt program är också öppen för seniorer och äldre.
- Under årets gång förverkligade vi evenemangen enligt målsättningarna samt konserter. Åbo svenska teater besökte Hangö med föreställningen Ken Ludwigs Baskerville.

Kulturverksamhetens överskridning beror på evenemangsproduktionskostnader.

Kulttuuritoiminta - Kulturverksamhet

	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TP-BS 2022
Henkilökunta - Personal	2	2	2,5
Luovien viikkojen ohjaajat/ Handledare för	3	5	0
Skapande veckor			
Suoritteet - Prestationer			
Taidenäyttelyjä - Konstutställningar	17	17	16
Muiden tapahtumien lukumäärä - Antal andra evenemang	9	8	15
Lasten- ja nuorten kulttuuri - Kultur för barn och unga	6	10	10
Seniorikulttuuri - Seniorkultur	2	5	3
Myönnetyt avustukset - Beviljade understöd	30	25	31
Mittarit - Mätare			
Koko vuoden tapahtumat - Hela årets evenemang	34	21	44
Näyttelyissä kävijät - Besökare på utställningar	5 000	4 300	4 300
Kävijämäärä tapahtumissa / Besökarantal på evenemang	2 150	6 000	3 000

Kulttuuritoiminta - Kulturverksamhet	104100	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU-ändring	TA yht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETENS INTÄKTER	26 395 €	32 750 €	0 €	32 750 €	54 886 €	22 136 €	
Myyntituotot - Försäljningsintäkter	2 032 €	0 €	0 €	0 €	608 €	608 €	
Maksutuotot - Avgiftsintäkter	3 844 €	7 750 €	0 €	7 750 €	7 113 €	-637 €	
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	10 173 €	13 000 €	0 €	13 000 €	32 521 €	19 521 €	
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	10 346 €	12 000 €	0 €	12 000 €	14 644 €	2 644 €	
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETENS KOSTNADER	-248 177 €	-258 589 €	0 €	-258 589 €	-302 239 €	-43 650 €	
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-136 560 €	-148 556 €	0 €	-148 556 €	-164 542 €	-15 986 €	
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-50 248 €	-48 125 €	0 €	-48 125 €	-66 251 €	-18 126 €	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och förnödenheter	-9 608 €	-6 002 €	0 €	-6 002 €	-12 136 €	-6 134 €	
Avustukset - Understöd	-27 699 €	-30 000 €	0 €	-30 000 €	-34 300 €	-4 300 €	
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-24 062 €	-25 906 €	0 €	-25 906 €	-25 010 €	896 €	
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	-221 782 €	-225 839 €	0 €	-225 839 €	-247 353 €	-21 514 €	

KULTTUURITOIMI - KULTURVÄSENDEN
Kirjastotoiminta - Biblioteksverksamhet
Vastuuhenkilö: Kirjastotoimen johtaja
Ansvarsperson: Bibliotekschefen

Toiminta

Kirjastotoimintaa säädellään kirjastolalla (1492/2016).

Yleisten kirjastojen kirjasto- ja tietopalvelujen tehtävä on edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saatavuutta ja käyttöä, lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa, mahdollisuuksia elinkäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Laadukkailla ja kattavilla kirjasto- ja kulttuuripalveluilla on suuri merkitys kuntalaisten hyvinvoinnille ja kunnan elinvoimaisuudelle. Hangon kirjastolla on kaksi toimipistettä, pääkirjasto ja Lappohjan sivukirjasto.

Tavoitteet

1. Kirjaston käyttöasteen ja palvelujen saatavuuden lisääminen
  - Lappohjan sivukirjasto ja pääkirjaston lukusali toimivat omatoimiperiaatteella ja näin aukioloajat lisääntyvät
  - lisääntyneet aukiolot lisäävät lainauksia
  - lisääntyneet aukiolot lisäävät tilojen käyttöä
2. Kirjastotilat
  - lukusalin tilojen uudistaminen muunneltavammaksi: kaluste- ja laitehankinnat
  - pääkirjaston tiloihin jäädytysjärjestelmä
3. Ympäristötavoitteet
  - lisätään kierrätystä kirjastossa
  - siirrytään vihreämpään tilojen lämmitysenergiaan
  - muovin käytön vähentäminen
4. Helle-kirjastojen yhteistyö
  - virtuaalitapahtumatuotantoa mm. striimamalla Helle-kirjastojen tapahtumia
5. Kokoelmanhallinta
  - RFID-teknikan käyttöönotto
6. Toimintaedellytysten turvaamiseksi ja kehittämiseksi kirjaston rahoitustaso määritetään 1-1,5 % kunnan käyttömenoista perustuen Opetus- ja kulttuuriministeriön Yleisten kirjastojen laatusuositukseen

1. Verksamhet

Biblioteksverksamheten regleras i bibliotekslagen (1492/2016).

Uppgiften med de allmänna bibliotekens biblioteks- och informationstjänster är att främja befolkningens likvärdiga möjligheter till bildning och kultur, tillgången till och användningen av information, läskulturen och en mångsidig läskunnighet, möjligheterna till livslångt lärande och utveckling av kompetensen och ett aktivt medborgarskap, demokrati och yttrandefrihet.

Högklassiga och omfattande biblioteks- och kulturtjänster är av stor betydelse för kommuninvånarnas välmående och kommunens livskraft. Hangö biblioteket har två verksamhetsenheter, huvudbiblioteket och Lappvik filialbibliotek.

Målsättningar

1. Öka bibliotekens utnyttjandegrad och tjänster
  - genom att öka bibliotekstjänsternas tillgänglighet: Lappvik filialbibliotek och huvudbibliotekets läsesal erbjuder längre öppethållnings-tider då de blir meröppna
  - mängden lån ökar när öppethållningstiderna blir mer flexibla
  - ökade öppethållningstider ökar utrymmenans användningsgrad
2. Bibliotekets utrymmen
  - läsesalens utrymmen förnyas till omvandlingsbara: nya möbler och apparater
  - huvudbiblioteket får ett nedkylningssystem
3. Miljömålsättningar
  - öka på återvinningen i biblioteket
  - byta till en grönare energi för uppvärmningen av utrymmen
  - minska på användningen av plast
4. Helle-bibliotekens samarbete
  - produktion av virtuella evenemang bl.a. genom att streama på nätet Helle-bibliotekens evenemang
5. Samlingsförvaltning
  - ta i bruk RFID-teknik
6. För att trygga och utveckla verksamhetsförutsättningarna fastställs bibliotekets finansieringsnivå som 1 - 1,5 % av kommunens driftsutgifter på basen av Undervisnings- och kulturministeriets kvalitetsrekommendation för allmänna bibliotek

1. .

Tavoitteiden toteutuminen

1. Kirjaston käyttöasteen ja palveluiden saatavuuden lisääminen
  - Saavutettavuus lisääntyi aukioloajojen pidentytymisen kautta.
Lukusalin omatoimiaika on 38 t/viikko talviaikaan, kesäaikaan 42 t/viikko. Lappohjan kirjaston omatoimiaika on 56 t/viikko ja heinäkuussa 60 t. Omatoimitilat otettiin käyttöön kesäkuun alusta, eli omatoimiaikaa vuoden loppuun mennessä tuli Lappohjassa 1 696 tuntia ja lukusalissa 1 192 tuntia. Yhteensä aukioloajat pidentyvät 2 888 tuntia.
  - Lainaukset ovat lisääntyneet jonkin verran Lap-pohjassa. Lukusalissa voi käyttää aineistoa, mutta ei vielä lainata 2022 aikana.
  - Tiloja on käytetty aiempaa enemmän, mutta kä-vijälaskureista ei selviä se, miten paljon kävijöitä on ollut omatoimiaikaan ja miten paljon henkilökunnan ollessa paikalla. Täsmällistä lukumääriä tietoa käyttäjistä ei ole.
2. Kirjastotilat
  - Lukusalin lattia uusittiin, seinät maalattiin ja valaisimet vaihdettiin led-valoiksi sähkön kulutuksen säästämiseksi. Lisäksi asennettiin etävalvonnan tarvittavat laitteet ilkkivallan torjumiseksi ja kalusteet uusittiin lukuun ottamatta lehtihyllyjä.
  - Pääkirjaston alakertaan asennettiin jäähdyttävät ilmalämpöpumput.
3. Ympäristötavoitteet
  - Yhtiön jättealueita ei uusittu vielä 2022 aikana, joten kierrätyksen laajentaminen ei toteutunut.
  - Yhtiön lämmitysjärjestelmän uusiminen ei toteutunut vielä 2022 aikana, sen sijaan pyydettiin tarjouksia erilaisista vaihtoehtoisista järjestelmiistä.
  - Muovitettavia aineistoja on hieman vähennetty ja siirryttiin käyttämään biohajoavaa kirjamuovia.
  - Syyskuusta alkaen sähkön kulutusta pystytettiin vähentämään 5,1 % perustuen sähköyhtiön kuluusmittauksiin.

Målens förverkligande

1. Öka bibliotekets utnyttjandegrad och tjänster
  - Tillgängligheten ökade då öppethållningstiderna förlängdes.
Läsesalen har meröppet 38 h/vecka på vintern och på sommaren 42 h/vecka. Lappvik har meröppet 56 h/vecka och i juli 60 h/vecka.
De meröppna utrymmena tog i bruk i början av juni. Vid slutet av året har Lappvik bibliotek haft meröppet 1 696 timmar och läsesalen 1 192 timmar. Totalt förlängdes öppethållningstiderna med 2 888 timmar.
  - Lånen har ökat något i Lappvik. År 2022 kunde man använda material i läsesalen men ännu inte låna.
  - Utrymmena har använts mer än tidigare, men från besöksräknaren framgår det inte hur många besökare det varit under den meröppna tiden och hur många då personal funnits på plats. Det finns ingen exakt siffra på antalet besökare.
2. Bibliotekets utrymmen
  - Läsesalens golv förnyades, väggarna målades och belysningen byttes ut till led-lampor för att spara på el. Dessutom installerades de apparater som behövs för att kunna förhindra vandalism via distansövervakning. Alla möbler förnyades förutom tidningshyllorna.
  - Nerkylande luftvärmepumpar installerades på första våningen i biblioteket.
3. Miljömålsättningar
  - Bolagets avfallsområde förnyades ännu inte år 2022, så planen på att utvidga återvinningen förverkligades inte.
  - Bolagets värmesystem förnyades ännu inte år 2022. I stället begärdes offerter på alternativa system.
  - Biblioteket minskade en aning på det material som plastas och övergick till biologiskt nedbrytbar bokplast.
  - Från och med september har biblioteket lyckats minska på strömförbrukningen med 5,1 %. Siffran baserar sig på elbolagets förbrukningsmätare.

4. Helle-kirjastojen yhteistyö

- Henkilökunta on saanut koulutusta tapahtumien striimauksesta ja laitteita lainattiin IT-osastolta. Muutamia tilaisuuksia striimattiin ja linkki tallenteisiin laitettiin Helle-verkkosivustolle. Striimien kautta tapahtumien osallistujamäärät ovat kasvaneet noin puolella.

5. Kokoelmahallinta

- RFID-tarvikkeista ja laitteista pyydettiin tarjouset yhdessä kahden muun Helle-kirjaston kanssa ja valituksi tuli kustannustehokkain toimittaja. Tarroitus alkoi huhtikuussa ja joulukuussa oli lähes kaikki taroitetuksi aiottu aineisto käsitelty.

6. Vuoden 2022 vuosikate nousi 1,4 % verrattuna vuoteen 2021, mikä tasaa hieman inflaation kiihtymisestä aiheutuvaa kustannusten nousua.

4. Helle-bibliotekens samarbete

- Personalen har fått skolning i hur man streamar evenemang och utrustningen lånades från IT-avdelningen. Några evenemang streamades och länken till livesändningen lades upp på helle-närbibliotekets sida. Med streamingarna har evenemangens deltagarantal ökat med ungefär hälften.

5. Samlingsförvaltning

- Tillsammans med två andra Helle-bibliotek begärdes offerter på RFID-apparater och tillhörande material. Den kostnadseffektivaste leverantören valdes. Etiketteringen började i april och i december hade nästan allt material som skulle få etiketter bearbetats.

6. Årsbidraget år 2022 steg med 1,4 % jämfört med år 2021, vilket i viss mån kompenserar för de kostnaderna som den ökade inflationen medfört.

Kirjastotoiminta - Biblioteksverksamhet

	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TP-BS 2022
Henkilökunta - Personal		7,6	7,66
Suoritteet - Prestationer			
Kirjastopalvelujen saatavuus / Tillgänglighet av bibliotekstjänster			
Avoinna, h/vuosi, hönkunta paikalla - Öppet, h/år, personal på plats	2 854	2 947	3 406
Omatoimiaukioolajat h/vuosi - Tiderna för meröppet h/år, 1.6.2022 -		3 200	2 888
Kirjastoaineisto:kokelmat - Biblioteksmaterial: bestånd	114 511	115 000	113 116
Utuusaineisto: hankinnat - Nyanskaffningar	3 146	5 300	3 268
Kirjastonkäyttö/ Biblioteksanvändning			
Lainojen lukumäärä - Antal lån	88 056	100 000	88 302
Lasten ja nuorten lainat - Antal barnens och ungdomarnas lån	28 595	40 000	28 665
Lainaajien lukumäärä - Antal låntagare		3 200	2 588
Fyysiset käyntikerrat - Antal fysiska besök	42 068	76 000	53 443
Verkkokäynnit - Nätbesök	36 098	30 000	
Tapahtumien kokonaislukumäärä - Det totala antalet evenemang		340	318
-elämystunnit, kirjavinkkaus, luennot aikuisille - upplevelsestunder, bokprat, föreläsningar till vuxna	371	300	280
Kirjaston muut tapahtumat - Bibliotekets andra evenemang	6	40	38
Näyttelyt - Utställningar	12	19	19
Kirjanäyttelyt - Bokutställningar	40	30	40
Toimintaedellytykset / Förutsättningar för verksamheten			
Aineiston hankintakulut ja tapahtumakulut - Utgifter för material och evenemang	63 700	63 000	98 400
Henkilötyövuodet, vakinaiset - Årsverken, ordinarie personal	6,6	8	6,84

Kirjastotoiminta - Biblioteksverksamhet	104200	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU-ändring	TA yht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETENS INTÄKTER							
Myyntituotot - Försäljningsintäkter	28 000 €	16 040 €	0 €	16 040 €	12 384 €	-3 656 €	
Maksutuotot - Avgiftsintäkter	4 248 €	9 900 €	0 €	9 900 €	4 156 €	-5 744 €	
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	-23 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	17 300 €	0 €	0 €	0 €	804 €	804 €	
	6 476 €	6 140 €	0 €	6 140 €	7 425 €	1 285 €	
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETENS KOSTNADER							
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-681 134 €	-676 229 €	0 €	-676 229 €	-691 240 €	-15 011 €	
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-317 689 €	-335 717 €	0 €	-335 717 €	-339 598 €	-3 881 €	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och förnödenheter	-94 371 €	-69 152 €	0 €	-69 152 €	-66 979 €	2 173 €	
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-141 056 €	-154 620 €	0 €	-154 620 €	-151 195 €	3 425 €	
	-128 019 €	-116 740 €	0 €	-116 740 €	-133 468 €	-16 728 €	
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG							
	-653 134 €	-660 189 €	0 €	-660 189 €	-678 855 €	-18 666 €	

KULTTUURITOIMI - KULTURVÄSENDEN
Museotoiminta - Museiverksamhet
Vastuuhenkilö: Museonjohtaja
Ansvarsperson: Museichefen

Toiminta

Hangon museo toimii asiantuntijana koskien Hangon historiaa. Museo kerää tietoa kaupungin historiasta ja nykypäivästä. Tämä tapahtuu kartuttamalla, tallentamalla, hoitamalla ja tutkimalla kokoelmia. Kokoelmat ja museon keräämä tieto ovat asiakkaiden käytettävissä näyttelyiden, elektronisesti ja tutkimuksen kautta. Museo dokumentoi kansallisella tasolla kaksikielisyyttä sekä matkailua Hangossa.

Tavoitteet

1. Toteuttaa pysyvä näyttely, joka kertoo monipuolisesti Hangon historiasta, ja jonka avulla Hanko-tietoa voidaan saada laajemman yleisön tietoisuuteen. Yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa.
2. Jatkaa tiivistä yhteistyötä eri museoverkostoissa kuten TAKO:ssa (tallennus- ja kokoelmanhantavuusverkosto).
3. Hangon museo on mukana kehittämässä Länsi-Uudenmaan museoiden kokoelmakeskus Leiraa, jonkeen museon kokoelmat on siirretty.
4. Auttaa ryhmiä, yhdistyksiä ja yksityishenkilöitä tutkiamaan paikallishistoriaa.
5. Ensi vuoden näyttely on yhteistyönäyttely John Nurminisen Säätiön kanssa koskien lähinnä hankolaisten muistoja Itämerestä.
6. Hangon museo aloittaa Hangon rakennusten inventoinnin yhdessä rakennusvalvonnan ja kaavoituksen kanssa.
7. Palkkamenot nousevat sijaisjärjestelyjen takia.

Tavoitteiden toteutuminen

1. Tämän vuoden aikana selkeytyi, että mahdolliset uudet tilat ovat joko Mannerin vanha tehdasrakennus tai Drottningbergin eli Helkama-talon pohjakerros. Museon henkilökunta on tehnyt erilaisia selvityksiä ja suunnitelmia, joista päätös uusista tiloista voidaan hyväksyä hallituksessa.
2. Museonjohtaja on jatkanut TAKOn pooli 2:n puheenjohtajana, jossa on suunniteltu ensi vuodelle isompaa nykydokumentointia kestävästä kehityksestä. Museonjohtaja on myös mukana vetämässä kokoelmien liikkuvuus-työryhmää, jonka tarkoituksesta on kirjoittaa museoalalle käsikirjan, mitä tulee ottaa huomioon, kun kokoelmia liikutellaan sekä lainoissa, että kokoelmasiirroissa.

Verksamhet

Hangö museum är sakkunnig om Hangös historia. Museet samlar in uppgifter om stadsens historia och nutid. Detta sker genom att man utökar, bevarar, sköter och forskar om samlingarna. Allmänheten har tillgång till samlingarna och kunskapen insamlad av museet genom utställningar, elektroniskt och forskningsarbete. Museet dokumenterar på nationell nivå tvåspråkigheten samt turismen i Hangö.

Målsättningar

1. Producera en permanent utställning som på ett mångsidigt sätt berättar om Hangös historia och med vars hjälp Hangökunskap kan fås till en större publik. Samarbete med andra aktörer.
2. Fortsätta ett tätt samarbete med andra museinätverk såsom i dokumentations- och samlingsnätverket TAKO.
3. Hangö museum är med om att utveckla Västra Nylands museers samlingsmagasin Leira dit museets samlingar har flyttats.
4. Hjälper grupper, föreningar och privatpersoner att forska i lokalhistoria.
5. Nästa års utställning görs i samarbete med John Nurminens stiftelse och handlar om främst Hangöbors minnen av Östersjön.
6. Hangö museum börjar inventering av Hangös byggnader med hjälp av byggnadstillsynen och planläggningen.
7. Lönekostnaderna stiger på grund av vikariearrangemang.

Målens förverkligande

1. Under det här året blev det klart att möjliga nya utrymmen endera skulle vara Manners gamla industrihall eller Drottningberg, det vill säga bottenvåningen i Helkamahuset. Museets personal har gjort olika utredningar och planer så att ett beslut om nya utrymmen kan godkännas i styrelsen.
2. Museichefen har fortsatt som ordförande för TAKO:s pool 2, där man har planerat för nästa år en större nutidsdokumentation om hållbar utveckling. Museichefen är också med och drar en arbetsgrupp om samlingars rörlighet. Meningen är att skriva en handbok för museibranschen vad man ska ta i beaktande då man flyttar på samlingar både som lån och mellan olika samlingar.

3. Hangon museon kokoelmat on vuoden aikana siirretty kokonaisuudessaan kokoelmakeskus Leiraan. Museot ovat yhdessä miettineet, miten Leiraa voisi kehittää. Lokakuussa järjestettiin avoimet ovet Leirassa.

4. Paikallishistoria kiinnostaa ja olemme tehneet yhteistyötä mm. Hangö gymnasiumin paikallishistoriakurssilaisten kanssa. Centralskolanin 5:s luokkalaiset saivat yhden päivän aikana toimia arkeologeina ja museamattilaisina. Tutkija Imre Masing Tallinnan yliopistosta oli useamman päivän tutkimassa Hauensuolen kaiveruruksia. Kuvia on toimitettu mm. Ilkka Linnakon ja Sonja Bäckmanin kirjoittamaan kirjaan Hangon motti 2 sekä projektin Etna Rörin historiasta.

5. Toteutimme Muistojen Itämeri -näyttelyn keräämällä hankolaisilta, että täällä oleskelevilta, sekä vanhempaa että tämän päivän muistitietoa Itämerestä. Näyttelyn yhteydessä on myös järjestetty paljon oheistapahtumia luennoista retkiin.

6. Museo on palkannut henkilön, joka on huhtikuusta alkaen käynyt läpi rakennusvalvonnan rakennuspiirustuksia vuoden 2021 loppuun. Tarkoitus on tulevina vuosina palkata tutkija, joka tekee laajemman tutkimuksen Hangon rakennuksista.

7. Palkkamenot pysivät raamien sisällä, mutta sivukuluut olivat odottettua suuremmat, joten henkilöstökulut olivat hivenen suuremmat, kun oli odottettu. Muiden kulujen osalta olivat Leiran vuokramenot odottettua suuremmat, lisäksi tuli myös loppumuutto Leiraan odottettua kalliimmaksi.

3. Hangö museums samlingar har i år i stor utsträckning flyttats till samlingsmagasinet Leira. Museerna har till sammans funderat över hur Leira kunde utvecklas. I oktober ordnades det öppet hus i Leira.

4. Lokalhistoria intresserar och vi har samarbetat bl.a. med Hangö gymnasiums kurs i lokalhistoria, Central-skolans femte klassister fick leka en dag arkeologer och museiprofessionella. Forskaren Imre Masing från Tallinn universitet var under flera dagar och undersökte Gäddearmens inristningar. Bilder har skickats bl.a. till Ilkka Linnakkos och Sonja Bäckmans bok Hangon motti 2 samt till ett projekt om Etna Rörs historik.

5. Vi förverkligade utställningen Minnenas Östersjön genom att samla både från Hangöbor och personer som vistats här både äldre och samtida minnen om Östersjön. I samband med utställningen har vi ordnat många programpunkter från föreläsningar till utflykter.

6. Museet har anställt en person som från och med april har gått igenom ritningar i byggnadstillsynen ända till slutet av 2021. Meningen är att anställa under de kommande åren en forskare som gör en bredare forskning om Hangöns byggnader.

7. Löneutgifterna hölls inom ramarna, men lönebikostnaderna var högre än förväntat och därmed blev personalkostnaderna högre än beräknade. Beträffande övriga kostnader var hyreskostnaderna för Leira högre än beräknade. Dessutom blev slutflytten till Leira dyrare än beräknad.

Museotoiminta - Museiverksamhet

	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TP-BS 2022
Henkilökunta - Personal	3,5	3,5	3,5
Suoritteet - Prestationer			
Näyttelyt - Utställningar	1	1	1
Näyttelyissä kävijät - Utställningar/antal besökare	3 186	3 500	2 910
joista ilmaiskävijöitä / varav gratisbesökare		1 000	850
Julkaisuja - Publikationer	0	0	0
Valokuvia kokoelmissa - Foton i samlingarna	26 362	25 000	26 362
Esineitä kokoelmissa - Föremål i samlingarna	13 881	13 500	13 886
Mittarit - Mätare			
Esineitä/lisäys - Föremål/ökning	205	50	5
Valokuvia/lisäys - Fotografier/ökning	0	200	0
Poistot - Avskrivningar	0	200	0
Mytyjä valokuvia - Sällda fotografier		50	0
Yleisötapahtumia - Publikevenamang	0	10	9
Some-seuraajia - Some-följare	6 524	6 500	7 080
Vastatut kyselyt - Besvarade förfrågningar	80	150	70
Henkilökunnan koulutuspäivät - Personalens utbildningsdagar	7	10	12

Museotoiminta - Museiverksamhet	104300	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU-ändring	TA yht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETENS INTÄKTER							
Myntituotot - Försäljningsintäkter	22 179 €	15 503 €		0 €	15 503 €	12 734 €	-2 769 €
Maksutuotot - Avgiftsintäkter	6 337 €	3 500 €		0 €	3 500 €	2 965 €	-535 €
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	11 733 €	10 003 €		0 €	10 003 €	9 657 €	-346 €
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	4 000 €	2 000 €		0 €	2 000 €	0 €	-2 000 €
	109 €	0 €		0 €	0 €	112 €	112 €
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETENS KOSTNADER							
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-302 251 €	-258 130 €		0 €	-258 130 €	-290 191 €	-32 061 €
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-157 644 €	-171 258 €		0 €	-171 258 €	-175 489 €	-4 231 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och förnödenheter	-51 671 €	-26 820 €		0 €	-26 820 €	-49 216 €	-22 396 €
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-12 233 €	-3 920 €		0 €	-3 920 €	-6 319 €	-2 399 €
	-80 703 €	-56 132 €		0 €	-56 132 €	-59 167 €	-3 035 €
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG							
	-280 071 €	-242 627 €		0 €	-242 627 €	-277 457 €	-34 830 €

KULTTUURITOIMI – KULTURVÄSENDET
Kansalaistoiminta - Medborgarverksamhet
Vastuuhenkilö: Kansalaisopiston rehtori
Ansvarsperson: Medborgarinstitutets rektor

Toiminta

Hangon kansalaisopisto - Taiteen perusopetus

Kansalaisopisto järjestää kaiken ikäisille koulutusta, edistää oppimista ja tukevat kaupungin muuta koulutusta ja kulttuuritarjontaa. Kansalaisopistot toimivat eri koulujen tiloissa, pääosin kuitenkin Hangö gymnasiumin ja högstadiumin tiloissa (Koulukatu 11-15).

Tavoitteet

Kansalaisopisto järjestää elinikäistä oppimista edistää vää koulutusta ja tukee sekä täydentää muuta paikallista koulutusta sekä kulttuuri- ja kansalaistoimintaa. Tavoitteena on monipuolisen kurssitoiminnan tarjoaminen eri ikäryhmille, lapsista ikäihmisiin. Opisto pyrkii tekemään mahdollisimman paljon yhteistyötä kaupungin toimivien kansalaisjärjestöjen, yritysten ja kaupungin osastojen kanssa.

Koronapandemian takia joudumme lopettamaan kevätlukukauden 2021 aikaisemmin ja opiston tavoite on nyt järjestää kurssitoimintaa turvallisesti niin että asiakkaat löytävät takaisin harrastuksen pariin. Pyrimme siihen, että kurssit pääosin ovat lähiopetusta mutta lisätään myös mahdollisuksia etäopetukseen.

Tavoitteiden toteutuminen

Kansalaisopisto on järjestänyt oppimista edistää vää koulutusta. Kursseja on ollut mm. kielissä, kirjallisuudessa, taloudessa ja kuvataiteessa. Keväällä 2022 meillä oli uusia kursseja mm. saaristolaivuri (12 osallistujaa). Myös tunnettu kokki Michael Björklund piti etänä ruotsinkielessen luennon "leva för att jobba eller jobba för att leva" (25 osallistujaa). Lapsille ja nuorille oli tuttuun tapaan esim. koripalloa (34 osallistujaa) ja rasavillijumppaa (9 lasta). Jatkettiin myös suosituilla skeitti-ja scoottikursseilla, jotka toteutettiin yhteistyössä nuorisopuolen kanssa. Näihin kursseihin osallistui, yhteensä 67 kurssilaista, joista suurin osa oli lapsia ja nuoria. Nämä kurssit olivat osallistujille maksuttomia.

Verksamhet

Hangö medborgarinstitut - Grundundervisning i konst

Medborgarinstitutet ordnar utbildning för invånare i alla åldrar, främjar inlärning och stöder stadens övriga utbildning och kulturutbud. Medborgarinstitutet verkar i olika skolbyggnader, i huvudsak ändå i utrymmena för Hangö gymnasium och Hangö högstadium (Skolgatan 11 - 15).

Målsättningar

Medborgarinstitutet ordnar undervisning som gynnar livslångt lärande och stöder och kompletterar övrig lokal utbildnings-, kultur- och medborgarverksamhet. Målet är att erbjuda ett mångsidigt kursutbud åt olika åldersgrupper, från barn till seniorer. Institutet strävar efter att samarbeta så mycket som möjligt med lokala medborgarorganisationer, företag och med stadens avdelningar. Målet är att öka antalet undervisningstimmar samt att erbjuda ett mångsidigt kursprogram.

På grund av coronapandemin blev vi tvungna att avsluta vårterminen 2021 tidigare och därmed är Instituts mål nu att erbjuda kursverksamhet tryggt, så att våra kunder hittar tillbaka till sina hobbyn. Vi strävar till att många kurser ordnas som närlärande, men ökar på kursantalet där det är möjligt att studera på distans.

Målens förverkligande

Medborgarinstitutet har ordnat undervisning som gynnar livslångt lärande. Kurser har hållits bland annat i olika språk, litteratur, ekonomi och bildkonst. Under våren 2022 erbjöd vi flera nya kurser bland annat skärgårdsskeppare med 12 deltagare. Också den kända kocken Michael Björklund höll en distansföreläsning i mars 2022 med rubriken "leva för att jobba eller jobba för att leva" (25 deltagare). För barn och unga hade vi som vanligt korgboll (34 deltagare) och jumpa för busungar (9 barn). Vi fortsatt med de populära skejt- och skootkurserna i samarbete med stadens ungdomsarbete. Till kurserna, som var avgiftsfria för deltagarna, kom 67 deltagare, av vilka de flesta var barn och unga.

Lukuvuodelle 2022-2023 tarjosimme 205 kurssia, joista 110 olivat uusia. Syksy 2022 oli onnistunut ja saimme kuukauden sisällä 2186 ilmoittautumista. Syyslukukaudella järjestimme Hangon oppaiden kanssa 18 eri luentoja (11 suomeksi ja 7 ruotsiksi), teemana oli merkittävä henkilöitä Hangon historiaasta.

Valitettavasti vain neljä näistä luennoista toteutettiin, muut perutettiin alhaisen osallistujamäään takia. Asiakkaiden palautteen mukaan luentoja oli liian monta. Suosittuja kursseja oli taas vesijumpparyhmät ja sykskuun alussa meillä oli 68 kurssilaista jonossa näihin ryhmiin. Lisäsimme kaksi vesijumpparyhmää ja saimme hiukan jonoa lyhyemmäksi. Syksyllä meillä oli kaksi isompaa luentoja. Ensimmäinen oli ruotsinkielinen "mer fritid-begränsad livstid" Christoph Treierin kanssa. Osallistujaa oli 30 ja luento toteutettiin liikuntapuolen kanssa, ja siksi luento oli kaikille ilmainen. Toinen suosittu luento oli suomenkielinen "tavoitteena kuuliainen koira – mistä aloitetaan?" Tommy Wirénin kanssa ja osallistijoita oli 24.

Läsåret 2022 - 2023 erbjöd vi 205 kurser, varav 110 var nya. Hösten 2022 var lyckad och vi fick inom en månad 2186 anmälningar. Under höstterminen 2022 ordnade MBI tillsammans med Hangö guider en föreläsningsserie med rubriken "betydelsefulla personer i Hangös historia". Sammanlagt kunde kunderna välja mellan 18 föreläsningar (11 på finska och 7 på svenska).

Tyvärr förverkligades endast 4 av föreläsningarna, de resterande föreläsningarna fick vi inhibera på grund av lågt intresse. Enligt responsen vi fått av kunderna så var föreläsningsserien för diger. Populära kurser var däremot igen vattenträningen och i september hade vi 68 kunder i kö till grupperna. För att möta efterfrågan erbjöd vi två grupper till och vi lyckades få kon en aning kortare. På hösten hade vi två större föreläsningar. Den ena var "mer fritid-begränsad livstid" med Christoph Treier, med 30 deltagare. Treiers föreläsning förverkligades i samarbete med stadens idrottsväsende och var avgiftsfri för deltagarna. Den andra större föreläsningen var på finska med Tommy Wirén "tavoitteena kuuliainen koira – mistä aloitetaan" med 24 deltagare.

Kansalaistoiminta - Medborgarverksamhet

	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TP-BS 2022
Henkilökunta - Personal	1,45	1,45	1,45
Suoritteet - Prestationer			
Opiskelijamäärä - Antal studerande	1 081	800	967
Kurssien määrä - Antal kurser	155	110	194
Kurssilaisen määrä - Antal kursdeltagare	1 843	1 600	2 025
Opetustunnit - Undervisningstimmar	2 492	3 300	3 002
Tuntiopettaja - Timlärare		60	56

Kansalaistoiminta - Medborgarverksamhet

	104700	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU-ändring	TA yht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETENS INTÄKTER	57 238 €	67 157 €	0 €	67 157 €	70 609 €	3 452 €	
Myyntituotot - Försäljningsintäkter	527 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	
Maksutuotot - Avgiftsintäkter	30 781 €	38 500 €	0 €	38 500 €	44 678 €	6 178 €	
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	2 500 €	2 500 €	0 €	2 500 €	2 459 €	-41 €	
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	23 431 €	26 157 €	0 €	26 157 €	23 472 €	-2 685 €	
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETENS KOSTNADER	-309 687 €	-337 081 €	0 €	-337 081 €	-350 251 €	-13 171 €	
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-209 205 €	-222 827 €	0 €	-222 827 €	-230 699 €	-7 872 €	
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-30 992 €	-44 300 €	0 €	-44 300 €	-40 618 €	3 682 €	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och förnödenheter	-3 524 €	-5 250 €	0 €	-5 250 €	-8 908 €	-3 658 €	
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-65 966 €	-64 704 €	0 €	-64 704 €	-70 026 €	-5 322 €	
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	-252 449 €	-269 924 €	0 €	-269 924 €	-279 642 €	-9 719 €	

YMPÄRISTÖ - MILJÖ

Vastuuhenkilö
Ansvars person

Tekninen johtaja
Tekniska direktören

Osastot

Rakennustarkastus, ympäristönsuojelu, maankäyttö ja kaavoitus.

Avdelningar

Byggnadstillsyn, miljövård, markanvändning och planläggning.

Ympäristö - Miljö	105000	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU-ändring	TA yht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETENS INTÄKTER	3 429 470 €	3 219 600 €		0 €	3 219 600 €	3 631 506 €	411 906 €
Myyntituotot - Försäljningsintäkter	17 651 €	12 800 €		0 €	12 800 €	7 796 €	-5 004 €
Maksutuotot - Avgiftsintäkter	326 258 €	201 600 €		0 €	201 600 €	289 642 €	88 042 €
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	100 848 €	130 200 €		0 €	130 200 €	187 838 €	57 638 €
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	2 984 713 €	2 875 000 €		0 €	2 875 000 €	3 146 230 €	271 230 €
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 046 150 €	-1 221 545 €		0 €	-1 221 545 €	-1 090 850 €	130 695 €
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-708 099 €	-832 573 €		0 €	-832 573 €	-804 459 €	28 114 €
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-139 400 €	-225 100 €		0 €	-225 100 €	-139 680 €	85 420 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och förnödenheter	-70 149 €	-41 900 €		0 €	-41 900 €	-22 248 €	19 652 €
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-128 500 €	-121 972 €		0 €	-121 972 €	-124 463 €	-2 491 €
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	2 383 321 €	1 998 055 €		0 €	1 998 055 €	2 540 656 €	542 601 €

YMPÄRISTÖ - MILJÖ
Rakennustarkastus - Byggnadstillsyn
Vastuuhenkilö: Rakennustarkastaja
Ansvarsperson: Byggnadsinspektören

Toiminta

Rakennusvalvonta huolehtii viranomaisvalvonnasta rakentamisessa. Rakennusvalvontaviranomaisen tehtäväն on yleisen edun kannalta valvoa rakennustoimintaa sekä osaltaan huolehtia, että rakentamisessa noudataaan, mitä maankäytto ja rakennuslaissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään. Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtäväն on myös huolehtia kunnassa tarvittavasta rakentamisen yleisestä ohjauksesta ja neuvoonnasta.

Tavoitteet

Kestävän kehityksen mukaisen rakentamisen neuvonta ja valvonta rakentamista ohjaavaan normistoon tukeutuen. Toiminnan painotus on hyvän palvelutason ylläpitämisessä ja palvelun kehittämisessä. Vuosittain toimitetaan rakennusjärjestyksen mukainen julkisivukatselmus asiallisin kaupunkikuvan vaalimiseksi.

Tavoitteiden toteutuminen

Rakentaminen on jatkunut kuluneen vuoden aikana vilkkaana. Lupamääritäjät olivat odottettua suuremmat ja tuotot ylittivät odotukset. Menot pysyivät budjetoidussa. Palvelutaso on pystytty ylläpitämään hyvinä vaikkakin lupakäsittelyajat ovat hiukan pidentyneet lupamääristä johtuen.

Verksamhet

Byggnadstillsynen handhar myndighetsövervakning över byggandet. Byggnadstillsynsmyndighet skall övervaka byggandet med tanke på det allmänna intresset samt för sin del se till att det som bestäms i markanvändnings- och bygglagen och med stöd av den iakttas i samband med byggandet. Kommunens byggnadstillsynsmyndighet skall också sköta den allmänna styrningen och rådgivningen i fråga om byggandet som behövs i kommunen.

Målsättningar

Med stöd av instruerande normer ge råd och övervaka byggandet så att det sker i enlighet med principen om hållbar utveckling. Betoningen ligger på att en god servicenivå upprätthålls och servicen utvecklas. Årligen förrättas en fasadsyn i enlighet med byggnadsordningen för att värna om en saklig stadsbild.

Målens förverkligande

Byggandet har fortsatt livligt under det gångna året. Antalet tillstånd var större än förväntat och intäkterna överträffade förväntningarna. Utgifterna hölls inom det budgeterade. Servicenivån har hållits på en god nivå även om handläggningstiderna har förlängts något på grund av antalet tillstånd.

Rakennustarkastus - Byggnadstillsyn

	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TP-BS 2022			
Henkilökunta - Personal						
Vakituinen / ordinarie	2,5	2,5	2,5			
Määräaikainen / tidsbunden						
Suoritteet - Prestationer						
Myönnetyjä rakennuslupia - Beviljade bygglov	165+8+9	110	116+6+6			
Toimenpidelupa - Åtgärdslöv	56	60	75			
Mittarit - Mätare						
Tulot € / rakennuslupa+toimenpidelupa kpl -	813	547	878			
Inkomster € / bygglov+åtgärdslöv st						
Toimintakulut € / rakennuslupa+toimenpidelupa kpl -	-790	-1 332	-1 000			
Verksamhetskostnader € / bygglov+åtgärdslöv st						
Toimintakate € / rakennuslupa+toimenpidelupa kpl -	23	-785	-122			
Verksamhetsbidrag € / bygglov+åtgärdslöv st						
Rakennustarkastus - Byggnadstillsyn						
	105100					
	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU-ändring	TA yht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETENS INTÄKTER						
Myyntituotot - Försäljningsintäkter	193 563 €	100 000 €	0 €	100 000 €	178 254 €	78 254 €
Maksutuotot - Avgiftsintäkter	1 566 €	3 000 €	0 €	3 000 €	1 136 €	-1 864 €
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	190 939 €	97 000 €	0 €	97 000 €	176 426 €	79 426 €
	1 058 €	0 €	0 €	0 €	692 €	692 €
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETENS KOSTNADER						
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-187 698 €	-226 368 €	0 €	-226 368 €	-202 917 €	23 451 €
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-146 661 €	-163 308 €	0 €	-163 308 €	-150 983 €	12 325 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och förnödenheter	-31 166 €	-50 800 €	0 €	-50 800 €	-42 151 €	8 649 €
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-2 498 €	-3 300 €	0 €	-3 300 €	-2 404 €	896 €
	-7 373 €	-8 960 €	0 €	-8 960 €	-7 379 €	1 581 €
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG						
	5 866 €	-126 368 €	0 €	-126 368 €	-24 663 €	101 705 €

YMPÄRISTÖ - MILJÖ
Ympäristönsuojelu - Miljövård
Vastuuhenkilö: Ympäristönsuojelupäälikkö
Ansvarsperson: Miljövårdschefen

Toiminta

Ympäristönsuojelu

Tavoitteet

Ympäristönsuojeluosasto:

- avustaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaista hoitamaan ne tehtävät jotka ovat laissa tai sen nojalla säädetty tai määrätty sen hoidettavaksi;
- suunnittelee, edistää ja kehittää ympäristönsuojelua;
- seuraa ympäristön tilaa;
- osallistuu ympäristöasioissa tiedottamiseen, valistukseen ja neuvoontaan;
- antaa pyydetäessä lausuntoja viranomaisille sekä tekee niille ympäristöasioissa aloitteita; sekä
- edistää kunnan yhteistyötä ympäristöasioissa.

Ympäristönsuojeluosasto jatkaa valvonnan kehittämistä, jotta muun muassa ympäristöläutakunnan hyväksymän valvontasuunnitelman ja valvontaohjelman mukainen valvonta toteutuisi. Ympäristönsuojeluosasto kehittää toimintaansa myös erilaisilla ympäristönsuojeluhankkeilla. Vuoden 2022 aikana osasto jatkaa vesien- ja ilmastonsuojeluhankkeen Havsmanualen 3 hallinnointia. Tämä kolmevuotinen hanke käynnistyi 1.1.2021, hankkeen kulut katetaan kokonaisuudessaan ulkopuolisella rahoituksella.

Tavoitteiden toteutuminen

Vuonna 2022 tehtyjen päätöksien lukumäärä sekä annettujen lausuntojen lukumäärä ylitti budjetoidun huomattavasti, kun taas suoritettujen tarkastuksien lukumäärä oli jonkin verran budjetoitua pienempi. Edellä mainittu kuvastaa ympäristönsuojelutehtävien vaikeaa ennakoitavuutta.

Vuonna 2022 sekä ympäristönsuojelun tuotot että kulut ylittivät budjetoidun, ylitykset olivat samaa suuruusluokkaa. Ympäristönsuojelun toimintakate vuonna 2022 oli 1 685 euroa budjetoitua pienempi.

Ympäristönsuojeluosastolla on vuoden 2022 aikana ollut vakiutuksissa viroissa ympäristönsuojelupäälikkö (1,0 htv) ja ympäristönsuojelutarkastaja (0,8 htv). Ympäristönsuojeluosastolla on myös ollut käytettäväissäan osastosihteeripalveluja (0,3 htv). Havsmanualen 3 – hankkeen puitteissa palkattiin määräaikainen hankepäälikkö (1,0 htv) sekä kaksi määräaikaista hankeavustajaa (yhteensä 1,4 htv).

Verksamhet

Miljövård

Målsättningar

Miljövårdsavdelningen:

- bistår den kommunala miljövårdsmyndigheten med att sköta de uppgifter som i lag eller med stöd av den stadgats eller bestämts ankomma på den;
- planerar, främjar och utvecklar miljövården;
- följer med miljöns tillstånd;
- bidrar till information, upplysning och rådgivning i miljöfrågor; ger på begäran utlåtanden till myndigheter,
- samt hos dem tar initiativ i miljöfrågor; samt
- främjar det kommunala samarbetet i miljöfrågor.

Miljövårdsavdelningen fortsätter att utveckla övervakningen, så att bland annat den tillsyn som ingår i den av miljönämnden omfattade tillsynsplanen och tillsynsprogrammet förverkligas. Miljövårdsavdelningen utvecklar sin verksamhet även genom olika miljövårdsprojekt. Under år 2022 fortsätter avdelningen att förvalta vatten- och klimatvårdsprojektet Havsmanualen 3. Detta treåriga projekt inleddes 1.1.2021, projektets kostnader täcks i sin helhet med extern finansiering.

Målens förverkligande

Antalet beslut som fattades samt antalet utlåtanden som gavs år 2022 överskred märkbart det budgeterade, emedan antalet utförda inspektioner var något lägre än det budgeterade. Det ovan nämnda visar svårigheten att förutspå miljövårdens uppgifter.

År 2022 överskred både miljövårdens intäkter och kostnader det budgeterade, överskridningarna var av samma storleksklass. Miljövårdens verksamhetsbidrag år 2022 var 1 685 euro lägre än det budgeterade.

Miljövårdsavdelningen har under året 2022 haft i fasta tjänster en miljövårdschef (1,0 årsverken) och en miljövårdsinspektör (0,8 årsverken). Miljövårdsavdelningen har även haft till förfogande avdelningssekreterartjänsster (0,3 årsverken). Inom ramen av projektet Havsmanualen 3 anställdes en projektledare (1,0 årsverken) på viss tid samt två projektassistenter (sammanlagt 1,4 årsverken) på viss tid.

Ympäristönsuojelu - Miljövård

	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TP-BS 2022
--	---------------	---------------	---------------

Henkilökunta - Personal

Vakituinen / ordinarie	2,1	2,1	2,1
Määräaikainen / tidsbunden	1,0	1,0	2,4

Suoritteet - Prestationer

Ymp.suoj.päät. - Beslut inom miljövården	39	37	68
Ympäristönsuojelun lausunnot - Miljövårdens utlåtande	39	40	49
Ympäristönsuojelun tarkastukset - Miljövårdens inspektioner	7	13	10

Mittarit - Mätare

Ympäristönsuojelun nettokustannus / kaikki päätökset -	2 927	3 657	1 965
Nettokostnad för miljövården / alla beslut			
Ympäristönsuojelun nettokustannus / kaikki suoritteet -	1 343	1 503	1 052
Nettokostnad för miljövård / alla prestationer			

Ympäristönsuojelu - Miljövård	105200	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU-ändring	TA yht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETENS INTÄKTER							
Myyntituotot - Försäljningsintäkter	122 598 €	144 600 €		0 €	144 600 €	154 589 €	9 989 €
Maksutuotot - Avgiftsintäkter	10 989 €	4 800 €		0 €	4 800 €	4 800 €	0 €
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	10 229 €	9 600 €		0 €	9 600 €	10 700 €	1 100 €
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	100 848 €	130 200 €		0 €	130 200 €	138 838 €	8 638 €
	532 €	0 €		0 €	0 €	251 €	251 €
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETENS KOSTNADER	-236 757 €	-279 896 €		0 €	-279 896 €	-288 150 €	-8 254 €
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-172 242 €	-194 640 €		0 €	-194 640 €	-242 813 €	-48 172 €
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-32 761 €	-44 300 €		0 €	-44 300 €	-28 796 €	15 504 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och förnödenheter	-26 288 €	-33 600 €		0 €	-33 600 €	-11 058 €	22 542 €
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-5 466 €	-7 356 €		0 €	-7 356 €	-5 484 €	1 872 €
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	-114 159 €	-135 296 €		0 €	-135 296 €	-133 561 €	1 735 €

YMPÄRISTÖ - MILJÖ
Maankäyttö - Markanvändningen
Vastuuhenkilö: Kaupungingeodeetti
Ansvarsperson: Stadsgeodeten

Toiminta

Maankäyttö ja kaavoitus.

Maankäytösasto huolehtii

- kaupungin kaavoituksesta ja muusta maankäytön suunnittelusta
- lupavalmistelusta (poikkeamiset, suunnitteluraportit ja maisematyöluvat)
- maanhankintojen valmistelusta, kiinteistömuodos-tuksesta ja kiinteistörekisteristä
- tonttien luovuttamisesta ja vuokraamisesta
- pohjakartan ajan tasalla pidosta sekä muista mit-taus- ja kartoitustehtävistä
- kaupungin paikkatietojen ylläpidosta
- em. tehtäviin liittyvistä arkistoinnista

Tehtävässä onnistuminen edellyttää, että

- prosessit ovat selkeät ja mietityt
- työvälitteet ja –menetelmät ovat ajanmukaiset
- henkilökunnan osaamiseen, jaksamiseen ja riittävän ammattitaidon ylläpitoon panostetaan
- käytettävää resursseja voidaan täydentää ostopalveluin (kaavoitus, erityisosamista edellyttää-vät tehtävät sekä paikkatietojärjestelmien yllä-pitoon liittyvät asiantuntijatehtävät)

Tavoitteet

Tavoitteet vuodelle 2022

- Palkataan lisähenkilö kaupunkisuunnittelutehtäviin
- Maankäytönpoliittinen ohjelmatyö jatkuu
- Koverharin ja Lappohjan alueen yleiskaava valmis-tuu
- Asemakaavoitus kaavoitusohjelman mukaan
- Tonttivaranto 30 pientalotonttia; panostus tonttien markkinointiin
- Eri prosessien kuvaaminen ja selkeyttäminen, tie-dottamisen ja vuorovaikutuksen parantaminen

Verksamhet

Markanvändning och planläggning.

Markanvändningsavdelningen sköter

- stadens planläggning och annan planering i anslutning till markanvändningen
- beredning av undantagsbeslut och avgörande som gäller planeringsbehov samt tillstånd för miljöåtgärder
- beredning av markanskaffning, fastighetsbildning och fastighetsregistret
- tomtöverlåtelser och tomtarrenderingar
- uppdatering av baskartan och andra mätnings- och kartläggningsuppgifter
- upprätthållande av stadens geografiska data
- arkivering i anslutning till ovannämnda uppgifter

För att lyckas med uppgiften förutsätts att:

- processerna är tydliga och genomsnitts-tagna
- arbetsredskap och metoder är tidsenliga
- satsningar görs på personalens kunnande, ork och upprätthållande av tillräcklig yrkeskompetens
- resurser som står till förfogande kan kompletteras med köptjänster (planläggning, uppgifter som kräver speciellkunnande samt expertuppdrag som refererar till GIS-systemens upprätthållande)

Målsättningar

Mål för 2022

- En extra person rekryteras till stadsplaneringsuppgifter
- Markanvändningspolitiska programarbetet fortsätter
- Generalplanen för Koverhar och Lappvik område blir färdig
- Detaljplanering i enlighet med planläggningsprogrammet
- Tomtreserv 30 småhustomter; satsning på marknadsföring av tomter
- Beskrivning och förtydligande av olika processer; förbättring av information och växelverkan

Tavoitteiden toteutuminen

- Kaupunkisuunnittelun osaajaa haettiin keväällä; haku ei tuottanut toivottua tulosta. Myöhemmin syksyllä haku uudistettiin ja sen haun pohjalta on kaavoitusarkkitehti aloittamassa työt helmikuussa 2023.
- Maankäytöpoliittisen ohjelman laadinta jatkui. Ympäristölautakunta on kiirehtinyt sen valmistumista.
- Koverharin ja Lappohjan alueen yleiskaavatyötä on jatkettu Natura-arvion tarveharkinnalla, jota ehdotuksesta saadussa palautteessa ja viranomaisneuvottelussa edellytettiin.
- Vuonna 2022 hyväksyttiin yksi asemakaava. Voimaan tulleiden asemakaavojen, kuten Koppnäsudden, Asematori sekä vanha paloasema ja sen lähiympäristö, Tehtaanniemi ja Furuvik III, toteutaminen on sen sijaan edennyt, vaan toisaalta vienyt käytössä olevia resurseja.
- Tonttivaranto oli loppuvuodesta 47 tonttia, kun Furuvikista saatiin uusia tontteja haettavaksi.
- Osoitejärjestelmä ja ohjeet osoitteiden antamiseen vahvistettiin valtuustossa 20.9.2022.
- Yleisesti vuotta 2022 leimasivat erityisesti resurssikysymykset ja siihen liittyen toiminnan organisoinnin tarpeet niin osaston tasolla kuin virastossakin.

Suoritteiden toteutuminen ja taloudellinen tulos

- Tonttijakoja ja kiinteistötoimituksia tehtiin selkeästi asetettua tavoitetta enemmän. Poikkeuslupia ja suunnittelutarveratkaisuja oli myös lähes puolet arvioitua enemmän. Asemakaavojen osalta jäätii suunnitellusta.
- Toimintatuotot ylittyivät n. 270 000 eurolla, pääosin johtuen vuokratuotoista. Osaston toimintakate oli yli 430 000 euroa / 19 % budjetoitua parempi.

Målens förverkligande

- En yrkeskunnig stadsplanerare söktes under våren, men sökningen gav inte önskat resultat. Senare under hösten föryades sökningen, och på grundval av den sökningen ska en planläggningsarkitekt inleda sitt arbete i februari 2023.
- Uppgörandet av ett markanvändningspolitiskt program fortsatte. Miljönämnden har påskyndat slutförandet av programmet.
- Arbetet med generalplanen för Koverhar och Lappvik område har fortsatt med behovsprövning av Naturabedömningen, som förutsattes i responsen på förslaget och i samrådet med myndigheterna.
- År 2022 godkändes en detaljplan. Genomförandet av de detaljplaner som trått i kraft, såsom Koppnäsudden, Stationstorget samt den gamla brandstationen och dess närmiljö, Fabriksudden och Furuvik III, har däremot framskrivet, men har också gjort anspråk på de tillgängliga resurserna.
- Tomtreserven uppgick i slutet av året till 47 tomter, eftersom nya tomter erhölls att ansökas i Furuvik.
- Adresssystemet och anvisningarna för hur adresser ges fastställdes i fullmäktige den 20.9.2022.
- År 2022 präglades allmänt särskilt av resursfrågor och därtill hörande behov att organisera verksamheten, såväl på avdelningen som inom verket.

Förverkligande av prestationer samt ekonomiskt resultat

- Tomtdelningar och fastighetsförrättningar gjordes i klart större omfattning än de uppställda mälen. Undantagslov och avgörande om planeringsbehov var också närmare hälften fler än beräknat. För detaljplanernas del blev det färre än planerat.
- Verksamhetsintäkterna överstegs med ca 270 000 euro, i huvudsak på grund av arrendeintäkter. Avdelningens verksamhetsbidrag var över 430 000 euro / 19 % bättre än budgeterat.

Maankäyttö - Markanvändningen

	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TP-BS 2022
Henkilökunta - Personal			
Vakituinen / ordinarie	7	7,75	7,66
Määräaikainen / tidsbunden			
Suoritteet - Prestationer			
Kiinteistötoimitukset - Fastighetsförrätningar	19	15	21
Hyväksytyt kaavat - Godkända planer	3	6	1
Tonttijaot - Tomtindelningar	7	10	23
Tonttivaranto/pientalotontteja - Tomtreserv/småhustomte	36	30	47
Luovutetut tontit - Överlätna tomter		10	5
Paalutetut rakennukset - Pälade byggnader	62	50	33
Maisematyölut - Tillstånd för miljöåtgärder	71	45	25
Poikkeusluvat + suunnittelutarveratkaisut - Undantags-tillstånd + avgöranden som gäller planeringsbehov	27	20	29
Mittarit - Mätare			
Kiinteistötoimitukset - Fastighetsförrätningar	3 kk/mån	4 kk/mån	5 kk/mån
Poikkeusluvat + suunnittelutarveratkaisut - Undantags-tillstånd + avgöranden som gäller planeringsbehov	3,25 kk/mån	3 kk/mån	3,25 kk/mån
Maisematyölut - Tillstånd för miljöåtgärder		2,5 kk/mån	1,5 kk/mån
Suoritteet netto € / suorite - Prestationer netto € / prestation	12 034,08	12 070,37	14 615,43
Toimintakulut € / suorite - Verksamhetskostnader € / prestation	-2 637,19	-3 875,87	-3 018,33

Maankäyttö - Markanvändningen	105300	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU-ändring	TA yht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETENS INTÄKTER							
Myyntituotot - Försäljningsintäkter	3 113 309 €	2 975 000 €		0 €	2 975 000 €	3 298 664 €	323 664 €
Maksutuotot - Avgiftsintäkter	5 095 €	5 000 €		0 €	5 000 €	1 860 €	-3 140 €
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	125 090 €	95 000 €		0 €	95 000 €	102 516 €	7 516 €
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	0 €	0 €		0 €	0 €	49 000 €	49 000 €
	2 983 123 €	2 875 000 €		0 €	2 875 000 €	3 145 287 €	270 287 €
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETENS KOSTNADER							
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-621 695 €	-715 281 €		0 €	-715 281 €	-599 783 €	115 498 €
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-389 197 €	-474 625 €		0 €	-474 625 €	-410 663 €	63 962 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och förnödenheter	-75 474 €	-130 000 €		0 €	-130 000 €	-68 733 €	61 267 €
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-41 363 €	-5 000 €		0 €	-5 000 €	-8 787 €	-3 787 €
	-115 662 €	-105 656 €		0 €	-105 656 €	-111 600 €	-5 944 €
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG							
	2 491 614 €	2 259 719 €		0 €	2 259 719 €	2 698 880 €	439 162 €

TEKNINEN - TEKNISKA

Vastuuhenkilö
Ansvars person

Tekninen johtaja
Tekniska direktören

Osastot

Tekninen hallinto, kuntateknikka, keskusvarasto, konevarikko ja sisäisten palvelujen yksikkö.

Avdelningar

Teknisk förvaltning, kommunalteknik, centrallagret, maskindepån och enheten för intern service.

Tekninen - Tekniska	106000	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU-ändring	TA yht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETENS INTÄKTER	7 088 087 €	6 836 129 €		0 €	6 836 129 €	7 231 793 €	395 664 €
Myyntituotot - Försäljningsintäkter	2 561 618 €	2 450 543 €		0 €	2 450 543 €	2 798 270 €	347 727 €
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	22 997 €	0 €		0 €	0 €	86 629 €	86 629 €
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	4 503 472 €	4 385 586 €		0 €	4 385 586 €	4 346 893 €	-38 693 €
Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk	224 095 €	255 000 €		0 €	255 000 €	242 382 €	-12 618 €
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETENS KOSTNADER	-9 785 695 €	-9 430 482 €		-340 000 €	-9 770 482 €	-10 283 034 €	-512 552 €
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-4 045 593 €	-4 284 941 €		0 €	-4 284 941 €	-4 131 950 €	152 991 €
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-1 805 409 €	-1 663 612 €		-115 000 €	-1 778 612 €	-1 828 493 €	-49 881 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och förnödenheter	-3 339 044 €	-2 918 817 €		-225 000 €	-3 143 817 €	-3 770 350 €	-626 533 €
Avustukset - Understöd	-7 642 €	-5 000 €		0 €	-5 000 €	-6 869 €	-1 869 €
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-588 007 €	-558 112 €		0 €	-558 112 €	-545 372 €	12 740 €
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	-2 473 513 €	-2 339 353 €		-340 000 €	-2 679 353 €	-2 808 859 €	-129 507 €

TEKNINEN - TEKNISKA
Tekninen hallinto – Teknisk förvaltning
Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja
Ansvarsperson: Tekniska direktören

Toiminta	Verksamhet
Ympäristölautakunta, tekninen lautakunta, tekninen kanslia, toimistotarvikkevarasto.	Miljönämnden, tekniska nämnden, administrativa kansliet, kontorsmateriallagret.
Tavoitteet	Målsättningar
Kustannuspaikka teknisen ja ympäristöviraston molemmissa lautakunnilla ja konttoritarvikkevarastolle.	Kostnadsplats för båda nämnderna och kontorsmateriallagret.
Tavoitteiden toteutuminen	Målens förverkligande
Laadullisesti tavoitteet toteutuvat.	De kvalitativa målen uppnåddes.
Analyysi talousarviosta	Analys över budgeten
Myyntituotot olivat noin 6 600 € budjetoitua huonommat, aiheutuen pääosin konttoritarvikkeiden sisäisestä myynnistä. Toimintakulut olivat vastaavasti noin 500 € budjetoitua paremmat.	Försäljningsintäkterna var ca 6 600 € sämre än budgeterat, främst på grund av intern försäljning av kontorsmaterial. På motsvarande sätt var rörelsekostnaderna ca 500 € bättre än budgeterat.
Toimintakate oli noin 6 100 € heikompi kuin talousarvio vuodelle 2022.	Verksamhetsbidraget var ca 6 100 € sämre än budgeten för 2022.

Tekninen hallinto - Teknisk förvaltning

	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TP-BS 2022
Henkilökunta - Personal	Vakituinen-Fastanställd	0	0
	Budjetoitu henkilö - Budgeterad person	0	0
Suoritteet - Prestationer			
Ympäristölautakunta, kokouksia - Miljönämnden, sammanträden	10	9	10
Käsiteltyjä asioita - Behandlade ärenden §	191	160	199
Tekninen lautakunta, kokouksia - Tekniska nämnden, sammanträden	11	11	11
Käsiteltyjä asioita - Behandlade ärenden §	156	160	138
Mittarit - Mätare			
Hallinnon osuus toimialan kok. käytömenoista -	1,55 %	1,50 %	1,41 %
Administrativa andelen i % av sektorns totala driftskostnader			

Tekninen hallinto - Teknisk förvaltning	106100	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU-ändring	TA yht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETENS INTÄKTER							
Myyntituotot - Försäljningsintäkter	16 752 €	17 480 €		0 €	17 480 €	10 914 €	-6 566 €
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	15 488 €	17 480 €		0 €	17 480 €	10 848 €	-6 632 €
	1 265 €	0 €		0 €	0 €	67 €	67 €
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETENS KOSTNADER							
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-152 099 €	-145 503 €		0 €	-145 503 €	-145 023 €	480 €
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-73 631 €	-83 680 €		0 €	-83 680 €	-74 225 €	9 454 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och förnödenheter	-32 096 €	-25 058 €		0 €	-25 058 €	-30 687 €	-5 629 €
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-24 136 €	-13 530 €		0 €	-13 530 €	-17 875 €	-4 345 €
	-22 236 €	-23 236 €		0 €	-23 236 €	-22 236 €	1 000 €
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG		-135 347 €	-128 023 €		0 €	-128 023 €	-134 109 €
							-6 085 €

TEKNINEN - TEKNISKA
Kuntatekniikka – Kommunalteknik
Vastuuhenkilö: Maanrakennuspäällikkö
Ansvarsperson: Jordbyggnadschefen

Toiminta

Liikenneväylät, puistot ja viheralueet, kesätapahtumat, jätteenkäsittely, tori- ja myyntipaikat, venesatamat, talous- ja puistometsät, Koverhar, huostaan otetut eläimet, keskusvaraston hallinto, kalastus, kuntouttava työtoiminta, hulevedet, ja tekniset toiminnot.

Tavoitteet

Jatketaan olemassa olevien henkilöresurssien teokasta käyttöä yli osasto / ryhmärajojen ja kehitetään oman tekemisen osuutta. Jatketaan yleisten alueiden mm. puistojen, katujen, rantojen kunnossapitoluokitus-ten työohjeiden päivitystä niin, että ohjeistojen avulla voidaan myös ohjata käytännön työn tekemistä. Hulevesityössä aloitetaan kapasiteettimallinnuksen lopputulosten soveltaminen valuma-aluekohtaisesti, jonka tuloksena saamme priorisoitua ne käytännön kohteet, joihin kunnossapidon voimavarat pitää kohdistaa.

Yhteistyötä jatketaan konevarikon ja Hangon Veden kanssa rakennushankkeiden toteutuksessa. Rakennushankkeissa käytetään yleisiä rakennuttamisen prosesseja ja hyviä toimintamalleja, joilla saadaan tarkempaa työn ohjausta ja valvontaa niin laadullisesti kuin aikataulujen sekä kustannusten osalta. Laitteet ja työko- neet pidetään työturvallisuuden vaativassa kunnossa ja henkilöiden työturvallisuustietoisuutta ylläpidetään määrätietoisesti. Maamassojen hyötykäyttöä kehitetään edelleen tavoitteena mm. murskatun kivialineksen ja muun ylijäämämateriaalin hyötykäyttö maarakentamisessa soveltuvin osin.

Pienvenesatamissa vähennetään edelleen peräpalujen osuutta asentamalla aisoja veneiden kiinnitystä varten. Vuosi 2022 on viimeinen vuosi jolloin täta tarvitsee tehdä. Toteutetaan ostetun kelluvan laiturin sovitusti. Tehostetaan jätteiden keräämisen prosesseja sekä pyritään vähentämään roskaamista aktiivisesti. Asennetaan valvontakameroida ensi vaiheessa Hangon pienvenesatamien alueille. Pidetään huolta prosesseista, joiden avulla saamme tuloa. Aloitetaan työnohjausjärjestelmän hankintaprosessi yhteistyössä taloushallinnon kanssa. Ostopalveluja joudutaan vähentämään budjetin mukaisesti.

Verksamhet

Trafikleder, parker och grönområden, sommarevenemang, avfallshantering, torg och försäljningsplatser, båthamnar, ekonomi och parkskogar, Koverhar, omhändertagna djur, centrallagrets administration fiske, rehabiliterande arbetsverksamhet, dagvatten, teknisk övervakning och tekniska funktioner.

Målsättningar

Personresursernas effektiva användning över avdelnings/ gruppränderna fortsätter och det egna arbetets andel utvecklas. Uppdateringen av underhållsklassificeringen och arbetsinstruktionerna för stadens allmänna områden bl.a. parker, gator och stränder fortsätter så att man med stöd av instruktionerna kan styra utförandet av det praktiska arbetet. Vid dagvattenarbetet kommer resultaten av kapacitetsmodellering att tillämpas på varje avrinningsområde, vilket gör att vi kommer att kunna prioritera de praktiska målen som underhållsresurserna måste fokuseras på.

Samarbetet med maskindepån och Hangö Vatten fortsätter vid genomförandet av byggprojekt. I byggprojekten tillämpas allmänna processer för bebyggande samt goda verksamhetsmodeller genom vilka arbetet kan styras och övervakas noggrannare såväl kvalitativt som med tanke på tidtabeller och kostnader. Anläggningar och arbetsmaskiner hålls i det skick arbetsräknen kräver och personernas medvetenhet om arbetsräknen upprätthålls målmedvetet. Nyttotanvändningen av jordmassor utvecklas fortsättningsvis med målet att bl.a. till lämpliga delar i markbyggnadsarbeten nyttotanvända krossat stenmaterial och övrigt överflöds material.

I småbåtshamnarna minskas andelen akterpålar ytterligare genom installerandet av skaklar för förtöjning av båtar. 2022 är det sista året som det behöver göras. Det överföringsarbetet som överenskomits i nämnden för den köpta flytbryggan kommer att utföras. Processerna för insamling av avfall effektiveras. Strävan är att aktivt minska på nedskräpningen. Övervakningskameror kommer att installeras inom Hangö småbåtshamnar. De processer genom vilka intäkter erhålls tas om hand. Upphandlingsprocessen för ett arbetsstyrningssystem påbörjas i samarbete med ekonomiadministrationen. Avdelningen säljer fortsättningsvis internt tekniska övervakningsjärnster till andra. Inköpstjänster kommer att minskas enligt budget.

Tavoitteiden toteutuminen

Henkilöresurssit ovat hyvin käytössä yli osasto- ja ryhmärajojen. Puisto- ja katuosasto tekevät hyvää yhteistyötä, samoin tekevät katuosasto ja Hangon Vesi. Vuonna 2022 toteutettiin useita katu ja vesi -yhteis-hankkeita. Turvallisuus, laitteet ja työkoneet ovat hyvässä kunnossa. Rakennuttamisen prosessin seurantatyökalun hankinta on vielä kesken. Pienvenesatamissa peräpaalujen käytöstä on luovuttu ja siirrytty kiinnitysaisojen käyttöön 2022 aikana. Satama meni mukaan KETS-energiansäästöhankkeeseen, jonka puutteissa mm. sataman valaistusta vähennettiin talviaikaan ja siirryttiin LED-teknikkaan. Pienvenesatamiin asennettiin valvontakamerointa. Kelluvat laiturit asennettiin/vaihdettiin kesällä. Roskaamisen vähentämiseksi on hankittu koirien jätöksille erilliset roska-astiat. Ostopalvelut vähennetty mahdollisuksien mukaan.

Målens förverkligande

Personalresurserna används väl över avdelnings- och gruppgränser. Park- och gatuavdelningen samarbetar bra, liksom gatuavdelningen och Hangö Vatten. Under 2022 genomfördes flera gemensamma gatu- och vattenprojekt. Säkerhet, utrustning och arbetsmaskiner är i gott skick. Förvarvet av övervakningsverktyet för byggprocessen pågår fortfarande. I småbåtshamnar har användningen av akterpålar övergetts och övergått till användning av skaklar för förtöjning under 2022. Hamnen gick med i energisparprojektet KETS, inom ramen för bl.a. hamnens belysning minskade under vintern och gick över till LED-teknik. Övervakningskameror installerades i små marinor. Flytbryggorna installeras/byttes ut på sommaren. För att minska nedskräpningen har man köpt in separata kärl för hundavfall. Köptjänster reducerade där det är möjligt.

Kuntatekniikka - Kommunalteknik

	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TP-BS 2022
Henkilökunta - Personal			
Vakituinen- Fastanställd	25,5	25,5	25,5
Määräaikainen, oppisopimus - Tillförordnad, läroavtal	2	2	2
Harjoittelija - Praktikant	1,75	1,75	1,75
Budjettoitu vakiutuinen/ Budjeterad fastanställd	0	0	0
Suoritteet - Prestationer			
Katuverkoston pituus - Gatunätets längd, km	130	130	149
Kevytliikenneverkosto - Lättrafiknätet, km	31	31	22
Valaisinpisteiden määrä - Antal belysningspunkter	4 480	4 480	4 480
Vierasvenepaikkojen määrä - Antal gästbåtsplatser	227	227	227
Vuokravenepaikkojen määrä - Antal hyresbåtplatser	770	800	760
Metsäpinta-ala - Skogsareal, ha	1 281	1 281	1 281
Puistoja, puistometsiä - Parker, parkskogar, ha	367	367	367
Rantoja, ulkoilualueita - Stränder, friluftsområden, ha	79	79	79
Kauppatoripaikkoja - Salutorgsplatser	39	39	39
Avustustoiminta , tiekuntien määrä -	11	11	11
Understödsverksamhet, antal väglag			
Saatujen positivisten palautteiden määrä -	7	>10	7
Antalet inkomna positiva gensvar			
Saatujen neutraalien palautteiden määrä -	70		70
Antalet inkomna neutrala gensvar			
Saatujen kysymys palautteiden määrä -	2		2
Antalet inkomna fråga gensvar			
Saatujen negativisten palautteiden määrä -	150	<50	150
Antalet inkomna negativa gensvar			

Kuntatekniikka - Kommunalteknik

	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TP-BS 2022
Mittarit - Mätare			
Katuverkoston kustannukset - Kostnader för gatunät €/km	8 810	7 740	8 731
Yleisten alueiden sähkökustannukset / Elkostnader i allmänna områden €	243 531	290 000	240 069
Katujen talvikunnossapito / Vinterunderhåll av gator €	276 451	250 000	392 112
Katujen kesäkunnossapito / Sommarunderhåll av gator €	67 883	120 000	81 126
Hulevesijärjestelmien kunnossapito / Underhåll av dagvattensystem €	46 891	100 000	64 085
Katuviheralueiden kunnossapito / Underhåll av gatugrönområden €	49 227	70 000	40 487
Katujen pintapaikkaukset / Asfaltläppning av gator €	89 142	50 000	94 043
Liikenteenohjauslaitteet / Trafikstyrningsutrustning €	69 604	50 000	61 409
Rekkaparkin kunnossapito / Underhåll av längstradarpark €	12 201	20 000	11 285
Puistojen kustannukset - Kostnader för parker €/ ha	1 111	1 316	1 624
A1 luokan puistojen ylläpito / Parkunderhåll av klass A1 €	76 648	120 000	67 912
A2 luokan puistojen + leikkipuistojen ylläpito / Parkunderhåll av A2 och lekparkunderhåll	55 543	80 000	61 549
Yleisten alueiden puhtaanapito ja yleiset WC:t / Rengöring av allmänna områden och underhåll av allmänna toaletter €	52 369	40 000	22 964
Jalkakäytävien kunnossapito / Underhålla av trottoarer €	18 237	30 000	27 425
A3 luokan puistojen ylläpito / Parkunderhåll av klass A3 €	4 124	5 000	8 767
Rantojen, ulk.alueet kust-Kostnader för stränder, friluftsomr. €/ha	825	797	522
Uimarannat, uimakopit ja muut rakenteet / Underhåll av stränder och utrustning på stränder	65 150	70 000	41 219
Vierasvenepaikkojen meno/tulo (k€/k€) -	58/38	30/30	66/38
Gästbåtsplatser kostnader/inkomster (k€/k€)			
Vuokravenepaikkojen meno/tulo (k€/k€) -	110/280	200/200	116/206
Hyresbåtplatser kostnader/inkomster (k€/k€)			
Hämeenkylän satama / Hangöby hamnen €	54 458	50 000	54 838
Itäsatama / Östra hamnen € / vuosi, år	48 506	30 000	40 688
Itäsataman vieraesatama / Gästhamn i Östra hamnen € / vuosi , år	57 741	30 000	65 577
Pienvenesatamien kalusto / Utrustning € / vuosi , år	3 674	20 000	11 271
Kappelisatama / Kapellhamnen €	9 526	10 000	14 757
Lappohjansatama II / Lappvikhamn II €	4 831	7 000	6 062
Lappohjansatama I / Lappvikhamn I €	1 928	5 000	0
Mytyt puitavaramäärä, puisto- ja talousmetsät -	-750	2000	
Såld virkesmängd, park och ekonomiskog, m³			
Yksityiset tiet, avustus €/km - Enskilda vägar, bidrag €/km	341	245	
Tehokkuus/laatu - Effektivitet/kvalitet			
Toripaikkojen myynti /Inkomster av torgplatser € / m2	6	>15	5,2
Muut tapahtumat torilla kpl/vuosi -	-5	>10	
Andra evenemang på torget st / år			
Vuokravenepaikkojen käyttöaste % -	94	>90	94
Användningsgrad av småbåtarnas hyresplatser %			
Lappohja / Lappvik	55 %	55	55 %
Palautteiden vastausaste % - vuoden lopussa -	85	>90	
Gensvarrens svarsprocent % i slutet av året			
Pisin vastausaika vrk - Den längsta svarstiden i dygn	x	<5	

Kuntateknika - Kommunalteknik	106200	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU-ändring	TA yht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETENS INTÄKTER	788 618 €	783 593 €	0 €	783 593 €	885 827 €	102 234 €	
Myyntituotot - Försäljningsintäkter	518 092 €	481 193 €	0 €	481 193 €	528 344 €	47 151 €	
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	6 681 €	0 €	0 €	0 €	76 352 €	76 352 €	
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	263 846 €	302 400 €	0 €	302 400 €	281 131 €	-21 269 €	
Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk	168 334 €	200 000 €	0 €	200 000 €	183 052 €	-16 948 €	
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETENS KOSTNADER	-2 949 768 €	-2 739 658 €	-180 000 €	-2 919 658 €	-3 142 551 €	-222 894 €	
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-1 314 653 €	-1 349 504 €	0 €	-1 349 504 €	-1 357 993 €	-8 489 €	
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-901 502 €	-763 004 €	-100 000 €	-863 004 €	-926 258 €	-63 254 €	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och förnödenheter	-617 071 €	-518 530 €	-80 000 €	-598 530 €	-740 258 €	-141 728 €	
Avustukset - Understöd	-7 642 €	-5 000 €	0 €	-5 000 €	-6 663 €	-1 663 €	
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-108 900 €	-103 620 €	0 €	-103 620 €	-111 380 €	-7 760 €	
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	-1 992 816 €	-1 756 064 €	-180 000 €	-1 936 064 €	-2 073 672 €	-137 608 €	

TEKNINEN - TEKNISKA

Sisäisten palvelujen yksikkö – Enheten för intern service

Vastuuhenkilö: Sisäisten palvelujen päällikkö

Ansvarsperson: Chefen för intern service

Toiminta

Yksikön toiminta sisältää hallinnon, siivoustoimen, kiinteistöhuollon, rakennus- ja korjaustyöt ja ruokahuollon. Ruokahuolto kattaa koulujen, päivähoidon, terveyskeskuksen, Astrean, työpaikkaruokailun, annospakatun ateriapalvelun, palvelutalo Novan ym. ruokahuollon valmistus.

Tavoitteet

Suunnittelee, hankkii ja ylläpitää kaupungin tarvitsemia rakennuksia ja toimitiloja ja järjestää toimitiloihin liittyvä tukipalvelut. Toiminta hoidetaan kustannus- ja energiatehokkaasti. Tilojen käyttöä tehostetaan. Strategian mukaiset kartoitukset jatkuvat osittain 2022. Toiminnaassa huomioidaan kartoituksien tulokset ja tarkkaviin muutoksiin ryhdytään. Kenttätöiden työturvallisuus priorisoidaan. Palvelutuotannon työjärjestelmien kehittäminen jatkuu.

Kiinteistömyyntiin panostetaan. Sisäilmaongelmista aiheutuvien tila- ja laitevuokrat tarpeisiin on varattu 164 000 €. Uusiin energiaa säätäviin ratkaisuihin on panostettava.

Ruokahuollon tavoitteena on tuottaa ravintosisällötään terveellisiä ruokapalveluja. Palvelut tuotetaan kilpailukykyisellä hinnalla.

Tavoitteiden toteutuminen

Sisäilmaongelmat jatkivat 2022. Tutkittavia ja korjattavia rakennuksia on noin kymmenen. Väistötiloja on vuokrattu yhdestä paikasta. Alle kymmenen ilmanpuhdistinta on vuokrattu ja sijoitettu eri kohteisiin.

Sisäilmaongelmista aiheutuvien tila- ja laitevuokrat olivat yhteensä noin 129 300 € ja muut vuokrat noin 143 900 € josta neuvolan osuus on noin 102 400 €. Vuokrakustannukset alittivat talousarviota noin 20 000 €:lla.

Kartoituksia suoritetaan tarpeen mukaan. Korjausvelkaselvitys on päivitetty paikalla suoritetuilla katselmuksilla kesän ja syksyn aikana. Lopullinen raportti saadaan maaliskuussa 2023 jolloin investointikustannukset vuodelta 2022 on huomioitu.

Verksamhet

Enhets verksamhet omfattar administration, städning, fastighetsskötsel, byggnads- och reparationstjänster och kosthållet. Kosthållet omfattar kostservice för skolorna, dagvården, hälsovårdscentralen, Astrea, arbetsplatsbespisningen, portionsförpackade måltidsservicen, servicehuset Nova och övrig tillredning som kosthållet utför.

Målsättningar

Planerar, anskaffar och upprätthåller de byggnader och verksamhetsutrymmen som staden behöver samt ordnar härtill hörande stödtjänster. Verksamheten sköts kostnads- och energieffektivt och utrymmesanvändningen effektiveras. De i strategin omnämnda karteringarna fortsätter delvis 2022. Karteringsresultaten beaktas i verksamheten och erforderliga omställningar påbörjas. Arbetsräkerhet gällande fältarbete prioriteras. Utvecklandet av serviceproduktionens arbetsystem fortsätter.

Fastighetsförsäljningen prioriteras. För utrymmes- och maskinhyror, som förorsakas av inomhusluftproblem, har det reserverats 164 000 €. Det ska satsas på nya energibesparande lösningar.

Kosthållets målsättning är att producera näringriktig och hälsosam måltidsservice. Servicen produceras till ett konkurrenskraftigt pris.

Målens förverkligande

Inomhusluftproblemen fortsatte 2022. Antalet byggnader som ska undersökas och repareras är cirka ett tiotal. Ersättande utrymmen har hyrts från en plats. Mindre än tio luftrenare har hyrts och placerats i olika objekt.

Utrymmes- och maskinhyror, som förorsakades av inomhusluftproblem, uppgick till ca 129 300 € och övriga hyror till ca 143 900 € varav rådgivningens andel är cirka 102 400 €. Hyreskostnaderna underskred budgeten med ca 20 000 €.

Karteringar utförs enligt behov. Reparationsskuldeutredningen har uppdaterats med på platsen utförda granskningar under sommaren och hösten. Den slutliga rapporten erhålls i mars 2023 och då har investeringskostnader för året 2022 beaktats.

Rakennuksista myytiin Itäsataman makasiinit 12 ja 13 sekä Koverharin terveysasema.

Ruokahuollon tavoitteet toteutuvat suurin piirtein annettujen suoritteiden ja mittareiden mukaan.

ANALYysi TALOUSARVIOPOIKKEAMAAN

Käyttötulot ylittivät talousarvion yhteensä noin 6 800 €:lla. Kiinteistöhuollon tulot alittivat talousarvion noin 8 500 €:lla ja ruokahuolto noin 28 500 €:lla mutta rakennuspuoli ylitti talousarvion noin 44 700 €:lla. Käytötömenot alittivat muutetun talousarvion yhteensä noin 63 300 €:lla. Siivousyksikkö ylitti muutetun talousarvion noin 20 700 €:lla kun muut yksiköt alittivat muutetun talousarvion yhteensä noin 84 000 €:lla. Valmistus omaan käyttöön ylitti talousarvion noin 4 300 €.

Henkilöstökulut alittivat talousarvion noin 148 600 €. Palveluostot alittivat muutetun talousarvion yhteensä noin 23 100 € ja muut kustannukset noin 27 100 €.

Aineet ja tarvikkeet ylittivät talousarvion noin 135 200 €. Energiakustannuksien osuuus muutetun talousarvion ylityksestä on yhteensä noin 43 800 € ja elintarvikkeiden osuuus noin 39 400 €. Rakennustarvikkeet ylittivät talousarvion noin 37 500 €. Lämmityskustannukset ylittivät muutetun talousarvion noin 41 300 €. Sähkökustannukset pysyivässä suurin piirtein muutetussa talousarviassa. Syy kustannusnousuun on yleisesti ottaen hintojen nousu.

Siivousyksikön henkilöstökulut ylittivät talousarvion yhteensä noin 33 300 €. Tämä johtuu sijaistarpeista ja eläkekemaksuista. Erikseen kirjatut koronakustannukset on kirjanpidollisesti laitettu rakennusyksikölle ja nämä kustannukset olivat yhteensä noin 11 000 €.

Lappohjan kerrostalot on huomioitu rakennusyksikön tuloissa ja menoissa. Menot muodostuivat lämmöstä noin 19 700 €, sähköstä noin 3 600 € sekä ostopalveluilista noin 4 000 €. Kustannukset on laskutettu kiinteistötyöältä. Kerrostalot on huomioitu tilinpäätöksen luvuissa mutta ei mittareissa.

Vuoden 2022 nettotulos on noin 74 500 € parempi kuin muutetun talousarvion netto.

Av byggnaderna har Östrahamnens magasin 12 och 13 samt Koverhars hälsovårdsstation sålts.

Kosthållets mål förverkligades i stora drag enligt de givna prestationerna och mätarna.

ANALYS ÖVER BUDGETAVVIKELSER

Driftsintäkterna överskred budgeten med cirka 6 800 €. Fastighetsskötselns inkomster underskred budgeten med cirka 8 500 € och kosthållet med cirka 28 500 € men byggnadssidan överskred budgeten med cirka 44 700 €. Driftsutgifterna underskred den ändrade budgeten med cirka 63 300 €. Städgheten överskred den ändrade budgeten med cirka 20 700 € medan de andra enheterna underskred den ändrade budgeten sammanlagt med cirka 84 000 €. Tillverkning för eget bruk överskred budgeten med cirka 4 300 €.

Personalkostnaderna underskred budgeten med cirka 148 600 €. Köptjänsterna underskred den ändrade budgeten med totalt cirka 23 100 € och övriga kostnader med 27 100 €.

Material och förnödenheter överskred den ändrade budgeten med cirka 135 200 €. Energikostnadernas andel av överskridningen är cirka 43 800 € och livsmedlens ca 39 400 €. Byggnadsmaterialen överskred budgeten med ca 37 500 €. Värmekostnaderna överskred den ändrade budgeten med cirka 41 300 €. Elkostnaderna höll sig i stora drag i den ändrade budgeten. Orsaken till kostnadsstegringen är allmänt taget prishöjningar.

Städghetenens personalkostnader överskred budgeten sammanlagt med cirka 33 300 €. Det här beror främst på behovet av turare och pensionavgifterna. De skilt bokförda coronakostnaderna har bokföringsmässigt lagts på byggnadsenheten och de här kostnaderna uppgår till totalt cirka 11 000 €.

Väningshusen i Lappvik har beaktats i byggnadsenhetens inkomster och utgifter. Utgifterna utgjordes av värme cirka 19 700 €, el ca 3 600 € och köptjänster ca 4 000 €. Kostnaderna har fakturerats fastighetsbolaget. Väningshusen har beaktats i bokslutets sifferdel men inte i mätarna.

År 2022 nettoresultat är cirka 74 500 € bättre än den ändrade budgetens netto.

Sisäisten palvelujen yksikkö - Enheten för intern service

	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TP-BS 2022
Henkilökunta - Personal	64,5	64	63
Suoritteet - Prestationer			
Rakennusten pinta-ala / Byggnadernas areal	72 173	71 562	69 457
Sivouspinta-ala / Städareal	41 917	41 895	41 895
Rakennusten tilavuus / Byggnadernas volym	326 334	324 623	315 253
Ruokahuolto / Kosthållat:			
Erikoisdiettien annokset - Specialdietportioner	15 156	12 690	15 395
Ateriat / Måltider	316 607	323 307	324 197
Suoritteet / Prestationer	405 521	411 072	409 691
Suorite/henkilö / Prestation/person	18 104	18 351	19 144
Mittarit - Mätare			
Ylläpitokustannukset / Tulot / m ² -	64,07/58,67	63,77/57,21	66,87/59,06
Underhållskostnader / Inkomster / m ²			
Kiinteistöhuolto / Fastighetsskötsel / m ²	43,67	42,66	44,94
Sivous / Städning / s-m ²	23,00	23,64	24,97
Sivous / Städning / brutto-m ²	13,36	13,84	15,06
Energiakustannukset / Energikostnader:			
Lämmitys / Uppvärmning € / m ²	12,23	11,60	12,84
Sähkö / El € / m ²	7,22	6,99	8,41
Vesikustannukset / Vattenkostnader € / m ²	1,25	1,23	1,37
Ruokahuolto / Kosthållat:			
€ / suorite - prestation	3,38	3,58	3,56
€ / elintarvikesuorite - livsmedelprestation	1,05	1,02	1,12
€ / henkilökuntasuorite - personalprestation	1,98	2,19	2,01

Sisäisten palvelujen yksikkö - Enheter för intern service	106300	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU-ändring	TA yht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETENS INTÄKTER	5 664 248 €	5 574 148 €		0 €	5 574 148 €	5 580 989 €	6 841 €
Myntituotot - Försäljningsintäkter	1 416 746 €	1 496 962 €		0 €	1 496 962 €	1 505 016 €	8 054 €
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	16 316 €	0 €		0 €	0 €	10 277 €	10 277 €
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	4 231 186 €	4 077 186 €		0 €	4 077 186 €	4 065 695 €	-11 491 €
Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk	55 762 €	55 000 €		0 €	55 000 €	59 330 €	4 330 €
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETENS KOSTNADER	-6 050 332 €	-6 092 090 €		-160 000 €	-6 252 090 €	-6 188 765 €	63 325 €
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-2 646 942 €	-2 838 434 €		0 €	-2 838 434 €	-2 689 858 €	148 576 €
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-769 712 €	-788 350 €		-15 000 €	-803 350 €	-780 285 €	23 065 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och förnödenheter	-2 245 404 €	-2 091 050 €		-145 000 €	-2 236 050 €	-2 371 290 €	-135 240 €
Avustukset - Understöd	0 €	0 €		0 €	0 €	-206 €	-206 €
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-388 274 €	-374 256 €		0 €	-374 256 €	-347 127 €	27 129 €
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	-330 322 €	-462 942 €		-160 000 €	-622 942 €	-548 447 €	74 495 €

TEKNINEN - TEKNISKA
Keskusvarasto – Centrallagret
Vastuuhenkilö: Maanrakennuspäällikkö
Ansvars person: Jordbyggnadschefen

Toiminta

Kaupungin materiaalihankintojen logistinen keskus.

Tavoitteet

Hankintoja keskittämällä on tavoitteena lisätä käyttötarvikkeiden toimitusvarmuutta, kustannussäästöjä ja varmistaa tarvikkeiden nopea saatavuus myös häiriötilanteissa. Tehostaa varastorutiinien tekoa parantamalla varaston tietojen käsittelyä. Keskusvarastolle kehitetään edelleen toimivaa järjestelmää, jonka avulla tavaran noutaja voi myös itse kirjata noutamansa tavarat kirjanpito ja talousjärjestelmään jos esim. varastohoitaja ei ole juuri noutohetkellä tavoitettavissa. Keskusvarastolle on tehty myös nettisivut ja sähköinen tilausjärjestelmä, joka helpottaa tilausten toimittamista.

Tavoitteiden toteutuminen

Keskusvarastolle on hankittu järjestelmää, jonka avulla tavaran noutaja voi myös itse kirjata noutamansa tavarat kirjanpito- ja talousjärjestelmään. Henkilökunta on vielä koulutettava järjestelmän käytöö varten.

ANALYysi TALOUSARVIoSTA

Varaston toiminta perustuu pieneen alihankintalisän (noin 10 %) käyttöön myydyissä tuotteissa. Varasto hankkii ja myy tarvikkeita vain kaupungin sisäiseen käyttöön. Varasto voi toteuttaa tarvittaessa myös muiden toimintayksiköiden sähköisiä kilpailutuksia.

Varaston liikevaihto oli selvästi suurempi kuin oli budjetoitua vuodelle 2022. Varaston sisään ostoiista yhteensä noin 359 000 €, n. 10 % oli työntekijöiden suojaavatteita, n. 31 % erilaisia rakennusmateriaaleja, n. 31 % siivouksen käyttämää puhdistustarvikkeita ja n. 26 % maanrakennuksessa ja liukkauden torjunnassa käytetäviä kivialineistootteita.

Verksamhet

Logistikcentral för stadens materialanskaffningar.

Målsättningar

Målsättningen är att genom att centralisera anskaffningar förbättra bruksförnödenheternas driftssäkerhet, uppnå kostnadsinsparningar och att säkerställa en snabb tillgång på förnödenheter även i störningssituationer. Lagerrutinerna effektiveras genom att förbättra hanteringen av lageruppgifterna. Till centrallagret utvecklats ett fungerande system där den som söker en vara själv kan registrera varorna i bokföringen och ekonomisystemet om t.ex. lagerskötaren inte kan nås vid avhämtningstillfället. Centrallagret har också en webbplats och ett elektroniskt beställningssystem som underlättar leveransen av order.

Målens förverkligande

Till centrallagret har det anskaffats system där den som söker en vara själv kan registrera varorna i bokföringen och ekonomisystemet. Personalen ska ännu utbildades för användningen av systemet.

ANALYS ÖVER BUDGETEN

Lagrets verksamhet grundar sig på ett litet underleverantörstillägg (10 %) för de för användning sålda produkterna. Lagret upphandlar och säljer förnödenheter endast för stadens interna bruk. Lagret kan vid behov även utföra andra verksamhetsenheters elektroniska konkurrensutsättningar.

Lagrets omsättning var klart större än vad som budgeterats för år 2022. Av lagrets inköp på sammanlagt cirka 359 000 € utgjorde ca 10 % arbetsstagarnas skyddskläder, ca 31 % olika byggmaterial, ca 31 % rengöringsmaterial för städningen och ca 26 % stenmaterialprodukter som används i jordbyggandet och halkbekämpningen.

Keskusvarasto - Centrallagret

	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TP-BS 2022
--	---------------	---------------	---------------

Suoritteet - Prestationer

Tarvikkeiden määrä - Antal olika produkter

~1 500 ~1 500 ~1 500

Keskusvarasto - Centrallagret	106400	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU-ändring	TA yht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETENS INTÄKTER	318 972 €	197 857 €	0 €	197 857 €	415 280 €	217 423 €	
Myyntituotot - Försäljningsintäkter	312 402 €	197 857 €	0 €	197 857 €	415 280 €	217 423 €	
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	6 570 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETENS KOSTNADER	-283 841 €	-177 857 €	0 €	-177 857 €	-374 488 €	-196 631 €	
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-4 200 €	-5 200 €	0 €	-5 200 €	-6 470 €	-1 270 €	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och förnödenheter	-279 641 €	-172 657 €	0 €	-172 657 €	-368 018 €	-195 361 €	
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	35 131 €	20 000 €	0 €	20 000 €	40 792 €	20 792 €	

TEKNINEN - TEKNISKA
Konevarikko – Maskindepän
Vastuuhenkilö: Maanrakennuspäällikkö
Ansvars person: Jordbyggnadschefen

Toiminta

Kone- ja kuljetuspalvelujen myynti.

Tavoitteet

Toimittaa kone- ja ajoneuvopalveluja yleisten alueiden kunnossapitoon ja rakentamiseen sekä muille kaupungin toimijoille kustannustehokkaasti ja turvallisesti. Ylläpitää koneet ja laitteet käyttäjilleen ja muulle toimintaympäristölle turvallisessa ja lain mukaisessa kunnossa. Koneisiin tullaan edelleen asentamaan työsuojeilun parantamiseksi mm. katvekameroida lisää. Tavoitteenaa on myös kehittää uusia kustannustehokkaita ja työtä nopeuttavia tai helpottavia menetelmiä syntyneen tarpeen mukaan. Konevarikko ylläpitää konekanan uusimisen tarvelistaa, jonka mukaan investointibudjettiin ehdotetaan työkoneita uusittavaksi. Yhtenä uusimisen hankintakriteerinä on myös päästöjen vähentäminen. Eriilisenä tavoitteenaa on hankkia tiehöylän ohjausautomatiikka, jonka avulla saadaan tarkka lopputulosta vähemmillä ylijokerroilla ja samalla saadaan myös dokumentointitieto lopputuloksesta. Tavoitteenaa on saada uudet varikkotilat mahdollisimman pian.

Tavoitteiden toteutuminen

Mitään ajoneuvoa tai työkonetta ei uusittu 2022. Kaikki tarvittavat katvekamerat on asennettu työkoneisiin. Tiehöylän aurausautomatiikkajärjestelmää ei ole vielä hankittu, vaan asiaan palataan myöhemmin. Konevarikon tilaongelma on edelleen ratkaisematta. Varikkohankkeesta on käytä neuvotteluista mutta asiaan on palaattava vuonna 2023.

ANALYysi TALOUSARVIOSTA

Konevarikko myy sisäisesti työkonepalveluja muille toimintayksiköille. Koneiden kuljettajat ja myös oma huoltohenkilöstö tulevat pääsääntöisesti niistä toimintayksiköistä, jotka vuokraavat konevarikon työkoneita. Isommat huollot ja korjaukset tehdään ulkopuolisissa korjaamoissa. Koneita käytetään omana työnä tehtäviin Hangon kaupungin investointihankkeisiin sekä erilaisiin kunnossapitotöihin.

Verksamhet

Försäljning av maskin- och transporttjänster.

Målsättningar

Att för underhåll och byggande av allmänna områden samt åt stadens övriga aktörer kostnadseffektivt och säkert leverera maskin- och fordonstjänster. Att underhålla maskiner och utrustning så att de är säkra för sina användare och den övriga verksamhetsmiljön och motsvarar vad som stadgas i lagstiftningen. För att förbättra arbetsäkerheten kommer fortfarande flera dödvinkelkameror att installeras på maskinerna. Målsättningen är också att enligt behov utveckla nya kostnadseffektiva metoder som försnabbar och underlättar manuellt arbete. Maskindepå upprätthåller för maskinparken en behovslista enligt vilken arbetsmaskiner i investeringsbudgeten förslås förnyas. Ett anskaffningskriterium vid förnyandet är minskande av utsläpp. En särskild målsättning är att investera väghyvels styrautomatik med vars hjälp man uppnår ett noggrannare slutresultat med färre överskridanden och samtidigt får man dokumenterad information om slutresultatet. Att snarast möjligt erhålla nya depåutrymmen.

Målens förverkligande

Inga fordon eller arbetsmaskiner förnyades 2022. Alla erforderliga gatukameror har monterats i arbetsmaskinerna. Väghyvelns automatiska plöjningssystem har inte införskaffats än, man återkommer till ärendet senare. Maskindepåns utrymmesproblem är fortfarande olöst. Det har förts förhandlingar om depåprojektet men man måste återkomma till ärendet 2023.

ANALYS ÖVER BUDGETEN

Maskindepå säljer internt arbetsmaskintjänster till övriga verksamhetsenheter. Maskinernas förare och även den egna servicepersonalen kommer huvudsakligen från de verksamhetsenheter som hyr maskindepåns arbetsmaskiner. Mer omfattande service och reparationser görs i externa reparationsverkstäder. Maskiner används för stadens investeringsprojekt som utförs som eget arbete samt för olika underhållsarbeten.

Toimintatuotot asettuvat nykyisellä konekannalla ja henkilökuntamäärellä työmääristä riippuen vuosittain noin tasolle 300 000 € ollen vuonna 2022 suuruudeltaan 339 000 €, noin 76 000 € budjetoitua suuremmat. Vastaavasti toimintakulut olivat noin 157 000 € budjetoitua suuremmat, jolloin konevarikon toimintakate oli noin 81 000 € budjetoitua heikompi.

Suurimmat toimintakulujen ylitykset aiheutuivat materiaalikustannuksista, yhteensä noin 150 000 €, joka pitää sisällään polttoainekulut, jotka ylittivät talousarvion noin 60 000 € ja energiakulut, jotka ylittivät talousarvion noin 12 000 €. Loppuvuodesta yksi kuorma-auto ja kauhakuormaja menivät rikki. Korjauskustannukset olivat töineen ja materiaaleineen yhteensä noin 64 000 €. Vuokrakustannukset ylittivät noin 7 000 €. Konevarikon henkilöstökulut olivat noin 3 000 budjetoitua pienemmät.

Med det nuvarande antalet maskiner och antalet anställda kommer driftsintäkterna att vara ca 300 000 € årligen och de uppgick till 339 000 € år 2022, ca 76 000 € mera än budgeterat. På motsvarande sätt var driftskostnaderna ca 157 000 € större än budgeterat, vilket gör maskindepåns rörelsemarginal ca 81 000 € sämre än budgeterat.

De största överskridandena av driftskostnaderna berodde på materialkostnader, totalt 150 000 €, vilka inkluderar bränslekostnaderna, som överskred budgeten med ca 60 000 € och energikostnaderna, som överstred budgeten med ca 12 000 €. I slutet av året gick en lastbil och frontlastaren sönder. Reparationskostnader inklusive arbete och material uppgick till totalt ca 64 000 €. Hyreskostnaderna överskreds med ca 7 000 €. Maskindepåns personalkostnader var ca 3 000 € lägre än budgeterat.

Konevarikko - Maskindepån

	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TP-BS 2022
Henkilökunta - Personal	0,5	0,5	0,5
Suoritteet - Prestationer			
Laskutetut konetyö- ja ajoneuvotunnit yhteensä / vuosi h -	16 402	>20 000	17 657
Fakturerade maskinarbetstimmrar och fordonstimmrar tillsammans/år h			
Laskutetut työtunnit/ajoneuvo/kk keskimäärin -	46	>60	51
Fakturerade arbetsstimmrar/fordon/mån i snitt			
Mittarit - Mätare			
Ajoneuvokohtainen käyttöaste keskimäärin % -	25	>40	33
Fordonens användningsgrad i genomsnitt %			

Konevarikko - Maskindepån	106500	TP-BS 2021	TA-BU 2022	TA-muutos BU-ändring	TA yht BU sml	TP BS 2022	Poikkeama Avvikelse
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETENS INTÄKTER	299 496 €	263 051 €	0 €	263 051 €	338 782 €	75 731 €	
Myyntituotot - Försäljningsintäkter	298 892 €	257 051 €	0 €	257 051 €	338 782 €	81 731 €	
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	605 €	6 000 €	0 €	6 000 €	0 €	-6 000 €	
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETENS KOSTNADER	-349 656 €	-275 374 €	0 €	-275 374 €	-432 206 €	-156 832 €	
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-10 368 €	-13 324 €	0 €	-13 324 €	-9 874 €	3 449 €	
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-97 899 €	-82 000 €	0 €	-82 000 €	-84 794 €	-2 794 €	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och förnödenheter	-172 792 €	-123 050 €	0 €	-123 050 €	-272 909 €	-149 859 €	
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-68 597 €	-57 000 €	0 €	-57 000 €	-64 628 €	-7 628 €	
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBDRAG	-50 159 €	-12 323 €	0 €	-12 323 €	-93 423 €	-81 100 €	

Yhteenveto talousarvion toteutumisvertailusta – Sammandrag av budgetens förverkligande

	Sitov. Bindn N/B	TA - BU 2022	TA-muutos BU-ändr	TA - BU 31.12.2022	Toteutuma Utfall 2022	Poikkeama Diff	Käyttö % Anv. %
KÄYTTÖTALOUSOSA - DRIFTSEKONOMIDEL							
Vaalit - Val	N	-34 524	0	-34 524	149	34 673	0
Tilintarkastus - Revision	N	-53 500	0	-53 500	-52 264	1 236	98
Keskushallinto - Centralförvaltning	N	-1 546 063	800 000	-746 063	-1 163 653	-417 590	156
Talousosasto - Ekonomivardelningen	N	-1 418 237	0	-1 418 237	-1 392 380	25 857	98
Henkilöstösasto - Personalavdelningen	N	-1 639 211	-250 000	-1 889 211	-1 768 351	120 860	94
Eteläkärjen ympäristöterveystoimi - Sydspetsens miljöhälsoskydd	N	-150 126	0	-150 126	-96 673	53 453	64
Vahingonkorvaukset - Skadersättningar	N	-4 841 661	550 000	-4 291 661	-4 482 704	-191 043	100
Yleishallinto - Allmän förvaltning							
Iäkkäiden palvelukeskus - Äldrevårdstjänster	N	-7 962 335	0	-7 962 335	-8 465 732	-503 397	106
Sosiaalipalvelut - Socialvårdstjänster	N	-7 562 776	-400 000	-7 962 776	-8 194 594	-231 818	103
Terveyspalvelut - Hälssovårdstjänster	N	-19 543 412	0	-19 543 412	-20 585 737	-1 042 325	105
Hallinto- ja tukipalvelut - Administration och stödtjänster	N	-192 828	0	-192 828	-177 828	15 000	92
Perusturva - Grundtryggheten							
Sivistystoimen hallinto - Administration inom bildningsväsendet	N	-568 453	0	-568 453	-499 709	68 744	88
Peruskoulut - Grundskolor	N	-6 785 337	0	-6 785 337	-6 978 711	-193 374	103
Lukiot - Gymnasier	N	-1 619 462	0	-1 619 462	-1 550 440	69 022	96
Liikuntatoimi - Idrottsväsendet	N	-560 295	0	-560 295	-576 654	-16 359	103
Nuorisotoimi - Ungdomsväsendet	N	-365 166	0	-365 166	-376 817	-11 651	103
Varhaiskasvatus - Småbarnspedagogik	N	-3 905 163	0	-3 905 163	-3 686 375	218 788	94
Sivistystoimi - Bildningsväsendet							
N	-13 803 876	0	-13 803 876	-13 668 706	135 170	99	
Kulttuuritoiminta - Kulturverksamhet	N	-225 839	0	-225 839	-247 353	-21 514	110
Kirjastotoiminta - Biblioteksverksamhet	N	-660 189	0	-660 189	-678 855	-18 666	103
Museotoiminta - Museiverksamhet	N	-242 627	0	-242 627	-277 457	-34 830	114
Kansalainstytemi - Medborgarverksamhet	N	-269 924	0	-269 924	-279 642	-9 718	104
Kulttuuritoimi - Kulturväsendet							
N	-1 398 579	0	-1 398 579	-1 483 308	-84 729	106	
Rakennustarkastus - Byggnadstillsyn	N	-126 368	0	-126 368	-24 663	101 705	20
Ympäristönsuojelu - Miljövård	N	-135 296	0	-135 296	-133 561	1 735	99
Maankäyttö - Markanvändningen	N	2 259 719	0	2 259 719	2 698 880	439 161	119
Ympäristö - Miljö							
N	1 998 055	0	1 998 055	2 540 656	542 601	127	
Tekninen hallinto - Teknisk förvaltning	N	-128 023	0	-128 023	-134 109	-6 086	105
Kuntateknikka - Kommunalteknik	N	-1 756 064	-340 000	-2 096 064	-2 073 672	22 392	99
Sisäisten palvelujen yksikkö	N	-462 942	0	-462 942	-548 447	-85 505	118
Keskusvarasto-Centraallagret	N	20 000	0	20 000	40 792	20 792	204
Konevarikko-Maskindepå	N	-12 323	0	-12 323	-93 423	-81 100	758
Tekninen - Tekniska							
N	-2 339 352	-340 000	-2 679 352	-2 808 859	-129 507	105	
YHTEENSA		-55 646 764	-190 000	-55 836 764	-57 326 812	-1 490 048	103
Hangon Vesi liikelaitos - Affarsverket Hangö vatten	N	1 694 436	0	1 694 436	1 578 631	-115 805	93
Koko kaupunki - Hela staden							
N	-53 952 328	-190 000	-54 142 328	-55 748 182	-1 605 852	103	

TILINPÄÄTÖS 2022

BOKSLUT 2022

Sitov. Bindn N/B	Määrärahat/menot - Anslag/utgifter					Tuloarviot - Beräknade inkomster					Netto			
	TA - BU 2022	TA-muutos BU-ändr	TA - BU 31.12.2022	Toteutuma Utfall 2022	Poikkeama Diff	TA - BU 2022	TA-muutos BU-ändr	TA - BU 31.12.2022	Toteutuma Utfall 2022	Poikkeama Diff	TA - BU 2022	Toteutuma Utfall 2022	Poikkeama Diff	
TULOSLASKELMAOSA - RESULTATRÄKNINGSDSEL														
Verotulot - Skatteintäkter	B					40 781 000	2 989 000	43 770 000	43 720 505	-49 495	43 770 000	43 720 505	100 %	
Valtionosuudet - Statsandelar	B					15 433 277	181 037	15 614 314	15 557 410	-56 904	15 614 314	15 557 410	100 %	
Korkotulot - Ranteintäkter	B					1 780 000		1 780 000	1 876 724	96 724	1 780 000	1 876 724	105 %	
Muut rahoitustulot - Övriga finansiella intäkter	B					819 442		819 442	833 897	14 455	819 442	833 897	102 %	
Korkokulut - Ranteutgifter	B	-544 000		-544 000	-435 276	108 724					-544 000	-435 276	80 %	
Muut rahoituskulut - Övriga finansiella utgifter	B	-3 000		-3 000	-12 161	-9 161					-3 000	-12 161	>200 %	
Poistoeronmuutos - Avskrivningsdifferens							4 430		4 430	4 428	-2	4 430	4 428	100 %
Hangon vesi - liikelaitos / Affärsvetket Hangö vatten	N	-189 442		-189 442	-271 706	-82 264				7 906	7 906			
YHTEENSA - TOTALT		-736 442	0	-736 442	-719 143	17 299	58 818 149	3 170 037	61 988 186	62 000 870	12 684	61 251 744	61 281 727	100 %
INVESTOINTIOSA - INVESTERINGSDEL														
Rakennukset - Byggnader												-770 000	-426 529	55 %
Sivistystoimi - Bildningsväsendet	B	-770 000		-770 000	-426 529	343 471						-535 000	-440 682	82 %
Perusturva - Grundtrygheten	B	-535 000		-535 000	-440 682	94 318						-305 000	-177 086	58 %
Sis.palv.rak - Intern.serice byggnader	B	-305 000		-305 000	-177 086	127 914								
Muut - Övriga														
Kadut ja liikennealueet - Gator och trafikområden	B	-820 000	-250 000	-1 070 000	-1 129 705	-59 705						-1 070 000	-1 129 705	106 %
Kulttuuritoimi - Kulttväsendet	B		-28 500	-28 500	-26 500	2 000						-28 500	-26 500	93 %
Liikuntatoimi - idrottväsendet	B	-50 000		-50 000	-43 395	6 605						-50 000	-43 395	87 %
Kalustohankinnat - Inventarieanskaffningar	B	-80 000		-80 000	-32 306	47 694						-80 000	-32 306	40 %
Kiinteistöt osto ja myynti - Köp och försäljning av fastigheter	B	-230 000	-120 000	-350 000	-110 207	239 793	10 000		10 000	59 581	49 581	-340 000	-50 626	15 %
Osakeet - Aktier	B									4 500	4 500		4 500	0 %
Rahoitusosuudet - Finansieringsandelar	B													
YHTEENSA - TOTALT		-2 790 000	-398 500	-3 188 500	-2 386 411	802 090	10 000	0	10 000	64 081	54 081	-3 178 500	-2 322 329	73 %
Vesi-ja viemäriverkosto - Vatten- och avloppsnät	N	-1 100 000	0	-1 100 000	-1 103 586	-3 586		0	0	0	20 000	20 000		
RAHOITUSOSA - FINANSIERINGSDEL														
Antolainan muutokset - Förändringar i utlåning														
Lisäykset - Ökningar							-422 834	-422 834					-422 834	0 %
Vähennykset - Minskningar													654 082	0 %
Lainakannan muutokset - Förändringar i lånestocken														
Pitkäikaisten lainojen lisäys - Ökning i långfristiga lån														
Pitkäikaisten lainojen vähennys - Minskning i långfristiga lån		-5 883 332		-5 883 332	-5 883 332	0	5 638 383	-2 581 537	3 056 846	0	-3 056 846	3 056 846		0 %
Lyhytaikaisten lainojen muutos - Förändring i kortfristiga lån							-1 000 000	-1 000 000				-5 883 332	-5 883 332	100 %
YHTEENSA - TOTALT		-5 883 332	0	-5 883 332	-7 306 166	-1 422 834	5 638 383	-2 581 537	3 056 846	654 082	-2 402 764	-2 826 486	-6 652 084	>200 %
Vesi-ja viemäriverkosto - Vatten- och avloppsnät													-217 202	

N=sitouvuus nettomaäräraha/-tuloarvio, B=bruttomaäräraha/-tuloarvio

Talousarvion tuloslaskelman toteutumisvertailu – Förverkligandet av budgetens resultaträkning

Ulkoinen/Sisäinen - Extern/Intern	TA - Budget muutos - ändring	TA - Budget muutettu - ändrad	TP - Toteutuma BS - Utfall	Poikkeama Avvikelse	-%	
Myyntituotot - Försäljningsintäkter	8 618 209	8 618 209	8 969 018	350 809	3,9 %	
Maksutuotot - Avgiftsintäkter	2 933 581	2 933 581	2 971 713	38 132	1,3 %	
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	1 041 522	1 041 522	2 308 043	1 266 521	54,9 %	
Muut tuotot - Övriga intäkter	<u>9 454 515</u>	<u>900 000</u>	<u>10 354 515</u>	<u>9 995 415</u>	<u>-359 100</u> -3,6 %	
Toimintatuotot - Verksamhetens intäkter	22 047 827	900 000	22 947 827	24 244 189	1 296 362 5,3 %	
Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk	335 000	335 000	274 562	-60 438	-22,0 %	
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-31 643 623	-31 643 623	-31 544 050	99 573	-0,3 %	
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-31 925 691	-865 000	-32 790 691	-2 085 438	6,0 %	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-5 570 250	-225 000	-5 795 250	-6 457 828	-662 578 10,3 %	
Avustukset muille- Understöd till övriga	-2 186 881	-2 186 881	-2 119 525	67 356	-3,2 %	
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-5 008 710	-5 008 710	-5 269 401	-260 691	4,9 %	
Toimintakulut - Verksamhetens kostnader	-76 335 155	-1 090 000	-77 425 155	-80 266 933	-2 841 778 3,5 %	
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-53 952 328	-190 000	-54 142 328	-55 748 182	-1 605 854 2,9 %	
Verotulot - Skatteinkomster	40 781 000	2 989 000	43 770 000	-49 495	-0,1 %	
Valtionosuudet - Statsandelar	15 433 277	181 037	15 614 314	-56 904	-0,4 %	
Korkotulot multa - Ränteinkomster från övriga	1 750 000	1 750 000	1 764 527	14 527	0,8 %	
Korkotulot liikelaitoksilta - Ränteinkomster från affärsverk	30 000	30 000	112 247	82 247	73,3 %	
Muut rahoitustulot multa - Övriga finansiella intäkter från övriga	660 000	660 000	682 310	22 310	3,3 %	
Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta - Ersättning för grundkapitalet från affärsverk	159 442	159 442	159 442	0	0 %	
Korkomenot - Ränteutgifter	-574 000	-574 000	-547 524	26 476	-4,8 %	
Muut rahoitusmenot - Övriga finansiella utgifter	-162 442	-162 442	-171 620	-9 178	5,3 %	
Rahoitustulot ja-menot - Finansiella inkomster och utgifter	1 863 000	0	1 863 000	136 382	6,8 %	
VUOSIKATE - ÅRSBIDRAG	4 124 949	2 980 037	7 104 986	5 529 115	-1 575 871 -28,5 %	
Poistot ja arvonalentumiset - Avskrivningar och nedskrivningar	-3 500 000	-3 500 000	-3 366 628	133 372	-4,0 %	
TILIKAUDEN TULOS - RÄKENSKAPS PERIODENS RESULTAT	624 949	2 980 037	3 604 986	2 162 487	-1 442 499 -66,7 %	
Poistoeron muutos - Förändring av avskr.diff. (Lis/Ökn (-) väh/minskn (+))	4 430		4 430	4 428	-2	0,0 %
Varausten lis/väh - Förändring i reservering (Lis/Ökn (-) väh/minskn (+))				-2 000 000		
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ - RÄKENSKAPS PERIODENS ÖVER-/UNDERSKOTT	629 379	2 980 037	3 609 416	166 916	-1 442 501	-864,2 %

VEROTULOJEN ERITTELY - SPECIFIKATION AV SKATTEINKOMISTERNA

	Talousarvio Budget 2022	Ta-muutos Bu-ändring 2022	TA-muutettu BU ändrad 2022	Tilinpäätös Bokslut 2022	Poikkeama Avvikelse
Verotulot - Skatteintäkter					
Tulovero - Inkomstskatt	34 830 000	559 000	35 389 000	35 337 811	-51 189
Osuus yhteisöveron tuotosta - Samfundsskatt	3 163 000	2 228 000	5 391 000	5 408 174	17 174
Kiinteistövero - Fastighetsskatt	2 788 000	202 000	2 990 000	2 974 520	-15 480
Yhteensä - Sammanlagt	40 781 000	2 989 000	43 770 000	43 720 505	-49 495
	Tuloveroprosentti Inkomstskattesats			Kiinteistöveroprosentti Fastighetsskattesats	
				Yleinen - Allmä Vakituinen asunto Stadigvarande bostad	
	2018	21,75		1,50	0,45
	2019	21,75		1,50	0,45
	2020	21,75		1,60	0,45
	2021	21,75		1,60	0,45
	2022	21,75		1,60	0,45

Valtionosuksien ja verotulomenetysten korvaus erittely
Specifikation av statsandelar och kompensation för förlorade skatteinkomster

	Talousarvio Budget 2022	Ta-muutos Bu-ändring 2022	Talousarvio Budget 2022	Tilinpäätös Bokslut 2022	Poikkeama Avvikelse
Valtionosuudet - Statsandelar					
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus sis.tasaus Statsandel för kommunal basservice inkl.utjämning	12 124 979	-42 112	12 082 867	12 082 869	2
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet Övriga statsandelar för undervisnings- och kulturverksamhet	-614 251	131 318	-482 933	-539 833	-56 900
Verotulomenetysten korvaus Ersättning för skattebortfall	3 922 549	91 831	4 014 380	4 014 374	-6
Yhteensä - Sammanlagt	15 433 277	181 037	15 614 314	15 557 410	-56 904

Investointien toteutuminen – Investeringarnas utfall

SITOVUUSTASO	TA - BU 2022	Ta-muutos Bu-ändring	TA muuttettu Bu ändrad	Käyttö Användning	Jäljellä Återstod
BINDNINGSNIVÅ					
MENOT - UTGIFTER					
Kuntateknikka-Kommunalteknik					
Kadut, liikennealueet ja venesatamat - Gator, trafikområden och båthamnar	-820 000	-250 000	-1 070 000	-1 129 705	-59 705
	-820 000	-250 000	-1 070 000	-1 129 705	-59 705
Rakennukset - Byggnader					0
Sivistystoimen rakennukset - Bildningsväsendets byggnader	-770 000		-770 000	-426 529	343 471
Perusturvatoimen rakennukset - Grundtrygghetsväsendets byggnader	-535 000		-535 000	-440 682	94 318
Sisäisten palvelujen rakennukset - Intern service byggnader	-305 000		-305 000	-177 086	127 914
	-1 610 000	0	-1 610 000	-1 044 298	565 702
Kultturitoimi - Kulturväsendet		-28 500	-28 500	-26 500	2 000
Liikuntatoimi - Idrottsväsendet	-50 000		-50 000	-43 395	6 605
Muut investoinnit - Övriga investeringar					
Kalustohankinnat sisäiset palvelut - Inventarieanskaffning intern service	-40 000		-40 000	-32 306	7 694
Kiinteistöjen osto konevarikko . Inköp av fastighet maskindepän	-180 000	-120 000	-300 000		300 000
Maa-alueiden osto - Inköp av markområden	-50 000		-50 000	-110 207	-60 207
Sähköautojenlatauspisteet - Elbilarnas laddningstationer	-40 000		-40 000		40 000
	-310 000	-120 000	-430 000	-142 513	-52 513
Kaupungin investointimenot - Stadens investeringsutgifter	-2 790 000	-398 500	-3 188 500	-2 386 411	802 089
Hangon Veden investointimenot - Hangö Vattens investeringsutgifter	-1 100 000		-1 100 000	-1 103 586	-3 586
INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ	-3 890 000	-398 500	-4 288 500	-3 489 997	798 503
INVESTERINGSUTGIFTER SAMMANLAGT					
Hangon Vesi avustus - Hangö vatten understöd				20 000	20 000
TULOT - INKOMSTER					
Kiinteistöjen myynti (kirjanpitoarvo) - Försäljning av fastigheter (bokföringsvärde)	10 000		10 000	59 581	49 581
Osakkeet myynti (tappio) - Aktier försäljning (förlust)				-4 500	-4 500
INVESTOINTITULOT YHTEENSÄ	10 000	0	10 000	55 081	45 081
INVESTERINGSINKOMSTER SAMMANLAGT					
NETTO	-3 880 000	-398 500	-4 278 500	-3 414 915	863 585

INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU - FÖRVERKLIGANDET AV INVESTERINGSDELEN

INVESTOINTIHANKE INVESTERINGSOBJEKT	Toteuma Utfall 2021	Ta - Bu 2022	TA-muutos BU-ändring	TA - BU 31.12.2022	Toteuma Utfall 2022	Poikkeama Diff	TA - BU %
Liikenneväylien uudisrakentaminen - Nybyggnad av trafikleder	-403 052	-200 000		-200 000	-115 411	84 589	58 %
Liikenneväylien perusparannus - Grundförbättringar av trafikleder	-139 028	-170 000		-170 000	-148 308	21 692	87 %
Liikenneturvallisuus - Trafiksäkerhet	-4 177	-5 000		-5 000	-2 344	2 656	47 %
Asfaltointi/Muut pinnointeet - Asfaltering/Ovrig ytbeläggning	-108 369	-50 000	-200 000	-250 000	-365 672	-115 672	146 %
Hulevesi - Dagvatten	-160 221	-20 000	-80 000	-100 000	-132 827	-32 827	133 %
Venesatamat - Båthamnar	-45 742	-40 000	-40 000	-80 000	-49 489	30 511	62 %
Katuvalaistus - Gatubelysning	-8 636	-50 000		-50 000	0	50 000	0 %
Koverhar kaatopaikka - Koverhar avstjälpningsplats	0	-200 000	165 000	-35 000	-22 145	12 855	63 %
Asfaltin ja betonin vastaanottoapaikka - Mottagningsplats för asfalt och betong	-237 510	-70 000	-80 000	-150 000	-278 509	-128 509	186 %
Muut - Övrigt	-21 290	-15 000	-15 000	-30 000	-15 000	15 000	50 %
Muut infratyöt - Öriga infra-arbeten	-267 436	-335 000	70 000	-265 000	-315 654	-50 654	119 %
0							
Kadut /liikennealueet - Gator/trafikområden	-1 128 025	-820 000	-250 000	-1 070 000	-1 129 705	-59 705	106 %
Ruotsinkielinen yläaste - Svenska högstadiet	0	-50 000		-50 000	-17 065	32 935	34 %
Ruotsinkielinen luki - Svenska gymnasiet	0	-40 000		-40 000	40 000	0	0 %
Hangöbyskola - Hangonkylän koulu	-174 961	-120 000		-120 000	-120 197	-197	100 %
Lappohjan koulu - Lappvik skolan		-40 000		-40 000	-15 608	24 392	39 %
Urheilutalo - Idrottshuset	-37 366	-30 000		-30 000	-1 297	28 704	4 %
Keskuskoulu - Centralskolan	-270 764	-240 000		-240 000	-27 219	212 781	11 %
Haagapuiston koulu - Hagapark skolan	-260 724	-200 000		-200 000	-237 121	-37 121	119 %
Cuplis	-6 400	-20 000		-20 000	-7 100	12 900	36 %
Hanko pohjoisen päiväkoti - Hango Norra daghem		-30 000		-30 000	.924	29 076	3 %
Sivistystoimen rakennukset - Bildningsväsendets byggnader	-750 215	-770 000	0	-770 000	-426 529	343 471	55 %
Palvelutalo Astrea - Servicehuset Astrea	-32 711	-85 000		-85 000	-5 007	79 993	6 %
Terveyskeskus - Hälsovårdscentral	-92 097	-400 000		-400 000	-400 000	0	100 %
Norrberga	-49 031	-50 000		-50 000	-35 675	14 325	71 %
Perusturvatoimen rakennukset - Grundtrygghetsväsendets byggnader	-173 839	-535 000	0	-535 000	-440 682	94 318	82 %
Keksi - Kexen	-14 328	0		0	0	0	
Kaupungintalo - Stadshuset	0	-125 000		-125 000	-49 152	75 848	39 %
Pelastuslaitos - Räddningsverket	-10 889	-90 000		-90 000	-74 683	15 317	83 %
Kiinteistöhuollon automatisointi - Automatisering av fastighetsservicen	-19 291	-30 000		-30 000	-17 781	12 219	59 %
Casinon saneeraustyöt - Casino saneringsarbeten		-30 000		-30 000	-14 443	15 557	48 %
Keittiö - Kök		-30 000		-30 000	-21 027	8 973	70 %
Teknisen toimen rakennukset - Tekniska verkets byggnader	-44 508	-305 000	0	-305 000	-177 086	127 914	58 %
Hyppytomin sähköliittymä - Hopptornets elanslutning		-20 000		-20 000	20 000	0	0 %
Mårsan valaisimien uusiminen - Föryande av belysningen på Mårsan		-30 000		-30 000	-43 395	-13 395	145 %
Liikuntatoimi - Idrottsväsendet	0	-50 000		-50 000	-43 395	6 605	87 %
Kultturitoimen investoinnit - Kulturvedsäsendets investeringar	0	0	-28 500	-28 500	-26 500	2 000	93 %
Sisäisen palvelun kalusto - Intern service utrustning		-40 000		-40 000	-32 306	7 694	81 %
Kiinteistöjen osto, konevarikko - Inköp av fastighet, maskindepån	-105 600	-180 000	-120 000	-300 000	0	300 000	0 %
Osakkeet/ja osuudet - Aktier och andelar	-22			0	0	0	
Sähkoautojen latauspisteet - Laddningstationer för elbilar		-40 000		-40 000	0	40 000	0 %
Maa-alueet - Markområden		-50 000	0	-50 000	-110 207	-60 207	220 %
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ - KOSTNADER TOTALT	-2 202 209	-2 790 000	-398 500	-3 188 500	-2 386 410	802 090	75 %
TULOT - INKOMSTER							
Tonttien tasearvo - Balansvärde på tomter	15 551	10 000		10 000	59 581	49 581	596 %
Myntivoitot - Försäljningsvinster	1 449 717	0	900 000	900 000	1 088 863	188 863	121 %
Tonttien myynti - Försäljning av tomter	1 465 268	10 000	900 000	910 000	1 148 444	238 444	126 %
Rakennusten tasearvo - Balansvärde på byggnader							
Myntivoitot - Försäljningsvinster	0				28 371	28 371	
Rakennusten myynti - Försäljning av byggnader	0				28 371	28 371	
Koneet ja laitteet tasearvo - Balansvärde maskiner och inventarier							
Myntivoitot - Försäljningsvinster	8 951				2 419	2 419	
Koneet ja laitteet myynti - Försäljning av maskiner och inventarier	8 951				2 419	2 419	
Osakkeiden tasearvo - Balansvärde på aktier	0				4 500	4 500	
Myntitappiot - Försäljningsförluster	0				-4 500	-4 500	
Osakkeet - Aktier	0				0	0	
TULOT YHTEENSÄ - INKOMSTER TOTALT	1 474 219	10 000	900 000	910 000	1 179 235	269 235	130 %
MENOT YHTEENSÄ-UTGIFTER TOTALT	-2 202 209	-2 790 000	-398 500	-3 188 500	-2 386 410	802 090	75 %
TULOT YHTEENSÄ - INKOMSTER TOTALT	1 474 219	10 000	900 000	910 000	1 179 235	269 235	130 %
Myntivoitot - Försäljningsvinster	1 458 668				1 119 653		
Myntitappio - försäljningsförlust					-4 500		

Kuntatekniikan investointit 2022 – Kommunteknik investeringar 2022

Liikennevälien uudisrakennus ja perusparannus – Nybygge och grundförbättring av trafikleder

1/2 Furuvik III:n asuntoalueen laajennus

Toimenpide:

Asuinalueen uuden infran rakentaminen.

Tilanne vuoden lopussa:

Työt aloitettu Variksenmarjakujan ja Mustikkatien osalta.

Kuningatarvuori

Toimenpide:

Asfaltointi, katuvalaistus ja muut infratyöt

Tilanne vuoden lopussa:

Parkkipaikan valaistus tehty, työt jatkuvat.

Uusi rautatiesilta, Hanko pohjoinen

Toimenpide:

Uuden sillan rakentaminen ja tähän liittyvät työt.

Tilanne vuoden lopussa:

Luonnossuunnittelu käynnissä.

Kadermonkatu-Perämiehenkatu-Kapteeninkatu-Kapelisatamantie-Hirvikalliontie

Toimenpide:

Aluesaneeraus ja hulevesi.

Tilanne vuoden lopussa:

Perämiehenkatu on tehty ja osa Kadermonkadusta. Työt jatkuvat.

Nycanderinkatu

Toimenpide:

Viimeistelyöt tehtävä.

Tilanne vuoden lopussa:

Työt valmiina.

Lindönkatu

Toimenpide: Vesihuollon saneeraus, huleveden rakentaminen ja katurakenteen uusinta.

Tilanne vuoden lopussa:

Työt valmiina.

1/2 Furuvik III:s bostadsområdets utvidgning

Åtgärd:

Byggande av bostadsområdets nya infra.

Situation vid årets slut:

Arbetet påbörjat med Kråkbärsgränd och Blåbärsvägen.

Drottningberget

Åtgärd:

Asfaltering, gatubelysning och övrigt infrabygge.

Situation vid årets slut:

Parkeringsplatsens belysning har utförts, arbetet fortsätter.

Ny järnvägsbro, Hangö norra

Åtgärd:

Konstruktioner som inte hör till själva bron, såsom räcke, dränering och belysning.

Situation vid årets slut:

Skissplaneringen pågår.

Kadermogatan-Strymansgatan-Kaptensgatan-Kapelhamnsvägen-Älgbergsvägen

Åtgärd:

Områdessanering och dagvatten.

Situation vid årets slut:

Styrmansgatan är utförd och en del av Kadermogatan. Arbetet fortsätter.

Nycandergatan

Åtgärd:

Slutarbetet ska utföras.

Situation vid årets slut:

Arbetet är slutfört.

Lindögatan

Åtgärd: Sanering av vattenförsörjningen, dagvatten och förnyande av gatukonstruktionen.

Situation vid årets slut:

Arbetet är slutfört.

Liikenneväylien uudisrakennus ja perusparannus - Nybygge och grundförbättring av trafikleder				
	TA-BU 2022	Muutos Ändring	Muutettu Ändrad	Toteuma Utfall 2022
1/2 Furuvik III:n asuntoalueen laajennus 1/2 Furuvik III:s bostadsområdets utvidgning	100 000		100 000	57 332
Kuningatarvuori Drottningberg	100 000	-50 000	50 000	9 158
Uusi rautatien ylittävä silta, Hanko pohjoinen Nya Järnvägsbron, Hangö norra			0	35 275
Kadermonkatu-Perämiehenkatu-Kapteeninkatu- Kappelisatamantie-Hirvikalliontie Kadermogatan-Strymansgatan-Kaptensgatan- Kapelhamnsvägen-Ålgbergsvägen	150 000		150 000	111 614
Nycanderinkatu Nycandergatan	0		0	8 094
Lindönkatu Lindögatan	0		0	1 490
Tulevien hankkeiden kustannukset Kostnader för kommande projekt	20 000	50 000	70 000	40 757
Yhteensä - Totalt	370 000	0	370 000	263 719

Liikenneturvallisuus – Trafiksäkerhet

Ylinopeuksien vähentämistoimenpiteet ja liikenteen ohjaukset

Toimenpide:
Töitä toteutetaan liikenneturvallisuustyöryhmän taulukon mukaan.

Tilanne vuoden lopussa:
Työt jatkuvat.

Åtgärder för att minska på överhastigheter samt trafikstyrning

Åtgärd:
Arbeten utförs enligt tabellen från trafiksäkerhetsgruppen.

Situation vid årets slut:
Arbeten fortsätter.

Liikenneturvallisuus - Trafiksäkerhet				
	TA-BU 2022	Muutos Ändring	Muutettu Ändrad	Toteuma Utfall 2022
Ylinopeukseen vähentäminen ja liikenteenohjaus Åtgärder för hastighetssänkning och trafikstyrning	5 000		5 000	2 344
Yhteensä - Totalt	5 000	0	5 000	2 344

Asfaltointi – Asfalteringar

Toimenpide:
Asfaltointikohteet rakennusohjelman mukaan.

Tilanne vuoden lopussa:
Täktomin tie ja Korsmaninkatu on asfaltoitu ohjelman mukaisesti. Kappelisatamantie ja Esplanadi on asfaltoitu osittain.

Åtgärd:
Asfalteringsobjekt enligt byggnadsprogrammet.

Situation vid årets slut:
Täktomvägen och Korsmansgatan har asfalterats enligt programmet. Kapellhamnsvägen och Esplanaden har asfalterats delvis.

Asfaltointi - Asfalteringar				
	TA-BU 2022	Muutos Ändring	Muutettu Ändrad	Toteuma Utfall 2022
Asfaltointi Asfalteringar	50 000	200 000	250 000	365 673
Yhteensä - Totalt	50 000	200 000	250 000	365 673

Venesatamat – Båthamnar

Aisatekniikalla ja pojulla varustettujen laitureiden asentaminen peräpaalujen tilalle.

Toimenpide:
Hangonkylän satamassa vaihdetaan peräpaaluja aisoihin. Satamaan asennetaan valvontakameroida.

Tilanne vuoden lopussa:
Työt valmiina.

Installation av bryggor försedda med bommar och bojar istället för akterpålar.

Åtgärd:
Akterpålar byts ut mot bommar i Hangöby hamn. Övervakningskameror monteras i hamnen.

Situation vid årets slut:
Arbetena har utförts.

Venesatamat - Båthamnar				
	TA-BU 2022	Muutos Ändring	Muutettu Ändrad	Toteuma Utfall 2022
Aisojen asennus ja valvontakamerat Installation av bommar och övervakningskameror	40 000	40 000	80 000	49 489
Yhteensä - Totalt	40 000	40 000	80 000	49 489

Muut infra työt – Övriga infra-arbeten

Katuvalaistus

Toimenpide:
Katuvalaistuksen uusinta, pylväitä ja valaisimia vaihdetaan keskusta-alueella, Kulmakatu, Korkeavuorenkatu, Rantakatu ja Nycanderinkatu.

Tilanne vuoden lopussa:
Työt ei ole tehty.

Gatubelysning

Åtgärd:
Förnyande av gatubelysning, stolpar och armatur i centrum-området Vinkelgatan, Högbergsgatan, Strandgatan och Nycandergatan.

Situation vid årets slut:
Arbetet har inte utförts.

Leikkipuistojen optimointi ja välinehankinta

Toimenpide:

Hankitaan uusia välineitä Tiihtehtaan ja Haagapuiston leikkipuistoille.

Tilanne vuoden lopussa:

Pari leikkitelinettä on hankittu. Asennus suoritetaan 2023.

Asfaltin ja betonin vastaanottopaikka

Toimenpide:

Viimeistelyöt sekä asfaltointi suoritetaan vuonna 2022.

Tilanne vuoden lopussa:

Asfaltointi, aita- ja viimeistelyöt on tehty. Hanke on valmis.

Koverharin kaatopaikka

Toimenpide:

Suotovesilinjan rakentaminen ympäristöluvan mukaisesti.

Tilanne vuoden lopussa:

Suunnittelutyöt ovat käynnistyneet ja jatkuvat 2023.

Kameravalvonta Kirkkopuiston wc

Toimenpide:

WC-rakennus varustetaan kameravalvonnalla.

Tilanne vuoden lopussa:

Työt on suoritettu.

Optimering av lekparkar och utrustningsanskaffning

Åtgärd:

Anskaffas ny utrustning till lekplatserna i Tegelbruket och Hagaparken.

Situation vid årets slut:

Ett par lekställningar har anskaffats. Monteringen sker 2023.

Mottagningsplats för asfalt och betong

Åtgärd:

Markarbeten utförda, asfaltering och färdigställande år 2022.

Situation vid årets slut:

Asfalteringen, staket- och slutarbeten har utförts. Projektet är klart.

Avstjälpningsplatsen i Koverhar

Åtgärd:

Konstruktion av lakvattenlinje i enlighet med miljötillståndet.

Situation vid årets slut:

Planeringsarbetet har påbörjats och fortsätter 2023.

Kyrkparkens WC, kameraövervakning

Åtgärd:

Toalettbryggnaden förses med övervakningskamera.

Situation vid årets slut:

Arbetet har utförts.

	TA-BU 2022	Muutos Ändring	Muutettu Ändrad	Toteuma Utfall 2022
Katuvalaistus Gatubelysning	50 000		50 000	0
Optimering av lekparkar och utrustning Leikkipuistojen optimointi ja välinehankinta	15 000		15 000	15 000
Asfaltin ja betonin vastaanottopaikka Mottagningsplats för asfalt och betong	70 000	80 000	150 000	278 509
Koverharin kaatopaikka Avstjälpinen i Koverhar	200 000	-165 000	35 000	22 145
Kirkkopuiston WC, kameravalvonta Kyrkparkens WC, kameraövervakning		15 000	15 000	0
Yhteensä - Totalt	335 000	-70 000	265 000	315 654

Hulevesi – Dagvatten

Sadevesijärjestelmän rakentaminen

Toimenpide:

Hulevesijärjestelmät rakennetaan kapasiteettimallinnuksen loppuraportin mukaan. Suunnitteilla on Pitkäkatun, Rajatien, Oltermanninkadun, Kadermokadun-Perämiehenkadun, Raaseporinkadun ja Tornikadun-Oikkokadun hulevesiviemärijärjestelmät.

Tilanne vuoden lopussa:

Perämiehenkatu on tehty ja osa Kadermokadusta. Muiden katujen suunnittelutyöt ovat käynnissä ja ne jatkuvat 2023.

Konstruktion av dagvattensystem

Åtgärd:

Dagvattensystemen byggs enligt den slutliga rapporten om kapacitetsmodellering. Dagvattensystem planeras för Långgatan, Råvägen, Oldermansgatan, Kadermogatan-Styrmansgatan, Raseborgsgatan och Torngatan-Genvägen.

Situation vid årets slut:

Styrmansgatan har utförts och en del av Kadermogatan. De övriga gatornas planeringsarbeten pågår och de fortsätter 2023.

Hulevesi - Dagvatten				
	TA-BU 2022	Muutos Ändring	Muutettu Ändrad	Toteuma Utfall 2022
Sadevesijärjestelmien rakentaminen Konstruktion av dagvattensystem	20 000	80 000	100 000	12863
Pitkäkatu Långgatan	0	0	0	44 466
Rajatie Gränsvägen	0	0	0	22 300
Kadermonkatu- Perämiehenkatu Kadermogatan - Styrmansgatan	0	0	0	34 351
Oltermanninkatu Oldermansgatan	0	0	0	18 848
Yhteensä - Totalt	20 000	80 000	100 000	132 827

Rakennukset ja rakennelmat – Byggnader och övriga konstruktioner

Rakennukset ja muut rakennelmat

Kohteiden määrärahajakauma on muutettu vuoden aikana erillisillä päätöksillä.

Investointitoiden toteuma ja analysointi on tehty ryhmittäin seuraavasti:

Sivistystoimen rakennukset:

- Haagapuiston koulussa varustettiin luokktilojia puuttuvilla kalusteilla. Lisäksi laatoitettiin sisäpiha kokonaisuudessaan. Kustannukset olivat yhteensä noin 237 000 €. Määrärahat ylitteivät noin 37 000 €.
- Keskuskoulussa suoritettiin julkisivukorjaustoitä. Korjausrakentamisen suunnittelua jatkettiin. Kahden salin lattiat uusitaan 2023. Kokonaikustannukset vuonna 2022 olivat noin 27 000 €.

Byggnader och övriga konstruktioner

Objektens anslagsfördelning har ändrats med skilda beslut under året.

Förverkligandet och analysen för investeringsarbetena har gjorts gruppvis enligt följande:

Bildningsväsendets byggnader:

- I Hagapark skolan försågs klassrum med inredningar, som saknats. Dessutom plattlades innergården i sin helhet. Kostnaderna blev totalt ca 237 000 €. Anslaget överskreds med ca 37 000 €.
- I Centralskolan utfördes fasadreparationsarbeten. Reparationsarbetets planering fortsatte. Två salars golv förnyas 2023. Totalkostnaderna 2022 blev ca 27 000 €.

- Cupliksessa jatkettiin valaisinvaihtotyöt. Kustannukset olivat 7 100 €. Työt jatkuvat 2023.
- Hangonkylän koulun länsipuolen ikkunat sekä voimistelusalin ikkunat uusittiin. Hangöby skolanin ulko-ovet uusittiin. Kustannukset koulujen korjaustoista olivat yhteensä 120 000 €.
- Lappohjan koulun piha asfaltoitiin noin 16 000 €:lla.
- Ruotsinkielisen lukion julkisivukorjaukset aloitettiin. Kustannukset olivat noin 17 000 €.
- Sivistystoimen määrärahat olivat 770 000 €. Käyttö oli noin 427 000 €, joten kokonaismääräraha ei ylittyt.

Perustoimen rakennukset:

- Norrbergen asuntojen peruskorjaus jatkui 2022. Keväällä valmistui yksi asunto ja loppusyksystä aloitettiin toisen asunnon korjaustyöt. Asunto valmistuu helmikuussa 2023. Kustannukset 2022 olivat noin 35 700 €.
- Terveyskeskuksen itäsiiven entisten leikkaustilojen ja keittiön suunnittelu jatkui. Urakka-asiakirjat valmistuvat helmikuussa 2023. Vuodeosaston vesikatto- ja julkisivukorjaus valmistui tammikuussa 2023. Uusi kiinteistövalvontajärjestelmä on otettu käyttöön. Kokonaiskustannukset vuonna 2022 oli noin 506 000 €. Vakuutuskorvausella on maksettu noin 106 000 € vuoden 2022 kustannuksista.

Sisäisten palveluiden rakennukset:

- Paloasemalla suoritettiin sokkelin korjaustyöt. Kustannukset olivat noin 75 000 €.
- Kaupungintalon korjaussuunnittelu jatkui. Museon toimistotilojen sisäilmaongelmista johtuvat korjaustyöt aloitettiin. Kaupungintalon kustannukset olivat yhteensä noin 49 000 €.
- Keittiolaitteita ja -koneita uusittiin 21 000 €:lla.
- Siivousyksikölle hankittiin uusi sähkökäytöinen pakettiauto, jonka hinta oli noin 32 000 €.
-

- I Cuplis forsatte armaturbytet. Kostnaderna var 7 100 €. Arbetet fortsätter 2023.
- Västra sidans fönster samt gymnastiksalsens fönster förnyades i Hangonkylän koulu. Hangöby skolans ytterdörrar förnyades. Kostnaderna för skolornas reparationsarbeten blev totalt ca 120 000 €.
- Lappohjan koulus gård asfalterades för ca 16 000 €.
- Svenska gymnasiets fasadreparationer påbörjades. Kostnaderna blev ca 17 000 €.
- Bildningsväsendet anslag uppgick till 770 000 €. Helslutsanslaget överskreds inte eftersom användningen uppgick till ca 427 000 €.

Grundtrygghetens byggnader:

- Grundreparationen av bostäder i Norrberga fortsatte 2022. På våren blev en bostad klar och i slutet av hösten påbörjades arbete med en andra bostad. Bostaden blir klar i februari 2023. Kostnaderna 2022 blev ca 35 700 €.
- I Hälsovårdscentralen fortsatte planeringen av de före detta operationssalarna och köket. Entreprenadhandlingarna blir färdiga i februari 2023. Reparationen av bädavdelningens vattentak och fasad blev färdig i januari 2023. Ett nytt fastighetsövervakningssystem togs i bruk. Totalkostnaderna för år 2022 blev ca 506 000 €. Med försäkringsersättningen har det betalats ca 106 000 € av kostnaderna för 2022.

Internservice enhetens byggnader:

- Vid brandstationen utfördes sockelreparationsarbeten. Kostnaderna blev ca 75 000 €.
- Stadshusets reparationsplanering fortsatte. Reparationsarbetet gällande muséets kontorsutrymmen påbörjades. Reparationerna förorsakades av inomhusluftproblem. Stadshusets kostnader uppgick till totalt 49 000 €.
- Köksapparater- och maskiner förnyades för 21 000 €.
- Till stadenheten anskaffades en eldriven paketbil vars pris var ca 32 000 €.

Rahoitusosan toteutuminen – Finansieringsdelens utfall

Sisäinen/Ulkoinen Intern/Extern	TA-BU 2022	Ta-muutos Bu-ändring	TA-BU 31.12.2022	Toteutuma Utfall	Poikkeama Diff
Vuosikate - Årsbidrag	4 124 949	2 980 037	7 104 986	5 529 116	-1 575 870
Tulorahoituksen korjauserät - Korrektivposter till internt tillfördä medel	-606 000	-900 000	-1 506 000	-1 119 186	386 814
Toiminnan rahavirta - Kassaflödet i verksamheten	3 518 949	2 080 037	5 598 986	4 409 930	-1 189 056
Investointimenot - Investeringsutgifter	-3 890 000	-398 500	-4 288 500	-3 489 997	798 503
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	616 000	900 000	1 516 000	1 183 267	-332 733
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva				20 000	20 000
Rahoitusosuudet - Finansieringsandelar.				-2 286 730	485 770
Investoinnit - Investeringer	-3 274 000	501 500	-2 772 500		
Toiminnan ja investointien rahavirta Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	244 949	2 581 537	2 826 486	2 123 200	-703 286
Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde för finansieringens del					
Antolainasaamisten lisäykset muille	0	0	0	0	0
Ökningar i utlåningen till övriga					
Antolainasaamisten lisäykset vesilaitoksille				-422 834	-422 834
Ökningar i utlåningen till vattenverket					
Antolainasaamisten vähenykset	0	0	0	14 046	14 046
Minskning av utlåningen till andra				640 036	640 036
Antolainasaamisten vähenykset liikelaitoksille					
Minskning av utlåningen till vattenverket					
Antolainauskens muutokset - Förandringar i utlåningen	0	0	0	231 247	231 247
Pitkäikaisten lainojen lisäys - Ökning av långfristiga lån	5 638 383	-2 581 537	3 056 846	0	-3 056 846
Pitkäikaisten lainojen vähenrys - Minskning av långfristiga lån	-5 883 332	0	-5 883 332	-5 883 332	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos - Förandring av kortfristiga lån	0	0	0	-1 217 202	-1 217 202
Lainakannan muutokset - Förändringar i länestocken	-244 949	-2 581 537	-2 826 486	-7 100 534	-4 274 048
Oman pääoman muutokset - Förändringar av eget kapital	0			0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen - Inverkan på likviditeten	0	0	0	3 656 086	3 656 086

Tilinpäätöslaskelmat – Bokslutskalkyler

TULOSLASKELMA - RESULTATRÄKNING

Ulkoinen / Extern	Liite - Not	2022	2021
Myntituotot - Försäljningsintäkter		6 219 927,01	7 269 302,63
Maksutuotot - Avgiftsintäkter		2 971 712,77	2 976 811,61
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag		2 308 043,16	1 788 581,78
Muut tuotot - Övriga intäkter		<u>6 391 548,24</u>	<u>6 881 231,35</u>
Toimintatuotot - Verksamhetens intäkter	8	17 891 231,18	18 915 927,37
Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk		274 562,02	254 178,55
Palkat ja palkkiot - Löner och arvoden		-24 690 086,21	-22 399 868,94
Henkilösivukulut - Lönebikostnader		-5 899 137,10	-5 534 827,97
Eläkekulut - Pensionskostnader		<u>-954 826,86</u>	<u>-959 096,07</u>
Muut henkilösivukulut - Övriga lönebikostnader		-31 544 050,17	-28 893 792,98
Henkilöstökulut - Personalkostnader		-32 683 095,94	-31 171 236,29
Palvelujen ostot - Köp av tjänster		-5 863 303,76	-5 270 526,95
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor		-2 119 524,76	-2 136 316,78
Avustukset muille - Understöd till övriga		-1 704 000,43	-1 623 513,17
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader		-73 913 975,06	-69 095 386,17
Toimintakate - Verksamhetsbidrag		-55 748 181,86	-49 925 280,25
Verotulot - Skatteinkomster	9	43 720 505,14	41 324 182,38
Valtionosuudet - Statsandelar	10	15 557 410,00	14 272 704,00
Korkotulot muita - Ränteinkomster från övriga		1 764 527,06	1 762 074,18
Muut rahoitustulot muita - Övriga finansiella intäkter från övriga		682 309,74	212 956,61
Korkomenot - Ränteutgifter		-435 276,39	-437 098,62
Muut rahoitusmenot - Övriga finansiella utgifter		-12 177,67	-8 519,34
Rahoitustulot ja -menot - Finansiella inkomster och utgifter		1 999 382,74	1 529 412,83
VUOSIKATE - ÅRSBIDRAG		5 529 116,02	7 201 018,96
Poistot ja arvonalentumiset - Avskrivningar och nedskrivningar		-3 366 627,71	-3 546 922,27
TILIKAUDEN TULOS - RÄKENSKAPS PERIODENS RESULTAT		2 162 488,31	3 654 096,69
Poistoeron muutos - Förläggning av avskr.diff. (Lis/Ökn (-) väh/minskn (+))		4 428,12	9 792,57
Varausten muutos - Förändring i reserveringar (Lis/Ökn (-) väh/minskn (+))		-2 000 000,00	0,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ - RÄKENSKAPS PERIODENS ÖVER-/UNDERSKOTT		166 916,43	3 663 889,26

RAHOITUSLASKELMA - FINANSIERINGSANALYS

Ulkoinen / Extern	TP-BS 2022	TP-BS 2021
Årsbidrag - Vuosikate	5 529 116,02	7 201 018,96
Tulorahoituksen korjauserät - Korrektivposter till internt tillfördä medel	-1 119 185,71	-1 484 457,88
Toiminnan rahavirta - Verksamhetens kassaflöde	4 409 930,31	5 716 561,08
Investointimenot - Investeringsutgifter	-3 489 996,65	-2 828 153,42
Rahoitusosuudet, tulot, invest. - Finansieringsandelar, inkomster, inve.	20 000,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot-	1 183 267,01	1 480 219,66
Inkomster från försäljning av tillgångar bland bestående aktiva		
Investointien rahavirta - Investeringarnas kassaflöde	-2 286 729,64	-1 347 933,76
Toiminnan ja investointien rahavirta -	2 123 200,67	4 368 627,32
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde		
Rahoituksen rahavirta - Finansierungens kassaflöde		
Antolainasaamisten lisäys - Ökning av utlåningen	0,00	-230 000,00
Antolainasaamisten vähenrys - Minskning av utlåningen	14 045,80	18 320,61
Antolainauksen muutokset - Föändringar i utlåningen	14 045,80	-211 679,39
Pitkäikaisten lainojen vähenrys - Minskning av långfristiga lån	-5 883 332,00	-5 883 332,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos - Föändring i kortfristiga lån	-1 000 000,00	0,00
Lainakannan muutokset - Föändringar i länestocken	-6 883 332,00	-5 883 332,00
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar i likviditeten	3 656 086,35	629 728,41
Rahoituksen rahavirta - Finansierungens kassaflöde	-3 213 199,85	-5 465 282,98
Rahavarojen muutos	-1 089 999,18	-1 096 655,66
Rahavarat - Likvida medel 31.12	590 377,92	1 680 377,10
Rahavarat - Likvida medel 01.01	1 680 377,10	2 777 032,76

TASE - BALANSRÄKNING

	Liite - Not	2022	2021
Ulkoinen - Extern			
VASTAAVAA - AKTIVA			
Aineelliset hyödykkeet - Materiella tillgångar	21		
Maa- ja vesialueet - Mark- och vattenområden		25 532 044,23	25 473 353,58
Rakennukset - Byggnader		14 649 679,22	15 340 235,02
Kiinteät rakenteet ja laitteet -		20 841 121,23	21 037 637,32
Fasta konstruktioner och anläggningar			
Koneet ja kalusto - Maskiner och inventarier		697 000,31	765 749,66
Muut aineelliset hyödykkeet - Övriga materiella tillgångar		21 174,86	21 174,86
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat -		1 579 883,69	638 965,46
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar			
Sijoitukset - Placeringar	21	63 320 903,54	63 277 115,90
Osakkeet ja osuudet - Aktier och andelar		16 201 064,12	16 205 564,12
Muut lainasaamiset - Övriga lånefordringar		30 951 669,19	30 965 714,99
Muut saamiset - Övriga fordringar		445 847,00	445 847,00
PYSYVÄT VASTAAVAT - BESTÅENDE AKTIVA		47 598 580,31	47 617 126,11
TOIMEKSANTOJEN VARAT - FÖRVALTADE MEDEL		110 919 483,85	110 894 242,01
Lahjoitusrahastojen varat - Donationsfondernas medel		1 290 215,75	1 310 761,72
Vaihto-omaisuus - Omsättningstillgångar		1 290 215,75	1 310 761,72
Aineet- ja tarvikkeet - Material och förnödenheter		280 285,04	286 764,44
Pitkäaikaiset saamiset - Långfristiga fordringar		280 285,04	286 764,44
Siirtosaamiset - Resultatregleringar	26	1 200 000,00	1 400 000,00
Lyhytaikaiset saamiset - Kortfristiga fordringar	25		
Myyntisaamiset - Kundfordringar		2 815 057,49	2 305 628,95
Muut saamiset - Övriga fordringar		627 818,30	676 481,90
Siirtosaamiset - Resultatregleringar	26	694 612,12	1 271 136,15
Rahat ja pankkisaamiset - Kassa och bank		4 137 487,91	4 253 247,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT - RÖRLIGA AKTIVA		590 377,92	1 680 377,10
VASTAAVAA - AKTIVA		6 208 150,87	7 620 388,54
		118 417 850,47	119 825 392,27

TASE - BALANSRÄKNING

Ulkoinen - Extern	2022	2021
VASTATTAVA A - PASSIVA		
OMA PÄÄOMA - EGET KAPITAL	28	
Peruspääoma - Grundkapital		28 239 533,65
Arvonkorotusrahasto - Uppskrivningsfond		235 473,52
Muut omat rahastot - Övriga egna fonder		10 427 651,44
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä -		15 110 084,35
Över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder		11 446 195,09
Tilikauden yli-/alijäämä -		166 916,43
Räkenskapens periodens över-/underskott		3 663 889,26
		54 179 659,39
POISTOERO JA VAPAAEHTOiset VARAUKSET - AVSKRIVNINGSDIFFERENSER OCH RESERVER	31	
Poistero - Avskrivningsdifferens		0,00
Vapaaehtoiset varaukset - Frivilliga reserveringar		2 000 000,00
		2 000 000,00
TOIMEKSANTOJEN PÄÄOMAT - FÖRVALTAT KAPITAL		
Valtion toimeksinnöt - Statens uppdrag		60 197,22
Lahjotusrahastojen pääomat - Donationsfondernas kapital		1 290 241,97
Muut toimeksiantojen pääomat-Övrigt förvaltat kapital		5 352,51
		1 355 791,70
VIERAS PÄÄOMA - FRÄMMANDE KAPITAL	30	
Pitkäikainen - Långfristigt		
Lainat rahoitus ja vakuutuslaitoksilta -		13 253 342,00
Län från finansinstitut och föräkringsanstalter		844 007,96
Saadut ennakot - Erhällna förskott		14 097 349,96
		14 097 349,96
Lyhytaikainen - Kortfristigt	33	
Lainat rahoitus ja vakuutuslaitoksilta -		35 383 332,00
Län från finansinstitut och föräkringsanstalter		936,44
Saadut ennakot - Erhällna förskott		5 220 544,16
Ostovelat - Skulder till leverantörer		662 201,78
Liittymismaksut ja muut velat -		5 518 035,04
Anslutningsavgifter och övriga skulder		46 785 049,42
Siirtovelat - Resultatregleringar		
		118 417 850,47
VASTATTAVA A - PASSIVA		119 825 392,27

KONSERNILASKELMAT – KONCERNREDOVISNINGAR

KONSERNITULOSLASKELMA - KONCERNRESULTATRÄKNING

Ulkoinen / Extern	TP-BS 2022	TP-BS 2021
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	60 192 917	60 954 994
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-106 555 283	-101 725 651
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta) - Andel av intressesesamfundens vinstdel (förlust)	-31 346	1 722
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-46 393 711	-40 768 935
Verotulot - Skatteinkomster	43 550 239	41 148 008
Valtionosuudet - Statsandelar	15 557 410	14 272 704
Korkotuotot - Ränteintäkter	38 017	19 357
Muut rahoitustuotot - Övriga finansiella intäkter	188 134	215 612
Korkokulut - Räntekostnader	-536 779	-557 772
Muut rahoituskulut - Övriga finansiella kostnader	-105 146	-100 645
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansiella intäkter och kostnader	-415 774	-423 449
VUOSIKATE - ÅRSBIDRAG	12 298 163	14 228 328
Poistot ja arvonalentumiset - Avskrivningar och nedskrivningar	-6 503 296	-6 689 982
TILIKAUDEN TULOS - RÄKENSKAPS PERIODENS RESULTAT	5 794 867	7 538 346
Rahastojen ja varausten muutos - Förändring i reserveringar och fonder	-2 234	-188 791
Tuloverot - Inkomstskatter	-304 175	-296 987
Laskennalliset verot - Latenta skatter	-64 483	52 185
Vähemmistösuudet - Minoritetsandelar	-4 298	9 014
Tilinpäätössiirrot - Bokslutsdispositioner	-375 190	-424 579
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ - RÄKENSKAPS PERIODENS ÖVER-/UNDERSKOTT	5 419 677	7 113 767

Konsernirahoituslaskelma - Koncernens finansieringskalkyl

x 1.000 euro	TP-BS 2022	TP-BS 2021
Årsbidrag - Vuosikate	12 196 348	14 228 328
Tuloverot - Räkenskapsperiodens skatter	-300 653	-296 987
Tulorahoituksen korjauserät - Korrektivposter till internt tillförläda medel	-1 173 946	-1 434 028
Toiminnan rahavirta - Verksamhetens kassaflöde	10 721 748	12 497 314
Investointimenot - Investeringsutgifter	-7 504 584	-7 536 328
Rahoitusosuudet investointimenoihin -	32 889	9 614
Finansieringsandelar för investeringsutgifter		
Pysyvien vastaanvien hyödykkeiden luovutustulot-	1 388 791	2 428 925
Inkomster från försäljning av tillgångar bland bestående aktiva		
Investointien rahavirta - Investeringarnas kassaflöde	-6 082 904	-5 097 789
Toiminnan ja investointien rahavirta -	4 638 844	7 399 524
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde		
Rahoituksen rahavirta - Finansieringens kassaflöde		
Antolainasaamisten lisäys - Ökning av utlåningen	-1 825	-230 369
Antolainasaamisten vähennys - Minskning av utlåningen	23 738	23 030
Antolainaauksens muutokset - Föändrinar i utlåningen	21 912	-207 339
Pitkäikaisten lainojen lisäys - Ökning av långfristiga lån	1 149 869	728 838
Pitkäikaisten lainojen vähennys - Minskning av långfristiga lån	-6 797 406	-7 715 592
Lyhytaikaisten lainojen muutos - Föändring i kortfristiga lån	-1 356 233	-77 323
Lainakannan muutokset - Föändringar i lånestocken	-7 003 770	-7 064 077
Oman pääoman muutokset - Föändring i eget kapital	0	7 324
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar i likviditeten	3 648 810	336 256
Rahoituksen rahavirta - Finansieringens kassaflöde	-3 333 048	-6 927 836
RAHAVAROJEN MUUTOS - FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	1 305 796	471 688
Rahavarat - Likvida medel 31.12	11 664 160	10 358 363
Rahavarat - Likvida medel 01.01	10 358 363	9 886 675

KONSERNITASE - KONCERNBALANSRÄKNING

	2022	2021
VASTAAVAA - AKTIVA		
Aineettomat hyödykkeet - Immateriella tillgångar	64 818	81 017
Aineettomat oikeudet - Immateriella rättigheter	2 889 992	3 542 617
Muut pitkävaikutteiset menot - Övriga utgifter med lång verkningstid	2 954 810	3 623 634
Aineelliset hyödykkeet - Materiella tillgångar		
Maa- ja vesialueet - Mark- och vattenområden	26 685 374	26 628 765
Rakennukset - Byggnader	32 835 731	33 240 202
Kiinteät rakenteet ja laitteet -	58 022 039	58 517 051
Fasta konstruktioner och anläggningar	3 377 137	3 589 763
Koneerat ja kalusto - Maskiner och inventarier	99 542	52 634
Muut aineelliset hyödykkeet - Övriga materiella tillgångar	6 567 664	4 157 345
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat -	127 587 487	126 185 759
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar		
Sijoitukset - Placeringar		
Osakkuusyhteisössuudet - Andelar i intressesamfund	2 572 841	2 551 657
Osakkeet ja osuudet - Aktier och andelar	764 497	769 756
Muut lainasaamiset - Övriga lånefordringar	308 414	322 563
Muut saamiset - Övriga fordringar	453 494	453 494
	4 099 246	4 097 470
PYSYVÄT VASTAAVAT - BESTÅENDE AKTIVA	134 641 543	133 906 862
TOIMEKSIANTOJEN VARAT - FÖRVALTADE MEDEL		
Valtion toimeksiantot - Statliga uppdrag	77 523	57 863
Lahjoitusrahastojen varat - Donationsfondernas medel	1 227 749	1 375 318
Muut toimeksiantojen varat - Övriga förvaltade medel	10 682	41 852
	1 315 954	1 475 033
Vaihto-omaisuus - Omsättningstillgångar	727 661	759 838
Aineet- ja tarvikkeet - Material och förnödenheter	727 661	759 838
Pitkäaikaiset saamiset - Långfristiga fordringar		
Lainasaamiset - Lånefordringar	77 103	80 615
Muut saamiset - Övriga fordringar	10 676	10 298
Siirtosaamiset - Resultatregleringar	0	1 400
	87 779	92 313
Lyhytaikaiset saamiset - Kortfristiga fordringar		
Myyntisaamiset - Kundfordringar	4 593 137	4 156 979
Muut saamiset - Övriga fordringar	2 290 154	1 349 023
Siirtosaamiset - Resultatregleringar	1 187 268	2 145 468
	8 070 559	7 651 470
Rahoitusarvopaperit - Finansiella värdepapper	4 704 152	867 526
Rahat ja pankkisaamiset - Kassa och bank	6 960 008	9 490 837
VAIHTUVÄT VASTAAVAT - RÖRLIGA AKTIVA	20 550 160	18 861 984
VASTAAVAA - AKTIVA	156 507 657	154 243 879

KONSERNITASE - KONCERNBALANSRÄKNING

	2022	2021
VASTATTAVAA - PASSIVA		
OMA PÄÄOMA - EGET KAPITAL		
Peruspääoma - Grundkapital	28 239 534	28 239 534
Arvonkorotusrahasto - Uppskrinvningsfond	235 474	235 474
Muut omat rahastot - Övriga egna fonder	11 322 967	11 320 733
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä -	26 922 686	19 800 740
Över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder		
Tilikauden yli-/alijäämä -	5 419 677	7 113 767
Räkenskapens periodens över-/underskott		
	72 140 338	66 710 247
VÄHEMMISTÖOSUUDET - MINORITETSANDELAR	35 337	39 408
PAKOLLISET VARAUKSET - AVSÄTTNINGAR		
Eläkevaraukset - Avsättningar för pensioner	4 450	4 450
Muut pakolliset varaukset - Övriga avsättningar	335 598	326 117
	340 048	330 567
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT - FÖRVALTAT KAPITAL		
Valtion toimeksinnöt - Statens uppdrag	137 910	142 598
Lahjoitusrahastojen pääomat - Donationsfondernas kapital	1 352 673	1 383 069
Muut toimeksiantojen pääomat-Övrigt förvaltat kapital	16 176	63 273
	1 506 759	1 588 940
KONSERNRESERVI - KONCERNRESERV	672 931	672 931
VIERAS PÄÄOMA - FRÄMMANDE KAPITAL		
Pitkäikäinen - Långfristigt		
Lainat rahoitus ja vakuutuslaitoksilta -	26 062 441	31 667 648
Lån från finansinstitut och föräkringsanstalter		
Lainat julkisyhteistöiltä -	34 781	41 976
Lån från offentliga samfund		
Lainat multa luotonantajilta -	0	15 000
Lån från övriga långivare		
Saadut ennakot - Erhållna förskott	844 008	0
Laskennalliset verovelat - Latenta skatteskulder	361 388	298 068
	27 302 617	32 022 692
Lyhytaikainen - Kortfristigt		
Lainat rahoitus ja vakuutuslaitoksilta -	36 432 527	37 786 176
Lån från finansinstitut och föräkringsanstalter		
Lainat julkisyhteistöiltä -	3 738	4 743
Lån från offentliga samfund		
Saadut ennakot - Erhållna förskott	130 464	271 225
Ostovelat - Skulder till leverantörer	6 812 606	4 942 440
Liittymismaksut ja muut velat -	2 484 006	2 346 043
Anslutningsavgifter och övriga skulder		
Siirtovelat - Resultatregleringar	8 646 285	7 528 467
	54 509 627	52 879 094
VASTATTAVAA - PASSIVA	156 507 657	154 243 879

Tilinpäätöksen liitetiedot – Noter till bokslutet

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähenettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelma esitetään tuloslaskelman liitetiedoissa.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuuusosakkeet on merkitty taesseja hankintamenoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus arvostetaan varastopistekohtaisesti keskimääräisellä hankintahinnalla tai viimeisen hankintahinnan mukaisena.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Suoriteperusteisuus

Olemissa maksuperusteiset kirjaukset on oikaistu ja täydennetty suoriteperustiseksi.

Rahastojen käsittely

Rahastot on käsitelty kaupunginhallituksen ohjeiden mukaisesti.

Tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Verotulot ja valtionosuudet eivät ole täysin vertailukelpoisia ns. koronatukien vuoksi, jotka valtio maksoivat kunnille.

NOTER ANGÅENDE TILLÄMPADE BOKSLUTSPRINCIPER I BOKSLUTET

Värdering av bestående aktiva

Materiella och immateriella tillgångar bland bestående aktiva har upptagits i balansräkningen enligt anskaffningsutgift minskad med avskrivningar enligt plan och med finansieringsandler för investeringsutgifter. Planavskrivningarna har beräknats utgående från en på förhand upprättad avskrivningsplan. Plangen för avskrivningar finns som bilaga till resultaträkningen.

Värdering av placeringar

Placeringar bland bestående aktiva har upptagits i balansräkningen till anskaffningsutgift.

Värdering av omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar värderas per lager enligt ett medel pris eller enligt senaste anskaffningsutgift.

Finansieringstillgångar

Fordringarna har upptagits i balansräkningen till nominellt värde eller till sannolikt värde om detta är lägre.

Prestationsprincip

Väsentliga bokningar enligt kassaprincipen har korrigerats och kompletterats enligt prestationsprincipen.

Behandling av fonder

Fonderna har behandlats enligt stadsstyrelsens direktiv.

Jämförbarheten hos uppgifterna för räkenskapsperioden

Skatteintäkterna och statsandelarna är inte fullt jämförbara på grund av de s.k. coronastöden som staten utbetalat till kommunerna.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Hangon kaupunki laatii täydellisen konsernitilinpäätöksen sisältäen konsernituloslaskelman, konsernitaseen, konsernrahoituslaskelman sekä liitetiedot. Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty tytäryhteisöt sekä kuntayhtymät, jossa kaupunki on jäsenenä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen omistuksen eliminointi on tehty parivaromenetelmällä. Kaupungin ja kuntayhtymien omistuksen eliminointi on tehty peruspääomaosuuden mukaan.

Sisälset liiketapahtumat ja katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kaupungin omistamien kuntayhtymien keskeiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

Vähemmistösuudet

Vähemmistösuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistetty pääomaosusmenetelmällä konservitilinpäätökseen.

NOTER ANGÅENDE TILLÄMPADE BOKSLUTSPRINCIPER I KONSERNBOKSLUT

Koncernbokslutets omfattning

Hangö stad uppgör ett fullständigt koncernbokslut innehållande koncernresultaträkning, koncernbalans, koncernfinansieringskalkyl samt noter. I koncernbokslutet har samtliga dotterfond och samtliga samkommuner sammanstälts där staden är medlem.

Eliminering av inbördes äganderätt

Vid eliminering av inbördes äganderätt mellan staden och dotterbolagen har använts parivärdemetoden. Vid eliminering av inbördes andelar mellan staden och kommunalförbunden har elimineringen skett i proportion till grundkapitalsandelen.

Interna transaktioner och bidrag

Koncernsamfundens interna intäkter och kostnader samt fordringar och skulder har eliminerats. Intäkter och kostnader samt fordringar och skulder mellan koncernsamfunden och de samkommuner där staden är delägare har eliminerats förutom i fråga om transaktioner av ringa betydelse.

Minoritetsandelar

Minoritetsandelarna har avräknats från koncernens över- och underskott i koncernresultaträkningen samt från koncernens eget kapital i koncernbalansen.

Intressessamfund

Intressessamfunden har sammanstälts i koncernbokslutet enligt kapitalandelsmetoden.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT – NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Liite/Not

8 TOIMINTA TUOTOT 2022 VERKSAMHETSINTÄKTER 2022
(ulkiset - externa)

Toimielin - Verksamhetsorgan	Tuotot - Intäkter 2022	Tuotot - Intäkter 2021
Yleishallinto - Allmän förvaltning		
Vaalit - Val	18 360,00	9 615,20
Tilintarkastus - Revision	0,00	0,00
Keskushallinto - Centralförvaltningen	1 173 444,98	1 473 093,36
Taloushallinto - Ekonomiavdelningen	11 502,58	5 898,60
Henkilöstöhallinto - Personalavdelningen	263 871,89	114 179,79
Eteläkärjen ympäristöterveystoimi - Sydspetsens miljöhälsoskydd	832 337,54	781 954,30
Vahingonkorvaukset - Skadeersättningar	0,00	32 893,49
Perusturva - Grundtryggheten		
Iäkkäiden palvelukeskus - Servicecentralen för äldrevårdstjänster	2 184 786,81	2 453 156,26
Sosiaalipalvelukeskus - Servicecentralen för socialvårdstjänster	718 657,81	1 131 977,15
Terveyskeskus - Hälsocentralen	1 967 844,91	2 317 680,92
Hallinto- ja tukipalvelut - Administrations- och stödtjänster	118 900,18	1 325,85
Sysivistystoimi - Bildningsväsendet		
Sivistystoimen hallinto - Administrationen inom bildningsväsendet	3 028,25	1 465,24
Peruskoulut - Grundskolor	604 970,64	783 214,07
Lukiot - Gymnasier	91 315,35	42 828,24
Liikuntatoimi - Idrottsväsendet	151 969,54	93 284,10
Nuorisotoimi - Ungdomsväsendet	125 391,21	129 076,63
Varhaiskasvatus - Småbarnspedagogik	444 096,00	493 051,57
Kulttuuritoimi - Kulturväsendet		
Kulttuuritoiminta - Kulturverksamhet	54 885,82	26 395,24
Kirjastotoiminta - Biblioteksverksamhet	12 084,17	27 458,78
Museotoiminta - Museiverksamhet	12 734,21	21 819,87
Kansalaistoiminta - Medborgarverksamhet	70 609,08	56 711,52
Ympäristö - Miljö		
Rakennustarkastus - Byggnadstillsyn	177 117,67	191 996,94
Ympäristönsuojelu - Miljövård	149 788,92	112 673,01
Maankäyttö - Markanvändningen	3 296 803,19	3 108 213,71
Tekninen - Tekniska		
Tekninen hallinto - Teknisk förvaltning	66,75	1 264,70
Kuntateknikka - Kommunalteknik	833 482,42	640 057,89
Sisäisten palvelujen yksikkö - Enheten för intern service	603 590,65	675 783,88
Keskusvarasto - Centrallagret	0,00	6 570,13
Konevarikko - Maskindepän	1 451,80	2 335,89
Yhteensä - Totalt	13 923 092,37	14 735 976,33
Hangon Vesi -liikelaitos - Affärsverket Hangö Vatten	3 968 138,81	4 179 951,04
Yhteensä - Totalt	17 891 231,18	18 915 927,37
9 <u>VEROTULOJEN ERITTELY - SPECIFIKATION AV SKATTEINKOMSTER</u>		
Verotulot - Skatteintäkter	2022	2021
- Tulovero - Inkomstskatt	35 337 811,20	34 062 651,92
- Osuus yhteisöveron tuotosta - Samfundsskatt	5 408 173,59	4 381 762,80
- Kiinteistövero - Fastighetsskatt	2 974 520,35	2 879 767,66
Yhteensä - Totalt	43 720 505,14	41 324 182,38
Tuloveroprosentti - Inkomstskatteprocent	21,75 %	21,75 %
Kiinteistöveroprosentti - Fastighetsskatteprocent	1,6 % / 0,45 %	1,6 % / 0,45 %

Liite/Not

10 VALTIONOSUUKSIEN JA VEROTULOMENETYSTEN KORVAUS ERITTELY
SPECIFIKATION AV STASANDELAR OCH KOMPENSATION FÖR FÖRLORADE SKATTEINKOMSTER

	2022	2021
Kunnan peruspalvelujen valtionosuuksien - Statsandel för kommunal basservice	12 082 869,00	11 385 315,00
<i>Siiä: Verotuloihin perustuva valtionosuukseen tasaus - Därav: Utjämning av skatteinkomster</i>	<i>-530 352,00</i>	<i>-593 244,00</i>
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuuksien - Statsandelsar för undervisning och kultur	-539 833,00	-602 259,00
Verotulomenetysten korvaus - Ersättning för förlorade skatteinkomster	4 014 374,00	3 489 648,00
Verotulomenetysten korvaus - Ersättning för förlorade skatteinkomster	0,00	0,00
Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvaus yhteensä	15 557 410,00	14 272 704,00
Statsandelsar och ersättning för förlorade skatteinkomster totalt		

12 OSTOPALVELUT - KÖPTA TJÄNSTER

	2022	2021
Asiakaspalvelut - Kundtjänster	23 100 468,00	22 643 050,59
Muiden palvelujen osto - Köp av övriga tjänster	9 582 628,00	8 528 185,70
Ostopalvelut yhteensä - Köpta tjänster totalt	32 683 096,00	31 171 236,29

13 SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA
REDOGÖRELSE FÖR GRUNDERNA FÖR AVSKRIVNINGAR ENLIGT PLAN

Poistonalaisen hyödykkeiden poistoja määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosunnitelmaa. Sunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arviodun taloudellisen käyttöän mukaan.

Avskrivningarna för de tillgångar som avskrivningarna gäller har fastställts på basis av en på förhand upprättad avskrivningsplan. Avskrivningarna enligt planen beräknas på anskaffningsutgiften för materiella och immateriella tillgångar enligt den uppskattade ekonomiska brukstiden.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Uppskattade avskrivningstider och jämförbara årliga avskrivningsprocenter samt avskrivningsmetoder är:

Aineettomat hyödykkeet - Immateriella tillgångar	4 vuotta/år	Tasapoisto - Lineär	20 %
Maa- ja vesialueet - Mark- och vattenområden		Ei poistoa - Ingen avskrivning	
Rakennukset ja rakennelmat - Byggnader och konstruktioner	10 - 40 vuotta/år	Tasapoisto - Lineär	2,5 % - 10,0 %
- peruskorjauks - grundrenovering 1.1.2013	20 vuotta	Tasapoisto - Lineär	5 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet - Fast konstruktioner och anläggningar	ennen/före 1.1.2013	Menojäännös- Utgiftsrest	17,50 %
- uudet / nya 1.1.2013	12 - 35 vuotta/år	Tasapoisto - Lineär	2,89 - 8,33 %
Vesi- ja viemäriverkosto - Vatten- och avloppsnät	ennen/före 1.1.2013	Menojäännös- Utgiftsrest	8,5% - 17,5
- uudet / nya 1.1.2013	12 - 35 vuotta/år	Tasapoisto - Lineär	2,89 - 8,33 %
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet - Övriga fasta konstruktioner och anordningar	ennen/före 1.1.2013	Menojäännös- Utgiftsrest	10-17,5%
- uudet / nya 1.1.2013	12 vuotta/år	Tasapoisto - Lineär	8,33 %
Koneet ja kalusto - Maskiner och inventarier	4 -12 vuotta/år	Tasapoisto - Lineär	8,33 % - 25 %
Soranottoalueet - Grustag		Käytön mukainen poisto - Enligt användning	

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa on kunnassa kirjattu vuosikuluksi.

Små anskaffningar av bestående aktiva, vilka anskaffningsutgift är mindre än 10 000 euro, har i kommunen bokförs som års kostnad.

Liite/Not

14 B PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET -
FÖRÄNDRINGAR AV AVSÄTTNINGAR

	2022	2021
Elakevastuuvaraus - Avsättning för pensionsansvar	0,00	19 788,96
Vähennykset tiliakauden aikana - Minskning under räkenskapsperioden	0,00	19 788,96
Elakevastuu -Pensionsansvar		

15 PYSYVIEN VASTAAVIENT HYÖDYKKEIDEN MYYNTIVOITOT JA -TAPPIOT
FÖRSÄLJNINGSVINSTER OCH -FÖRLUSTER AV TILLGÅNGAR BLAND BESTÅENDE AKTIVA

	2022	2021
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter		
- Rakennusten myyntivoitto - Försäljningsvinst av byggnader	28 371,20	0,00
- Maa-alueiden myyntivoitto - Försäljningsvinst av markområden	1 088 862,90	1 449 717,31
- Muut myyntivoitot - Övriga försäljningsvinster	6 451,61	14 951,61
Myyntivoitot yhteensä - Försäljningsvinster totalt	1 123 685,71	1 464 668,92
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader		
- Osakkeiden myyntitappio - Försäljningsförlust av aktier	4 500,00	0,00

16 OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY
SPECIFIKATION AV DIVIDENDINTÄKTER OCH RÄNTA PÅ GRUNDKAPITAL

	2022	2021
Osinkotuotot - Dividendintäkter		
- Hangon Satama - Hangö Hamn Oy Ab	500 000,00	0,00
- Muulta - Övriga	67 945,05	93 680,00
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä - Ränta på grundkapital från samkommuner		
- HUS	89 977,97	89 977,97
- Kärkulla Samkommun	605,08	605,08
Yhteensä - Totalt	658 528,10	184 263,05

17 ERITTELY POISTOERON MUUTOKSISTA
SPECIFIKATION AV ÄNDRING I AVSKRIVNINGSDIFFERENSEN

	2022	2021
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos -		
Ändring av avskrivningsdifferens i anslutning till investeringsreservering	4 428,12	9 792,57
Poistoeron muutokset yhteensä - Ändring i avskrivningsdifferens totalt	4 428,12	9 792,57

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT – NOTER TILL BALANSRÄKNINGENS PASSIVA

Liite/Not

21 TIEDOT PYSYVISTÄ VASTAAVISTA TASE-ERÄKOHTAISESTI
UPPGIFTER OM BESTÄENDE AKTIVA PER BALANSPOST

Aineelliset hyödykkeet - Materiella tillgångar

	Maa- ja vesialueet Mark- och vattenområden	Rakennukset Byggnader	Kiinteät raken- teet ja laitteet Fasta konstruktioner och anläggningar	Koneet ja kalusto Maskiner och inventarier	Soranottoalueet Grustag	Keskeneräiset Halvfärdiga	Yhteensa Totalt
Poistamaton hankintameno - Oavskrivnen anskaffningsutgift 1.1	25 473 353,58	15 340 235,02	21 037 637,32	765 749,66	21 174,86	638 965,46	63 277 115,90
Lisäykset tilikauden aikana - Öknigar under räkenskapsperioden	118 271,95	544 751,15	1 414 390,23	200 776,75	0,00	1 211 806,57	3 489 996,65
Rahoitusosuudet - Finansieringsandelar	0,00	0,00	-20 000,00	0,00	0,00	0,00	-20 000,00
Vähennykset tilikauden aikana - Minskningar under räkenskapsperioden	-59 581,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-59 581,30
Siirrot erien välillä - Overföring mellan poster	0,00	27 913,49	242 708,72	266,13	0,00	-270 888,34	0,00
Tilikauden poisto - Räkenskapsperiodens avskrivning	0,00	-1 263 220,44	-1 833 615,04	-269 792,23	0,00	0,00	-3 366 627,71
Poistamaton hankintameno - Oavskrivnen anskaffningsutgift 31.12	25 532 044,23	14 649 679,22	20 841 121,23	697 000,31	21 174,86	1 579 883,69	63 320 903,54
Kirjanpitoarvo - Bokföringsvärde 31.12	25 532 044,23	14 649 679,22	20 841 121,23	697 000,31	21 174,86	1 579 883,69	63 320 903,54

Pysyvien vastaanvien sijoitukset - Placeringar i bestående aktiva

Osakkeet ja osuudet - Aktier och andelar

	Tytäryhteiso- osakkeet Aktier i dottersamfund	Kuntayhtymä- osuudet Andelar i samkommuner	Osakkuusyhteiso- osakkeet Aktier i intressesamfund	Muut osakkeet ja osuudet Övriga aktier och andelar	Yhteensa	Laina-ja muut saamiset Låne-och övriga fordringar
Hankintameno 1.1. - Anskaffningsutgift 1.1	9 098 814,10	4 389 404,41	2 214 999,05	502 346,56	16 205 564,12	31 411 561,99
Lisäykset - Öknigar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset - Minskningar	0,00	0,00	0,00	-4 500,00	-4 500,00	-14 045,80
Siirrot erien välillä - Overföringar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12. - Anskaffningsutgift 31.12	9 098 814,10	4 389 404,41	2 214 999,05	497 846,56	16 201 064,12	31 397 516,19
Arvonlennukset - Nedskrivningar						
Arvonkorotukset - Uppskrivningar						
Kirjanpitoarvo 31.12. - Bokföringsvärde 31.12	9 098 814,10	4 389 404,41	2 214 999,05	497 846,56	16 201 064,12	31 397 516,19

25 SAAMISTEN ERITTELY KONSERFNI (Vaihtuvat vastaanv)
SPECIFICATION AV FODRINGAR KONCERN (Rörliga aktiva)

	2022	2022	2021	2021
	Lyhytaikaiset Kortfristiga	Pitkaikaisia Långfristiga	Lyhytaikaiset Kortfristiga	Pitkaikaisia Långfristiga
Saamiset kuntayhtymiltä, jossa kunta on jäsenenä - Fordringar på samkommuner som kommunen är medlem i				
Myyntisaamiset - Kundfordringar	3535		2 185,70	
Siirtovelat - Resultatregleringar	0		605,08	
Yhteensa - Totalt	3535	0,00	2 790,78	0,00
Saamiset tytäryhteisöltä - Fordringar på dottersammanslutningar				
Myyntisaamiset - Kundfordringar	138 693,50		54 955,03	
Siirtovelat - Resultatregleringar	200 000,00	1 200 000,00	200 000,00	1 400 000,00
Yhteensa - Totalt	338 693,50	1 200 000,00	254 955,03	1 400 000,00
Saamiset osakkuus- sekä muita omistusyhteisöiltä - Fordringar på intresse- och övriga ägarintressesammanslutningar				
Myyntisaamiset - Kundfordringar	17269,86	0,00	3 348,87	4 456,41

26 SIIRTOSAAMISET - RESULTATREGLERINGAR

	2022	2022	2021	2021
Lyhytaikainen - Kortfristigt				
Tulojäämät - Ikke erhällna inkomster				
Siirtyvät korot - Räntor som överförs	89760,46		2 796,64	
Kelan korvaus työterveydenhuollost - FPAs ersättning för företaghälsovård	170000		75 855,71	
Muut tulojäämät - Övriga inkomster som inte erhållits	234 851,66		991 878,72	
Tulojäämät yhteensä - Ikke erhällna inkomster totalt	494 612,12	0,00	1 070 531,07	0,00
Siirtosaamiset yhteensä - Resultatregleringar totalt	694 612,12	1 200 000,00	1 271 136,15	1 400 000,00

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT – NOTER TILL BALANSRÄKNINGENS PASSIVA

Liite/Not

		2022	2021
28	<u>OMAN PÄÄOMAN ERITTELY - SPECIFIKATION AV DET EGNA KAPITALET</u>		
	Peruspääoma - Grundkapital 1.1	28 239 533,65	28 239 533,65
	Peruspääoma - Grundkapital 31.12	28 239 533,65	28 239 533,65
	Arvonkorotusrahasto - Uppskrivningsfond 1.1	235 473,52	235 473,52
	Arvonkorotusrahasto - Uppskrivningsfond 31.12	235 473,52	235 473,52
	Muut omat rahastot - Övriga egen fonder 1.1	10 427 651,44	10 427 651,44
	Muut omat rahastot - Övriga egen fonder 31.12	10 427 651,44	10 427 651,44
	Edellisten tilikausien ylijäämä - Överskott från tidigare år 1.1	15 110 084,35	11 446 195,09
	Korjauksia edellisten tilikausien ylijäämän - Korrigering till tidigare års vinster		
	Lahjoitusrahastojen tasaus - Donationsfondernas utjämning	0,00	0,00
	Edellisten tilikausien ylijäämä - Överskott från tidigare år 31.12	15 110 084,35	11 446 195,09
	Tiliakauden yli-/alijäämä - Räkenskapsperiodens över-/underskott	166 916,43	3 663 889,26
	Oma pääoma yhteensä - Eget kapital totalt	54 179 659,39	54 012 742,96
30	<u>PITKÄAIKAISET VELAT - LÄNGFRISTIGA SKULDER</u>	2022	2021
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta - Lån från kreditinstitut och försäkringsanstalter	13 253 342,00	19 136 674,00
	Saadut ennakkot (Tapiola) - Erhållit förskott (Tapiola)	844 007,96	0
	Yhteensä - Totalt	14 097 349,96	19 136 674,00
	Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät viiden vuoden kuluttua tai myöhemmin	1 320 000,00	2 180 000,00
	Till långfristigt främmande kapital horande skulder som förfaller efter fem år eller senare		
31	<u>VAPAAEHTOiset VARAUkset - FRIVILLIGA RESERVERINGAR</u>	2022	2021
	Poistoero - avskrivningsdifferens 1.	4 428,12	14 220,69
	Poistoeron vähenrys - Minskning i avskrivningsdifferensen	-4 428,12	-9 792,57
	Poistoero - avskrivningsdifferens 31.12.	0,00	4 428,12
	Varaus - Reservering 01.01.	0,00	0,00
	Terveyskeskus - Hälsocentralen		
	Varauksen lisäys - Ökning av reserveringen	2 000 000,00	
	Varaus - Reservering 31.12	2 000 000,00	0,00
32	<u>PAKOLLISTEN VARAUUSTEN MUUTOKSET - FÖRÄNDRING AV AVSÄTTNINGAR</u>	2022	2021
	Eläkevastuuvara - Avsättning av pensionsansvar		
	Eläkevastuu - Pensionsansvar 1.1	0,00	19 788,96
	Vähennykset tiliakauden aikana - Minskning under räkenskapsperioden	0,00	-19 788,96
	Eläkevastuu - Pensionsansvar 31.12.	0,00	0,00
33	<u>PITKÄ- JA LYHYTAIKAISET VELAT KONSERNI LÄNG- OCH KORTFRISTIGA SKULDER KONCERN</u>	Lyhytaikaiset Kortfristiga	Lyhytaikaiset Kortfristiga
	Velat tytäryhteisölle - Skulder till dottersamfund		
	Ostovelat - Leverantörskulder	503,43	0,00
	Velat kuntayhtymälle ja osakkuusyhteisölle - Skulder till samkommuner och intressesamfund		
	Ostovelat - Leverantörskulder	1 032 204,02	-319 964,75
37	<u>SIIRTOVELKOIHIN SISÄLTYVÄT OLENNÄISET ERÄT - VÄSENTLIGA POSTERSOM INGÅR I RESULTATREGLERINGARNA</u>	2022	2021
	Lyhytaikaiset siirtovelat - Kortfristiga resultatregleringar		
	Menojaämät - Obetalda utgifter		
	Palkkojen ja henkilösivukulujen jakstotkset - Periodisering av löner och lönebokstnader	3 877 167,43	3 930 737,21
	Korkjakstotkset - Ränteperiodiseringar	33 239,57	69 877,98
	Valtionosuusennakot - Statsbidrag förskott	56 900,00	0,00
	Muut menojaämät - Övriga obetalda utgifter	1 550 728,04	846 312,01
	YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	5 518 035,04	4 846 927,20

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA SEKÄ MUITA TASEEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT -
NOTER ANGÄNDE SÄKERHETER, ANSVARSFÖRBINDELSEER OCH ARRANGEMANG SOM INTE HAR TAGITS MED I BALANSRÄKNINGEN

Liite/Not

38 Vuokravastut - Hyresansvar

	*) 2022	2022	2021
Leasingvastut yhteensä - Leasingansvar totalt	2 473 556,40	2 314 349,10	2 318 154,44
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuuus	395 128,49	347 975,79	367 417,17
- därav andel som betalas nästa räkenskapsperiod			
Toimitilojen vuokravastut yhteensä - Lokaler hyresansvar totalt	143 179,90	260 681,32	
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuuus	77 531,17	115 557,72	
- därav andel som betalas nästa räkenskapsperiod			
Vuokravastut yhteensä - Hyresansvar totalt	2 457 529,00	2 578 835,76	

*) Luku sisältää en hyvinvointialueelle siirtyvät leasingsopimukset
Inkluderat de leasingavtal som flyttats till världsområdet

39-40 VASTUUSITOUMUKSET-ANSVARSFÖRBINDELSEER

	2022	2021
Takaukset samaan konsernin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Borgensförbindelse för samfund inom samma koncern		
Alkuperäinen pääoma - Ursprungligt kapital	3 817 326,00	3 817 326,00
Jäljellä oleva pääoma - Återstående kapital	2 367 895,05	2 492 107,47
Takaukset muiden puolesta - Borgensförbindelse för övriga		
Alkuperäinen pääoma - Ursprungligt kapital	585 000,00	585 000,00
Jäljellä oleva pääoma - Återstående kapital	130 335,91	152 528,77
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista -		
Ansvär för Kommunernas garanticentrals borgensansvar		
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	60 405 963,00	56 858 704,00
Kommunens andel av garanticentralens borgensansvar		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuuus takauskeskuksen rahastosta	34 932,00	37 246,00
Kommunens eventuella ansvar för garanticentralens fond		
Erittely - Specificifikation		
	2022	2021
Hangon Vuokralot Oy - Hangö Hyreshus Ab (konserni/koncern)		
Alkuperäinen pääoma - Ursprungligt kapital	1 102 326,00	1 102 326,00
Jäljellä oleva pääoma - Återstående kapital	208 640,55	229 504,55
Hangon Vuokralot Oy - Hangö Hyreshus Ab (konserni/koncern)		
Alkuperäinen pääoma - Ursprungligt kapital	215 000,00	215 000,00
Jäljellä oleva pääoma - Återstående kapital	45 529,38	62 602,92
Fastighets Ab Långgatan 43 (konserni/koncern)		
Alkuperäinen pääoma - Ursprungligt kapital	2 500 000,00	2 500 000,00
Jäljellä oleva pääoma - Återstående kapital	2 113 725,12	2 200 000,00
Långörenin ja Gloskärin viemäriosuuskunta		
Långörens och Gloskärens avfallsandelslag		
Alkuperäinen pääoma - Ursprungligt kapital	275 000,00	275 000,00
Jäljellä oleva pääoma - Återstående kapital	3 366,84	10 100,20
Hangöudds Ryttare - Hankoniemen Ratsastajat rf		
Alkuperäinen pääoma - Ursprungligt kapital	190 000,00	190 000,00
Jäljellä oleva pääoma - Återstående kapital	73 529,07	82 748,57
Hangon Katulähetyks ry - Hangö Gatumission rf		
Alkuperäinen pääoma - Ursprungligt kapital	120 000,00	120 000,00
Jäljellä oleva pääoma - Återstående kapital	53 440,00	59 680,00

JOHDANNAISSOPIMUKSET - DERIVATAVTAAL

2022 2021

Koronvaihtosopimukset - Ränteswapavtal

Koronvaihtosopimukset on otettu suojaustarkoituksessa ja niillä on suojattu lyhyiden viitekorkoihin sidottujen kuntatodistusluottojen korkoriskiä. Kaupungilla oli kuntatodistusluottoja 31.12.2022 yhteensä 27 000 000 €, joista 25 000 000 € on suojattu.

Ränteswapavtal har ingåtts i säkringsyfte och har bundit den kortfristiga rörliga räntan för stadens kommuncertifikat. Staden hade kommuncerifikat 31.12.2022 totalt 27 000 000 € varav 25 000 000 € är bundet.

Kuntarahoitus 8.3.2017 - 8.3.2027	32250			
Alkuperäinen määrä - Ursprunglig summa		10 000 000,00	10 000 000,00	
Nimellisarvo - Nominellt värde		10 000 000,00	10 000 000,00	
Vaihtuva korko 3 kk. euribor - Rörliga räntan 3 mån. euribor				
Kiinteä korko 0,731 % - Fast ränta 0,731 %				
Markkina-arvo - Marknadsvärde	938 109,54	-387 525,28		
 Kuntarahoitus 4.1.2021-4.1.2031	44138			
Alkuperäinen määrä - Ursprunglig summa		15 000 000,00	15 000 000,00	
Nimellisarvo - Nominellt värde		15 000 000,00	15 000 000,00	
Vaihtuva korko 3 kk. euribor - Rörliga räntan 3 mån. euribor				
Kiinteä korko 1,133 % - Fast ränta 1,133%				
Markkina-arvo - Marknadsvärde	2 090 660,01	-1 256 477,19		
 Yhteensä - Totalt		25 000 000,00	25 000 000,00	

47 Sataman porttirakennuksen lunastusvastuu

Hangon kaupunki on vuonna 2009 ollut noin 10 % omistusosuudella mukana perustamassa Hangon Sataman Portti Oy nimistä kiinteistöyhtiötä. Hangon Sataman Portti Oy fuusioitiin Hangon Satama Oy:ön päivämäärällä 1.12.2020. Porttirakennusta varten varattua aluetta koskevan maanvuokrasopimuksen perusteella on Hangon kaupungilla velvollisuus vuokra-ajan päätyessä 31.12.2038 lunastaa alueelle rakennetut rakennukset. Lunastushinnan perusteeksi on sovittu rakennusten tekninen arvo vuokra-ajan päätyessä. Rakennuskustannukset olivat 780 079,37 euroa.

Inlösningansvaret för hamnens portbyggnad

Hangö stad har 2009 med cirka 10 % ägerrätt varit med och grundat Hangon Sataman Portti Oy nämnda fastighetsbolag. Hangon Sataman Portti Oy fusionerades med Hangö Hamn Ab den 1.12.2020. Utgående från arrendeavtalet för området som reserverats för portbyggnaden är det Hangö stads skyldighet att vid arrendetidens slut 31.12.2038 inlösa de på området uppförda byggnader. Som grund för inlösningpriset har överenskommits byggnadens tekniska värde vid arrendetidens slut. Byggkostnaderna var 780 079,37 euro.

48 Käynnissä olevat oikeudenkäynnit

Hangon kaupungilla on oikeusprosessi käynnissä liittyen ns. alikulkutunnelin toteutukseen. Hangon kaupunkia, Väylää ja Rakennusliike Ralf Ajalin Oy:tä pyydetään yhdessä suorittamaan vahingonkorvausta rakennustyön aikana kolmannelle osapuolelle syntyneistä vahingoista. Vaaditun vahingonkorvauksen suuruus yhteensä on n.289.000 euroa + oikeudenkäyntikulut. Asia on tällä hetkellä Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuden käsittelyssä. Hangon kaupunki on kistänyt vahingonkorvauksen perusteenvaate ja määran.

Pågående rättegångar

Hangö stad, Väylä och Byggnadsföretaget Ralf Ajalin Oy har inbegärts att tillsammans erlägga skadestånd till tredje part med anledning av de skador, som förorsakats under byggnadsarbetet. Det inbegärda skadeståndets belopp är totalt ca 289 000 € + rättegångskostnader. Ärandet behandlas nu av Västra Nylands tingsrätt. Hangö stad har både bestridit grunden och beloppet av skadeståndet.

HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAPALKKIOTA KOSKEVAT LIITETIEDOT –
NOTER ANGÅENDE PERSONAL OCH REVISORNS ARVODE

Liite/Not

48 HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ - ANTALET ANSTÄLLDA 31.12.

	2022	2021
Yleishallinto - Allmän förvaltning	32	30
Perusturva - Grundtrygghet	237	231
Sivistystoimi - Bildningsväsendet	214	212
Kulttuuritoimi - Kulturväsendet	19	19
Ympäristötoimiala - Miljösektorn	16	13
Tekninen toimiala - Tekniska sektorn	92	95
Hangon Vesi -liikelaitos - Affärsverket Hangö Vatten	19	16
Yhteensä - Totalt	629	616

49 HENKILÖSTÖKULUT - PERSONALKOSTNADER

	2022	2021
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan -	31 544 050,17	28 893 792,98
Personalkostnader enligt resultaträkningen		
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin -	94 724,18	122 077,41
Personalkostnader som aktiverats bland immateriella och materiella tillgångar		
Henkilöstökulut yhteenä - Personalkostnader sammanlagt	31 449 325,99	28 771 715,57

50 TILINTARKASTUSPALKKIOT - REVISIONSARVODEN

	2022	2021
<i>BDO Audiator Oy Tilintarkastusyhteisö / Revisionssammanslutning</i>		
Tilintarkastuspalkkiot - Revisionsarvoden	40 025,60	28 005,00
Tarkastuslautakunnan avustaminen -		
Biträdande uppgifter för revisionsnämnden	3 519,63	8 488,08
Muut palkkiot - Övriga arvoden	4 570,00	1 755,00
Palkkiot yhteenä - Arvoden sammanlagt	48 115,23	38 248,08

51 LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PUOLUEMAKSUT - FÖRTROENDEVALDAS PARTIAVGIFTER

	2022	2021
Kokoomus - Samlingspartiet	586,00	637,00
Vasemmistoliitto - Vänsterförbundet	1 050,00	1 686,67
Hangon Viireät - Hangö Gröna	382,50	330,00
SDP	3 277,00	3 229,42
Hangon RKP - SFP i Hangö	3 016,00	2 788,50
Hangon kristillisdemokratit - Hangö kristdemokrater	168,00	112,00
RKP Raasepori - SFP Raseborg	22,50	30,00
Raaseporin Sosialidemokratit - Raseborgs socialdemokrater	0,00	15,00
Hangon Perussuomalaiset r.y.	978,50	737,67
Uudenmaan Sosialidemokraatit ry	0,00	112,50
SFP Tenala	15,00	10,00
Nylands Gröna rf	50,00	0,00
Puoluemaksut yhteenä - Partiavgifter sammanlagt	9 545,50	9 688,76

Kaupungin intressitahotapahtumat

Selvitys kaupungin ja sen intressitahojen välisistä olenaisista liiketoimista. Kaupungin ja henkilön katsotaan kuuluvan toistensa intressipiiriin, jos toinen pystyy käyttämään toiseen nähden määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa sen taloutta ja liiketoimintaa koskevassa päätöksenteossa tai toimensa on odottavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa toiselle osapuolelle.

Kaupunginjohtajan johtajasopimus

Kaupunginjohtajan kanssa on tehty johtajasopimus kuntalain mukaisesti (KV 8.9.2015 § 44). Kaupunki on sopinut kaupunginjohtajan kanssa sopimuksessa erorasta, joka vastaa 6 kuukauden palkkaa.

Hangon Vuokratalot Oy – Hangö Hyreshus Ab

Kaupunki on antanut kokonaan omistamalleen tytäryhtiölle 2 036 755,45 euron lainan. Kaupunki on maksanut yhtiölle 21 456,97 euroa, lähinnä vuokria. Kaupunki on laskuttanut 48 863,53 euroa, lähinnä vesi- ja jätevesimaksuja. Kaksi kaupunginhallituksen jäsentä on yhtiön hallituksessa ja toinen heistä on myös yhtiön hallituksen puheenjohtaja.

Oy Hansea DC Ab

Kaupunki omistaa yhtiön kokonaan. Yhtiö on laskuttanut kaupunkia 191 203,79 euroa, lähinnä toimintatukea. Yhtiön hallituksen puheenjohtaja on myös kaupunginvaltuoston puheenjohtaja.

Hangon Satama-Hangö Hamn Oy Ab

Kaupunki on antanut kokonaan omistamalleen tytäryhtiölle 28 723 500,00 euron lainan ja kaupungilla on 1 400 000,00 euroa muita saatavia ja saanut korkotuloja 1 749 261,16 euroa. Kaupunki on laskuttanut satamayhtiötä 1 812 553,60 euroa lähinnä vuokria ja vesi-maksuja.

Kuntarahoitus Oyj

Kuntarahoitus on kuntien, Kevan ja valtion omistama rahoituslaitos. Kaupunki on nostanut 37 266 674,00 euroa lainaa Kuntarahoitus Oyj:ltä. Kaupunginjohtaja on yhtiön hallituksen jäsen.

Stadens transaktioner med intressenter

Uppgifter om väsentliga transaktioner med intressenter. En kommun och en person anses vara varandras intressenter, om den ena parten kan utöva ett bestämmande inflytande över den andra eller ett betydande inflytande över beslut som gäller den andras ekonomi och affärssverksamhet eller om transaktionen kan väntas medföra synnerlig nytta eller skada för den andra parten.

Stadsdirektörens direktörsavtal

Med stadsdirektören har staden ingått ett direktörsavtal enligt kommunallagen (STF 8.9.2015 § 44). Med direktören har staden i avtalet kommit överens om ett avgångsvederlag som motsvarar 6 månaders lön.

Hangon Vuokratalot Oy – Hangö Hyreshus Ab

Staden har gett sitt helägda dotterbolag ett lån på 2 036 755,45 euro. Staden har betalat till bolaget 21 456,97 euro, främst hyror. Staden har fakturerat 48 863,53 euro av bolaget, främst vatten- och avloppsavgifter. Två stadsstyrelsemedlemmar sitter i bolagets styrelse och en av dem är också styrelseordförande.

Oy Hansea DC Ab

Staden äger bolaget i sin helhet. Bolaget har fakturerat staden för 191 203,79 euro, främst understöd. Stadsfullmäktiges ordförande är bolagets styrelseordförande.

Hangon Satama-Hangö Hamn Oy Ab

Staden har en lånefordran på 28 723 500,00 euro från bolaget och staden har även övriga fordringar på 1 400 000,00 euro, ränteintäkter har staden fått 1 749 261,16 euro. Staden har fakturerat hamnbolaget 1 812 553,60 euro, främst hyror samt vatten- och avloppsavgifter.

Kuntarahoitus Oyj

Kuntarahoitus Oyj (Kommunfinans Abp) ägs av kommuner, pensionsbolaget Keva samt staten. Staden har ett lån på 37 266 674,00 euro av Kommunfinans. Stadsdirektören är styrelsemedlem i bolaget.

Konsernin liitetiedot – Noter angående koncern

TIEDOT KONSERNITASEEN VASTAAVISTA TASE-ERÄKOHTAISESTI – UPPGIFTER OM KONCERN BALANSSENS AKTIVA PER BALANSPOST

Liite/Not Aineettomat hyödykkeet - Immateriella tillgångar

21

	Aineettomat oikeudet Immateriala rättigheter	Muut pitkä-vaik. menot Övr. utg med lång verk.tid	Yhteensä Totalt
Poistamaton hankintameno - Oavskriven anskaffningsutg. 1.1	81 017	3 542 617	3 623 634
Lisäykset tilikauden aikana - Okningar under räkenskapsper.	5 597	271	5 868
Rahoitusosuudet - Finansieringsandelar	0	-4 934	-4 934
Vähennykset tilikauden aikana - Minskningar under räkenskapsper.	0	-28 983	-28 983
Silrot erien välillä - Overföring mellan poster	0	84 664	84 664
Tilikauden poisto - Räkenskapsperiodens avskrivning	-21 796	-703 643	-725 438
Poistamaton hankintameno - Oavskriven anskaffningsutgift 31.12	64 818	2 889 992	2 954 810
Arvonkorotukset - Uppskrivningar	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12 - Bokföringsvärde 31.12	64 818	2 889 992	2 954 810

Aineelliset hyödykkeet - Materiella tillgångar

	Maa-ja vesialueet Mark- och vattenområden	Rakennukset	Kiinteät raken-teet ja laitteet Fasta konstruktioner och anläggningar	Koneet ja kalusto Maskiner och inventarier	Muut aineelliset hyödykkeet Övriga materiella tillgångar	Keskeneräiset hankinnat Pågående nyanläggningar	Yhteensä Totalt
Poistamaton hankintameno - Oavskriven anskaffningsutg. 1.1	26 628 765	33 240 202	58 517 051	3 589 763	52 634	4 157 345	126 185 759
Lisäykset tilikauden aikana - Okningar under räkenskapsper.	124 295	1 256 508	1 466 269	545 412	5 175	4 757 541	8 155 200
Rahoitusosuudet - Finansieringsandelar	0	-113	-20 000	-7 842	0	0	-27 955
Vähennykset tilikauden aikana - Minskningar under räkenskapsper.	-67 685	-83 805	0	-35 218	-55	-712 743	-899 506
Silrot erien välillä - Overföring mellan poster	0	394 259	898 985	210 752	0	-1 590 300	-86 304
Tilikauden poisto - Räkenskapsperiodens avskrivning	0	-2 180 375	-2 840 266	-925 907	-2 271	0	-5 948 819
Poistamaton hankintameno - Oavskriven anskaffningsutgift 31.12	26 685 374	32 626 676	58 022 039	3 376 959	55 482	6 611 843	127 378 374
Arvonkorotukset - Uppskrivningar	26 685 374	32 626 676	58 022 039	3 376 959	55 482	6 611 843	127 378 374
Kirjanpitoarvo - Bokföringsvärde 31.12	26 685 374	32 626 676	58 022 039	3 376 959	55 482	6 611 843	127 378 374

Pysyvien vastaavien sijoitukset - Placeringar i bestående aktiva

Osakkeet ja osuudet - Aktier och andelar

	Osakkeet ja osuudet Aktier och andelar	Lainasaamiset Lånefordringar	Muut saamiset Övriga fordringar	Yhteensä Totalt
Hankintameno 1.1 - Anskaffningsutgift 1.1	3 321 412	322 564	453 494	4 097 470
Lisäykset - Okningar	55 482			55 482
Rahoitusosuudet - Finansieringsandelar	0			0
Vähennykset Minskningar	-6 232	-14 149		-20 381
Silrot erien välillä - Overföringar	4 827			4 827
Hankintameno 31.12 - Anskaffningsutgift 31.12	3 375 489	308 415	453 494	4 137 398
Arvonalaenukset - Nedskrivningar	-38 151			-38 151
Arvonkorotukset - Uppskrivningar				0
Kirjanpitoarvo 31.12 - Bokföringsvärde 31.12	3 337 337	308 415	453 494	4 099 246

Liite / Not OMISTUKSIA MUISSA YHTEISÖISSÄ
22-24 INNEHAV LANDRA SAMFUND

Konserniyhteisöt-Koncernsamfund	Kaupungin omistusos. %	Konsernin omistusos %	Hangon kaupungin osuuksista					
			Stadens innehav%-	Konc. andel innehav%-	Oma PO Eget kapital	Veras PO Främmande kapital Tilikauden yli-/alijäämä Räkenskapsperiodens över-/underskott		
Kuntayhtymät - Samkommuner								
<u><i>Yhdistetty suhteellisesti peruspääomaosuuden mukaan-Konsolidering i proportion till grundkapitalsandel</i></u>								
Eteva kuntayhtymä	Mäntsälä	1,18 %	1,18 %	189 180	561551	-12 921		
Kärkulla Kf	Parainen/Pargas	2,75 %	2,75 %	242 031	1023 379	0		
HUS-kuntayhtymä-Samkommun HNS	Helsinki/Helsingfors	0,767 %	0,767 %	2 976 125	11736 959	-40 186		
Västra Nylands Folkhögskola	Rasepori/Raseborg	9,38 %	9,38 %	94 661	22 694	-4 832		
Luksia Länsi-Uudenmaan ky	Lohja/Lojo	8,43 %	8,43 %	3 641009	1349 567	87 768		
Uudenmaan liitto	Helsinki/Helsingfors	10,3 %	10,3 %	17 454	30 045	-4 735		
Tytyrähtisöt - Dotterbolag								
<u><i>Yhdistetyn nimellisygomenetelmällä - Konsolidering med parivardemetoden</i></u>								
Hangon Vuokralot Oy-Hangö Hyreshus Ab	Hanko / Hangö	100 %	100 %	827 605	4 488 101	0		
Oy Hangon Satama Ab	Hanko / Hangö	100 %	100 %	19 774 164	31062 225	1232 864		
Oy Hansea dc	Hanko / Hangö	100 %	100 %	73 730	15 267	-142		
Fastighets Ab Torsken Kiinteistö Oy	Hanko / Hangö	100 %	100 %	73 776	283 285	0		
Kiinteistö Oy Pitkäkatu 43 Fastighets Ab	Hanko / Hangö	88,20 %	88,20 %	177 072	2 044 905	45 711		
Osakkuusyhteisöt - Intressesamfund								
<u><i>Yhdistelemättä -Från konsolideringen bortlämnade</i></u>								
Kiinteistö Oy Hangon kirjasto ja virastotalo	Hanko / Hangö	50 %	50 %					
Regattalämpö Oy	Hanko / Hangö	0 %	50 %					
C - Fiber Hanko Oy	Hanko / Hangö	2,1%	6,2 %					
Suomen Vapaasatama Oy	Hanko / Hangö	20,9 %	20,9 %					
Asunto Oy Lappohjan kerrostalot *	Hanko / Hangö	98,6 %	98,6 % *)					
Rosk'n Roll Oy Ab	Lohja/Lojo	5,4 %	5,4 %					
Puro Tekstilihuolto palvelut Oy	Turku/Åbo	0,02 %	0,02 %					
Sosiaalitaito Oy -Socialkompetens Ab	Järvenpää / Träskända	0,3 %	0,3 %					
Ab Det finlandssvenska kompetencentret								
inom det sociala området	Helsinki / Helsingfors	1,2 %	1,2 %					
Novago Rytskehyts Oy	Lohja/Lojo	9,8 %	9,8 %					
FAB Kustregionens utbildningsfastigheter	Rasepori/Raseborg	0,9 %	0,9 %					
Yllä mainitut yhtiöt eivät vaikuta olevilleesi Hangon Kaupungin konsernituloon tai -taseeseen, jonka vuoksi näitä ei ole huomioitu.								
De ovannämnda bolagen är av ringa betydelse på Hangö Stads koncernresultaträkning eller -balansräkning och därför har de inte beaktats i koncernredovisningen.								
*) Kaupunki otti osakkeet haltuunsa päävämäärällä 12.9.2022 omistajalta, joka ei konserviisi pakkoteista johtuen enää voi tuottaa. Sanktiot tekivät myös silloisen Asunto Oy Lappohjan Kerrostalot -yhtiön hallituksen velvollisuksien suo rittamisen mahdottomaksi, kuten tilinpäätöksen ja kirjanpidon laatimisen. Yhtiö on jätetty yhdistellemättä konsernilukuihin koska tilinpäätös ei anna oikeaa kuvaa tilikauden tuloksesta. Staden övertog aktierna den 12.9.2022 av en ägare som inte längre kunde ha verksamhet pga internationella sanktioner. Sanktio nema gjorde det också omöjligt för Asunto Oy Lappohjan Kerrostalots förra styrelse att fullfölja sina förpliktelser, såsom uppläggning av bokslut och bokföring. Bolaget har lämnats bort från konsolideringen för att den inte ger en rätt uppfattning av räkenskapsperiodens resultat.								
Säätiöt - Stiftelser								
Hangon palveluasunnot Säätiö	Hanko / Hangö							
Länsi-Uudenmaan ajorajioitteluratasäätiö	Vihni / Vichtis							
Stiftelsen för Hango sommaruniversitet	Hanko / Hangö							
25	SAAMISTEN FRITTELY SPECIFICATION OVER FORDRINGER			2022	2021			
Pitkäaikaiset saamiset - Långfristiga fordringar								
Lainasaamiset - Lånefodringar		77 103	80 615					
Muut saamiset - Övriga fordringar		10 676	10 298					
Siirtosaamiset - Resultatregleringar		0	1 400					
		87 779	92 313					
Lyhytaikaiset saamiset - Kortfristiga fordringar								
Myntisaamiset - Kundfordringar		4 593 137	4 156 979					
Siirtosaamiset - Resultatregleringar		1 187 268	1 349 023					
Muut saamiset - Övriga fordringar		2 290 154	2 145 468					
		8 070 559	7 651 470					
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT								
		8 158 339	7 743 783					
26	SIIRTOSAAMISTEN FRITTELY - RESULTATREGLERINGAR SPECIFICATION			2022	2021			
Siirtosaamisten olennaiset erät - Väsentliga poster som ingår i resultatregleringar								
Silirytä korot - Räntor som överförs		2 797	6 775					
Kelan korvaus tyoterveyshuollosta - FPA:s ersättning för arbetshälsovården		123 192	122 126					
EU-tuet ja avustukset - EU-bidrag och understöd		9 235	8 641					
Muut tulojämät - Övriga inkomster som inte erhållits		1 627 854	2 109 144					
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT		1 763 078	2 246 686					

TIEDOT KONSERNITASEEN VASTATTAVISTA TASE-ERÄKOHTAISESTI –
UPPGIFTER OM KONCERN BALANSENS PASSIVA PER BALANSPOST

	<u>OMAN PÄÄOMAN ERITTELY - SPECifikation av det egna kapitalet</u>	2022	2021
Peruspääoma - Grundkapital 1.1	28 239 534	28 239 534	
Peruspääoma - Grundkapital 31.12	28 239 534	28 239 534	
Arvokorotusrahasto - Uppskrivningsfond 1.1	235 474	235 474	
Arvokorotusrahasto - Uppskrivningsfond 31.12	235 474	235 474	
Muut omat rahastot - Övriga egna fonder 1.1	11 320 733	11 241 082	
Siirrot rahastoon tilikaudella -	2 235	84 094	
Siirrot rahastosta tilikaudella	0	-4 444	
Muut omat rahastot - Övriga egna fonder 31.12	11 322 968	11 320 732	
Edellisten tilikausien ylijäämä - Överskott från tidigare år	26 914 507	19 800 740	
Korjaukset / Korrigeringar	8 179	0	
Tilikauden ylijäämä/aliäämä - Räkenskapspériodens över/underskott	5 419 677	7 113 767	
Oma pääoma yhteensä - Eget kapital totalt	72 140 338	66 710 247	
33 Pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset velat - Långa och kortfristiga skulder			
Pitkäaikaiset - Långfristiga	2022	2021	
Lainat rahoituslaitoksilta - Lån från finansinstitut	26 062 441	31 667 648	
Lainat julkisyhteisöiltä - Lån från offentliga sammanslutningar	34 781	41 976	
Lainat multa lainanantajilta - Lån från övriga långivare	0	15 000	
Saadut ennakot - Erhällna förskott	844 008	0	
Laskennalliset verot - Latenta skatteskulder	361 388	298 068	
	27 302 617	32 022 692	
Lyhytaikaiset velat- Kortfristiga skulder	2022	2021	
Lainat rahoituslaitoksilta - Lån från finansinstitut	36 432 527	37 786 176	
Lainat julkisyhteisöiltä - Lån från offentliga sammanslutningar	3 738	4 743	
Saadut ennakot - Erhällna förskott	130 464	271 225	
Ostovelat - Leverantörskulder	6 812 606	4 942 440	
Muut velat - Övriga skulder	2 484 006	2 346 043	
Sirtovelat - Resultatregleringar	8 646 285	7 528 467	
	54 509 627	52 879 094	
Yhteensa-Totalt	81 812 244	84 901 786	
37 <u>SIRTOVELKOIHIN ISÄLTYVÄT OLENNÄISERÄT - VÄSENTLIGA POSTER SOM INGÅR I RESULTATREGLERINGARNÄ</u>			
Lyhytaikaiset sirtovelat - Kortfristiga resultatregleringar	2022	2021	
Menojäämät - Obetalda utgifter			
Henkilöstökuljen jakosotukset - Periodisering av personalkostnader	6 650 901	6 527 222	
Korkojakosotukset - Ränteperiodiseringar	89 228	77 863	
Muut menojäämät - Övriga obetalda utgifter	1 235 031	1 101 566	
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	7 975 160	7 706 651	
<u>VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT - NOTER ANGÅENDE SAKERHETER OCH ANSVAR</u>			
44 <u>VUOKRAVASTUUT - HYRESANSVAR</u>			
Leasingvastuu yhteensä - Leasingansvar totalt	3 113 439	3 084 313	
./. siitä seuravaalla tilikaudella maksettava osuus - därav andel som betalas nästa räkenskapsperiod	881 747	872 913	
Vuokravastuu yhteensä - Hyresansvar totalt	4 186 833	4 177 926	
./. siitä seuravaalla tilikaudella maksettava osuus - därav andel som betalas nästa räkenskapsperiod	910 333	890 529	
Yhteensa - Sammanlagt	7 300 272	7 262 239	
46 <u>VASTUUSITOUMUKSET - ANSVARSFÖRBINDELSER</u>			
Takaukset muiden puolesta			
Alkuperäinen pääoma-Ursprungligt kapital	623 606	627 740	
Jäljellä oleva pääoma-Återstående kapital	151 743	176 095	
<u>JOHDANNNAISSOPIMUKSET - DERIVATAVTAL</u>			
Koronvaihtosopimukset - Ränteswapavtal			
Nimellisarvo / Nominella värde	25 000 000	25 109 158	
Markkina-arvo / Marknadsvärde	3 028 770	-1 646 221	

Hangon Vesi – liikelaitoksen vaikutus kaupungin tulokseen – Affärsverket Hangö Vattens inverkan på stadens resultat

Ulkoinen/Sisäinen - Extern/Intern	Toteutuma - Utfall		Eliminoinnit - Elimineringar		TP - Toteutuma BS - Utfall
	Kaupunki Staden	Hangon Vesi Hangö Vatten	Kaupunki Staden	Hangon Vesi Hangö Vatten	
Myyntituotot - Försäljningsintäkter	4 896 081	4 072 937	-2 616 529	-132 563	6 219 927
Maksutuotot - Avgiftsintäkter	2 971 713				2 971 713
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	2 297 224	10 819			2 308 043
Muut tuotot - Övriga intäkter	<u>9 940 004</u>	<u>55 411</u>	<u>-3 565 401</u>	<u>-38 466</u>	<u>6 391 548</u>
Toimintatuotot - Verksamhetens intäkter	20 105 022	4 139 168	-6 181 929	-171 029	17 891 231
Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk	242 382	32 180			274 562
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-30 552 777	-991 273			-31 544 050
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-34 199 251	-676 879	2 166 183	26 850	-32 683 096
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-5 610 977	-846 850	539 594	54 930	-5 863 304
Avustukset muille- Understöd till övriga	-2 117 706	-1 818			-2 119 525
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-5 193 504	-75 897	3 512 385	53 016	-1 704 000
Toimintakulut - Verksamhetens kostnader	-77 674 216	-2 592 717	6 218 162	134 796	-73 913 975
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-57 326 813	1 578 631	36 233	-36 233	-55 748 182
Verotulot - Skatteinkomster	43 720 505				43 720 505
Valtionosuudet - Statsandelar	15 557 410				15 557 410
Korkotulot muita - Ränteinkomster från övriga	1 764 476	51			1 764 527
Korkotulot liikelaitoksilta - Ränteinkomster från affärsverk	112 247		-112 247		0
Muut rahoitustulot muita - Övriga finansiella intäkter från övriga	674 455	7 855			682 310
Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta - Ersättning för grundkapitalet från affärsverk	159 442		-159 442		0
Korkomenot - Ränteutgifter	-435 276	-112 247		112 247	-435 276
Muut rahoitusmenot - Övriga finansiella utgifter	-12 161	-159 459		159 442	-12 178
Rahoitustulot ja -menot - Finansiella inkomster och utgifter	2 263 184	-263 801	-271 690	271 690	1 999 383
VUOSIKATE - ÅRSBIDRAG	4 214 286	1 314 830	-235 457	235 457	5 529 116
Poistot ja arvonalentumiset - Avskrivningar och nedskrivningar	-2 411 880	-954 748			-3 366 628
TILIKAUDEN TULOS - RÄKENSKAPS PERIODENS RESULTAT	1 802 407	360 082	-235 457	235 457	2 162 488
Poistoeron muutos - Förändring av avskr.diff. (Lis/Ökn (-) väh/minskn (+))	4 428				4 428
Varausten lis/ väh - Reserveringar ökning/minskning	-2 000 000				-2 000 000
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ - RÄKENSKAPS PERIODENS ÖVER-/UNDERSKOTT	-193 165	360 082	-235 457	235 457	166 916

Hangon Vesi – liikelaitoksen vaikutus kaupungin rahoitukseen – Affärsverket Hangö Vattens inverkan på stadens finansiering

Ulkoinen/Sisäinen - Extern/Intern	Toteuma - Utfall		Eliminoinnit - Elimineringar		TP - Toteuma BS - Utfall
	Kaupunki Staden	Hangon Vesi Hangö Vatten	Kaupunki Staden	Hangon Vesi Hangö Vatten	
Årsbidrag - Vuosikate	4 214 286	1 314 830			5 529 116
Tulorahoituksen korjauserät - Korrektivposter till internt tillfördä mede	-1 115 153	-4 032			-1 119 186
Toiminnan rahavirta - Verksamhetens kassaflöde	3 099 133	1 310 798	0	0	4 409 930
Investointimenot - Investeringsutgifter	-2 386 411	-1 103 586			-3 489 997
Rahoitusosuudet.inve - Finansieringsandelar inve.	0	20 000			
Pysyvien vastaanvien hyödykkeiden luovutustulot-	1 179 235	4 032			1 183 267
Inkomster från försäljning av tillgångar bland bestående aktiva					
Investointien rahavirta - Investeringarnas kassaflöde	-1 207 176	-1 079 553	0	0	-2 286 730
Toiminnan ja investointien rahavirta - Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	1 891 956	231 244	0	0	2 123 201
Antolainasaamisten lisäys - Ökning av utlåningen	-422 834		422 834		0
Antolainasaamisten vähennys - Minsknings av utlåningen	654 082		-640 036		14 046
Antolainaukset - Förändrinar i utlåningen	231 248	0	-217 202	0	14 046
Pitkäikaisten lainojen lisäys - Ökning av långfristiga lån	0				0
Pitkäikaisten lainojen vähennys - Minsknings av långfristiga lån	-5 883 332				-5 883 332
Lyhytaikaisten lainojen muutos - Förändring i kortfristiga lån	-1 000 000	-217 202	217 202		-1 000 000
Lainakannan muutokset - Förändringar i länestocken	-6 883 332	-217 202	0	217 202	-6 883 332
Oman pääoman muutokset - Förändring i eget kapital	0	0	0	0	0
Toimeksiantoon varojen ja pääomien muutos - Förändring av förvaltade medel och kapital	-40 102				-40 102
Vaihto-omaisuuden muutos - Förändringar av omsättningstillgångar	12 856	-6 377			6 479
Pitkäikaisten saamisten muutos - Förändring av kortfristiga fodringar	200 000				200 000
Lyhytaikaisten saamisten muutos - Förändring i kortfristiga fodringar	403 932	-288 173			115 759
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	3 285 614	88 336			3 373 950
Förändring av ränteefria lång- och kortfristiga skulder					
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övrig förändring av likviditet	3 862 301	-206 214	0	0	3 656 086
Rahoituksen rahavirta - Finansieringens penningflöde	-2 789 784	-423 416	-217 202	217 202	-3 213 200
Vaikutus maksuvalmiuteen - Inverkan på likviditeten	-897 827	-192 172	-217 202	217 202	-1 089 999
Förändring i likvida medel					
Likvida medel 31.12.	388 447	201 931			590 378
Likvida medel 1.1	1 286 274	394 103			1 680 377

HANGON VESI -LIIKELAITOS
AFFÄRSVERKET HANGÖ VATTEN

TOIMINTAKERTOMUS
VERKSAMHETSBERÄTTELSE
2022

1 Toiminta ja tavoitteet

Hangon Vesi -liikelaitoksen tehtävä on turvata puhdas talousvesi toiminta-alueen asukkaille ja teollisuuslaitoksille sekä jätteveden puhdistaminen viranomaisten vaatimalle tasolle. Hulevesien hallinta ja siihen liittyvä verkosto-omaisuus eivät kuulu Hangon Veden vastuualueeseen.

Hangon Veden tehtävä toteutui puhtaana veden turvaamisen osalta lukuun ottamatta lyhytaikaisia vesijohtovoitojen tai saneerausurakoiden aiheuttamia huoltokatkoja. Lappohjassa tapahtui lisäksi kaksi putkirikkoa junaradan sähköistykseen takia, jolloin alueen asukkaita kehotettiin huuhtelemaan vettä riittävästi (kunnes kirikasta) ennen sen käyttöä. Lisäksi teollisuusasiakkailta pyydettiin tasaisempaa vedenkäyttöä liikennöintiprojektiin ja vesitornin projektin toteutuksien aikana. Tvärmessä tapahtui myös vesikatko joulukuussa, koska asiakkaan järjestelmä oli jäätynyt ja sen takia rikkoutunut, joten Tvärminnen vesisäiliö tyhjeni sen seurauksesta. Raakaveden pesäkeluvut vaihtelivat jonkin verran vuoden aikana, mutta talousvesi täytti talousvesiasiukseen vaatimukset.

Suursuon jätteedenpuhdistamon käsitteytulokset saavuttivat neljännesvuosikeskiarvoille asetetut raja-arvot lukuun ottamatta ensimmäistä jaksoa, jossa BOD:n ja fosforin puhdistustulokset jäivät raja-arvon alapuolelle johtuen sateisuudesta ja sulamisvesistä. Tyyppi osalta saavutettiin koko vuoden puhdistusvaatimus. Jätteedenpuhdistustulosta esitellään kohdassa 6.1 tarkemmin.

Vuonna 2022 merkittävä tapahtuma oli Venäjän hyökkäyssodan alkaminen Ukrainassa, jonka johdosta on tehty monenlaisia toimintavarmuuteen ja vesiturvallisuuteen liittyviä toimenpiteitä. Pelättyjä vaikutuksia mm. sähköenergian riittävyyteen liittyen ei kuitenkaan vuonna 2022 toteutunut. Korona-epidemian vaikutukset jäivät Hangon Vedellä pieniksi.

Vuoden lopussa laadittiin henkilökunnan ja johtokunnan kahdessa työpajassa Hangon Veden strategia vuosille 2023-2032. Hangon Veden strategia täydentää Hangon kaupungin strategiaa. Strategia tulee näkyämään seuraavien vuosien toiminnassa ja tavoitteissa

1 Verksamhet och målsättningar

Affärsverket Hangö Vattens uppgift är att säkerställa ett rent hushållsvatten för verksamhetsområdets invånare och industriänläggningar och att rena avloppsvattnet till den nivå som myndigheterna kräver. Hanteringen av dagvatten och tillhörande nätverkstillgångar ingår inte i Hangö Vattens ansvarsområde.

Hangö Vattens uppgift uppfylldes när det gällde att trygga rent vatten, med undantag för kortvariga vattenledningsläckage och serviceavbrott förorsakade av saneringsentreprenader. I Lappvik inträffade därtill två rörbrott på grund av elektrifieringen av järnvägslinjen, varför invånarna i området uppmanades att spola tillräckligt mycket vatten (tills det är klart) före användning. Dessutom uppmanades industrikunderna att utjämna sin vattenförbrukning under genomförandet av trafikeringsprojektet och vattentornsprojektet. Tvärminne drabbades också av ett vattenavbrott i december på grund av att en kunds system frös och gick sönder, varvid Tvärmannes vattentank tömdes. Råvattnets kolonialt fluktuerade något under året, men hushållsvattnet uppfyllde kraven i hushållsvattenförordningen.

Behandlingsresultaten vid Stormossens reningsverk uppnådde gränsvärdena kvartalsmedelvärdena, med undantag för den första perioden då reningsresultaten för BOD och för fosfor låg under gränsvärdena på grund av riklig nederbörd och smältvatten. För kväve uppnåddes reningskravet för året som helhet. Reningsresultatet för avloppsvatten presenteras noggrannare under punkt 6.1.

En viktig händelse under år 2022 var inledningen av Rysslands anfallskrig i Ukraina, vilket föranledde många att göra åtgärder i anslutning till drifts- och vattensäkerhet. De befarade konsekvenserna, bl.a. för elenergins tillräcklighet, förverkligades dock inte under år 2022. Koronaepidemins inverkan på Hangö Vatten förblev liten.

I slutet av året uppgjordes under två workshops för personalen och direktionen Hangö Vattens strategi för åren 2023-2032. Hangö Vattens strategi kompletterar Hangö stads strategi. Strategin återspeglar sig i verksamheten och målen för de kommande åren

1.1 Talousarviossa 2022 asetetut tavoitteet ja niiden toteutuminen

TAVOITTEET

Valtuusto hyväksyy talousarvion sitovat erät ja liikelaitoksen sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet: korvaus peruspääomasta (6 %), lainan korko (euribor 12 kk +1 %), lainan lyhennys 350 000€ (lopullinen lyhennys sen mukaan, mikä vuosikatteesta jää jäljelle investointien rahoituksen jälkeen) ja että vuosikatteen on katettava poistot. Johtokunta asettaa tavoiteiksi: vuotovesimääärän väheneminen sekä vesi- että viemäriverkostossa. Toimintavarmuutta pyritään jatkuvasti kehittämään, jotta se pysyy korkealla tasolla huolimatta ulkoisista uhkista tai muista häiriöistä. Toiminnallisia tavoitteita ovat vesivuoto-% alle 20 %, viemäriverkoston vuotomääärän laskusuuntainen kehitys sekä vesinäyte- ja luopaehtoindeksit 100 %.

TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Valtuuston asettamat tavoitteet toteutuivat muuten paitsi, että lainaa saatuiin lyhennettyä noin 220 000 € eli aivan tavoitteeseen (350 000 €) ei päästy. Tämä johtui siitä, että vuosikate oli noin 190 000 € alempi kuin talousarviossa. Tämä johtui siitä, että tuotot (valmistus omaan käyttöön) olivat hieman pienemmät ja toimintakulut sekä korkokulut isommat verrattuna talousarvioon.

Vesijohtoverkoston vuotovesimäärä nousi edellisestä vuodesta ollen 16 %. Viemäriverkoston vuotoprosentti pysyi samana eli oli 60 %. Tavoitteet eivät siis täysin toteutuneet.

Toimintavarmuutta ja kykyä reagoida häiriö- ja poikkeustilanteisiin parannettiin mm. hankkimalla mikrobi-analysaattori, parantamalla liikennöintiyhteyksiä, harjoittelemalla kyberturvallisuus- sekä desinfiointival-miukseja sekä tekemällä VAP-varaukset ja ilmoittamalla sähköverkkoyhtiölle kriittiset sähköinkulutuspaikat. Koronapandemian takia palavereita pidettiin etäpalave-reina varsinkin alkuvuonna 2022.

1.1 I budgeten 2022 uppställda målsättningar och deras utfall

MÅLSÄTTNINGAR

Fullmäktige godkänner budgetens bindande poster och affärsverkets bindande mål för verksamhet och ekonomi: ersättning för grundkapital (6 %), låneränta (Euribor 12 månader +1 %), låneavkortning 350 000 € (slutlig avkortning enligt vad som återstår av årsbidraget efter finansiering av investeringar) och att årsbidraget bör täcka avskrivningarna. Direktionen ställer som mål att minska läckagevattenmängden i både vatten- och avloppsnätet. Strävan är att fortlöpande förbättra driftssäkerheten så att den förblir på en hög nivå oavsett ytter hot eller andra störningar. De operativa målen är en vattenläckage-% på mindre än 20 %, en nedåtgående utveckling i avloppsnätets läckagemängd samt vattenprovtagnings- och tillståndsvillkorindex på 100 %.

MÅLSÄTTNINGARNAS UTFALL

De mål som fullmäktige fastställt uppnåddes, med undantag för att lånet kunde avkortas med cirka 220 000 €, dvs. målet (350 000 euro) uppnåddes inte. Detta berodde på att årsbidraget var cirka 190 000 € lägre än budgeterat. Detta berodde på att intäkterna (tillverkning för eget bruk) var aningen lägre och verksamhetskostnaderna och ränteutgifterna var högre i jämförelse med budgeten.

Läckagevattenmängden från vattenledningsnätet ökade från föregående år och var 16 %. Avloppsnätets läckageprocent var oförändrad vid 60 %. Målen uppnåddes således inte helt.

Driftssäkerheten och förmågan att reagera på störningar och avvikande situationer förbättrades bl.a. genom upphandling av en mikrobanalysator, genom att förbättra trafikeringsförbindelserna, öva cybersäkerhets- och desinfektionsberedskap samt genom att göra VAP-reserveringar och meddela kritiska elförbrukningspunkter till elnätsbolagen. På grund av koronapandemin hölls mötena på distans, särskilt under början av år 2022.

Taulukko 1 Mittarit / Mätare

		TP-BS 2019	TP-BS 2020	TP-BS 2021	TP-BS 2022
Henkilökunta - Personal		17 vakiutista +kesätyö	17 vakiutista +kesätyö	17 vakiutista +projektiyö	17 vakiutista +kesätyö
Suoritteet - Prestationer					
Vesijohtoverkosto/vattenledningsnät (km)		259,8	260,4	260,0	260,1
Viemäriverkosto/avlopsledningsnät (km)		217,5	217,6	217,7	217,8
Pumpattu vesimäärä/pumpat vatten (m³)		1 275 685	1 264 840	1 340 706	1 240 666
Vastaanotettu jättevesi/mottaget avlopsvatten (m³)		2 265 681	2 391 315	1 935 382	1 861 342
Laskutettu jättevesi/fakturerat avl.vatten (m³)		735 540	778 798	779 960	735 558
Liitettyt kiinteistöt/anslutna fastigheter					
Vedenkulutus/förbrukad vattenmängd (m³)		1 034 139	1 082 940	1 205 345	1 040 193
Vuotojen määrä/läckage (m³)		241 546	181 900	135 362	200 473
Mittarit - Mätare					
Vuotovesi-%/vesi/Läckagevatten-%/vatten		20	14	10	16
Vuotovesi-%/jättevesi/Läckagevatten-%/avlopp		68	67	60	60
Vesinäyte-index/Vattenprov-index		100 %	100 %	100 %	100 %
Lupaeho-index/ tillståndsvilkor-index		95 %	90 %	100 %	93 %

2 Tutkimus- ja kehitystoimintaa vuonna 2022

Ramboll Finland Oy aloitti vuonna 2021 laitosomaisuden kuntoarvion Iaadinan ja se saatiin valmiiksi vuonna 2022. Tiedot siirretään investointitarvelistauksen.

Isolähteen tekopohjavesikokeilua jatkettiin imetytämällä Gennarbylahden raakavettä Isolähteen toisella imetysalueella. Pysyvä vesitalouslupaa haettiin aluehallintovirastolta ja se myönnettiin. Myös tarkkailuohjelman hyväksyminen haettiin ELY-keskukselta ja se myönnettiin helmikuussa 2023.

Vesilaitosyhdistyksen syövyttävyshankkeeseen osallistuttiin omalla koelaitteistolla ja toimittamalla vedenlaatutietoja. Hanke alkoi vuonna 2021 ja päättyi vuonna 2022.

Hangon Vesi osallistui yhtenä vesilaitoksesta diplomi-työhön, jossa selvitettiin vesijohtojen kunnontilannusta. Valitettavasti vesiverkostotiedoissa oli sen verran epätarkkuuksia, että varsinaisia hyötyjä ei ole diplomiosta saatavissa.

2 Forsknings- och utvecklingsverksamhet år 2022

Ramboll Finland Oy påbörjade år 2021 uppgörandet av en bedömning av anläggningsegendomens skick. Konditionsbedömningen färdigställdes under år 2022. Uppgifterna överförs till förteckningen över investeringsbehov.

Storkällans försök med konstgjort grundvatten fortsatte genom infiltration av råvatten från Gennarbyviken på Storkällans andra infiltreringsområde. Ett permanent vattenhushållningstillstånd söktes från och beviljades av regionförvaltningsverket. Man ansökte också om godkännande av övervakningsprogrammet hos NMT-centralen och det beviljades i februari 2023.

Hangö Vatten deltog i Vattenverksföreningens korrosivitetsprojekt med egen försöksutrustning och genom att tillhandahålla uppgifter om vattenkvaliteten. Projektet inleddes år 2021 och avslutades år 2022.

Hangö Vatten deltog som ett av vattenverken i ett diplomarbete som utredde modellering av vattenledningarnas tillstånd. Tyvärr förekom det så mycket inkonsekvenser i uppgifterna om vattenledningsnätet att ingen egentlig nytta kan fås av diplomarbetet.

GTK aloitti Hangon pohjavesialueilla HYGLO-nimisen hankkeen (hydrogeologia ja globaali ilmastonmuutos), johon Hangon Vesi antoi pohjavesiputkensa ja muut pohjavesitiedot tutkijoiden käyttöön.

3 Arvio liiketoiminnan merkittävimmistä riskistä ja epävarmuustekijöistä

Vesilaitoksen liiketoimintaan vaikuttaa vedenkulutuksen kehittyminen. Asukasmääärän vähenemisestä sekä yritysten lopettaessa toimintaansa on mahdollista, että kulutus vähenee. Laskutetun veden määrä väheni noin 200 000 m³ vuoteen 2021 verrattuna, mutta oli kuitenkin samaa tasoa kuin sitä edeltävinä vuosina. Laskutetun jäteveden määrä laski myös hieman vuoteen 2021 verrattuna. Liittyjämäärä kasvoi 15 vesi- ja viemäriiliittymällä ja kahdella vesiliittymällä.

Verkoston korkea ikä on merkittävä riski, sillä putkien rikkoutumiset voivat aiheuttaa vahinkoa kiinteistöille joko vuotavan veden tai tukkeutuneen viemärin takia. Kiinteistöjen omat ikääntyneet tonttijohdot aiheuttavat myös ison riskin. Vastuu tonttijohdoista kuuluu kuitenkin kiinteistön omistajalle. Vuotovedet vesijoistoja ja vuotovedet viemäriin lisäävät myös energia- ja käsitellykuluja.

Vuonna 2017 teettiin konsultilla vesihuoltoverkoston saneerausvelkaselvitys. Saneerausvelkaa on sen muukaan vesijohtoverkostossa n. 77 km ja viemäriverkostossa n. 53 km. Nyt saneerausmäärä vuositasona on ollut alle 1 km molemmissa verkostoissa ja tulevaisuudessa määrä pitäisi kasvattaa 4 km molemmissa verkostoissa. Vesilaitokselle vuosittain myönnettävät investointimäärärahat ovat olleet kytköksissä koko kaupungin investointimäärärahoihin riippumatta vesilaitoksen vuosikatteesta. Vuoden 2018 alusta vesi- ja viemärlaitoksen organisaatiomuoto muutettiin liikelaitokseksi ja yhtenä tärkeimmistä tavoitteista on parantaa investointimenetelmiä, jotta saneerausvelka saadaan pienemään.

Vesimittarien osalta on tunnistettu myös saneerausvelka ja niitä onkin vaihdettava merkittävät määrit. Riskinä ovat väärät mittaustulokset ja virheellinen laskutus.

Water Safety Plan (WSP) -riskinarvioinnin toimenpideohjelma (ei julkinen) päivitettiin vuoden 2021 lopussa. Tavoitteena on havainnoida riskikohtia ja tehdä korjaavia toimenpiteitä talousvesijärjestelmissä.

GTK startade på Hangö grundvattenområden ett projekt kallat HYGLO (hydrogeologi och global klimatförändring), där Hangö Vatten ställde sina grundvattenrör och andra grundvattendata till forskarnas förfogande.

3 Bedömning av affärsverkets största risker och osäkerhetsfaktorer

Vattenkonsumtionens utveckling påverkar vattenverkets affärsverksamhet. Då invånarantalet minskar och företag avslutar sin verksamhet är det möjligt att konsumtionen minskar. Mängden fakturerat vatten sjönk med ca 200 000 m³ i förhållande till år 2021, men var ändå ungefärlig på samma nivå som under föregående år. Mängden fakturerat avloppsvatten sjönk också en aning i förhållande till år 2021. Antalet anslutningar ökade med 15 vatten- och avloppsanslutningar och två vattenanslutningar.

Nätverkets höga ålder utgör en betydande risk eftersom söndriga rör kan förorsaka skador på fastigheterna, antingen på grund av läckande vatten eller stockade avlopp. Fastigheternas egna föräldrade tomtledningar förorsakar även en stor risk. Ansvaret för tomtledningarna hör dock till fastighetens ägare. Läckagevatten från vattenledningarna och läckagevatten i avloppet höjer även på energi- och behandlingskosterna.

Under år 2017 gjorde en konsult en saneringsskultdredning för vattenförsörjningsnätet. Enligt utredningen är saneringsskulden ca 77 km i vattennätet och ca 53 km i avloppsnätet. Saneringsmängden har nu på årsnivå varit under 1 km i bågge nätverken och i framtiden borde mängden utökas till 4 km i bågge näten. De investeringsanslag som årligen beviljats vattenverket har varit knutna till hela stadens investeringsanslag oavsett vattenverkets årsbidrag. Vatten- och avloppsverkets organisationsform ändrades från ingången av år 2018 till ett affärsverk och en av de viktigaste målsättningarna är att förbättra investeringsmetoderna så att saneringskulden kan minskas.

En saneringsskuld har identifierats även för vattenmätarnas del och betydande mängder mätare bör bytas ut. Risk finns för felaktiga mätresultat och felaktig fakturering.

Åtgärdsprogrammet (ej offentlig) för riskbedömning, Water Safety Plan (WSP), uppdaterades i slutet av år 2021. Målsättningen är att identifiera riskpunkter och vidta reparerande åtgärder i hushållsvattensystemen.

Sääilmioihin liittyvät haasteet on myös tunnistettu ja ongelmaksi muodostuvat kuivat kaudet (pohjavesivarojen väheneminen) ja puolestaan runsassateiset kaudet (viemäritulvat, pohjavesikaivojen pintavaluma). Tekopohjavesihanke on ratkaisu kuivuteen ja vuotovesiselvitys puolestaan osittain runsassateisiin kausiin. Myös sähkökatkoihin on varauduttu vaihtamalla alavesisällön varavoimakone automaattisesti käynnistystäksi. Tulevaisuudessa talousveden riittävyyden osalta haasteita voi tulla myös lisääntyvästä teollisuuden sekä asuin- ja vapaa-ajan rakentamisesta.

Henkilöstö on hyvin osaavaa, mutta riskinä on suuri sairauspoissaolojen määrä sekä osaavan työvoiman saatavuus. Poissaolot kuormittavat muuta henkilökuntaa omien töiden ohessa, jolloin on mahdollisuus, että tärkeitä ja olennaisiaasioita unohtuu tai jää tekemättä. Osaavan määrääkaisen henkilökunnan palkkaaminen on vaikeaa. Vuonna 2022 rekrytoitiin kaksi vakituista työntekijää sekä kaksi määrääkaista työntekijää.

Vuonna 2022 erityisenä tapahtumana oli Venäjän hyökkäyssodan alkaminen Ukrainassa. Uhkakuvia on sen myötä päivitetty Suomessa ja myös Vesilaitosyhdistys ja Vesihiultopooli ovat tiedottaneet ja ohjeistaneet vesihuoltolaitoksia vuoden aikana erilaisista varautumiseen ja häiriötilannevalmiuteen liittyvistä asioista ja niitä on pyritty ottamaan käyttöön myös Hangon Vedellä. Erityinen uhka on kyberturvallisuuteen liittyvät asiat, joihin on pyritty etsimään toimenpiteitä sekä osallistuttu harjoituksiin.

Yleinen hintojen nousu sekä elektroniikkakomponenttien saatavuusepävarmuudet ovat seurauksia maailmanmarkkinatilanteen muutoksista. Se tulee vaikuttaamaan myös jatkossa liikelaitoksen toimintaan ja talouteen. Korkokulut nousivat jo vuonna 2022.

Uzmaningar i anslutning till väderfenomen har identifierats; problem utgör torra perioder (grundvattenreservoarna krymper) och perioder med riklig nederbörd (avloppsoversvämningar, ytvatteninflöden i grundvattenbrunnar). Projektet med konstgjort grundvatten är en lösning på torkan och läckagevattenutredningen i sin tur delvis på perioder med riklig nederbörd. Man har även berett sig på strömvabrott genom att byta ut den nedre vattenbehållarens reservkraftverk till ett som startar automatiskt. Framtida utzmaningar i fråga om hushållsvattnets tillräcklighet kan även uppstå som följd av ökat industri- samt bostads- och fritidsbostadsbyggande.

Personalen är mycket kunnig, men den stora mängden sjukfrånvaron och tillgången på kunnig arbetskraft utgör en risk. Frånvaron belastar den övriga personalen vid sidan om det egna arbetet, varvid det finns en risk för att viktiga och väsentliga saker glöms bort eller blir nogjorda. Det är svårt att rekrytera kunnig personal. År 2022 rekryterades två fast anställda arbetstagare samt två arbetstagare med tidbundna avtal.

Påbörjandet av Rysslands anfallskrig i Ukraina utgjorde en särskild händelse år 2022. Hotbilderna har därmed uppdaterats i Finland och även Vattenverksföreningen och Vattenförsörjningspoolen har under året informerat och instruerat vattentjänstverken om olika frågor gällande beredskap och beredskap för störningssituationer. Strävan har varit att ta åtgärderna i bruk även vid Hangö Vatten. Ett särskilt hot är cybersäkerhetsfrågor, för vilka man har sökt åtgärder och deltagit i övningar.

Den allmänna prishöjningen och osäkerheten kring tillgången på elektroniska komponenter är följd av förändringarna i världsmarknadsläget. Detta kommer att fortsätta att påverka affärsverkets verksamhet och ekonomi. Räntekostnaderna steg redan under år 2022.

4 Arvio taloudellisesta asemasta ja tuloksesta: tunnusluvut

Vuoden 2022 tuotot olivat yhteensä 4 139 168 € (talousarvio 4 135 901 €) ja tulos oli ylijäämäinen 360 082 € (talousarvio 504 994 €). Valmistus omaan käyttöön oli 32 180 € (talousarvio 80 000 €). Toimintakulut olivat 71 252 € korkeammat ja korkokulut kunnalle 82 247 € korkeammat kuin talousarviossa.

Toimintakuluihin vaikuttivat sähkön hinnan nousu (talousarviovaiheessa ei ollut käytössä uutta hintaa) sekä asiantuntijapalveluiden ostot, jotka ylittivät talousarvion mukaiset summat. Liiketoiminnan muissa kuluissa ja henkilöstökuluissa ei ollut merkittäviä poikkeamia talousarvioon.

4 Bedömning av det ekonomiska utfallet och resultaten: nyckeltal

Årets 2022 intäkter var totalt 4 139 168 € (budget 4 135 901 €) och resultatet visade ett överskott på 360 082€ (budget 504 994 €). Tillverkningen för eget bruk var 32 180 € (budget 80 000 €). Verksamhetskostnaderna var 71 252 € högre och räntekostnaderna till kommunen 82 247 € högre än i budgeten.

Verksamhetskostnaderna påverkades av höjningen av elpriset (det nya priset var inte tillgängligt i budgeteringsskedet) och inköpet av sakkunnigtjänster överstred budgetsummorna. Det förekom inga betydande avvikelser från budgeten när det gäller affärsvärksamhetens övriga kostnader och personalkostnader,

	2019	2020	2021	2022
Vesimaksut/vattenavgifter	1 379 356	1 359 124	1 588 715	1 431 934
Jätevesimaksut/avloppsvattenavgifter	1 304 515	1 412 566	1 402 429	1 279 576
Liittymismaksut/anslutningsavgifter	48 000	108 040	77 213	126 213
Perusmaksut/Grundavgifter	954 929	953 520	1 016 356	1 015 828

Taulukko 1. Maksutuottojen kehittyminen €.

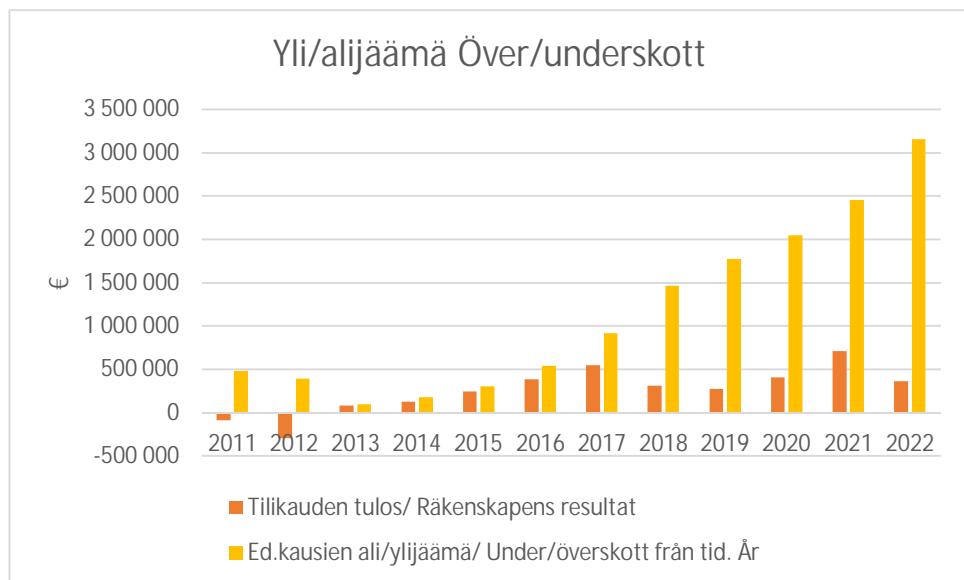
Vuosikatteella pystytiin rahoittamaan investointit (1 079 553 €) ja vuosikatteesta jäi noin 220 000 € sisäisen lainan lyhentämiseen. Investointikohteet on esitetty investointianalyysissä (liitteissä).

Kumulatiivinen ja vuosittainen ali/ylijäämä pidemmällä aikavälillä on esitetty seuraavassa kuvaajassa. Vesihuoltoin mukaan vesihuollon maksut tulee olla sellaiset, että pitkällä aikavälillä voidaan kattaa vesihuoltolaitoksen uus- ja korjausinvestointit ja kustannukset. Ylijäämä on kertynyt, koska investointimäärit ovat olleet laskusuunnassa, mutta tulevaisuudessa on tarve suuremmille investointimääritteille saneerausvelan pienentämiseksi.

Tabell 1. Intäkternas utveckling €.

Investeringarna (1 079 553 €) kunde finansieras med årsbidraget och av årsbidraget kvarstod ca 220 000 € för avkortning av det interna lånet. Investeringsobjekten presenteras i investeringsanalysen (bilagorna).

Det årliga kumulativa under/överskottet på lång sikt presenteras i följande diagram. Enligt vattentjänstlagen bör vattenförsörjningens avgifter vara sådana att de på lång sikt räcker till för att täcka vattentjänstverkets nya och reparationsinvesteringar samt kostnader. Överskottet har kumulerat eftersom investeringsanslagen varit nedåtgående, men i framtiden finns ett behov av större investeringar för att minska på saneringsskulden.

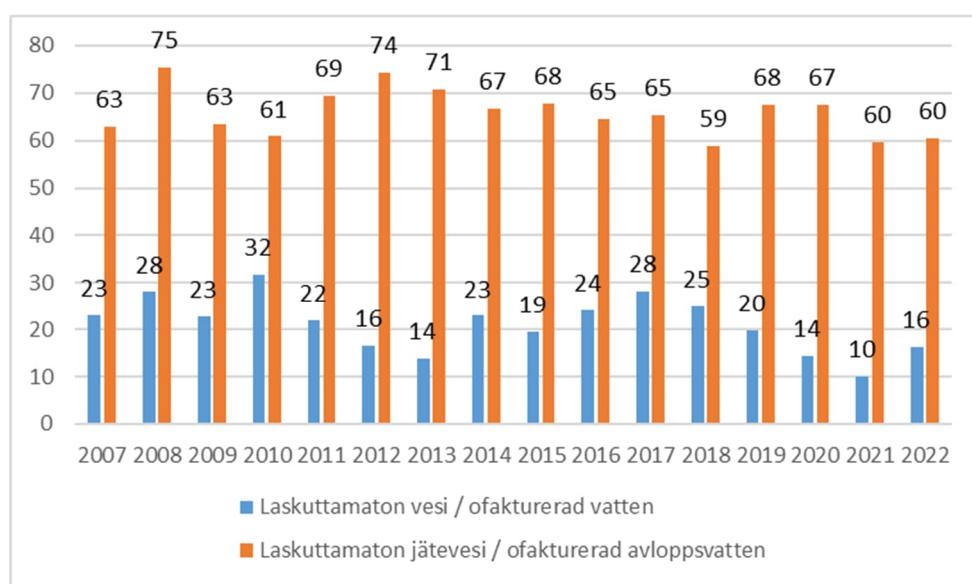

Kuva 2. Ylijäämän muodostuminen.

Taloudellinen tilanne on tilinpäätöslukujen mukaan hyvä, mutta tämä ei huomioi mm. verkostojen sanearausvelkaa. Kuvassa 3 on esitetty laskuttamattoman veden- ja jäteveden määren kehittymistä. Laskuttamaton vesi on vuoto vesiverkosta ulospäin ja Laskuttamaton jätevesi on vuoto- ja hulevedet jätevesiverkoston sisäänpäin. Jätevesiverkoston tilasto ei huomioi vuoden sademääriä, jolla on merkitystä vesimääriin hulevesien muodossa. Laskuttamattoman jäteveden osalta tilanne on melko tasaista, mutta pitkällä aikavälillä se on hieman laskusuunnassa. Laskuttamattoman veden osuus oli vuonna 2021 todella matala, mutta vuonna 2022 se oli jo korkeampi.

Bild 2. Utvecklandet av överskott.

Den ekonomiska ställningen är utifrån bokslutssiffrorna god, men detta beaktar bl.a. inte närvirkens saneringsskuld. I bild 3 presenteras utvecklingen av den ofakturerade mängden vatten- och avloppsvatten. Det ofakturerade vattnet består av vattenätets läckage utåt, och det ofakturerade avloppsvattnet av avloppsnätets läckage- och dagvatten inåt. Avloppsvattennätets statistik beaktar inte årets nederbörd, som naturligtvis har betydelse för vattenmängderna i form av dagvatten. Situationen är ganska jämn då det gäller ofakturerat avloppsvatten, men på lång sikt är den lite sjunkande. Det ofakturerade vattnets andel var år 2021 mycket låg, men år 2022 redan högre.

Kuva 3. Laskuttamaton vesi ja jätevesi

Bild 3. Ofakturerad vatten och avloppsvatten.

Suurimmat investointihankkeet on esitetty investointien toteuma-analyysissä (liitteissä), joten niitä ei tässä kohtaa enää eritellä.

5 Henkilöstö

Vuoden 2022 alussa vakituisen henkilöstön määrä oli 15 henkilöä kahden vakanssin ollessa avoimena. Projektipäällikön ja vesihuoltoasentajan rekrytoinnit olivat haasteellisia, mutta saatuiin valmiiksi, joten vuoden 2022 lopussa vakituisen henkilöstön määrä oli 17 henkilöä, joista naisia 3 ja miehiä 14. Vuoden 2022 lopussa vakituisen henkilöstön keski-ikä oli 47 vuotta.

Vesimittariprojektia varten palkattiin työllistämismäärärahoilla projektihenkilö kuudeksi kuukaudaksi sekä pitkäaikaista sairauspoissaoloa varten sijainen. Määräaikaisia oli siis vuoden 2022 lopussa kaksi henkilöä.

Toisen vesihuoltosihteerin työajasta 30 % myytiin sisäisenä palveluna kuntateknikalle. Oma henkilökunta tekee myös sisäisiä palveluita kaupungin muille osastoiille tilaustoina ja antaa määräyksiä hulevesiliittymiin kuntatekniikan puolesta, koska heillä ei ole siihen tarvittavaa resurssia.

Kaikkien työntekijöiden kanssa käytettiin kehityskeskustelut. Ajankohtaisia asioita esiteltiin osastopalaverissa, joita oli vuoden aikana 7 kpl. Lisäksi pidettiin virkistysilmatöivä golfkentällä tutustuen lajiin sekä myös kollegoihin leikkimielisen tehtäväsuorituksen myötä.

Työterveyshuolto siirtyi Mehiläiselle, joten mm. altistustietoja ja työnkuvauxia toimitettiin taustatiedoiksi. Kustannukset nousivat hieman aikaisempaan verrattuna. Työpaikkaselvitys on tarkoitustoteuttaa vuonna 2023.

Vuoden aikana tapahtui yksi pitkäaikaiseen sairauspoissaoloon johtanut kaatumistapaturma. Vaaratilanneilmoituksia jätettiin 5 kappaletta. Työturvallisuutta parannettiin mm. asentamalla vesitornin kellariin radon ilmanvaihto, jätevedenpuhdistamon ruuvin kansirakenteet uusimalla sekä antamalla henkilökunnalle ohjeistus, miten toimitaan sähkökatkoissa.

Henkilöstön VAP-varaukset (henkilövarausta) tehtiin vuonna 2022 ja 12 henkilöä ehdotetuista 14 henkilöstä on nyt varattu.

Yksi työntekijä aloitti Vesihuoltomestarin erikoismattitutkinnon suorittamisen oppisopimuskoulutusmuotoisena.

De största investeringsprojekten presenteras i investeringarnas utfallsanalys (bilagorna), således redovisas de inte mera under denna punkt.

5 Personal

Vid ingången av år 2022 var mängden fast anställd personal 15 personer och två vakanser var öppna. Rekryteringen av en projektchef och en vattenförsörjningsmontör var utmanande, men slutfördes så att antalet fast anställda i slutet av år 2022 var 17, varav 3 kvinnor och 14 män. Den fasta personalens medelålder i slutet av år 2022 var 47 år.

För vattenmätarprojektet anställdes med sysselsättningsmedel en projektperson för sex månader och en vikarie för långvarig sjukfrånvaro. Antalet tidsbundna anställda i slutet av år 2022 var således två personer.

Inalles 30 % av arbetstiden för den andra vattenförsörjningssekreteraren såldes som en intern tjänst till den kommunaltekniska avdelningen. Den egna personalen utför också interna tjänster åt stadens övriga avdelningar såsom beställningsarbeten och utfärdar bestämmelser för dagvattenanslutningar för den kommunaltekniska avdelningens räkning, eftersom de inte har behövliga resurser för ändamålet.

Utvecklingssamtal hölls med samtliga arbetstagare. Aktuella frågor presenterades vid avdelningspalavrerna, som hölls 7 gånger under året. Därtill hölls också en rektionseftermiddag på golfbanan för att bekanta sig med grenen samt även med kollegorna genom utförandet av en lekfull uppgift.

Företagshälsovården överfördes till Mehiläinen, således överfördes även exponeringsdata och arbetsbeskrivningar som bakgrundsinformation. Kostnaderna ökade något jämfört med tidigare. Avsikten är att genomföra en arbetsplatsutredning år 2023.

Under året inträffade en fallolycka som ledde till en lång sjukfrånvaro. Fem farosituationsanmälningar lämnades in. Arbetssäkerheten förbättrades bl.a. genom att installera radonventilation i vattentornets källare, genom att förnya däckkonstruktionerna vid avloppsreningsverkets skruvtransportör och genom att instruera personalen om hur de ska agera vid strömbrott.

Personalens VAP-reserveringar (personreservering) gjordes år 2022 och 12 av de föreslagna 14 personerna har nu reserverats.

En anställd har påbörjat avläggandet av specialyrkesexamen för Vattentänstmästare i läroavtalsform.

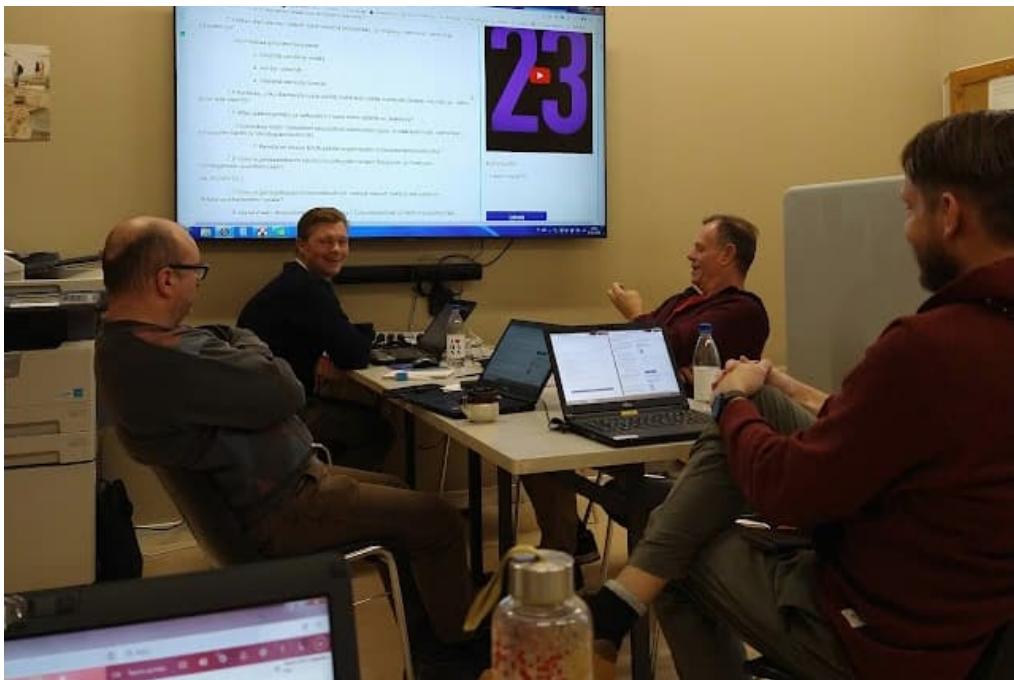

Seuraavat koulutukset toteutettiin:

- Vesityökortti (13 henkilöä + 3 henkilöä kuntateknii-kasta, 1 päivä)
- Työturvallisuuskortti (3 henkilöä, 1 päivä)
- EA-kurssi (1 henkilö, 2 päivää tai kertaus) ja EA-ker-taus (2 henkilöä, 4 tuntia)
- Tulyökortti (5 henkilöä, 1 päivä)
- Desinfointivalmius-koulutus (12 henkilöä, 2 päivä)
- Aikaansaava esimies (1 henkilö, 2,5 päivää)
- Hallinto- ja talousseminari (1 henkilö, 2 päivää)
- Vesihuoltolaitosten johdon päivät (1 henkilö, 2 päivää)
- Käyttö ja kehittäminen (1 henkilö, 1 päivä)
- Suunnittelut, rakennuttaminen ja saneeraus (1 henkilö, 2 päivää)
- Hankintakoulutus (1 henkilö, 1 päivä)
- VesikantaPlus (2 henkilöä, 1 päivä)
- Vesihuoltolaitosten viestintä (1 henkilö, 1 päivä)
- Turvallisuuskoordinaattori (1 henkilö, 2 päivää)

Följande utbildningar genomfördes:

- Vattenarbetskort (13 personer + 3 personer från kommuntekniken, 1 dag)
- Arbetsräddningskort (3 personer, 1 dag)
- EA-kurs (1 person, 2 dagar eller repetition) och EA-repetition (2 personer, 4 timmar)
- Kort för heta arbeten (5 personer, 1 dag)
- Desinfektionsberedskapsutbildning (12 personer, 2 dagar)
- Aikaansaava esimies-kurs (övers. förman som åstadkommer saker) (1 person, 2,5 dagar)
- Administrations och ekonomiseminarium (1 person, 2 dagar)
- Vattentjänstverkens lednings dagar (1 person, 2 dagar)
- Drift och utvecklade (1 person, en dag)
- Planering, byggande och sanering (1 person, 2 dagar)
- Upphandlingsutbildning (1 person, 1 dag)
- VesikantaPlus-utbildning (2 personer, 1 dag)
- Vattentjänstverkens kommunikation (1 person, 1 dag)
- Säkerhetskoordinator (1 person, 2 dagar)

Kuva 4. TAISTO 2022 harjoitus.

Bild 4. TAISTO 2022 övning

6 Ympäristötekijät

6.1 Suursuon jätevedenpuhdistamo

Suursuon jätevedenpuhdistamon vuosiraportti laadi- taan erikseen ja toimitetaan valvovalle viranomaiselle. Tässä kappaleessa on lyhyesti todettu vuoden 2022 tilanne lupamääräyksiin ja aikaisempiin vuosiin nähdien.

Taustatietona todetaan, että vuoden 2020 käsitteytulokset saavuttivat neljännesvuosikeskiarvoille asetetut raja-arvot pääosin. Vuosineljänneksellä 1/2020 ei kuitenkaan saavutettu kaikkia raja-arvoja: BOD:n käsittelyn kokonaisteho oli keskimäärin 90 % (raja-arvo 95 %), fosforipitoisuus vesistöön johdetussa vedessä oli 0,31 mg/l (raja-arvo 0,30 mg/l) ja fosforin käsittelyn kokonaisteho oli 83 % (raja-arvo 95 %). Jakson 1 heikko tulos johtuu maaliskuun näytäpäivän tuloksista, johon vai- kutti korkea tuleva vesimäärä.

Vuonna 2021 saavutettiin BOD:n, COD:n, fosforin ja kiintoaineen neljännesvuosikeskiarvoille asetetut ta- voitteet kaikissa jaksoissa 1-4. Typenpoiston teho oli vuosikeskiarvona laskettuna 76 %, joten tulos saavutti raja-arvon (väh. 70 %). Vuosi 2021 on paras vuosi Suur- suon jätevedenpuhdistamon historiassa, koska saavu- tettiin kaikki raja-arvot.

Vuonna 2022 käsitteytulokset saavuttivat neljännes- vuosikeskiarvoille asetetut raja-arvot lukuun ottamatta ensimmäistä jaksoa, jossa BOD:n ja fosforin puhdistus- tulokset jäivät raja-arvon alapuolelle johtuen sateisuu- destaan ja sulamisvesistä. BOD:n käsittelyn kokonaisteho oli tuolloin 94 % (raja-arvo 95 %) ja fosforin 91 % (raja- arvo 95 %). Typen osalta saavutettiin koko vuoden pu- distusvaatimus vuosikeskiarvon ollessa 77 % (raja-arvo 70 %).

Viemäriverkostossa tapahtui 6 kpl yliuotoja, joista 5 tapahtui runsaan sateen tai myrskyn aikana ja yksi väl- pän huoltotyön aikana. Lisäksi puhdistetun jäteveden purkuputken viimeisestä kaivosta pulppusi yli vettä, koska satoi runsaasti ja merivesi oli samaan aikaan melko korkealla.

Purkuputki puhdistettiin keväällä käyttäen puhdistus- elementejä (nk. possutus). Luotsikadun pumppaamon paineviemärisä oli lisäksi vuoto, josta aiheutui vaativia korjaustoimenpiteitä. Pumppaamo ei sijaitse pohjavesi-alueella.

6 Miljöfaktorer

6.1 Stormossens avloppsvattenreningsverk

Stormossens avloppsvattenreningsverks årsrapport uppgörs separat och levereras till övervakande myndig- het. I detta stycke konstateras i korthet situationen un- der år 2022 i förhållande till tillståndsbestämmelserna och tidigare år.

Som bakgrundsinformation konstateras att behan- dlingsresultaten under år 2020 huvudsakligen uppnådde de kvartalsvis uppställda gränsvärdena. Under kvartal 1/2020 uppnåddes dock inte samtliga gränsvärden: hel- hetseffekten vid behandlingen av BOD var i genomsnitt 90 % (gränsvärde 95 %), fosforhalten i det vatten som leddes i vattendraget var 0,31 mg/l (gränsvärde 0,30 mg/l) och helhetseffekten vid behandlingen av fosfor var 83 % (gränsvärde 95 %). Periodens 1 svaga resultat berodde på provtagningsdagarnas resultat i mars, som påverkades av en stor inkommende vattenmängd.

Under år 2021 uppnåddes de uppsatta målen för de kvartalsvisa medelvärdena för BOD:s, COD:s, fosforets och de fasta partiklarnas del under samtliga perioder 1- 4. Effekten på kvävereduktionen var som årsmedel- värde 76 %, således uppnådde resultatet gränsvärdet (minst 70 %). År 2021 är det bästa året i Stormossens reningsverks historia eftersom alla gränsvärden uppnåddes.

År 2022 uppnådde behandlingsresultaten gränsvär- dena för kvartalsmedelvärdena, med undantag för den första perioden då behandlingsresultaten för BOD och fosfor låg under gränsvärdet på grund av riklig nederbörd och småltvatten. Den totala reningseffektiviteten för BOD och fosfor var då 94 % (gränsvärde 95 % respektive 91 % (gränsvärde 95 %). För kvävets del uppnåddes hela årets reningskrav då årsmedelvärdet var 77 % (gränsvärde 70 %).

Det förekom 6 st överflöden i avloppssystemet, varav 5 inträffade under riklig nederbörd eller storm och ett un- der ett servicearbete på ett rensgaller. Därtill sväm- made vatten över från den sista brunnen på utloppsled- ningen för behandlat avloppsvatten på grund av kraftig nederbörd, då havsvattenståndet samtidigt var rätt högt.

Utllopsröret rengjordes under våren med hjälp av ren- göringselement. Därtill inträffade ett läckage i tryckav- loppet vid Lotsgatans pumpstations tryckavlopp. Läck- aget föranledde krävande reparationsåtgärder. Pump- stationen befinner sig inte på grundvattenområde

6.2 Pohjavedenotto

Vedenottamoilta pumpatut pohjavesi/tekopohjavesimäärit on esitetty seuraavassa taulukossa. Taulukossa on esitetty myös vedenottoluvan kuutiomäärit. On huomioitava, että kaikilta vedenottamoilta ei ole mahdollista pumpata vedenottoluvan mukaisia määriä sitten, että vedenlaatu pysyy talousvesiasetuksen määräysten mukaisena.

Vedenottamo	Vedenottolupa m3/vrk	Pumpattu vesi m3/vrk
Isolähde	2000	1734
Santalanranta	1800	998
Hopearanta	1200	490
Tikka	1000	147
Lappohja	500	64
Koverhar	650	3

Ampumaradan vedenottamon vettä käytettiin urheilukenttien kasteluun kesäkauden aikana yhteensä 3 158 m³.

Vedenottamoiden ennakoivan tarkkailun (vedenottamoiden yläpuolisen pohjavesialueen tarkkailun) muukaan pohjaveden laadullinen tila on pysynyt samalla tasolla kuin aiemmin. Tikan vedenottamolla oli mikrobiologisia ongelmia kaivo 1:ssä, joten se ei ole ollut tuotantokäytössä vuonna 2022. Kaivo puhdistettiin, mutta syyksi epäillään muita tekijöitä pohjavesialueella.

Isolähteen tekopohjaveden tuottamisen vedenottolupa hyväksyttiin Aluehallintovirastossa vuoden 2022 loppupuolella. Siihen liittyvä tarkkailuohjelma hyväksyttiin vuoden 2023 alussa.

6.3 Kalaistutukset

Kesäkuussa istutettiin taimenen poikasia Hangon merialueelle 4 771 kpl Troolisatamasta. Velvoitteen mukainen määriä on 2 500 kpl, mutta tällä istutuksella korvattiin myös edellisen vuoden istutuksia, jotka eivät toteutuneet poikaspulan takia. Syksyllä Gennarbylahdelle istutettiin kuhanpoikasia 11 963 kpl, joilla korvattiin osittain edellisenä vuonna poikaspulan takia istuttamatta jääneitä taimenia. Gennarbylahdelle istutettiin myös siianpoikasia 6 578 kpl, joilla korvattiin osittain edellisenä vuonna poikaspulan takia istuttamatta jääneitä taimenia.

6.2 Grundvattentag

Volymerna grundvatten/konstgjort grundvatten tas ut från vattentagen visar i följande tabell. Tabellen visar också vattentäktstillståndets kubikvolymer. Det bör noteras att den inte är möjligt att från samtliga vattentäkter pumpa de tillståndsenliga mängderna på ett sådant sätt att vattenkvaliteten bibehålls i enlighet med bestämmelserna i hushållsvattenförordningen.

Från skjutbanans vattentag användes 3 158 m³ vatten för att vattna sportplanerna under sommaren.

Enligt den förebyggande övervakningen av vattentagen (övervakning av grundvattenområdet ovanför vattentagen) har grundvattnets kvalitativa tillstånd hållit sig på samma nivå som tidigare. Tikkas vattentag hade mikrobiologiska problem i brunn 1, så den var inte i produktions bruk år 2022. Brunnen rengjordes, men orsaken misstänks vara andra faktorer på grundvattenområdet.

Storkällans lov för bildande av konstgjort grundvatten och tagande av grundvatten godkändes av Regionförvalningsverket i slutet av år 2022. Det relaterade övervakningsprogrammet godkändes i början av år 2023.

6.3 Fiskutplanteringar

I juni utplanterades från Trålarhamnen 4 771 öringsyngel på Hangös havsområde. Den förpliktande mängden är 2 500 st., men genom denna utplantering ersattes också fjsolårets utplanteringar som inte verkställdes på grund av brist på yngel. På hösten utsattes 11 963 gösyngel i Gennarbyviken för att delvis ersätta den örning som inte utplanterades föregående år på grund av brist på yngel. Därtill utplanterades i Gennarbyviken 6 578 sik yngel med vilka man delvis ersatte den örning som inte utplanterades föregående år på grund av brist på yngel.

Hangon Vesi -liikelaitos
Affärsverket Hangö Vatten

Talousarvion tuloslaskelman toteutumisvertailu Förverkligandet av budgetens resultaträkning	TA - Budget	TA - Budget muutos - ändring	TA - Budget muutettu - ändrad	TP - Toteutuma BS - Utfall	Poikkeama Avvikelse	-%
* Myyntituotot - Försäljningsintäkter	4 092 901,00	0,00	4 092 901,00	4 072 938,00	-19 963,00	-0,5 %
* Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	0,00	0,00	0,00	10 819,00	10 819,00	100,0 %
* Muut tuotot - Övriga intäkter	43 000,00	0,00	43 000,00	55 411,00	12 411,00	22,4 %
* Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk	80 000,00	0,00	80 000,00	32 180,00	-47 820,00	-148,6 %
Toimintatuotot - Verksamhetens intäkter	4 215 901,00	0,00	4 215 901,00	4 171 348,00	-44 553,00	-1,1 %
* Aineet, tarvikkeet - Material, förnödenheter	-819 300,00	0,00	-819 300,00	-846 850,00	-27 550,00	3,3 %
* Muiden palvelujen ostot - Köp av övriga tjänster	-636 105,00	0,00	-636 105,00	-676 878,00	-40 773,00	6,0 %
* Henkilöstökulut - Personalutgifter	-976 044,00	0,00	-976 044,00	-991 273,00	-15 229,00	1,5 %
* Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	-90 016,00	0,00	-90 016,00	-77 716,00	12 300,00	-15,8 %
Toimintakulut - Verksamhetens kostnader	-2 521 465,00	0,00	-2 521 465,00	-2 592 717,00	-71 252,00	2,7 %
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	1 694 436,00	0,00	1 694 436,00	1 578 631,00	-115 805,00	-7,3 %
* Korkotuotot - Ränteintäkter	0,00	0,00	0,00	7 905,00	7 905,00	<100 %
* Korkokulut muille - Räntekostnader till andra	0,00	0,00	0,00	-17,00	-17,00	100,0 %
* Korkokulut kunnalle - Räntekostnader till kommunen	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-112 247,00	-82 247,00	73,3 %
* Peruspääoman korvaus - Grundkapitalsättning	-159 442,00	0,00	-159 442,00	-159 442,00	0,00	0,0 %
Rahoitustuotot ja kulut - Finansiella intäkter och kostnader	-189 442,00	0,00	-189 442,00	-263 801,00	-74 359,00	28,2 %
VUOSIKATE - ÅRSVIDRAG	1 504 994,00	0,00	1 504 994,00	1 314 830,00	-190 164,00	-14,5 %
Poistot ja arvonalentumiset - Avskrivningar och nedskrivningar	-1 000 000,00	0,00	-1 000 000,00	-954 748,00	45 252,00	-4,7 %
TILOKAUDEN TULOS - RÄKENSKAPS PERIODENS RESULTAT	504 994,00	0,00	504 994,00	360 082,00	-144 912,00	-40,2 %
TILOKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ						
RÄKENSKAPS PERIODENS ÖVER-/UNDERSKOTT	504 994,00	0,00	504 994,00	360 082,00	-144 912,00	-40,2 %

Hangon Vesi -liikelaitos Affärsverket Hangö Vatten

TULOSLASKELMA - RESULTATRÄKNING

	TP-BS 2022	TP-BS 2021
LIIKEVAIHTO - OMSÄTTNING	4 072 937,41	4 292 228,90
Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk	32 180,36	30 083,32
Liiketoiminnan muut tuotot - Övriga intäkter	55 411,02	42 473,62
Tuet ja avustukset Kela - Understöd och bidrag	10 819,14	-244,58
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-846 850,42	-698 941,01
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-676 878,68	-598 790,38
Materiaalit ja palvelut - Material och tjänster	-1 523 729,10	-1 297 731,39
Palkat ja palkkiot - Löner och arvoden	-781 353,52	-753 258,78
Henkilösivukulut - Lönebikostnader		
Eläkekulut - Pensionskostnader	-178 059,71	-173 037,25
Muut henkilösivukulut - Övriga lönebikostnader	-31 859,55	-32 869,15
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-991 272,78	-959 165,18
Suunnitelman mukaiset poistot - Avskrivningar enligt plan	-954 748,18	-1 138 503,56
Liiketoiminnan muut kulut-Övriga rörelsekostnader	-77 715,27	-82 678,93
LIIKEYLIJÄÄMÄ(-ALIJÄÄMÄ)	623 882,60	886 462,20
RÖRELSEÖVERSKOTT(UNDERSKOTT)		
Korkotuot - Ränteinkomster	7 905,57	3 841,09
Kunnalle maksetut korkokulut -	-112 247,42	-25 353,52
Till kommunen betalda räntekostnader		
Muille maksetut korkokulut -	-16,86	-0,15
Till övriga betalda räntekostnader	-159 442,15	-159 442,15
Korvaus peruspääomasta - Ersättning för grundkapital	0,00	0,00
Muut rahoituskulut - Övriga finansiella kostnader		
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansiella intäkter och kostnader	-263 800,86	-180 954,73
YLIJÄÄMÄ(ALIJÄÄMÄ) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ ÖVERSKOTT(UNDERSK.) FÖRE EXTRAORD.POSTER	360 081,74	705 507,47
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ(ALIJÄÄMÄ) RÄKENSKAPSPEIODENS ÖVERKOTT(UNDERSKOTT)	360 081,74	705 507,47

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT - RESULTATRÄKNINGENS NYCKELTAL

	2022	2021
Sijoitetun pääoman tuotto - Avkastning på placerat kapital	6,03 %	8,62 %
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto -	6,03 %	8,62 %
Avkastning på kommunens placerade kapital		
Voitto, % - Vinst %	8,84 %	16,44 %

Hangon Vesi -liikelaitos Affärsvetet Hangö Vatten

Rahoituslaskelman toteutumisvertailu Förverkligandet av finansieringsanalys	TA - Budget	TA - Budget muutos - ändring	TA - Budget muutettu - ändrad	TP - Toteutuma BS - Utfall	Poikkeama Awikelse
Vuosikate - Årsbidrag	1 504 994,00	0,00	1 504 994,00	1 314 829,92 -4 032,26	-190 164,08
Tulorahoituksen korjauserot - Korektivposter					
Tulorahoitus - Internt tillfördä medel	1 504 994,00	0,00	1 504 994,00	1 310 797,66	-194 196,34
Investointimenot - Investeringsutgifter	-1 100 000,00	0,00	-1 100 000,00	-1 103 585,68 20 000,00	-3 585,68
Rah.osuudet, tulot - Finansieringandelar, inkomster					
Pysyvien vastaanvien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	0,00	0,00	4 032,26	4 032,26
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva					
Investoinnit - Investeringar	-1 100 000,00	0,00	-1 100 000,00	-1 079 553,42	20 446,58
Toiminta ja investoinnit, netto	404 994,00	0,00	404 994,00	231 244,24	-173 749,76
Verksamhet och investeringar, netto					
Rahoitustoiminta - Finansieringsverksamhet					
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta -					
Förändring av kortfristiga lån av kommunen		0,00	0,00	-217 201,78	-217 201,78
Lainakannan muutokset - Förändringar i lånestocken	0,00	0,00	0,00	-217 201,78	-217 201,78
Oman pääoman muutokset - Förändringar av eget kapital	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga inverkningar på likviditeten	0,00	0,00	0,00	-206 214,47	-206 214,47

Hangon Vesi -liikelaitos Affärsverket Hangö Vatten

FINANSIERINGSANALYS	TP-BS 2022	TP-BS 2021
RAHOITUSLASKELMA - FINANSIERINGSANALYS		
Likeylijäämä (-alijäämä) - Rörelseöverskott (-underskott)	623 882,60	886 462,20
Poistot ja arvonalentumiset - Avskrivningar och nedskrivningar	954 748,18	1 138 503,56
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansiella intäkter och kostnader	-263 800,86	-180 954,73
Tulorahoituksen korjauserät - Korrktivposter till internt tillfördä medel	-4 032,26	
Toiminnan rahavirta - Verksamhetens kassaflöde	1 310 797,66	1 844 011,03
Investointimenot - Investeringsutgifter	-1 083 585,68	-625 944,62
Pysyvien vastaanvien hyödykkeiden luovutustulot -	4 032,26	0,00
Inkomster från försäljning av tillgångar bland bestående aktiva		
Investointien kassavirta - Investeringarnas kassaflöde	-1 079 553,42	-625 944,62
Toiminnan ja investointien kassavirta -	231 244,24	1 218 066,41
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde		
Lyyhtiaikisten lainojen muutos kunnalta -		
Förändring i kortfristiga lån från kommunen	-217 201,78	-1 207 713,48
Lainakannan muutokset - Förändringar av länestocken	-217 201,78	-1 207 713,48
Oman pääoman muutokset - Förändringar av eget kapital	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos - Förändring av omsättnings tillgångar	-6 376,90	2 906,52
Saamisten muutos multa - Förändringar i fordringar på övriga	-288 173,25	-149 680,28
Korottomien velkojen muutos kunnalta -	0,00	0,00
Förändring i räntefria skulder från kommunen		
Korottomien velkojen muutos multa -	88 335,68	-45 264,70
Förändring i räntefria skulder från övriga	-206 214,47	-192 038,46
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar av likviditeten		
Rahoitustoiminnan kassavirta - Finansieringens kassaflöde	-423 416,25	-1 399 751,94
Rahavarojen muutos - Förändring av likvida medel	-192 172,01	-181 685,53
Rahavarojen muutos - Förändring av likvida medel		
Rahavarat 31.12 - Likvida medel 31.12	201 930,73	394 102,74
Rahavarat 1.1 - Likvida medel 1.1.	394 102,74	575 788,27
Toiminnan ja investointien rahavirta 5 vuoden aikana (x 1.000 euroa)	5 433,00	6 285,00
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under 5 år. (x 1.000 euro)		
Pääomamenojen tulorahoitus - Intern finansiering av kapitalutgifter	121 %	295 %
Lainanhoidot - Låneskötselbidrag	3,25 %	1,46 %
Kassan riittävyys, pv - Likviditet, kassadagar	18,85	46,05
Quick ratio	0,26	0,24
Current ratio	0,27	0,25

Hangon Vesi -liikelaitos
Affärsverket Hangö Vatten

TASE - BALANSRÄKNING

	2022	2021
VASTAAVAA - AKTIVA		
Aineelliset hyödykkeet - Materiella tillgångar		
Maa- ja vesialueet - Mark- och vattenområden	34 048,39	25 983,87
Rakennukset - Byggnader	0,00	0,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet -		
Fasta konstruktioner och anläggningar	9 158 623,12	9 405 085,95
Koneet ja kalusto - Maskiner och inventarier	291 079,76	216 456,81
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat -		
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	297 679,33	5 066,47
	9 781 430,60	9 652 593,10
PYSYVÄT VASTAAVAT - BESTÄENDE AKTIVA		
Vaihto-omaisuus - Omsättningstillgångar		
Aineet- ja tarvikkeet - Material och förnödenheter	72 327,39	65 950,49
Lyhytaikaiset saamiset - Kortfristiga fordringar		
Myntisaamiset - Kundfordringar	1 091 796,06	809 249,78
Siirtosaamiset - Resultatregleringar	7 168,68	1 541,71
	1 098 964,74	810 791,49
Rahat ja pankkisaamiset - Kassa och bank		
	201 930,73	394 102,74
VAIHTUVAT VASTAAVAT - RÖRLIGA AKTIVA		
	1 373 222,86	1 270 844,72
VASTAAVAA - AKTIVA	11 154 653,46	10 923 437,82

	2022	2021
VASTATTAVA - PASSIVA		
OMA PÄÄOMA - EGET KAPITAL		
Peruspääoma - Grundkapital	2 657 369,24	2 657 369,24
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä -		
Över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder	3 155 646,04	2 450 138,57
Tilikauden yli-/alijäämä -		
Räkenskapens periodens över-/underskott	360 081,74	705 507,47
	6 173 097,02	5 813 015,28
VIERAS PÄÄOMA - FRÄMMANDE KAPITAL		
Lyhytaikainen - Kortfristigt		
Lainat kunnalta - Lån från kommunen	4 300 380,89	4 517 582,67
Ostovelat - Skulder till leverantörer	454 053,35	303 698,97
Muut velat - Övriga skulder	43 144,35	129 320,44
Siirtovelat - Resultatregleringar	183 977,85	159 820,46
	4 981 556,44	5 110 422,54
VASTATTAVA - PASSIVA	11 154 653,46	10 923 437,82

	2022	2021
1.Omavaraisuus % - Soliditetsgrad %	55 %	53 %
2.Suhteellinen velkaantuneisuus % - Relativ skuldsättningsgrad %	120 %	118 %
3.Kertynyt yli-/alijäämä - Ackumulerat över-/underskott 1.000 €	3 515 728	3 155 646
4.Lainakanta 31.12	4 300 381	4 517 583
5. Lainat ja vuokravastut - lån och hyresansvar	4 300 381	4 517 583
6. Lainat ja vuokravastut € asukas - lån och hyresansvar € inv.	547	565
Asukasmäärä - Invånarantal	7 865	7 989

Hangon Vesi -liikelaitos Affärsverket Hangö Vatten

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT - NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETSINTÄKTER

TOIMIELIN - Verksamhetsorgan	2022	2021
Vesilaitos - Vattenverket	4 139 167,57	4 334 457,94
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	4 139 167,57	4 334 457,94

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEesta REDOGÖRELSE FÖR GRUNDERNA FÖR AVSKRIVNINGAR ENLIGT PLAN

Kuluvan käyttöömaisuuden poistojen määritämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöömaisuuden hankintamenoista arviodun taloudellisen käyttöön mukaan.

Som grund för nuvarande avskrivning av anläggningstillgångar har använts en på förhand upprörd avskrivningsplan. Som grund för planerliga avskrivningar har använts anläggningstillgångarnas anskaffningspris med beaktande av dess ekonomiska livslängd.

Arviodut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Uppskattade avskrivningstider och jämförbara årliga avskrivningsprocenter samt avskrivningsmetoder är:

Aineettomat hyödykkeet	4 vuotta/år	Tasapoisto - Lineär	20 %
Maa- ja vesialueet - Mark- och vattenområden		Ei poistoa - ingen avskrivning	
Immateriella tillgångar			
Rakennukset - Byggnader	15 - 40 vuotta/år	Tasapoisto - Lineär	2,5 % - 10,0 %
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	ennen/före 1.1.2013	Menojäännös - Utgiftsrest	8,5 % - 17,5%
Övriga fasta konstruktioner	12 - 35 vuotta/år	Tasapoisto - Lineär	
Koneet ja kalusto - Maskiner och inventarier	4 -12 vuotta/år	Tasapoisto - Lineär	8,33 % - 25 %

TASEEN LIITETIEDOT - NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Aineelliset hyödykkeet - Materiella tillgångar

	Maa- ja vesialueet *	Rakennukset	Kiinteät raken-teet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset Halvfärdiga	Yhteensä
	Mark- och vattenområden *	Byggnader	Fasta konstruktioner och anläggningar	Maskiner och inventarier		Totalt
Poistamaton hankintameno 1.1	25 983,87	0,00	9 405 085,95	216 456,81	5 066,47	9 652 593,10
Lisäykset tilikauden aikana	8 064,52		650 397,72	147 444,11	297 679,33	1 103 585,68
Rahoitusosuudet- tulot			-20 000,00			-20 000,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien väillä	0,00		4 800,34	266,13	-5 066,47	0,00
Tilikauden poisto		0,00	-881 660,89	-73 087,29		-954 748,18
Arvonalaennukset ja niiden palautukset						0,00
Poistamaton hankintahinta 31.12	34 048,39	0,00	9 158 623,12	291 079,76	297 679,33	9 781 430,60
Kirjanpitoarvo 31.12	34 048,39	0,00	9 158 623,12	291 079,76	297 679,33	9 781 430,60

*) Liittymismaksut- Anslutningsavgifter

OMAN PÄÄOMAN ERITTELY - SPECIFIKATION AV DET EGNA KAPITALET

	2022	2021
Peruspääoma - Grundkapital 1.1	2 657 369,24	2 657 369,24
Peruspääoma - Grundkapital 31.12	2 657 369,24	2 657 369,24
Edellisten tilikausien ylijäämä - Överskott från tidigare år 1.1	3 155 646,04	2 450 138,57
Edellisten tilikausien ylijäämä - Överskott från tidigare år 31.12	3 155 646,04	2 450 138,57
Tilikauden ylijäämä - Räkenskapsperiodens överskott	360 081,74	705 507,47
Oma pääoma yhteenä - Eget kapital sammanlagt	6 173 097,02	5 813 015,28

Henkilöstöä koskevat liitetiedot - Noter angående personalen

HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ - ANTALET ANSTÄLLDA	2022	2021
Vesilaitos - Vattenverket	19	16
HENKILÖSTÖKULUT- PERSONALKOSTNADER	2022	2021
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan - Personalkostnader enligt resultaträkningen	-991 272,78	-959 165,18
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin -	12 255,62	6 038,25
Personalkostnader som aktiverats bland immateriella och materiella tillgångar		
Henkilöstökulut yhteenä - Personalkostnader sammanlagt	-979 017,16	-953 126,93

INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU FÖRVERKLIGANDET AV INVESTERINGSDELEN

INVESTOINTIHANKE INVESTERINGSOBJEKT	Toteutuma 2021	Ta - Bu 2022	TA-muutos BU-ändring	TA - BU 31.12.2022	Toteutuma 2022	Poikkeama Diff	TA - BU %
Vesijohtoverkko - Vattenledningsnät	-162 797	-625 000	235 000	-390 000	-380 753	9 247	98 %
Viemäriverkko - Avloppssledningsnät	-163 667	-295 000	95 000	-200 000	-179 280	20 720	90 %
Jätevedenpuhdistamo-Reningsverket avloppsvatten	-110 574	0	-45 000	-45 000	-45 000		
Jätevedenpumppaamo - Avloppspumpstation	-75 482	0	-25 000	-25 000	-20 576	4 424	82 %
Vedenpumppaamo - Vattenpumpstation	-28 266	-145 000	-160 000	-305 000	-330 532	-25 532	108 %
Hulevesiverkosto - Dagvattenledningsnät	0	0	0	0	0	0	0
Automatiikka - Automation	-28 643	0	-100 000	-100 000	-109 664	-9 664	110 %
Ajonuevet - Fordon	-56 515	-35 000	0	-35 000	-37 780	-2 780	1,08
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ - KOSTNADER TOTALT	-625 944	-1 100 000	0	-1 100 000	-1 103 586	-3 586	100 %
TULOT YHTEENSÄ - INKOMSTER SAMMANLAGT							
MENOT YHTEENSÄ-UTGIFTER TOTALT	-625 944	-1 100 000	0	-1 100 000	-1 103 586	-3 586	100 %
TULOT YHTEENSÄ-INKOMSTER TOTALT	6 000	0	0	0	24 032	24 032	
NETTO	-619 944	-1 100 000	0	-1 100 000	-1 079 553	20 447	98 %

INVESTOINTIEN TOTEUMA-ANALYYSI

Hangon Vedellä oli vuonna 2022 investointimäärärahoja 1,1 M€ alkuperäisessä talousarviossa. Vuoden aikana käytettiin 1 079 553 €, jossa on huomioitu investointitulo (vaihtoautohyvitys ja Vattenpostin maksama osuuus Tikan vedenottamosta) sekä Teollisuusalueen runkovesijohdon suunnittelukustannuksia. Määrärahoja jää käyttämättä siis 20 447 €. Vuoden aikana valtuusto myönsi 250 000 € erillisen lisämääräahan teollisuusalueen vesijohdon uusimiseen. Syöttöjohto uusitaan samalla, kun Hangon Puhdistamo Oy uusii paineviemiäinsä. Tämä hanke viivästyi ja toteutetaan vuonna 2023. Valmistus omaan käyttöön oli yhteensä 32 180 € (talousarvio 80 000 €).

Vesijohtoverkosto:

Vesijohtoverkoston saneerausta suoritettiin Kadermonkatu-Perämiehenkadulla (360 m ulkopuolisena urakkana), Halmstadinkadulla (290 m ulkopuolisena urakkana) ja Raaseporinkadulla (75 m ulkopuolisena urakkana). Furuvik III -alueella rakennettiin uutta vesijohtoa (n. 100 m omana työnä) ja hanke jatkuu vuonna 2023. Halmstadinkadun saneeraus ylitti määrähanan noin 14 000 €:lla, mutta hankkeessa saneerattiin enemmän kuin mitä oli alun perin suunniteltu. Oltermanninkadun vesiverkoston saneerausta suunniteltiin vuonna 2022 ja suunnitelmat valmistuvat vuonna 2023. Lisäksi on suunniteltu jatko-osa verkostosaneeraukseen Perämiehenkatu-Kadermonkadulla.

ANALYS ÖVER INVESTERINGARNAS FÖRVERKLIGANDE

Hangö Vatten hade år 2022 1,1 M€ investeringsanslag i budgeten. Under budgetåret användes 1 079 553 €, där det är beaktat investeringsintäkter (ersättning för byte av bil och Vattenposts andel av Tikkas vattentag) samt planeringskostnader för Industriområdets vattenledning. Av anslagen blev alltså 20 447 € oanvänt. Därtill beviljades under året tilläggsanslag på 250 000 € för förnyande av vattenledning till östra industriområdet. Matarledningen förynas i samband med att Hangon Puhdistamo Oy förnyar sin tryckavloppslinje. Tidtabellen för projektet har framskjutits av Hangon Puhdistamo Oy och projektet utförs nu under 2023. Tillverkning till eget bruk var 32 180 € (budget 80 000 €).

Vattenledningsnätet:

Sanering av vattenledningsnätet utfördes på Kadermogatan-Styrmansgatan (360 m utomstående entreprenör), Halmstadsgatan (290 m utomstående entreprenör) och Raseborgsgatan (75 m utomstående entreprenör). På Furuvik III området byggdes ny vattenledning (drygt 100 m som eget arbete) och projektet fortskrider 2023. Saneringen på Halmstadsgatan blev ca 14 000 € dyrare än budgeterat men det sanerades också mera än det från början var planerat. Planering av vattenätverkssanering för området vid Åldermansgatan har utförts under det gångna året och den färdigställs i början av år 2023. Därtill har det planerats vidare för fortsatta nätverkssaneringar kring området vid Styrmansgatan-Kadermogatan.

Vedenottamot:

Tvärminne hankittiin uusi vesisäiliö sekä vesijohdot ja UV-laitte (sijainti Isolähteellä) talousveden käsitteilyä varten. Vanha säiliö, joka ei täyttänyt hygieniavaatimuksia, purettiin pois. Uudet vesiverkostokytkennit parantavat myös alueen vesihuollon varmuutta. Vesterin pystyputki sekä läpiviennit uusittiin ja asennettiin virtausmittari. Lisäksi kellaripiiri rakennettiin lattia ja radon ilmanvaihto, mistä johtuen budjetti ylitti noin 20 000 €:lla. Krogarsiin rakennettiin uusi Tikan paineenkorotusasema vedenkäsittelylaitteistointeeseen, josta toimitetaan vesi osuuskunnalle. Projektin talousarvio ylitti noin 30 000 €:lla johtuen siitä, että rakennuspaikka vaihtui rakennusluvan yhteydessä ja samalla uusittiin olemassa olevan Tikan vedenottamon sähkö- ja automaatio. Hopearannan putkistosaneeraus oli tarkoitus toteuttaa, mutta työt siirtyivät vuoteen 2023 johtuen urakoitsijan aikatauluista.

Mikrobianalyysaattori hankittiin toimintavarmuuden parantamiseksi.

Viemäriverkosto:

Viemäriverkoston saneerausta suoritettiin Kadermonkatu-Perämiehenkadulla (360 m ulkopuolisena urakkanana) ja Raaseporinkadulla (75 m ulkopuolisena urakkanana). Furuvik III -alueella rakennettiin uutta viemäriä (n 100 m omana työnä) ja hanke jatkuu vuonna 2023. Oltermanninkadun viemäriverkoston saneerausta suunniteltiin vuonna 2022 ja suunnitelmat valmistuvat vuonna 2023. Lisäksi on suunniteltu jatko-osa verkostosaneeraukseen Perämiehenkatu-Kadermonkadulla. Suursuon purkuputken muutostöiden kustannukset olivat sen verran pienet, että ne toteutettiin käyttötalousmäärärahoilla.

Jätevedenpumppaanot ja jätevedenpuhdistamo:

Koverharin jätevedenpumppaanon saneeraus (putkisot) suoritettiin suunnitellusti. Puhdistuslaitokselle hankittiin lietelinko ja sakokaivovälppän ruuvipuristin.

Ajoneuvot:

Vedenottamoiden hoitajalle vuonna 2021 tilatun auton toimitus viivästyti ja se toteutui alkuvuonna 2022.

Vattentäkter:

I Tvärminne investerades i en ny vattentank samt rörledningar och UV filtrering (i Storkällan) för hushållsvatnet, därtill revs den gamla tanken som inte längre var hygienisk. De nya rörkopplingarna förbättrar också områdets vattentillförsel. Vattentornets stigarrör samt genomföring förnyades och det installerades flödesmätare. Därtill byggdes det golv och radonventilation i källaren vilket medförde att budgeten för projektet överskreds med ca 20 000 €. På Krogars område byggdes en ny Tikkas tryckhöjningsstation med vattenbehandling för att förse vattenandelsslaget med vatten. Projektet överskred budgeten med ca 30 000 € främst på grund av att byggplatsen ändrades i samband med bygglovet samt att samtidigt förnyades också el och automationen för de befintliga vattentaget. Det var meningen att rörsanera Silversand pumpstation men arbetet blev framskjutet till år 2023 på grund av tidsbrist främst från entreprenören.

Mikrobanalysator införskaffades för att förbättra driftssäkerheten.

Avloppsnätet:

Sanering av avloppsledningsnätet utfördes på Kadermogatan-Styrmansgatan (360 m utomstående entreprenör) och på Raseborgsgatan (75 m utomstående entreprenör). På Furuvik III området byggdes nytt avloppsledningsnät (ca 100 m som eget arbete) och projektet fortskridet 2023. Planering av avloppsnätverksanering för området vid Åldermansgatan har utförts under det gångna året och färdigställs i början av år 2023, därtill har det planerats vidare för fortsatta avloppsnätverkssaneringar kring området vid Styrmansgatan-Kadermogatan. Kostnaderna för ändringsarbetet vid Stormossens utloppsrör var så små, att de genomfördes med driftsbudgetanslagen.

Avloppsvattenpumpstationerna och avloppsvattenreningsverket:

Koverhar avloppspumpstation sanerades planenligt (rördelar). Till reningsverket anskaffades ny centrifug och skruvpress till slamstationen.

Fordon:

Leveransen av bilen som beställdts till vattentäkternas skötare år 2021 blev levererad i början av år 2022.

Automaatio:

Dataliikennöinnin uudistaminen tapahtui vuonna 2022, johon sisältyi yritysverkon rakentaminen sekä asema-kohtaisia liikennöintiparannuksia. Kolmeen jäteveden-pumppaamoon hankittiin uudet sähkö- ja automaatiokeskukset. Tikan paineenkorotusaseman rakentamisen yhteydessä uusittiin myös vedenottamon sähkö- ja automaatiojärjestelmiä.

Automation:

Data trafikeringen förnyades år 2022 som inkluderade bygget av ett företagsnätverk samt förbättringar av enskilda stationers data trafikering. Till tre stycken avloppspumpstationer skaffades nya el- och automationssentraler och i samband med bygget av Tikkas tryckförhöjningsstation förnyades Tikka vattentagets el- och automationssystem.

Isoimmat hankinnat ja niiden toteutuma vuonna 2022:

Kadermogatan / Styrmansgatan	T 206 290 €	B 200 000 €
Halmstadsgatan	T 198 876 €	B 185 000 €
Tikan paineenkorotusasema	T 142 441 €	B 110 000 €
Tvärminnen vesisäiliö putkistotöineen	T 103 652 €	B 90 000 €

Största anskaffningarna samt förverkligande av dessa år 2022:

Kadermogatan / Styrmansgatan	F 206 290 €	B 200 000 €
Halmstadsgatan	F 198 876 €	B 185 000 €
Tikkas tryckförhöjningsstation	F 142 441 €	B 110 000 €
Tvärminnes vattentank och rörledningar	F 103 652 €	B 90 000 €

Allekirjoitukset - Underskrifter

HANGON KAUPUNGINHALLITUKSEN JÄSENTEN, KAUPUNGINJOHTAJAN JA KAUPUNGINKAMREERIN ALLEKIRJOITUKSET UNDERSKRIFT AV HANGÖ STADSSTYRESENS MEDLEMMAR, STADSDIREKTÖREN OCH STADS- KAMREREN

Hangossa 27. maaliskuuta 2023
I Hangö den 27 mars 2023

Sture Söderholm
puheenjohtaja
ordförande

Tom Rönnblad
varapuheenjohtaja
vice ordförande

Birgitta Gran

Sami Laine

Helena Lesch-Saarinen

Jaana Pulkkinen

Fredrik Rantala

Pertti Ruuska

Eira Salo

Denis Strandell
kaupunginjohtaja
stadsdirektör

Nina Granqvist
vt. kaupunginkamreeri
tf. stadskamrer

Olemme tänään antaneet kertomuksen suoritetusta tilintarkastuksesta.
Vi har idag avgivit berättelse över utförd revision.

Hangossa / I Hangö den 30.5.2023

BDO Auditor Oy, tilintarkatusyhteisö / revisionssammanslutning

Tove Lindström-Koli
JHT, OFGR / HT, GR

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista – Förteckning över använda bokföringsböcker

Päiväkirja - Dagbok

Pääkirja - Huvudbok

Kassa- ja pankkitilit - Kassa- och bankbokföring

Ostokeskontra - Inköpsreskontra

Myyntireskontra - Försäljningsreskontra

Yleislaskutus - Allmän fakturering

Palkkakirjanpito - Lönebokföring

Varastokirjanpito - Lagerbokföring

KÄYTETYT TOSITELAJIT

ANVÄNTA VERIFIKATTYPER

	tosite nro - verifikat nr	
106 Venepaikat lp	160 001 - 160 698	
107 Kansalaisopisto/MBI lp	170 001 - 171 204	
114 Asuntovuokrat lp	140 001 - 140 667	
130 Hulevesilaskutus	103 001 - 105 785	
131 Muut vuokrat	150 001 - 150 527	
142 Maanvuokrat lp	420 001 - 421 367	
154 Päivähoido lp	540 001 - 541 412	
156 Koululaisten iltapäivakerho	101 501 - 101 907	
180 Hammashuolto lp	180 001 - 184 314	
182 Terveys ja sosiaalihuolto lp	820 001 - 826 599	
30 Muistiotositteet	300 001 - 301 132	300 001 - 300 298
31 Tilinpäätös/muistiotositteet	310 001 - 310 059	310 001 - 310 014
32 Neljännesvuosi	320 001 - 320 026	320 001 - 320 002
34 Käyttöomaisuus	340 001 - 340 039	340 001 - 340 008
35 Tiliotheet	350 001 - 351 006	350 001 - 350 253
36 Kassatositteet	360 001 - 360 143	
37 Kirjaston tositteet	370 001 - 370 055	
39 Suoritukset/myyntireskontra	390 001 - 391 347	390 001 - 390 388
40 Sähköiset ostolaskut	460 001 - 475 314	460 001 - 461 283
45 Rahatoimisto/ostolaskut	450 001 - 450 097	
49 Suoritukset/ostolaskut	490 001 - 490 305	490 001 - 490 253
50 Palkkatositteet	500 001 - 500 077	500 001 - 500 051
52 M2 matkalaskut	520 001 - 520 038	520 001 - 520 018
550 Toimeentulotuki	550 001 - 550 322	
601 Venepaikka/yksityinen	601 001 - 601 084	
602 Talvisäilytyspaikat	602 001 - 602 027	
603 Rakennusvalvonta	603 001 - 603 416	
604 Puutarhatalstat	604 001 - 604 040	
605 Rantavajat	605 001 - 605 326	
608 Vesiasennus		608 001 - 608 318
609 Vesipostit		609 001 - 609 038
610 Tekn.vir.laskutus	610 001 - 610 204	
611 Eteläkärjen ympäristöterveystoimi	611 001 - 611 999	
611 Eteläkärjen ympäristöterveystoimi	624 001 - 624 119	
612 Kiinteistö- ja mittausosasto	612 001 - 612 236	
613 Sähkökaappien avaimet	613 001 - 613 136	
616 Jalkakäytävien kunnossapito	616 001 - 616 090	
617 Uimahuoneen käyttömaksu	617 001 - 617 706	
618 Taloustoimen laskutus	100 001 - 100 494	
619 Sivistystoimen laskutus	619 001 - 619 776	
620 Kuntosali	620 501 - 622 239	
622 Kirjaston laskutus	622 501 - 622 572	
624 Terveyskeskusmaksut	110 001 - 112 477	
625 Fysioterapiamaksut	130 001 - 130 211	
626 Työterveyshuolto	131 001 - 131 001	
627 Hoitopäivämaksut	132 001 - 132 592	
628 Vieraskuntalaiset	133 001 - 133 187	
629 Terveyskeskuksen muu laskutus	134 001 - 134 304	
644 Vesi- ja jätevesi		644 001 - 657 038
645 Sisäinen vesilaskutus		664 001 - 664 209
818 Sisäinen laskutus	818 001 - 818 209	
828 Varasto	828 001 - 828 031	828 001 - 828 050

TILINTARKASTUSKERTOMUS 2022

Hangon kaupungin kaupunginvallustolle

Olemme tarkastaneet Hangon kaupungin hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2022. Tilinpäätös sisältää kaupungin taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen. Lisäksi tilinpäätös sisältää kaupungin liikelaitoksen erillistilinpäätöksen. Tilinpäätökseen kuuluva konsernitilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot.

Kaupunginhallituksen ja muiden tilivelvollisten velvollisuudet

Kaupunginhallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta tilikaudella. Kaupunginhallitus ja muu konsernijohto vastaavat kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laativisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan kaupungin tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta tilinpäätöksen laativista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisestä.

Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja vastaavat myös sisäisen valvonnan järjestämisestä ja sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuva olennaista virheellisyyttä.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisen virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyt selonteot. Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet ja voidaksemme lausua sisäisen valvonnan järjestämisestä mutta emme siinä tarkoitukseissa, että pystyisimme antamaan lausunnon kaupungin sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Lisäksi olemme tarkastaneet valtionosuuksien perusteista annettujen tietojen oikeellisuutta.

Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja valtuoston päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laativisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä väärinkäytöksestä tai virheestä johtuva olennaista virheellisyyttä.

Tarkastuksen tulokset

Todettiin, että perusturvan määrärahanylitys oli 1 762 541 euroa netto. Hankintalain noudattamisessa on terveyskeskuksen vastaanottopalveluiden ja geriatristen lääkäripalveluiden osalta havaittu puutteita. Muulta osin kaupungin hallintoa on hoidettu lain ja valtuoston päätösten mukaisesti.

Kaupungin sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Valtionosuuksien perusteista annetut tiedot ovat oikeita.

Kaupungin tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.

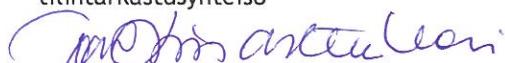
Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta, edellyttäen, että kaupunginvaltuusto hyväksyy tarkastuksen tuloksessa mainitun ylityksen.

Hangossa 30.5.2023

BDO Auditor Oy
tilintarkastusyhteisö

Tove Lindström-Koli
JHT, HT

REVISIONSBERÄTTELSE 2022

Till Hangö stads stadsfullmäktige

Vi har granskat Hangö stads förvaltning, bokföring och bokslut för räkenskapsperioden 1.1.-31.12.2022. Bokslutet omfattar stadens balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till dem samt tablå över budgetutfall och verksamhetsberättelse. Bokslutet omfattar även särskilt bokslut för stadens affärsverk. Till bokslutet hörande koncernbokslut består av koncernens balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till dem.

Stadsstyrelsens och övriga redovisningsskyldigas skyldigheter

Stadsstyrelsen och övriga redovisningsskyldiga är ansvariga för stadens förvaltning och skötseln av ekonomin under räkenskapsperioden. Stadsstyrelsen och den övriga koncernledningen ansvarar för styrningen av kommunkoncernen och ordnandet av koncernövervakningen. Stadsstyrelsen och stadsdirektören ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att det ger en rättvisande bild av stadens resultat, dess ekonomiska ställning, finansiering och verksamhet i enlighet med bestämmelser och föreskrifter om upprättande av bokslut. Stadsstyrelsen och stadsdirektören har i verksamhetsberättelsen redogjort för ordnandet av stadens interna kontroll och riskhantering samt koncernövervakning.

Stadsstyrelsen och stadsdirektören ansvarar även för ordnandet av intern kontroll och den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns skyldigheter

Vi har granskat räkenskapsperiodens förvaltning, bokföring och bokslut i enlighet med god revisionssed inom den offentliga förvaltningen för att upptäcka väsentliga felaktigheter och rapportera om dem som resultat av granskningen. Vid granskningen av förvaltningen har vi utrett huruvida medlemmarna i förvaltningsorganen och de ledande tjänsteinnehavarna för uppgiftsområdena verkat enligt lag. Vid granskningen av huruvida den interna kontrollen och riskhanteringen samt koncernövervakningen i staden har ordnats på behörigt sätt har beaktats redogörelsen för dem i verksamhetsberättelsen. Vi skaffar oss en förståelse av den del av interna kontrollen som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga och för att uttala oss om ordnandet av den interna kontrollen, men inte för att uttala oss om effektiviteten i stadens interna kontroll. Därtill har vi granskat riktigheten i uppgifterna som givits om grunderna för statsandelarna.

Vi har utfört granskningen för att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida förvaltningen sköts enligt lag och fullmäktiges beslut. Bokföringen, principerna för upprättandet av bokslutet, dess innehåll och presentation har granskats i tillräcklig omfattning för att konstatera att bokslutet inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Granskningens resultat

Konstaterades, att grundtrygghetens budgetöverskridning var 1 762 541 euro netto. Det har konstaterats brister i efterlevandet av upphandlingslagen vad gäller hälsocentralens mottagningstjänster och geriatriska läkartjänster. Till övriga delar har stadens förvaltning sköts enligt lag och fullmäktiges beslut.

Stadens interna kontroll och riskhantering samt koncernövervakning har ordnats på behörigt sätt.

Uppgifterna som givits om grunderna för statsandelarna är riktiga.

Stadens bokslut och det tillhörande koncernbokslutet är upprättade enligt bestämmelser och föreskrifter om upprättande av bokslut. Bokslutet ger en rättvisande bild av räkenskapsperiodens resultat, ekonomiska ställning, finansiering och verksamhet.

Utlåtanden om godkännande av bokslutet och beviljande av ansvarsfrihet

Vi förordar att bokslutet godkänns.

Vi förordar att de redovisningsskyldiga beviljas ansvarsfrihet för den av oss granskade räkenskapsperioden, förutsatt att stadsfullmäktige godkänner överskridningen omnämnd under granskningens resultat.

Hangö den 30.5.2023

BDO Auditor Ab, revisionssammanslutning

Tove Lindström-Koli
OFGR, GR